

ADRIS GRUPA d. d.
Rovinj

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
31. PROSINCA 2024.

ZAJEDNO S DODATNIM DOKUMENTIMA

Sadržaj

IZVJEŠTAJ POSLOVODSTVA ZA 2024. GODINU	3
1. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA.....	4
2. POVEZANA DRUŠTVA	4
3. REZULTATI POSLOVANJA I POLOŽAJ NA TRŽIŠTU TE OČEKIVANI RAZVOJ U BUDUĆNOSTI.....	4
4. RIZICI I UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	8
5. PODACI O STJECANJU I OTPUŠTANJU VLASTITIH DIONICA.....	10
6. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA.....	10
7. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE.....	10
8. IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI	10
IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA	12
ODGOVORNOST ZA GODIŠNJI IZVJEŠTAJ	22
KONSOLIDIRANI I NEKONSOLIDIRANI FINACIJSKI IZVJEŠTAJI ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2024. GODINE.....	23
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	160
IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI ZA 2024. GODINU	166
NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM	167
1. IZJAVA UPRAVE.....	172
2. INFORMACIJE O OKOLIŠU.....	209
3. INFORMACIJE O SOCIJALNIM PITANJIMA	242
4. INFORMACIJE O UPRAVLJAČKIM PITANJIMA	278
DODATAK 1.	284
DODATAK 2.....	291
DODATNI DOKUMENTI UZ GODIŠNJI IZVJEŠTAJ	293

Napomena: Ovaj PDF dokument nije službeni format za objavu godišnjeg izvještaja. Godišnji izvještaj u službenom formatu (Jedinstveni europski elektronički format-ESEF) javno je dostupan.

ADRIS GRUPA d. d.
Rovinj

IZVJEŠTAJ POSLOVODSTVA ZA 2024. GODINU

1. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA

Osnovna djelatnost društva ADRIS GRUPA d. d. (dalje: „Adris“ ili „Društvo“) jest upravljanje i ulaganje. Cilj Društva, kao korporativnog centra, koordinacija je ulaganja, upravljanja, razvoja i rada cijelog sustava.

Adris čine četiri strateške poslovne jedinice: turizam, kojom upravlja MAISTRA d. d., proizvodnja zdrave hrane, kojom upravlja CROMARIS d. d., i osiguranje, kojom upravlja CROATIA osiguranje d. d. (dalje: „Grupa“), te energetika.

2. POVEZANA DRUŠTVA

Društvo u okviru svog poslovanja izravno djeluje kroz sljedeća povezana društva:

- ABILIA d. o. o., Rovinj, Hrvatska
- MAISTRA d. d., Rovinj, Hrvatska
- CROMARIS d. d., Zadar, Hrvatska
- CROATIA osiguranje d. d., Zagreb, Hrvatska
- HUP-ZAGREB d. d., Zagreb, Hrvatska
- ZELOVO d. o. o., Zagreb, Hrvatska
- BABINDUB d. o. o., Zagreb, Hrvatska
- ENCRO VOŠTANE d. o. o., Zagreb, Hrvatska
- VRTAČA d. o. o., Zagreb, Hrvatska

Adris je imatelj 100 % udjela u temeljnom kapitalu društava ABILIA d.o.o., CROMARIS d.d. i HUP-Zagreb d.d., imatelj 93,28 % udjela u temeljnom kapitalu društva MAISTRA d. d., imatelj 67,47 % udjela u temeljnom kapitalu društva Croatia osiguranje d. d. te imatelj 50 % udjela u temeljnom kapitalu društava ZELOVO d. o. o., BABINDUB d.o.o., ENCRO VOŠTANE d.o.o. i VRTAČA d.o.o.

Popis svih povezanih društava naveden je u financijskim izvještajima, u bilješci Opći podaci.

3. REZULTATI POSLOVANJA I POLOŽAJ NA TRŽIŠTU TE OČEKIVANI RAZVOJ U BUDUĆNOSTI

Rat u Ukrajini i nestabilnost na Bliskom istoku kao i brojne druge žarišne točke u svijetu utjecali su na globalnu geopolitičku nestabilnost. Posljedice osjećaju svjetsko i europsko gospodarstvo, što se pak prelijeva i na hrvatsko, a posredno i na poslovanje Grupe. Najveće EU gospodarstvo, Njemačka, koje je ujedno veliki hrvatski vanjskotrgovinski partner i emitivno turističko tržište i nadalje je u stagnaciji i strukturnim problemima. Sukladno procjenama¹, za cijelu 2024. očekuje se pad njemačkog BDP-a i recesijska godina. Pad BDP-a u dvije uzastopne godine predstavlja najduže razdoblje stagnacije u njemačkoj poslijeratnoj povijesti. Sličan obrazac slijedi Austrija, dok ključni hrvatski vanjskotrgovinski partner Italija ima teret visokog javnog duga, drugog relativno najvećeg u EU. Spomenute činjenice djelomično utječu na određene dijelove hrvatskog gospodarstva, a time i stope rasta BDP-a. U 2024. godini očekuje se rast BDP-a oko četiri posto što je pri vrhu EU-a i EMU-a, međutim nužno je razumjeti strukturu toga rasta. Hrvatska je trenutno u povoljnoj situaciji zbog stabilnog dotoka bespovratnih sredstava iz fondova Europske unije. U razdoblju od 2019. do kraja trećeg tromjesečja 2024. godine, Hrvatska je relativno najbolja u EU u povlačenju sredstava iz programa oporavka i otpornosti s 45 posto u odnosu na rezervirani iznos. Do 2027. godine u okviru različitih europskih programa Hrvatskoj je na raspolaganju vrijednost oko 27 posto BDP-a što povoljno utječe na investicije, ali stvara snažan pritisak na cijene građevinskih radova. Dodatno, oko sedam posto BDP-a dolazi od doznaka iz inozemstva, čime je Hrvatska sedma u Europi i prva u EU. Inflacija u Hrvatskoj usporava, ali je i nadalje visoka, među najvišima u europodručju. U 2024. godini očekuje se prosječna inflacija od četiri posto na godišnjoj razini. Glavni doprinos inflaciji daju spomenuta sredstva iz EU fondova te rast plaća, osobito u javnom sektoru. Usto, rast minimalnih plaća od prvog siječnja 2024. godine dodatno je opteretio ulazne troškove te utječe na smanjenje konkurentnosti hrvatskih tvrtki, osobito onih izvozno orijentiranih. Ono što treba

¹ Iznosi rasta BDP-a i inflacije u 2024. godini za Njemačku, Austriju i Hrvatsku nisu konačni i stoga se u cijelom izvještaju tretiraju kao zadnja procjena

imati na umu jest pad industrijske proizvodnje u Hrvatskoj na godišnjoj razini od oko sedam posto što je gotovo četiri puta više od prosjeka EU.

Projekcija je da će hrvatski javni dug krajem godine biti na 59 posto BDP-a što je četiri postotna boda bolje u odnosu na prethodnu godinu. Hrvatska je u rujnu 2024. godine ostvarila kreditni rejting A-.

Svjedoci smo klimatskih ekstrema poput suša, oluja, tuča i poplava što snažno utječe na nestabilnost opskrbe hranom, rast cijena hrane kao i šteta za osiguravajuću djelatnost u cjelini. Također, globalno zagrijavanje utječe na rast temperature mora te posljedično na veće mortalitete uzgojene ribe u ljetnom razdoblju.

Sve ovo utjecalo je na rast ulaznih troškova Adrisovih tvrtki u 2024. godini. Stoga tvrtke u sastavu Grupe aktivno provode programe transformacije poslovanja s naglaskom na troškovnu učinkovitost i poslovnu izvrsnost u cjelini.

U takvim okolnostima Adris grupa je, prema revidiranom konsolidiranom izvješću za 2024. godinu ostvarila ukupan konsolidirani prihod u iznosu od 1,1 milijardu eura, što je za 10 posto više u usporedbi s istim prošlogodišnjim izvještajnim razdobljem. Prihod od prodaje robe i usluga iznosio je milijardu eura i za 10 posto je veći od prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Konsolidirana dobit prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) iznosi 185 milijuna eura i za osam posto je veća od prošlogodišnje. Izvještajna neto dobit za 2024. godinu iznosi 87 milijuna eura što predstavlja rast od šest posto. Konsolidirana neto dobit iz redovnog poslovanja² iznosi 94 milijuna eura. Neto dobit nakon manjinskih interesa iznosi pak 67 milijuna eura i, u usporedbi s prethodnom godinom, veća je za šest posto.

Izvještajna neto dobit u 2024. godini pod utjecajem je jednokratnih stavki od čega najveći utjecaj imaju otpisi vezani za novi investicijski ciklus u turizmu. Dodatno, poslovanje u 2024. opterećeno je rastom troškova koncesijske naknade u turizmu, inflacijskim učinkom troškova rada u cijeloj Grupi te rastom troškova amortizacije.

U 2024. godini, Grupa je uložila 200 milijuna eura u rast i razvoj svojih poslova, od toga 85 milijuna u razvoj projekata zelene energije.

Konsolidirana zaduženost Grupe iznosi 1,3 puta EBITDA što upućuje na nisku zaduženost i financijsku stabilnost sustava kao i znatan ulagački potencijal za daljnji rast i razvoj.

Rast prihoda od prodaje i operativne dobiti u uvjetima snažnog rasta ključnih troškova

U 2024. godini, turistički segment Grupe ostvario je prihode od prodaje robe i usluga u iznosu od 326 milijuna eura, što je pet posto više u usporedbi s prethodnom godinom. Ostvarena je prodaja od 1,99 milijuna jedinica, što je dva posto manje u usporedbi s prošlogodišnjim izvještajnim razdobljem, ponajviše zbog manjeg broja otvorenih objekata uslijed renoviranja. Istovremeno, ostvaren je prosječan rast cijena na razini turističkog segmenta od osam posto. Istarski dio ostvario je pet posto veće prihode dok su zagrebački hoteli devet posto bolji u odnosu na prošlu godinu. Dubrovački dio ostvario je blagi rast prihoda od jedan posto unatoč izazovima obnove i znatno kraćeg rada hotela Astarea. Turistički dio Grupe ostvario je dobit prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) u iznosu od 100 milijuna eura što je 11 posto više nego u istom prošlogodišnjem izvještajnom razdoblju. EBIT je u 2024. godini iznosio 50 milijuna eura. Kako je već spomenuto, poslovanje u 2024. godini opterećeno je rastom troškova koncesijske naknade, manjim brojem otvorenih objekata uslijed renoviranja, inflacijskim učinkom troškova rada, rastom troškova amortizacije te rastom troškova financiranja. Dobit prije poreza iznosi 46 milijuna eura i osam posto je veća od prošlogodišnje. Neto dobit iz redovnog poslovanja je 44 milijuna eura, dok je izvještajna neto dobit iznosila 37 milijuna eura što je pet posto manje od ostvarenja u 2023. godini.

U turističkom dijelu grupe nastavljen je transformacijski program u nekoliko područja: marketing i prodaja, operacije, ljudski potencijali, potporne funkcije te projekti zelene tranzicije. Osobit je naglasak na digitalizaciji procesa u svim dijelovima tvrtke. Ulaganja u turističkom dijelu Grupe u 2024. godini iznosila su 93 milijuna eura, a najveći dio odnosi se na kampove u Istri, hotel Astarea u Mlinima te hotel Marjan u Splitu. Dosadašnjim

² Razlika od 7 milijuna eura između konsolidirane izvještajne dobiti Grupe i dobiti iz redovnog poslovanja odnosi se na neponovljive stavke u segmentu turizma. Prva stavka odnosi se na ubrzanu amortizaciju objekata i otpise uslijed novog investicijskog ciklusa u iznosu od 4,3 milijuna eura. Druga stavka odnosi se na rezerviranje troškova za komunalnu naknadu u iznosu od 2,6 milijuna eura.

ulaganjima u kampove znatno je podignuta kvaliteta proizvoda i ponude. U ovom trenutku, tri četvrtine kapaciteta kampova u Adrisovom turističkom segmentu je na razini četiri zvjezdice ili više s ambicijom daljnjeg rasta.

Početak kolovoza otvoren je potpuno obnovljeni hotel Astarea u Mlinima, kapaciteta 307 smještajnih jedinica. Obnova je uključila rekonstrukciju svih javnih prostora, uvođenje dječjih sadržaja i proširenje wellness zone te obnovu smještajnih jedinica i energetske obnovu zgrade – izvedbom s fotonaponskom elektranom za potrebe hotela. Spomenuto ulaganje vrijedno je 18 milijuna eura, od čega 6,6 milijuna eura sredstava Europske unije.

Prestizni vodič za kampiranje njemačkog autokluba objavio je popis najboljih kampova u Europi, među kojima su se našla dva Maistrina kampa – Amarin u Rovinju i Valkanela u Vrsaru, koji su za 2025. godinu dobili oznaku Superplatz, jedno od najvažnijih priznanja u industriji kampinga. Rovinjski kampovi Veštar i Polari zadržali su oznaku za 2025., čime Maistra sada ima čak četiri od šest kampova u portfelju s titulom Superplatz. Osim ADAC-ovog priznanja, kamp Valkanela ove je godine na Naj kamp Adria 2024. izboru osvojio prvo mjesto u kategoriji većih kampova u Istri, što dodatno potvrđuje zadovoljstvo gostiju.

Također, Maistrina web stranica maistra.com osvojila nagradu Hotel Innovation Reward 2024 na prestižnom 196+ Forumu u Beču, jednom od najutjecajnijih globalnih događaja u hospitality industriji. Maistra.com je vrlo uspješan digitalni centar usmjeren na korisnika, dizajniran kako bi inspirirao i potaknuo konverziju, pružajući jedinstveno, personalizirano digitalno iskustvo gostima.

Nastavljen rast prihoda i dobiti na kraju još jedne godine rekordnih rezultata, strateški fokus kompanije na investicijama u područja zdravlja i digitalizacije

Konsolidirani prihod od prodaje osiguranja, uključujući i regionalne podružnice, iznosi 541 milijun eura, što je za 14 posto više u odnosu na isto razdoblje prošle godine. U 2024. godini Croatia osiguranje ostvarilo je konsolidiranu neto dobit (prije manjinskih interesa) od 61,1 milijun eura što predstavlja rast od pet posto u odnosu na prošlu godinu.

Digitalni segment poslovanja u 2024. nastavio je s rastom. Ostvarena premija iz ukupnog digitalnog poslovanja rasla je 30 posto u odnosu na prethodnu godinu, a broj klijenata koji koriste Moja Croatia mobilnu aplikaciju porastao je za 16 posto. Croatijin digitalni brand LAQO ostvario je rast premije od 29 posto u odnosu na 2023. godinu. Koreqt, napredna digitalna platforma za usporedbu i odabir proizvoda i usluga koju je Croatia lansirala u veljači 2024., nastavlja s ostvarivanjem pozitivnih rezultata. Broj aktivnih proizvoda u odnosu na prethodni kvartal povećan je za 30 posto, a za 11 posto kvartalno raste i broj klikova prema partnerima. U 2024. unutar mobilne aplikacije Moja Croatia uvedena je nova funkcionalnost koja klijentima omogućava samostalno i jednostavno rezerviranje termina za sistematski pregled te pregled svih usluga koje njihova polica pokriva, kao i uvid u već iskorištene usluge. Povodom svog četvrtog rođendana, Croatijin digitalni brend LAQO lansirao je naprednog digitalnog asistenta temeljenog na umjetnoj inteligenciji koji prvi u Hrvatskoj preko WhatsApp aplikacije korisnicima može u samo nekoliko sekundi izračunati cijenu police osiguranja. Croatia je prva na tržištu uvela umjetnu inteligenciju i u procjeni šteta na motornim vozilima, a uvedena je web prijava šteta za osiguranje imovine uz koju je cijeli proces od prijave do likvidacije moguće provesti u roku od 24 sata. Digitalizacija procesa u štetama bit će u fokusu i u 2025. godini.

Nastavlja se s ulaganjima u privatno zdravstvo najviših standarda u koje je tijekom posljednje četiri godine uloženo više od 20 milijuna eura. Croatia Poliklinika dodatno je osnažila svoju tržišnu poziciju akvizicijom poliklinike Marin Med u Dubrovniku u svibnju te poliklinike Medros u Osijeku u listopadu 2024. Vrhunski liječnički timovi i medicinske usluge te najmodernija tehnologija Croatia Poliklinika tako je dostupna svim stanovnicima Hrvatske u devet gradova: Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku, Varaždinu, Zadru, Puli, Koprivnici i Dubrovniku. Rast prihoda u iznosu od 54 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine obilježili su 2024. godinu, a uključuju i prihode poliklinika Marin Med u Dubrovniku i Medros u Osijeku. Tim vrhunskih liječnika i medicinskog osoblja povećan je za 40 posto u odnosu na isto razdoblje lani, a nastavljen je i pozitivan trend zadovoljstva pacijenata među kojima je 95 posto onih koji ističu ljubaznost i angažiranost osoblja Croatia Poliklinike.

Croatijin paket pogodnosti Spektar nastavlja s izvrsnim rezultatima. Do kraja 2024. godine u Spektar pakete je uključeno više od 93.000 kućanstava s više od 121.000 članova. Na taj način u Spektar je uključena većina klijenata koji su ostvarili pravo na korištenje paketa te su stvoreni preduvjeti za planirano proširenje programa u 2025. godini.

Agencija Fitch u studenom 2024. dodijelila je Croatia osiguranju dugoročni rejting financijske snage A- sa stabilnim izgledima. Croatia osiguranje postala je tako prva osigurateljna kompanija u Hrvatskoj koja je dobila eksterni rejting jedne od najpoznatijih svjetskih rejting agencija. Visoki rejting Fitcha stigao je u godini u kojoj je Croatia osiguranje obilježilo 140. obljetnicu od svog osnutka, kao i 10 godina poslovanja u sastavu Adris grupe. Croatia osiguranju su tijekom 2024. dodijeljena još dva važna priznanja – Zlatna kuna za najuspješnije društvo za osiguranje te Povelja Predsjednika Republike Hrvatske za doprinose razvoju hrvatskog gospodarstva.

U studenom 2024. premijerno je prikazan dokumentarni film "Croatia je Hrvatska" kojim je zaključeno obilježavanje 140. godišnjice osnutka kompanije. Centralni događaj jubileja bio je multimedijски paviljon "*Hrvatska 2074. – pogled u budućnost*" u kojem su promišljanja hrvatske i europske budućnosti dali vodeći hrvatski znanstvenici, stručnjaci i kreativci. Paviljon je tijekom mjesec dana posjetilo više od 12.000 posjetitelja, među kojima i veliki broj školskih i fakultetskih grupa iz cijele Hrvatske.

Nastavljene su i akcije volontiranja zaposlenika "Dan za više". Nakon što su u prvom polugodištu zaposlenici prikupljali sredstva za Krijesnicu – udrugu za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima, u drugom dijelu godine kroz akciju dobrovoljnog darivanja krvi prikupljeno je više od 60 doza krvi. Početkom prosinca 2024. zaposlenici Croatije prikupili su i pomoć za 150 obitelji u kojima živi više od 400 djece štíćenika Udruge Mali zmaj. Suradnje sa visokoobrazovnim institucijama, među kojima su najintenzivnije one s Fakultetom elektrotehnike i računarstva te Ekonomskim fakultetom u Zagrebu, nastavljene su i u 2024. kroz razvoj specijalističkih studija, gostujuća predavanja stručnjaka Croatia osiguranja, podržavanje studentskih inicijativa i inicijativa usmjerenih na podizanje financijske pismenosti.

Cromaris ostvario rast prihoda i neto dobiti

Cromaris je u 2024. godini ostvario prihod od prodaje roba i usluga od 108 milijuna eura, što je tri posto više u usporedbi s prošlogodišnjim izvještajnim razdobljem. Ostvarena je količinska prodaja od 13.946 tona ekvivalenta svježe ribe što je dva posto više od prošle godine uz razinu cijena na razini prošlogodišnje. Cromaris i nadalje ostvaruje visok udio od prodaje na inozemnim tržištima – 86 posto količinske prodaje i 85 posto prihoda od prodaje. Na izvoznim tržištima, najveći rast prihoda ostvaren je na francuskom i poljskom tržištu. U portfelju diferenciranih proizvoda, koji su u 2024. godini činili 42 posto prihoda, najveći rast ostvarili su zubatac i organska svježa riba. Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) iznosi 12 milijuna eura. Na poslovanje u 2024. godini osim kumulativnog višegodišnjeg porasta cijene hrane kao ključnog troška, utjecao je i povećani mortalitet ribe kao izravna posljedica rekordno toplog mora. Cromaris je u 2024. godini ostvario neto dobit u iznosu od 4,2 milijuna eura što predstavlja rast od deset posto.

Cromaris je u svibnju ove godine otvorio vlastitu prodavaonicu u Viru koja, uz velik izbor svježe ribe i ribljih delikatesa iz Cromarisovog asortimana, nudi i druge vrhunske proizvode. Novom trgovinom Cromaris širi svoju prodajnu mrežu i povećava dostupnost ribe vrhunske kvalitete i svježine jer potrošači svakodnevno mogu uživati u ribi već nekoliko sati nakon izlova.

Cromaris je u 2024. godini u Hrvatskoj ostvario rekordno visoku prepoznatljivost brenda koja je iznosila je 74 posto što je pet postotnih bodova više nego u 2023. godini. U Italiji je Cromaris četvrti najpoznatiji brend svježe ribe te prvi u mediteranskoj bijeloj ribi.

Cromaris je ponovo dokazao svoju izvrsnost na međunarodnoj sceni. Ove godine, Cromaris je osvojio prestižne nagrade Superior Taste Award za vrhunsku kvalitetu i okus za sve prijavljene proizvode, čime je dodatno učvrstio svoju poziciju među proizvođačima najkvalitetnije ribe u Europi. Brancin, jedna od najomiljenijih riba iz ponude Cromarisa, sedmu je godinu zaredom nagrađen s tri zlatne zvjezdice te je time postao jedini nositelj prestižne nagrade – Diamond Taste Award. Ova nagrada dodjeljuje se proizvodima koji se ističu iznimnim bogatstvom okusa,

teksture i mirisa. Uz brancin i sve ostale Cromarisove uzgojne vrste orada, hama i zubatac nagrađene su Superior Taste Award nagradama. U srpnju 2024. godine Cromaris je dobio nagradu Zlatni ključ u kategoriji „Najbolji izvoznik u Italiji 2023.“. Nešto ranije Cromaris je osvojio i Zlatnu košaricu u kategoriji Društveno odgovorna kompanija za 2023.

Cromaris nastavlja provođenje transformacijskih inicijativa s naglaskom na profitabilnost, i to u dva ključna područja – tržišnom poslovanju i operacijama.

Izgradnja elektrana za proizvodnju zelene energije sukladna terminskom planu

Adris grupa i grupacija ENCRO potpisale su u listopadu 2023. godine ugovor o zajedničkom ulaganju u obnovljive izvore energije. Svaka tvrtka raspolaže s pedeset posto udjela u četiri projektna društva koja razvijaju šest projekata proizvodnje električne energije, jednu vjetroelektranu i pet sunčanih elektrana, ukupne priključne snage od 122,3 MW, odnosno 141,8 MW instalirane snage. Riječ je o dobro uravnoteženom proizvodnom portfelju zelene energije - sunca i vjetra. Izgradnja postrojenja ide sukladno terminskom planu, a probna proizvodnja prvih sunčanih elektrana započela je u prosincu 2024. Sve elektrane su od početka ožujka u probnom radu, a proizvodnja punim kapacitetom započet će do ljeta 2025.

Kratak osvrt na poslovanje matice, tvrtke Adris grupa d.d.

Matično društvo u svome portfelju ima dionički kapital ovisnih društava iz područja osiguranja, turizma, zdrave hrane i proizvodnje zelene energije. Također, ima nekretninski portfelj kojeg dijelom koristi, a dijelom iznajmljuje čime generira dodatni prihod. Treći element imovine su depoziti i ulaganja u vrijednosne papire. U 2024. godini matica je ostvarila neto dobit u iznosu od 75 milijuna eura što je za 67 milijuna eura više od prošlogodišnjeg rezultata. Rast neto dobiti najvećim dijelom dolazi od isplate dividende iz tvrtke Croatia osiguranje d.d. u iznosu od 77 milijuna eura.

4. RIZICI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo je izloženo financijskim rizicima (valutnom, kamatnom i kreditnom), kao i tržišnim rizicima koji utječu na osnovnu djelatnost podružnica.

Društvo za upravljanje financijskim rizicima koristi uobičajene financijske instrumente na financijskom tržištu Republike Hrvatske.

S obzirom na značajnu vrijednost financijske imovine kojom Društvo upravlja, posebna pozornost posvećuje se upravo upravljanju financijskim rizicima, praćenju stabilnosti bankarskog sustava i stanja na financijskim tržištima, odnosno plasmanu sredstava kojima se upravlja kroz Odjel riznice.

Najveće EU gospodarstvo, Njemačka, koje je ujedno veliki hrvatski vanjskotrgovinski partner i emitivno turističko tržište i nadalje je u stagnaciji i strukturnim problemima. Sukladno procjenama, za cijelu 2024. očekuje se pad njemačkog BDP-a i recesijska godina. Pad BDP-a u dvije uzastopne godine predstavlja najduže razdoblje stagnacije u njemačkoj poslijeratnoj povijesti. Sličan obrazac slijedi Austrija, dok ključni hrvatski vanjskotrgovinski partner Italija ima teret visokog javnog duga, drugog relativno najvećeg u EU. Spomenute činjenice djelomično utječu na određene dijelove hrvatskog gospodarstva, a time i stope rasta BDP-a.

U 2024. godini očekuje se rast BDP-a oko četiri posto što je pri vrhu EU-a i EMU-a, međutim nužno je razumjeti strukturu toga rasta. Hrvatska je trenutno u povoljnoj situaciji zbog stabilnog dotoka bespovratnih sredstava iz fondova Europske unije. U razdoblju od 2019. do kraja trećeg tromjesečja 2024. godine, Hrvatska je relativno najbolja u EU u povlačenju sredstava iz programa oporavka i otpornosti s 45 posto u odnosu na rezervirani iznos. Do 2027. godine u okviru različitih europskih programa Hrvatskoj je na raspolaganju vrijednost oko 27 posto BDP-a što povoljno utječe na investicije, ali stvara snažan pritisak na cijene građevinskih radova. Dodatno, oko sedam posto BDP-a dolazi od doznaka iz inozemstva, čime je Hrvatska sedma u Europi i prva u EU.

Inflacija u Hrvatskoj usporava, ali je i nadalje visoka, među najvišima u europodručju. U 2024. godini očekuje se prosječna inflacija od četiri posto na godišnjoj razini. Glavni doprinos inflaciji daju spomenuta sredstva iz EU fondova te rast plaća, osobito u javnom sektoru. Usto, rast minimalnih plaća od prvog siječnja 2024. godine dodatno je opteretio ulazne troškove te utječe na smanjenu konkurentnost hrvatskih tvrtki, osobito onih izvozno orijentiranih. Ono što treba imati na umu jest pad industrijske proizvodnje u Hrvatskoj na godišnjoj razini od oko sedam posto što je gotovo četiri puta više od prosjeka EU.

Spomenuti trendovi u europskom i hrvatskom gospodarstvu s jedne strane te još uvijek visoke kamatne stope s druge strane utječu na raspoloživi dohodak potrošača i razvojni potencijal tvrtki. Sve to utječe izravno i neizravno na poslovanje Grupe. Svjedoci smo klimatskih promjena koje pak pridonose i češćim i intenzivnijim ekstremnim vremenskim uvjetima kao što su oluje, suša, toplinski valovi i šumski požari. Posljedično, očekuje se porast i nepredvidivost većih štetnih događaja u osiguranju. Također, globalno zagrijavanje utječe na rast temperature mora te posljedično na veće mortalitete uzgojene ribe u ljetnom razdoblju.

Tri su ključna globalna trenda: digitalizacija, deglobalizacija i dekarbonizacija. U segmentu osiguranja, razvijanje on-line kanala i digitalnog brenda LAQO te uspostava novih procedura korištenjem informacijske tehnologije model je prilagodbe spomenutim trendovima. U 2024. godini nastavljena je snažna podrška digitalnom brendu LAQO što je vidljivo u snažnom rastu premije od 29 posto u odnosu na prošlu godinu. Rast ukupnog digitalnog segmenta Croatia osiguranja u 2024. godini iznosi 30 posto. Uz snažnu digitalizaciju poslovanja dolaze i kibernetičke prijetnje. U posljednje vrijeme vidljiv je velik broj kibernetičkih napada na javne institucije i vitalnu infrastrukturu u Hrvatskoj.

Također, ubrzane su aktivnosti u smjeru digitalizacije poslovnih procesa u svim segmentima poslovanja Grupe, osobito upotrebe napredne analitike u području upravljanja cijenama i određenim grupama troškova.

Proces depopulacije Hrvatske dovodi do nedostatka radne snage što postaje izazov tvrtkama na putu rasta i razvoja. Posljedično, očekuje se daljnji pritisak na rast troškova rada. Sustavno se radi na analizama potreba i mjera za zapošljavanje. Razvoj vlastitog upravljačkog potencijala u svim sastavnicama Grupe kao i poslovni model cjelogodišnjeg rada turističkih objekata samo su dio rješenja na kojima se kontinuirano radi.

U pogledu dekarbonizacije, Grupa je krajem 2023. godine napravila snažan iskorak ulaskom u posao proizvodnje iz obnovljivih izvora energije. Izgradnja postrojenja ide sukladno terminskom planu. Ulazak u posao sa zelenom energijom dodatno diversificira Adrisov ulagački portfelj i uravnotežuje ga u uvjetima neizvjesnosti poslovanja.

Na globalnim financijskim tržištima, prisutna je kolebljivost uslijed neizvjesnosti, a inflacija, niže stope rasta gospodarstava, te geopolitički rizici i novi ratni sukobi ne ulijevaju optimizam. Najavljene carine od strane SAD-a mogle bi dodatno utjecati na pad BDP-a u EU. Razlog tomu je činjenica da je izvoz roba i usluga iz EU-a u SAD oko 800 milijardi EUR godišnje.

Spomenuti rizici: inflacija, kibernetički rizici, makroekonomska nestabilnost, rizici povezani s tehnologijom i digitalnom transformacijom, te rizici klimatskih promjena, nalaze se ujedno i na vrhu popisa rizika koje u anketama ističu predsjednici uprava tvrtki širom svijeta.

5. *PODACI O STJECANJU I OTPUŠTANJU VLASTITIH DIONICA*

Tijekom izvještajnog razdoblja Društvo je otpustilo 99.070 vlastitih dionica roda ADRS2 (ADRS-P-A), koje čine 1,46% dionica tog roda, odnosno 0,60% ukupnog temeljnog kapitala Društva.

Detaljni podaci o svakom pojedinom stjecanju vlastitih dionica javno su objavljeni sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, odredbama Zakona o tržištu kapitala i Pravilima Zagrebačke burze d. d.

Na kraju izvještajnog razdoblja Društvo je držalo ukupno 130.779 vlastitih dionica roda ADRS što predstavlja 1,36% dionica tog roda i 441.284 vlastitih dionica roda ADRS2, što predstavlja 6,50% dionica tog roda, odnosno ukupno 572.063 vlastitih dionica, što predstavlja 3,48% temeljnog kapitala Društva. Knjigovodstvena vrijednost svih vlastitih dionica koje je držalo Društvo na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 33.136.593,99 eura.

6. *AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA*

Društvo kontinuirano prati događanja u okruženju i ulaže u istraživanje tržišta, usmjerava i podržava aktivnosti povezanih društava koje su u funkciji organskog rasta te prepoznavanja poslovnih prilika i realizacije novih akvizicija.

7. *ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE*

Društvo je 4. travnja 2025. godine prodalo ovisnom društvu CROATIA osiguranje d.d. 838.197 dionica društva Pozavarovalnica Sava d.d., sa sjedištem u Ljubljani (razvrstana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit), koje čine 4,87 % temeljnog kapitala, odnosno 4,87 % svih dionica s pravom glasa tog društva, za kupoprodajnu cijenu od 39.327 tisuća eura.

Društvo je 4. travnja 2025. godine kupilo od ovisnog društva CROATIA osiguranje d.d. 567.193 redovnih dionica društva PROFESSIO ENERGIA d. d., Zagreb, koje predstavljaju 19,9985 % upisanog temeljnog kapitala, odnosno 19,9985 % svih dionica s pravom glasa tog društva, za kupoprodajnu cijenu od 26.091 tisuću eura.

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma bilance.

8. *IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI*

Uz ulaganja u razvoj svojih poslova i ostvaren rast svih ključnih poslovnih pokazatelja, Grupa je učinila i korak dalje u održivom poslovanju. Napredak u razumijevanju i upravljanju čimbenicima održivosti opisan je u konsolidiranom Izvještaju o održivosti Adris grupe d.d. i njezinih ovisnih društava za 2024. godinu, pripremljenoj u skladu s odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu te novim Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS), temeljenima na Direktivi o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD) koja je na snagu stupila 1. siječnja 2024. Izvještaj o održivosti, koja je sastavni dio Godišnjeg izvještaja Adris grupe za 2024, objedinjeno prikazuje informacije o održivosti poslovanja Grupe u segmentima turizma, zdrave hrane i osiguranja te je sastavljena na istoj konsolidiranoj osnovi kao i financijski izvještaji Grupe.

Grupa je do 2024. provodila procjene značajnosti prema GRI standardima. Politika održivog poslovanja usvojena 2022., integrirana je u rad svih društava Grupe te proširena ciljevima relevantnim za pojedine industrije. U razdoblju 2023.–2024. intenzivirane su aktivnosti usmjerene na prilagodbu novim regulatornim zahtjevima te izgradnju internih kapaciteta i infrastrukture za kvalitetno konsolidirano i pojedinačno izvještavanje. Naime, od 2024. godine Croatia osiguranje i Maistra pripremaju i objavljuju samostalno izvješće o održivosti, dok Cromaris nastavlja izvještavati na dobrovoljnoj osnovi. Proširen je broj značajnih okolišnih (E), društvenih (S) te upravljačkih (G) čimbenika održivosti koji su povezani s pripadajućim učincima, rizicima i prilikama u skladu s novom metodologijom.

Sadržaj Izjave temelji se na procjeni dvostruke značajnosti provedenoj u 2024. godini, kako to propisuju CSRD-a i ESRS-a. Tom su procjenom identificirani ključni okolišni, društveni i upravljački (ESG) učinci, rizici i prilike,

uzimajući u obzir interese relevantnih dionika. U obuhvatu procjene razmatrani su uzvodni i nizvodni dijelovi lanca vrijednosti, s primjenom javno dostupnih podataka i informacija unutar segmenata Grupe, uz ograničenu primjenu izuzeća dopuštenih u prve tri godine izvještavanja. Izuzeća se uglavnom odnose na neizvjesne (nedostupne) podatke vezane uz širi lanac vrijednosti.

U procesu procjene dvostruke značajnosti, Adris grupa je identificirala značajne teme relevantne za vlastiti poslovni kontekst koje su temelj određivanja prioriteta najvažnijih čimbenika održivosti za objavljivanje. Uprava i viši menadžment aktivno upravljaju održivosti – od postavljanja politika do praćenja provedbe ciljeva i mjerenja učinaka. Od 2023.godine, ESG ciljevi dio su sustava nagrađivanja, a u narednom srednjoročnom razdoblju planira se dodatna integracija konkretnih pokazatelja održivosti.

Poduzeti napori i započete aktivnosti postavljaju čvrste temelje za daljnje unapređenje upravljanja ESG učincima, rizicima i prilikama Adrisa i povezanih društava, transparentnije nefinancijsko izvještavanje i komunikaciju s relevantnim dionicima te usporedivost s konkurentima na tržištu.

Izvještaj o održivosti za izvještajnu godinu prilaže se uz Izvještaj posloводства kao zaseban dokument.

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj

Marko Remenar
član uprave

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva ADRIS GRUPA d.d.

Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja**Mišljenje**

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja društva ADRIS GRUPA („Društvo“) i konsolidiranih financijskih izvještaja društva ADRIS GRUPA d.d. i njegovih ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2024. godine, nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o novčanom toku za tada završenu godinu te bilješke uz nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2024. godine i njihovu financijsku uspješnost te njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“) i Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. godine o posebnim zahtjevima u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti („IESBA Kodeks“) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Grupa - Nekretnine, postrojenja i oprema – Ispravna kapitalizacija i aktivacija imovine u pripremi	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Za računovodstvene politike, molimo pogledajte <i>Značajne informacije o računovodstvenim politikama – bilješka 2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema</i> . Imovina u pripremi prikazana je u bilješki 17 <i>Nekretnine, postrojenja i oprema</i> i iznosi 204.130 tisuća EUR (2023.: 81.158 tisuća EUR) .	
Ispravno priznavanje i aktiviranje imovine u pripremi predstavlja značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe. Grupa ima brojne tekuće investicije, adaptacije, rekonstrukcije imovine poput hotela, kampova i drugih turističkih naselja. Točno i pravovremeno priznavanje ovih troškova kao kapitalnih izdataka (koji će biti aktivirani kao materijalna imovina) ili operativnih troškova značajno utječe na financijskih položaj i rezultat. Pravovremena aktivacija je ključna kako bi se osiguralo da je obračunata amortizacija i umanjenje vrijednosti pravilno priznato. Potrebna je značajna prosudba za određivanje odgovarajućeg vremena za prijenos investicije u tijeku na dovršenu imovinu. Zbog ovih rizika, ovo područje je utvrđeno kao ključno revizijsko pitanje.	Kako bismo adresirali rizike povezane s imovinom u pripremi identificiranom kao ključno revizijsko pitanje, osmislili smo revizijske postupke koji su nam omogućili dobivanje dovoljnih i prikladnih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Naši revizijski postupci uključivali su, između ostalog: • Stjecanje razumijevanja procesa kapitalizacije troškova i aktivacije imovine u pripremi; • Ocjenjivanje politika priznavanja kapitaliziranih izdataka Grupe te njihovu usklađenost s MRS-om 16; • Usklađivanje registra osnovnih sredstava i bruto bilance; • Testiranje uzorka imovine u pripremi kako bi se provjerila točnost i vremenska usklađenost njihova priznavanja i aktivacije; • Procjenu prosudbi i procjenu uprave u vezi sa spremnošću imovine za upotrebu, uključujući pregled izvješća o dovršenju projekata i druge relevantne dokumentacije; • Razgovor s odgovornim osobama Grupe o učestalosti adaptacija, rekonstrukcija i investicija u imovinu u pripremi te smo pregledali odobrene investicijske planove kako bismo potvrdili, na temelju uzorka, da je imovina aktivirana pravovremeno i sukladno s tim planovima; • Procjenu jesu li relevantna objavljivanja prikladna.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Grupa - Vrednovanje imovine i obveza iz ugovora o osiguranju	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Za računovodstvene politike vidjeti opis ključnih pretpostavki, metodologija i modela korištenih u mjerenju imovine i obveza iz ugovora o osiguranju prikazanih u bilješci 2.29 <i>Ugovori o osiguranju</i> i 2.30 <i>Upravljanje rizikom osiguranja</i> koji imaju značajan učinak na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova u financijskim izvještajima.	
Ugovori o osiguranju predstavljaju značajnu stavku financijskih izvještaja odražavajući financijske obveze i neizvjesnost budućih ishoda koji proizlaze iz djelatnosti osiguranja Grupe. Vrednovanje imovine i obveza iz ugovora o osiguranju je ključno jer izravno utječe na financijski položaj, uspješnost i ukupni profil rizičnosti Grupe. U skladu s MSFI-jem 17, ugovori o osiguranju, koji ispunjavaju kriterije standarda, moraju se vrednovati primjenom sljedećih modela mjerenja: opći model mjerenja („GMM”), model mjerenja putem varijabilne naknade („VFA”) te model raspodjele premije („PAA”). Postupak vrednovanja uključuje procjenu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, uključujući financijske i nefinancijske rizike, s posebnim naglaskom na maržu za ugovorenu uslugu („CSM”) u GMM-u i VFA-u. U konsolidiranim financijskim izvještajima, imovina i obveze iz ugovora o osiguranju na 31. prosinca 2024. godine ukupno iznose 6.639 tisuća eura odnosno 859.490 tisuća eura (31. prosinac 2023: 4.025 tisuća eura odnosno 861.986 tisuća eura). Na 31. prosinca 2024. godine obveza za preostalo pokriće (eng. Liability for remaining coverage, „LRC”) iznosi 356.455 tisuća eura (31. prosinca 2023: 386.983 tisuća eura), dok obveza za nastale štete (eng. Liability for incurred claims, „LIC”) iznosi 357.799 tisuća eura (31. prosinca 2023: 330.895 tisuća eura).	Kako bismo odgovorili na rizike povezane s vrednovanjem imovine i obveza iz ugovora o osiguranju, identificirane kao ključno revizijsko pitanje, dizajnirali smo revizijske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Koristili smo rad aktuarskih stručnjaka u obavljanju naših revizijskih procedura, pri vrednovanju imovine i obveza iz ugovora o osiguranju, koje su među ostalima uključivale: <u>Provjera internih kontrola</u> • Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja i relevantnih internih kontrola od strane Uprave u procesu vrednovanja imovine i obveza iz ugovora o osiguranju, uključujući korištene alate informacijske tehnologije; • Pregled adekvatnosti dizajna i provjera implementacije identificiranih internih kontrola relevantnih za proces; • Testiranje operativne učinkovitosti identificiranih i relevantnih internih kontrola.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvještaj o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Grupa - Vrednovanje imovine i obveza iz ugovora o osiguranju (nastavak)	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje (nastavak)
Proces vrednovanja imovine i obveza iz ugovora o osiguranju uključuje značajnu prosudbu menadžmenta u razvoju i korištenju ulaznih podataka unutar aktuarskih modela izračuna. Navedena prosudba oslanja se na različite čimbenike, uključujući povijesne trendove, buduća očekivanja, unutarnje i vanjske varijable, od kojih bi svaka mogla značajno utjecati na vrijednost imovine i obveza. Postoji i visok stupanj složenosti zbog brojnih pretpostavki i aktuarskih modela vrednovanja koji se primjenjuju s ključnim pretpostavkama, uključujući, ali ne ograničavajući se na procjenu povrata ulaganja, prilagodbe riziku, kamatnih stopa, troškova, smrtnosti, dugovječnosti, pretpostavki odustanaka, kvoti šteta i kvota troškova koje su sastavni dio vrednovanja. Uzimajući u obzir prožimajući učinak složenosti cjelokupnog postupka vrednovanja, odlučili smo uključiti vrednovanje imovine i obveza iz ugovora o osiguranju u skladu s MSFI-jem 17 kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije.	<u>Testiranje aktuarskih modela</u> • Testiranje pouzdanosti i točnosti relevantnih aktuarskih modela korištenih pri vrednovanju imovine i obveza iz ugovora o osiguranju; • Provjera matematičke točnosti, logičnosti te prikladnosti korištenih ulaznih podataka unutar aktuarskih modela izračuna; • Pregled i provjera projiciranih novčanih tokova i pretpostavki korištenih u aktuarskim modelima na temelju uzorka. <u>Procjena korištenih prosudbi od strane Uprave</u> • Provjera ključnih tehničkih i računovodstvenih odabira te korištenih prosudbi i pretpostavki od strane Uprave; • Provjera analize osjetljivosti radi procjene učinka promjena ključnih pretpostavki korištenih prilikom vrednovanja imovine i obveza iz ugovora o osiguranju. <u>Provjera prikladnosti objava u financijskim izvještajima</u> • Provjera potpunosti i točnosti objava u financijskim izvještajima u skladu sa zahtjevima MSFI-ja.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Društvo - Ulaganja u ovisna društva	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Za računovodstvene politike, molimo pogledajte <i>Značajne informacije o računovodstvenim politikama - bilješku 4 Ključne računovodstvene procjene i prosudbe, dio ix/ Nadoknadivost ulaganja u ovisna društva i bilješku 21 Ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke poduhvate</i>	
Na dan 31. prosinca 2024. godine, ulaganja u ovisna društva iznose 720.895 tisuća eura, što predstavlja 74,83% ukupne imovine u nekonsolidiranim financijskim izvještajima. Društvo je tijekom 2024. godine uložilo 16.082 tisuća eura u nova ovisna društva iz djelatnosti obnovljivih izvora energije. Na temelju analize relevantnih aktivnosti vezano uz nova ulaganja, Društvo je utvrdilo postojanje kontrole nad ovisnim društvima. Uprava godišnje procjenjuje postoje li indikatori umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna društva. Kako su sva operativna ovisna društva nadmašila planirane rezultate Uprava je procijenila kako ne postoje indikatori umanjenja vrijednosti ulaganja te nije provodila testove umanjenja vrijednosti. Vrednovanje ulaganja u ovisna društva uključuje prosudbe i procjene od strane menadžmenta, što može imati značajan utjecaj na financijske izvještaje obzirom da je Društvo holding kompanija i ulaganja predstavljaju značajan udio u strukturi ukupne imovine. Slijedom navedenog, odlučili smo uključiti ulaganja u ovisna društva kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije nekonsolidiranih financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. godine.	Kako bismo adresirali rizike povezane s vrednovanjem ulaganja u ovisna društva identificirano kao ključno revizijsko pitanje, osmislili smo revizijske postupke koji su nam omogućili dobivanje dovoljnih i prikladnih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Naši revizijski postupci uključivali su, između ostalog: • Pregled strukture ulaganja u ovisna društva na 31. prosinca 2024. godine, kao i usporedbu sa strukturom ulaganja na datum 31. prosinca 2023. godine. • Za nova ulaganja u 2024. godini: ○ pregled bankovnih izvoda kao podloga za iznos ulaganja, ○ pregled Ugovora o zajedničkom pothvatu i Ugovora o međusobnim odnosima udjeličara kako bismo stekli razumijevanje prava i obveza svakog od vlasnika. ○ Diskutiranje s Upravom strategije i ključnih poslovnih procesa novih ulaganja za identifikaciju relevantnih aktivnosti, ○ Pregled analize Društva vezano uz ključne kriterije za postojanje kontrole nad ovisnim društvima. • Pregled analize postojanja indikatora umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna društva. • Provjera potpunosti i točnosti objava u financijskim izvještajima u skladu sa zahtjevima MSFI-ja.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)****Ostale informacije**

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje i naš izvještaj neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvještaja posloводства Društva i Grupe (isključujući Izvještaj o održivosti), Izvještaja o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja koji su uključeni u Godišnji izvještaj, obavili smo i ostale postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvještaj posloводства posloводства (isključujući Izvještaj o održivosti) potrebne objave navedene u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u člancima 22. i 25. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u priloženom Izvještaju posloводства i Izvještaju o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima.
2. Izvještaj posloводства pripremljen je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu, isključujući zahtjeve o izvještavanju o održivosti. U pogledu Izvještaja o održivosti koji je uključen kao dio ostalih informacija te čini zasebni dio Izvještaja posloводства, Revizorov zaključak o provedenim postupcima provjere Izvještaja o održivosti, u skladu sa člankom 37. Zakona o računovodstvu, izdan je zasebno.
3. Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljen je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 22. i 25. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i Grupe i njihovog okruženja stečenog u okviru revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama (isključujući Izvještaj o održivosti).

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo i Grupa.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)****Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja**

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa prekinu s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Planiramo i provodimo reviziju Grupe kako bi se prikupili dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih jedinica unutar Grupe kao osnova za formiranje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadziranje i pregled revizijskog posla obavljenog za potrebe revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)****Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)**

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, radnje poduzete za uklanjanje prijetnji ili primijenjene mjere zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izveštaj temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje („ESEF“)

Izveštaj o izražavanju razumnog uvjerenja revizora o usklađenosti nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“), sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“). Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji Društva i Grupe za financijsku godinu završenu 31. prosinca 2024. pripremljeni za potrebe javne objave temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci „adris-2024-12-31-0-hr“, u svim materijalno značajnim aspektima pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje

Uprava je odgovorna za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, Uprava je odgovorna održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima izvještavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške.

Uprava Društva također je odgovorna za:

- Javnu objavu financijskih izvještaja sadržanih u Godišnjem izvještaju u važećem XHTML formatu.
- Odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost provesti angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja te izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s *Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjeni) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija („MSIU 3000“)*. U skladu s navedenim standardom, dužni smo planirati i obaviti angažman kako bismo stekli razumno uvjerenje za donošenje zaključka.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvjestavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima (nastavak)

Izveštaj temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvjestavanje („ESEF“) (nastavak)

Upravljanje kvalitetom

Angažman smo obavili u skladu sa zahtjevima u pogledu neovisnosti i etičkim zahtjevima Kodeksa etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe. Kodeks je utemeljen na načelima integriteta, objektivnosti, stručnosti i dužne pažnje, povjerljivosti i profesionalnog ponašanja. Postupamo sukladno *Međunarodnom standardu upravljanja kvalitetom, revidiranja, uvida, ostalih izražavanja uvjerenja i povezanih usluga* („MSUK 1“) i u skladu s njim održavamo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom, uključujući dokumentirane politike i postupke za usklađenost s etičkim zahtjevima, profesionalnim standardima te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima.

Obavljeni postupci

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- Pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u.
- Stekli smo razumijevanje internih kontrola Društva i Grupe relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEF-u.
- Identificirali smo i procijenili rizike materijalne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške.
- Na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- Financijski izvještaji, koji su uključeni u nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu.
- Podaci, sadržani u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
 - Korišten je XBRL jezik za označavanje.
 - Korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u.
 - Oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

Zaključak

Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji Društva i Grupe prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni za potrebe javne objave, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvještaju neovisnog revizora za priložene financijske izvještaje i Godišnjem izvještaju za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima (nastavak)****Ostale obveze izveštavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji**

Glavna skupština Društva nas je imenovala zajedničkim revizorima Društva i Grupe 12. lipnja 2024. godine za potrebe revizije priloženih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja. Neprekinuti angažman Deloitte d.o.o. traje ukupno 4 godine te se odnosi na razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024. godine. Forvis Mazars d.o.o. je prvi puta imenovan za revizora Društva 2024. godine i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od jedne godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvještajem izdanim revizijskom odboru Društva 23. travnja 2025. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvještaju.

Partneri odgovorni za angažman revizije na temelju kojeg je sastavljen ovaj izvještaj neovisnog revizora su Katarina Kadunc od strane Deloitte d.o.o. i Mirela Copot Marjanović od strane Forvis Mazars d.o.o.

Katarina Kadunc

Direktor i ovlašteni revizor

Mirela Copot Marjanović

Direktor i ovlašteni revizor

23. travnja 2025. godine

Deloitte d.o.o.

Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

Forvis Mazars d.o.o.

Strojarska cesta 20
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska**Forvis Mazars d.o.o.**
Zagreb

ODGOVORNOST ZA GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

Na temelju važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji za svaku financijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („EU“) („MSFI EU“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja društva ADRI GRUPA d. d., Rovinj („Društvo“) i ovisnih društava („Grupa“) za svako prezentirano razdoblje. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje Izvještaja o održivosti, sukladno članku 32. i 36. Zakona o računovodstvu kojim se provodi članak 29(a) Direktive EU 2013/34/EU.

Uprava razumno očekuje kako Grupa i Društvo imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja po načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe i Društva, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Grupe i Društva te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Osim toga, sukladno Zakonu o računovodstvu Uprava je dužna sastaviti i Godišnji izvještaj koji obuhvaća financijske izvještaje, izvještaj poslovanja i izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Izvještaj poslovanja sastavljen je sukladno zahtjevima članka 22. i 24. Zakona o računovodstvu, a izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja sukladno zahtjevima članka 25. Zakona o računovodstvu. U skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/815 od 17. prosinca 2018. godine o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“), Uprava Društva dužna je sastaviti i objaviti godišnji izvještaj nekonsolidirani i konsolidirani u XHTML formatu te opisno označiti godišnje financijske izvještaje sastavljene sukladno MSFI-jevima u XHTML formatu koristeći XBRL oznake te označiti bilješke uz godišnje financijske izvještaje kao blok teksta radi ispunjavanja uvjeta iz članka 462. Zakona o tržištu kapitala.

Godišnji izvještaj odobren je za izdavanje od strane Uprave 23. travnja 2025. godine.

Potpisano od strane Uprave:

ADRI GRUPA d.d.
Rovinj 11

Marko Remenar
član uprave

ADRIS GRUPA d. d.
Rovinj

KONSOLIDIRANI I
NEKONSOLIDIRANI
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE
ZAVRŠILA 31. PROSINCA
2024. GODINE

(u tisućama eura)	Bilješka	Grupa		Društvo	
		2024.	2023.	2024.	2023.
Poslovni prihodi	5	477.212	447.724	4.525	3.905
Prihodi od ugovora o osiguranju	5, 36	537.289	473.432	-	-
Prihodi od kamata i ostali prihodi	6	57.847	51.029	79.015	16.686
Promjena vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		6.006	5.571	-	-
Rashodi od ugovora o osiguranju	8	(486.068)	(441.389)	-	-
Neto rezultat ugovora o (pasivnom) reosiguranju		(14.611)	(8.542)	-	-
Troškovi materijala i usluga	7	(226.962)	(204.218)	(3.292)	(2.428)
Troškovi zaposlenih	9	(137.405)	(122.471)	(3.727)	(3.882)
Amortizacija i vrijednosna usklađenja	17, 18, 20	(72.229)	(65.109)	(2.039)	(1.907)
Ostali poslovni rashodi	10	(31.403)	(37.507)	(2.592)	(2.474)
Ostali dobici	11	10.741	9.236	67	2.035
Ostali gubici	12	(7.497)	(1.750)	(748)	-
Dobit iz poslovanja		112.920	106.006	71.209	11.935
Neto financijski rezultat od ugovora o osiguranju i reosiguranju	13	(9.261)	(6.116)	-	-
Financijski prihodi	13	4.549	5.223	4.090	2.434
Financijski rashodi	13	(7.132)	(5.601)	(171)	(120)
Financijski (rashodi)/prihodi– neto		(11.844)	(6.494)	3.919	2.314
Udio u dobiti pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	21	1.430	1.781	-	-
Dobit prije oporezivanja		102.506	101.293	75.128	14.249
Porez na dobit	14	(15.432)	(19.036)	(114)	(6.082)
Neto dobit razdoblja		87.074	82.257	75.014	8.167

(u tisućama eura)	Bilješka	Grupa		Društvo	
		2024.	2023.	2024.	2023.
Stavke koje se ne mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak					
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – neto od odgođenog poreza na dobit		48.425	22.945	8.252	3.849
Stavke koje se mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak					
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – neto od odgođenog poreza na dobit		16.778	16.088	-	-
Neto financijski prihodi/(rashod) od ugovora o osiguranju i (pasivnom) reosiguranju – neto od odgođenog poreza na dobit		(16.688)	(39.455)	-	-
Ostalo		38	(7)	-	-
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit		48.553	(429)	8.252	3.849
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		135.627	81.828	83.266	12.016
Neto dobit za:					
Dioničare Društva		66.585	62.996	75.014	8.167
Nekontrolirajuće interese		20.489	19.261	-	-
		87.074	82.257	75.014	8.167
Sveobuhvatna dobit za:					
Dioničare Društva		101.546	63.981	83.266	12.016
Nekontrolirajuće interese		34.081	17.847	-	-
		135.627	81.828	83.266	12.016
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici koja se odnosi na dioničare Društva (u eurima)	15	4,22	4,01	4,75	0,52

BILJEŠKE KOJE SLIJEDE ČINE SASTAVNI DIO OVIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.

(u tisućama eura)	Bilješka	Grupa		Društvo	
		31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	1.009.757	848.142	13.840	14.386
Ulaganja u nekretnine	18	160.300	154.094	38.363	38.466
Biološka imovina	19	8.764	4.487	-	-
Nematerijalna imovina	20	111.402	100.740	403	417
Ulaganja u ovisna društva	21	-	-	720.895	704.813
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	22	230.477	239.307	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23	710.277	717.805	33.528	23.470
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	30	17.992	94.913	-	-
Odgođena porezna imovina	27	25.947	23.342	-	-
Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate	21	11.461	11.715	-	-
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	25	102	171	44	56
Potraživanja za dane zajmove	26	8.444	12.152	6.306	6.891
Depoziti	29	39.570	43.735	-	-
		2.334.493	2.250.603	813.379	788.499
Kratkotrajna imovina					
Biološka imovina	19	96.043	98.950	-	-
Zalihe	28	9.933	10.788	-	-
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	25	108.023	79.191	1.587	1.995
Potraživanja za dane zajmove	26	7.754	9.017	379	89.755
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	22	14.249	62.601	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23	116.356	62.395	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	30	110.000	81.131	23.564	29.849
Depoziti	29	166.693	30.270	123.123	-
Potraživanja po osnovi poreza na dobit		6.550	1.220	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	29	131.647	134.071	1.282	7.281
		767.248	569.634	149.935	128.880
Imovina iz ugovora o reosiguranju	36	59.141	54.438	-	-
Imovina iz ugovora o osiguranju	36	15.030	16.997	-	-
		74.171	71.435	-	-
Ukupno imovina		3.175.912	2.891.672	963.314	917.379

BILJEŠKE KOJE SLIJEDE ČINE SASTAVNI DIO OVIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.

(u tisućama eura)	Bilješka	Grupa		Društvo	
		31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
KAPITAL I OBVEZE					
Kapital i rezerve					
Temeljni kapital		21.767	21.767	21.767	21.767
Kapitalne rezerve		8.266	8.039	8.266	8.039
Vlastite dionice		(33.137)	(38.952)	(33.137)	(38.952)
Rezerve za vlastite dionice		33.137	38.952	33.137	38.952
Zakonske pričuve		1.652	1.652	1.652	1.652
Rezerve fer vrijednosti		102.337	66.419	22.159	13.907
Zadržana dobit		1.226.311	1.197.620	897.760	857.596
	31	1.360.333	1.295.497	951.604	902.961
Nekontrolirajući interesi	21	268.903	279.696	-	-
Ukupno kapital		1.629.236	1.575.193	951.604	902.961
OBVEZE					
Dugoročne obveze					
Posudbe	32	354.988	201.913	-	-
Rezerviranja	35	26.943	32.859	1.264	795
Obveze za najmove	34	61.430	25.681	172	191
Ostale financijske obveze		1.628	1.722	-	-
Odgodena porezna obveza	27	40.768	27.865	3.344	1.424
		485.757	290.040	4.780	2.410
Kratkoročne obveze					
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	33	126.627	96.491	4.352	4.558
Ugovorne obveze	33	4.934	4.266	-	-
Obveze za porez na dobit		10.455	15.352	-	-
Obveze za najmove	34	5.640	4.596	112	84
Posudbe	32	34.909	30.514	14	4.810
Ostale financijske obveze		838	-	1.120	1.249
Rezerviranja	35	11.387	9.209	1.332	1.307
		194.790	160.428	6.930	12.008
Obaveze iz ugovora o reosiguranju	36	6.639	4.025	-	-
Obaveze iz ugovora o osiguranju	36	859.490	861.986	-	-
		866.129	866.011	-	-
Ukupno obveze		1.546.676	1.316.479	11.710	14.418
Ukupno kapital i obveze		3.175.912	2.891.672	963.314	917.379

BILJEŠKE KOJE SLIJEDE ČINE SASTAVNI DIO OVIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.

Grupa

(u tisućama eura)	Bilješke	Glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva							Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
		Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Vlastite dionice	Rezerve za vl. dionice	Zakonske pričuve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit		
Stanje 1. siječnja 2024.		21.767	8.039	(38.952)	38.952	1.652	66.419	1.197.620	279.696	1.575.193
Dobit za 2024. godinu		-	-	-	-	-	-	66.585	20.489	87.074
Ostala sveobuhvatna dobit										
<i>Stavke koje se ne mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak</i>										
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	-	-	-	-	34.874	-	13.551	48.425
<i>Stavke koje se mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak</i>										
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – neto od odgođenog poreza na dobit		-	-	-	-	-	11.320	-	5.458	16.778
Neto financijski prihodi/(rashod) od ugovora o osiguranju i (pasivnom) reosiguranju – neto od odgođenog poreza na dobit		-	-	-	-	-	(11.259)	-	(5.429)	(16.688)
Ostalo		-	-	-	-	-	-	26	12	38
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	34.935	66.611	34.081	135.627
Transakcije s vlasnicima										
Otkup od nekontrolirajućih interesa	37	-	-	-	-	-	-	(156)	(7.046)	(7.202)
Objavljena dividenda	31 /v/	-	-	-	-	-	-	(40.665)	(37.742)	(78.407)
Prodaja vlastitih dionica	31 /ii/	-	227	5.815	(5.815)	-	-	5.815	-	6.042
Ispravak pogreške prethodnog razdoblja		-	-	-	-	-	-	(4.428)	-	(4.428)
Ostalo		-	-	-	-	-	983	1.514	(86)	2.411
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	227	5.815	(5.815)	-	983	(37.920)	(44.874)	(81.584)
Stanje 31. prosinca 2024.		21.767	8.266	(33.137)	33.137	1.652	102.337	1.226.311	268.903	1.629.236

BILJEŠKE KOJE SLIJEDE ČINE SASTAVNI DIO OVIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.

Grupa

(u tisućama eura)	Bilješke	Glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva							Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
		Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Vlastite dionice	Rezerve za vl. dionice	Zakonske pričuve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit		
Stanje 1. siječnja 2023.		21.767	8.059	(41.132)	41.132	1.652	68.768	1.166.796	263.417	1.530.459
Dobit za 2023. godinu		-	-	-	-	-	-	62.996	19.261	82.257
Ostala sveobuhvatna dobit										
<i>Stavke koje se ne mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak</i>										
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	-	-	-	-	16.636	-	6.309	22.945
<i>Stavke koje se mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak</i>										
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – neto od odgođenog poreza na dobit		-	-	-	-	-	10.773	-	5.315	16.088
Neto financijski prihodi/(rashod) od ugovora o osiguranju i (pasivnom) reosiguranju – neto od odgođenog poreza na dobit		-	-	-	-	-	(26.419)	-	(13.036)	(39.455)
Ostalo		-	-	-	-	-	-	(5)	(2)	(7)
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	990	62.991	17.847	81.828
Transakcije s vlasnicima										
Otkup od nekontrolirajućih interesa	37	-	-	-	-	-	-	(235)	(339)	(574)
Objavljena dividenda	31 /v/	-	-	-	-	-	-	(36.876)	-	(36.876)
Prodaja vlastitih dionica	31 /ii/	-	(20)	2.180	(2.180)	-	-	2.180	-	2.160
Ostalo		-	-	-	-	-	(3.339)	2.764	(1.229)	(1.804)
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	(20)	2.180	(2.180)	-	(3.339)	(32.167)	(1.568)	(37.094)
Stanje 31. prosinca 2023.		21.767	8.039	(38.952)	38.952	1.652	66.419	1.197.620	279.696	1.575.193

BILJEŠKE KOJE SLIJEDE ČINE SASTAVNI DIO OVIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.

Društvo

<i>(u tisućama eura)</i>	Bilješka	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Vlastite dionice	Rezerve za vl. dionice	Zakonske pričuve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2024.		21.767	8.039	(38.952)	38.952	1.652	13.907	857.596	902.961
Dobit za 2024. godinu		-	-	-	-	-	-	75.014	75.014
Ostala sveobuhvatna dobit									
<i>Stavke koje se ne mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak</i>									
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	-	-	-	-	8.252	-	8.252
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	8.252	75.014	83.266
Transakcije s vlasnicima									
Objavljena dividenda	31 /v/	-	-	-	-	-	-	(40.665)	(40.665)
Prodaja vlastitih dionica	31 /ii/	-	227	5.815	(5.815)	-	-	5.815	6.042
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	227	5.815	(5.815)	-	-	(34.850)	(34.623)
Stanje 31. prosinca 2024.		21.767	8.266	(33.137)	33.137	1.652	22.159	897.760	951.604

Društvo

<i>(u tisućama eura)</i>	Bilješka	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Vlastite dionice	Rezerve za vl. dionice	Zakonske pričuve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2023.		21.767	8.059	(41.132)	41.132	1.652	10.058	884.125	925.661
Dobit za 2023. godinu		-	-	-	-	-	-	8.167	8.167
Ostala sveobuhvatna dobit									
<i>Stavke koje se ne mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak</i>									
Promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	-	-	-	-	3.849	-	3.849
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	3.849	8.167	12.016
Transakcije s vlasnicima									
Objavljena dividenda	31 /v/	-	-	-	-	-	-	(36.876)	(36.876)
Prodaja vlastitih dionica	31 /ii/	-	(20)	2.180	(2.180)	-	-	2.180	2.160
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	(20)	2.180	(2.180)	-	-	(34.696)	(34.716)
Stanje 31. prosinca 2023.		21.767	8.039	(38.952)	38.952	1.652	13.907	857.596	902.961

BILJEŠKE KOJE SLIJEDE ČINE SASTAVNI DIO OVIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.

(u tisućama eura)	Bilješka	Grupa		Društvo	
		2024.	2023.	2024.	2023.
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti:					
Novac generiran/(korišten) poslovanjem	38	134.974	106.985	(3.728)	(4.310)
Plaćeni porez na dobit		(26.347)	(10.767)	-	-
Plaćena kamata		(6.793)	(5.387)	(167)	(179)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		101.834	90.831	(3.895)	(4.489)
Novčani tok korišten za ulagačke aktivnosti:					
Stjecanje udjela u ovisnim društvima, umanjeno za stečeni novac	41	(10.540)	(11.320)	(12.208)	(11.894)
Ulaganje u dužničke vrijednosne papire po amortiziranom trošku	22	(4.345)	(8.937)	-	-
Primici od prodaje dužničkih vrijednosnih papira po amortiziranom trošku	22	59.864	4.487	-	-
Ulaganje u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23	(272.146)	(245.947)	-	-
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23	301.518	150.501	-	-
Ulaganje u depozite		(838.986)	(353.624)	(791.000)	(260.000)
Povlačenje depozita		712.300	341.097	668.000	260.000
Izdaci od ulaganja u vrijednosne papire i obveznice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(316.722)	(154.958)	-	-
Primici od prodaje vrijednosnih papira i obveznica po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		375.261	174.364	5.747	-
Nabava materijalne i nematerijalne imovine		(145.146)	(104.906)	(2.355)	(583)
Dani zajmovi		(2.658)	(2.535)	(3.280)	(33.129)
Primici od danih zajmova		5.069	6.429	93.730	11.000
Naplaćene kamate		28.155	27.343	3.741	2.340
Primici od prodaje materijalne imovine		782	3.491	-	1.045
Primici od dividendi		11.555	9.286	78.969	16.597
Ostali primitci		1	20	-	7
Novčani tok korišten za ulagačke aktivnosti		(96.038)	(165.209)	41.344	(14.617)
Novčani tok korišten za financijske aktivnosti:					
Prodaja vlastitih dionica	31	2.167	2.159	2.167	2.159
Kupnja nekontrolirajućih interesa		(3.613)	(882)	-	-
Plaćanje obveza za najam		(7.136)	(4.984)	(145)	(49)
Isplata dividendi		(78.440)	(37.547)	(40.670)	(37.430)
Otplata kredita		(54.631)	(42.325)	(5.300)	(26.545)
Primici od kredita		133.433	18.736	500	672
Novčani tok korišten za financijske aktivnosti		(8.220)	(64.843)	(43.448)	(61.193)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata					
		(2.424)	(139.221)	(5.999)	(80.299)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		134.071	273.292	7.281	87.580
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	29	131.647	134.071	1.282	7.281

BILJEŠKE KOJE SLIJEDE ČINE SASTAVNI DIO OVIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.

1. OPĆI PODACI

Adris grupa Rovinj (Grupa) sastoji se od Matice ADRIS GRUPA d. d., Rovinj (Društvo) i ovisnih društava navedenih u nastavku.

Matica je registrirana u Rovinju, Obala Vladimira Nazora 1, Hrvatska i bavi se upravljanjem ulaganjima u povezana društva i ostalim ulaganjima. Grupa se preko nekoliko ovisnih društava bavi turizmom, trgovinom, marikulturom, djelatnošću osiguranja te energetikom.

Na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine dionice ADRIS GRUPE d. d., Croatia osiguranja d. d. i Maistre d. d. kotiraju na tržištu javnih dioničkih društava na Zagrebačkoj burzi.

ADRIS GRUPA d. d. vlasnik je sljedećih društava koja čine Adris grupu (Grupu):

Naziv ovisnog društva	% vlasništva*	
	2024.	2023.
MAISTRA d. d., Rovinj, Hrvatska:	93,28	92,38
- GRAND HOTEL IMPERIAL d. d., Dubrovnik, Hrvatska	76,41	75,68
CROMARIS d. d., Zadar, Hrvatska:	100	100
- Cromaris Italia s.r.l., Treviso, Italija	100	100
HUP-ZAGREB d. d., Zagreb, Hrvatska	100	100
ABILIA d. o. o., Rovinj, Hrvatska	100	100
CROATIA osiguranje d. d., Zagreb, Hrvatska:	67,47	66,96
- CROATIA PREMIUM d. o. o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- Core 1 d. o. o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- RAZNE USLUGE d. o. o. – u likvidaciji, Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- CROATIA-Tehnički pregledi d. o. o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- STP d.o.o., Pitomača, Pitomača, Hrvatska	67,47	66,96
- STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA BLATO d. o. o., Blato, Hrvatska	67,47	66,96
- SLAVONIJATRANS TEHNIČKI PREGLEDI d. o. o., Sl. Brod, Hrvatska	51,28	50,89
- AUTOPRIJEVOZ d. d., Otočac, Hrvatska	53,38	52,98
- HERZ d. d. Požega, Požega, Hrvatska	67,47	66,96
- AUTO MAKSIMIR VOZILA d. o. o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- CROATIA osiguranje mirovinsko društvo d. o. o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- CO ZDRAVLJE d. o. o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- CROATIA Poliklinika, Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- POLIKLINIKA MARIN MED, Dubrovnik, Hrvatska	67,47	-
- Ustanova za zdravstvenu njegu MARIN MED PLUS, Dubrovnik, Hrvatska	67,47	-
- MARIN MED ZADAR d.o.o. u likvidaciji, Zadar, Hrvatska	67,47	-
- Ustanova za zdravstvenu skrb MEDrOS, Osijek, Hrvatska	67,47	-
- Milenijum osiguranje a.d., Beograd, Srbija	67,47	66,96
- Croatia osiguranje d. d., Mostar, Bosna i Hercegovina	65,53	65,03
- Crotehna d. o. o., Ljubuški, Bosna i Hercegovina	67,47	66,96
- CROATIA remont d. d., Čapljina, Bosna i Hercegovina	65,53	54,29
- Croauto d. o. o., Mostar, Bosna i Hercegovina	65,53	61,00
- CROATIA osiguranje a.d. društvo za osiguranje neživota, Skopje, Sjeverna Makedonija	67,47	66,96
- CROATIA osiguranje a.d., društvo za osiguranje života, Skopje, Sjeverna Makedonija	67,47	66,96
- ASTORIA d. o. o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- KOREQT d.o.o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- M-TEH d.o.o., Beograd, Srbija	67,47	66,96
- Skadenca d.o.o., Mostar, Bosna i Hercegovina	67,47	66,96
- Strmec Projekt d.o.o., Zagreb, Hrvatska	67,47	66,96
- TIA AUTO d.d., Mostar, Bosna i Hercegovina	67,47	66,96
ZELOVO d. o. o., Zagreb, Hrvatska	50	50
VRTAČA d.o.o., Zagreb, Hrvatska	50	-
ENCRO VOŠTANE d.o.o., Zagreb, Hrvatska	50	-
BABINDUB d.o.o., Zagreb, Hrvatska	50	-

*prikazani % udjela se odnosi na konačni udjel ADRIS GRUPE d. d. kao krajnje matice (u izračun % udjela nisu uključene vlastite dionice društava)

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

2.1. Osnove sastavljanja

Financijski izvještaji Društva i Grupe sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u EU („MSFI“) primjenom metode povijesnog troška, a naknadno se iskazuju revalorizacijom financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit dok se imovina i obaveze iz ugovora o osiguranju mjere kako je opisano u financijskim izvještajima. Ovi financijski izvještaji su odobreni od strane Uprave na dan 23. travnja 2025. godine.

Računovodstvene politike su konzistentne s računovodstvenim politikama iz prethodne financijske godine.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI zahtijeva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procjena. Također se od Uprave zahtijeva da se služi prosudbama u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za financijske izvještaje prikazana su u bilješki 4.

U izvještaju o financijskom položaju ukupna imovina i obveze su prikazane prema ročnosti osim imovine i obveza iz ugovora o osiguranju koji su prikazani prema redoslijedu likvidnosti.

a) Novi i dopunjeni standardi koje su Grupa i Društvo usvojili:

Grupa i Društvo su prvi put primijenili sljedeće standarde i tumačenja za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2024. godine:

- *izmjene MSFI 16 „Najmovi“*.
Obveze za najam u prodaji s povratnim najmom, usvojeno u Europskoj uniji 20. studenog 2023. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine) .
- *izmjene MRS 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja“*.
Klasifikacija obveza na kratkoročne i dugoročne, klasifikacija odgođenih obveza na kratkoročne i dugoročne, te dugoročne obveze s kovenantima, usvojeno u Europskoj uniji 19. prosinca 2023. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).
- *izmjene MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ i MSFI 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“*.
Financijski aranžmani dobavljača, usvojeno u Europskoj uniji 15. svibnja 2024. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Društvo i Grupa su konzistentno primijenili računovodstvene politike na sva razdoblja koja su prezentirana u financijskim izvještajima. Usvajanje navedenih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena financijskih izvještaja.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.1. Osnove sastavljanja (nastavak)

b) Novi računovodstveni standardi i tumačenja:

i) Objavljena je nova izmjena standarda koja je obvezna za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine ili kasnije, koja su usvojena u EU i koje Grupa i Društvo nisu ranije usvojili.

- *izmjene MRS 21 „Učinci promjena tečajeva stranih valuta“.*
Nedostatak razmijenjivosti, usvojeno u Europskoj uniji 12. studenog 2024. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine).

Društvo i Grupa su odlučili ne primjenjivati ove izmjene postojećih standarda prije njihovog stupanja na snagu. Društvo i Grupa predviđaju da primjene izmjena postojećih standarda neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe u razdoblju početne primjene.

ii) Objavljeno je nekoliko novih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine ili kasnije, a koja još nisu usvojena u EU:

- *Izmjene MSFI 9 „Financijski instrumenti“ i MSFI 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“.*
Izmjene u klasifikaciji i mjerenju financijskih instrumenata (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2026. godine).
- *Izmjene MSFI 9 „Financijski instrumenti“ i MSFI 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“.*
Ugovori koji se odnose na električnu energiju ovisnu o prirodnim uvjetima (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2026. godine).
- *Godišnja poboljšanja MSFI.*
Izdanje 11 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2026. godine).
- *MSFI 18 „Prezentacija i objavljivanje u financijskim izvještajima“.*
Standard zamjenjuje MSFI 1: Prezentacija financijskih izvještaja i uvodi značajne promjene u načinu prezentacije financijskih rezultata, s posebnim naglaskom na račun dobiti i gubitka. Cilj MSFI 18 je poboljšati usporedivost i transparentnost financijskog izvještavanja među društvima (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2027. godine).
- *MSFI 19 „Podružnice bez javne odgovornosti: Objavljivanje“.*
Standard omogućuje kvalificiranim podružnicama koje nemaju javnu odgovornost primjenu MSFI standarda s reduciranim zahtjevima za objavljivanje. Cilj je smanjiti opterećenje izvještavanja za takve podružnice, istovremeno osiguravajući da financijski izvještaji pružaju korisne informacije korisnicima (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2027. godine).

Društvo i Grupa trenutno procjenjuju utjecaj novih standarda i izmjena postojećih standarda na svoje financijske izvještaje. Društvo i Grupa očekuju da usvajanje navedenih novih računovodstvenih standarda, te izmjena i dopuna postojećih standarda neće imati značajan utjecaj na njihove financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.2. Konsolidacija

a) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva (uključujući strukturirana društva) koja su pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada je izložena, ili kada ima prava na različite povrate koji proizlaze iz povezanosti s društvom te kada svojom kontrolom nad društvom ima mogućnost utjecati na te povrate. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Grupu, te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

Grupa koristi metodu kupnje za računovodstveni tretman poslovnih spajanja (bilješka 2.11).

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija unutar društava Grupe se eliminiraju. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici. Prema potrebi, računovodstvene politike ovisnih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

Ulaganja u ovisna društva u nekonsolidiranom izvještaju iskazuju se po trošku, umanjeno za ispravak vrijednosti. Trošak se usklađuje kroz Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kako bi odražavao promjene naknade koje proizlaze iz promjena potencijalne naknade.

b) Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Grupa ima između 20 % i 50 % glasačkih prava, odnosno u kojima ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. U financijskim izvještajima Grupe navedena ulaganja iskazana su primjenom metode udjela, te su početno priznata po trošku. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju goodwill utvrđen kod stjecanja (umanjen za akumulirane gubitke od umanjenja).

Udio Grupe u dobitima ili gubicima pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a udio promjena u pričuvama nakon stjecanja priznaje se u pričuvama.

U nekonsolidiranim financijskim izvještajima Društva, ulaganja u pridružena društva iskazuju se po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti. Ulaganja u pridružena društva uključuju goodwill identificiran na datum stjecanja, umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti.

Grupa primjenjuje MSFI 11 na sve zajedničke poslove. Prema MSFI-ju 11 ulaganja u zajedničke poslove klasificirana su kao zajednička poslovanja ili zajednički pothvati, ovisno o ugovornim pravima i obvezama svakog ulagača. Grupa je ocijenila prirodu svojih zajedničkih poslova i definirala ih je kao zajedničke pothvate. Zajednički pothvati iskazuju se po metodi udjela.

c) Transakcije i nekontrolirajući interes

Grupa transakcije s manjinskim dioničarima tretira kao transakcije s većinskim vlasnicima Grupe. Kod otkupa dionica od manjinskih dioničara razlika između plaćenih iznosa i pripadajućeg stečenog udjela knjigovodstvene vrijednosti neto imovine ovisnih društava iskazuju se u kapitalu. Dobici ili gubici od prodaje nekontrolirajućeg interesa isto tako iskazuju se u kapitalu.

Kad Grupa izgubi kontrolu ili značajan utjecaj, svi zadržani udjeli u društvu ponovno se procjenjuju na svoju fer vrijednost, uz priznavanje promjene knjigovodstvene vrijednosti u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nadalje, svi iznosi prethodno priznati u ostalom sveobuhvatnom prihodu vezani za to društvo računovodstveno se tretiraju kao da je Grupa izravno prodala povezanu imovinu ili obveze. To može značiti da se iznosi prethodno priznati u ostalom sveobuhvatnom prihodu reklasificiraju u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.3. Pripajanje društava pod zajedničkom kontrolom

Metoda knjigovodstvene vrijednosti prednika se upotrebljava za provođenje pripajanja kod društava pod zajedničkom kontrolom. Sadašnja vrijednost imovine i obveza Društava prednika se prenose u Društvo sljednika od datuma pripajanja. Na datum pripajanja, transakcije i stanja između društava, kao i dobiti i gubici u međusobnim transakcijama se poništavaju, a sadašnja vrijednost neto spojene imovine se priznaje u kapitalu.

2.4. Izvještavanje o segmentima

Operativni segmenti su dijelovi subjekta o kojima se izvještava na način koji je konzistentan s internim izvještavanjem koje se prezentira glavnom donositelju poslovnih odluka. Glavni donositelj poslovnih odluka koji je odgovoran za donošenje odluka o resursima koje treba rasporediti na segment i ocijeniti njegovo poslovanje identificiran je kao Uprava Adris grupe koja donosi strateške odluke.

2.5. Strane valute

a) Funkcionalna i izvještajna valuta

Stavke uključene u financijske izvještaje svake pojedine članice Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem članica Grupe posluje (funkcionalna valuta).

Financijski izvještaji Društva i Grupe prikazani su u eurima, što predstavlja funkcionalnu valutu Društva i izvještajnu valutu Grupe.

b) Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije u stranim sredstvima plaćanja prevode se u funkcionalnu valutu tako da se iznosi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju po tečaju na dan transakcije. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija i preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Tečajne razlike nastale na nemonetarnoj imovini u stranoj valuti kao što su glavničke vrijednosnice iskazane po fer vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti iskazane su u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio njihovih dobitaka ili gubitaka od preračuna na fer vrijednost.

c) Članice Grupe

Rezultati poslovanja i financijsko stanje svih članica Grupe čija se funkcionalna valuta razlikuje od izvještajne valute preračunavaju se u izvještajnu valutu kako slijedi:

- i/ imovina i obveze za svaku bilancu preračunavaju se prema zaključnom tečaju na datum te bilance;
- ii/ prihodi i rashodi za svaki izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se prema prosječnim tečajevima; i
- iii/ sve nastale tečajne razlike priznaju se u sveobuhvatnoj dobiti.

U konsolidaciji, tečajne razlike nastale preračunom neto ulaganja u inozemna ovisna društva evidentiraju se unutar dioničkog kapitala. Prilikom prodaje inozemnog ovisnog društva, sve tečajne razlike priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio dobitka ili gubitka od prodaje.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.6. *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine. Postrojenja i oprema uključuju i transportna sredstva, sitan inventar i ostalu imovinu.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina jedino ako će Društvo i Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine, te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Troškovi zamjene značajnih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme se kapitaliziraju dok se zamijenjeni dijelovi stavljaju izvan upotrebe i rashoduju. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Amortizacija ostalih nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška te imovine na njenu rezidualnu vrijednost tijekom njenog procijenjenog korisnog vijeka trajanja kako slijedi:

Korisni vijek trajanja u godinama	
Zgrade	9-100
Postrojenja i oprema	1-30

Sitni inventar u segmentu turizam, klasificiran u postrojenje i opremu, čiji se vijek uporabe procjenjuje od 2 do 5 godina, obuhvaća: porculan, staklo, metal, kuhinjska pomagala, tekstil, plahte te ostali sitni inventar.

Rezidualna vrijednost imovine predstavlja procijenjeni iznos koji bi Društvo i Grupa trenutno dobili od prodaje imovine umanjenog za procijenjeni trošak prodaje u slučaju da je imovina dosegla starost i stanje koje se očekuje na kraju vijeka trajanja imovine. Rezidualna vrijednost imovine je nula ako Društvo i Grupa očekuju da će ju koristiti do kraja njenog vijeka trajanja. Rezidualna vrijednost imovine i korisni vijek uporabe pregledavaju se na svaki datum bilance i po potrebi usklađuju.

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa (bilješka 2.12.).

Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke/gubitke u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

a) Promjena vijeka trajanja građevinskih objekata – promjena računovodstvene procjene

Građevinski objekti su temeljem tehničkih specifikacija podijeljeni u kategorije koje sukladno prirodi i uobičajenoj povijesnoj praksi korištenja navedene kategorije sredstva iskustveno ukazuju na sličan vijek trajanja.

Promjena vijeka trajanja materijalne imovine predstavlja promjenu značajne računovodstvene procjene.

Učinak promjene računovodstvene procjene vijeka trajanja materijalne imovine priznaje se uključivanjem u dobit ili gubitak u razdoblju promjene i budućim razdobljima.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.7. Nematerijalna imovina

a) Licence za softver

Licence za softver kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem softvera u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se pravocrtnom metodom tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe u razdoblju od 4 godine.

b) Zaštitni znakovi i licence

Zaštitni znakovi i licence iskazani su po povijesnom trošku. Zaštitni znakovi i licence imaju ograničen vijek uporabe i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom kako bi se alocirao trošak zaštitnih znakova i licenci tijekom njihovog procijenjenog vijeka uporabe od 5 godina.

c) Brandovi

Brandovi stečeni poslovnim spajanjima iskazuju se po inicijalno utvrđenoj fer vrijednosti (na dan stjecanja) umanjeni za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom kako bi se alocirao trošak branda u toku njegovog procijenjenog vijeka uporabe (15 godina).

d) Goodwill

Goodwill predstavlja razliku između fer vrijednosti troška stjecanja i fer vrijednosti udjela Grupe u prepoznatljivoj imovini, obvezama i nepredviđenim obvezama stečenog ovisnog društva na dan stjecanja. Goodwill nastao stjecanjem ovisnog društva iskazuje se u okviru nematerijalne imovine. Zasebno iskazan goodwill godišnje se provjerava zbog umanjenja vrijednosti ili kad god postoje pretpostavke za umanjenje te se iskazuje po trošku stjecanja umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti goodwilla se ne ukidaju.

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti. Alokacija se provodi na one jedinice stvaranja novca za koje se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja u kojem je nastao goodwill (bilješka 2.11.).

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.8. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i zemljišta te skladišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti te se Društvo i Grupa njima ne koriste. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u skladu sa MSFI 5: Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog procijenjenog korisnog vijeka uporabe od 40 do 100 godina. Zemljišta se ne amortiziraju.

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo i Grupa od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Društvo i Grupa počnu koristiti imovinu namijenjenu prodaji, ona se reklasificira u nekretnine, postrojenja i opremu te njena knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.9. Najmovi

Grupa i Društvo su na datum početka najma dužni priznati imovinu s pravom uporabe te obveze po najmu. Na datum početka najma imovina s pravom uporabe mjeri se po trošku, koji obuhvaća sljedeće:

- iznos početnog mjerenja obveze po najmu,
- sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma, umanjena za primljene poticaje za najam,
- sve početne izravne troškove koji nastaju za Grupu i Društvo,
- procjenu troškova koje će najmoprimac snositi pri rastavljanju i uklanjanju odnosne imovine, obnovi mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanju odnosne imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma, osim ako ti troškovi nastaju pri proizvodnji zaliha. Grupi i Društvu obveza za te troškove nastaje na datum početka najma ili kao posljedica uporabe odnosne imovine tijekom određenog razdoblja.

Nakon datuma početka najma Grupa i Društvo mjere imovinu s pravom uporabe primjenom modela troška. Pri primjeni modela troška Grupa i Društvo mjere imovinu s pravom uporabe po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti te usklađenom za ponovno mjerenje obveze po najmu.

Imovina s pravom upotrebe amortizira se linearnom metodom od datuma početka najma do kraja ugovora o najmu (od 4 do 20 godina). Ugovori o najmu sklapaju se na određeno i neodređeno razdoblje. Za najam koji je sklopljen na neodređeno vrijeme, Grupa i Društvo su procijenili rok najma s obzirom na mogućnost obnavljanja ili raskida, povijesnog trajanja najma ili značajnog troška zamjene imovine u najmu. Isto je vrijedilo i za najmove s fiksnim vremenom najma, te se rok najma provjeravao pojedinačno.

Grupa većinom iznajmljuje pomorsko dobro, građevinske objekte, poslovne prostore, vozila i IT opremu.

Na datum početka najma obveza po najmu mjeri se po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu plaćena do tog datuma. Plaćanja najma diskontiraju se primjenom kamatne stope koja proizlazi iz najma, ako je tu stopu moguće izravno utvrditi. Ako se ta stopa ne može izravno utvrditi (većinom u slučaju najma poslovnih prostora), Grupa i Društvo primjenjuju graničnu kamatnu stopu zaduživanja. Grupa i Društvo određuju svoju graničnu kamatnu stopu temeljem javno dostupnih podataka uzimajući u obzir različite faktore poput trajanja najma, vrijednosti imovine koja je predmet najma, ekonomskog okruženja te specifičnosti vezanih za kreditni položaj društva koje je najmoprimac.

Na datum početka najma plaćanja najma uključena u mjerenje obveze po najmu uključuju sljedeća plaćanja za pravo uporabe odnosne imovine tijekom razdoblja najma koja nisu plaćena do datuma početka najma:

- fiksna plaćanja umanjena za primljene poticaje za najam,
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, početno mjerena primjenom indeksa ili stope koji vrijede na datum početka najma,
- iznosi za koje se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti,
- cijena izvršenja mogućnosti kupnje, ako je izvjesno da će Grupa i Društvo iskoristiti tu mogućnost,
- plaćanja kazni za raskid najma, ako razdoblje najma odražava da će Grupa i Društvo iskoristiti mogućnost raskida najma.

Nakon datuma početka najma Grupa i Društvo mjere obvezu po najmu kako slijedi:

- povećanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala kamate na obveze po najmu,
- smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala izvršena plaćanja najma,
- ponovnim mjerenjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala ponovnu ocjenu ili izmjene najma ili kako bi odražavala revidirana plaćanja najma koja su u biti fiksna.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.9. Najmovi (nastavak)

Kamata na obvezu po najmu u svakom razdoblju tijekom trajanja najma jednaka je iznosu iz kojeg proizlazi stalna periodična kamatna stopa na preostali saldo obveze po najmu. Ta periodična kamatna stopa jednaka je diskontnoj stopi ili, ako je primjenjivo, revidiranoj diskontnoj stopi.

Grupa i Društvo, u ulozi najmoprimca, sukladno MSFI 16, odlučili su ne primjenjivati zahtjeve standarda na:

- kratkoročne najmove (s trajanjem do 12 mjeseci),
- najmove s odnosnom imovinom niske vrijednosti (niže od 4.645 eura).

U tom slučaju, Grupa i Društvo priznaju plaćanja najma povezana s tim najmovima kao trošak na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma. Navedeni najmovi se u najvećoj mjeri odnose na vozila i opremu.

U izvještaju o financijskom položaju, imovina s pravom uporabe prikazana je unutar linije Nekretnine, postrojenja i oprema dok je obveza za najam prikazana unutar linije Obveze prema dobavljačima i ostale obveze.

Prihodi od operativnog najma u kojima su Grupa i Društvo najmodavac priznati su u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema linearnoj metodi tijekom razdoblja najma. Grupa nije imala potrebe za bilo kakvim prilagođavanjem za imovinu u kojoj je najmodavac, kao rezultat usvajanja MSFI-ja 16.

2.10. Biološka imovina – matično jato i ribe u uzgajalištu

Biološka imovina koju čine matična jata riba iskazuju se po fer vrijednosti umanjenoj za troškove koji nastaju do točke prodaje. Prihodi ili rashodi nastali s osnove priznavanja biološke imovine mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove do točke prodaje, kao i prihodi i rashodi nastali kao posljedica promjene fer vrijednosti ove imovine, priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su nastali.

Na izračun fer vrijednosti, između ostalog, utječu tržišna cijena ikre te faktor koji predstavlja količinu ikre koju matice mogu proizvesti, čija visina ovisi o upravljanju i razvoju matičnih jata. Kako Grupa sudjeluje u razvoju genetskog programa, puni efekt zamjene jata procjenjuje se nakon što nova generacija preuzme značajan udio u mriješnim obiteljima. Ovi postupci utječu na povećanje faktora koji odražava količinu ikre, jer poboljšavaju reproduktivne sposobnosti matičnog jata. S obzirom na prirodu postupnog procesa i potrebu za očuvanjem kontinuiteta te ravnoteže performansi, značajne promjene u fer vrijednosti po osnovi spomenutog faktora očekuju se tek svakih četiri do pet godina.

Grupa uzgaja nekoliko vrsta ribe (brancin, orada, gof, hama te zubatac) uglavnom za potrebe talijanskog tržišta, koje ima svoje specifične tehnološke i komercijalne uvjete. S obzirom da se na datum izvještavanja u kavezima nalaze ribe koje su u različitim fazama rasta do svoje konzumne veličine te za njih ne postoji aktivno tržište, Uprava je zaključila da pod takvim uvjetima nije moguće pouzdano izmjeriti fer vrijednost ribe te da u nedostatku tržišnih informacija nije ni moguće vrijednost ribe iskazivati po fer vrijednostima umanjenim za troškove prodaje do točke prodaje. Sukladno navedenom, na datum izvještavanja Grupa svoju nedovršenu proizvodnju iskazanu u sklopu kratkotrajne biološke imovine mjeri po trošku kako je opisano u nastavku. Trošak uzgoja riba obuhvaća troškove hrane ribe, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova koji se alociraju na navedenu biološku imovinu sukladno odgovarajućim ključevima alokacije.

Proizvodni ciklus od nasada riblje mlađi do prosječne težine konzumne ribe traje od 2 do 3 godine. Ukupan broj ribe u uzgajalištu na kraju razdoblja utvrđuje se na temelju nasađenih količina riblje mlađi umanjenih za procijenjeni mortalitet i umanjenih za izlovljene količine. Na osnovu ustanovljene količine ribe u komadima u uzgajalištu, procjenjuje se ukupna biomasa (količina u kg) na način da se procijeni prosječna masa po jedinici ribe i na osnovu ukupnog broja komada izračuna ukupna količina ribe u kg.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.11. Poslovna spajanja

Metoda kupnje odnosno metoda stjecanja upotrebljava se za iskazivanje svih poslovnih spajanja. Naknada prenesena prilikom stjecanja ovisnog društva sastoji se od:

- fer vrijednosti prenesene imovine
- obveza nastalih prema bivšim vlasnicima stečenog društva
- vlasničkih udjela koje je izdala grupa
- fer vrijednosti svake stavke imovine ili obveza koja je rezultat ugovora o potencijalnoj naknadi i
- fer vrijednosti postojećih vlasničkih udjela u ovisnom društvu.

Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze u poslovnom spajanju, pri čemu postoji mali broj iznimaka, početno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja. Grupa priznaje nekontrolirajuće interese u stečenom društvu po proporcionalnom udjelu nekontrolirajućeg interesa u prepoznatljivoj neto imovini stečenog društva primjenom metode stjecanja u etapama.

Troškovi povezani sa stjecanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastanu.

Višak prenesene naknade, iznosa bilo kojeg nekontrolirajućeg interesa u stečenom društvu i fer vrijednosti na datum stjecanja bilo kojeg prijašnjeg vlasničkog udjela u stečenom društvu iznad fer vrijednosti prepoznatljive neto imovine stečenog društva iskazuje se kao goodwill. Ako su ti iznosi manji od fer vrijednosti prepoznatljive neto imovine stečenog ovisnog društva, razlika se iskazuje izravno u računu dobiti i gubitka kao kupnja po cijeni nižoj od prodajne.

U slučaju odgođenog podmirivanja bilo kojeg dijela novčane naknade iznosi plativi u budućnosti diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost na datum razmjene. Korištena diskontna stopa jest stupnjevita kamatna stopa, tj. stopa po kojoj se mogu dobiti slične posudbe od neovisne financijske institucije pod usporedivim uvjetima.

Potencijalna naknada klasificira se kao financijska obveza ili kapital. Iznosi klasificirani kao financijska obveza naknadno se mjere po fer vrijednosti, a sve se promjene u fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka.

Ako je poslovno spajanje ostvareno u etapama, knjigovodstvena vrijednost postojećih vlasničkih udjela stjecatelja u stečenom društvu na datum stjecanja ponovno se mjeri po fer vrijednosti na datum stjecanja. Svi dobiti i gubici koji proizlaze iz takvog ponovnog mjerenja iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

Ako se početno računovodstveno iskazivanje poslovnog spajanja može odrediti samo privremeno do kraja prvog izvještajnog razdoblja, poslovno spajanje se obračunava korištenjem privremenih iznosa. Usklađivanja privremenih iznosa i priznavanje novo identificirane imovine i obveza moraju se izvršiti unutar 'razdoblja mjerenja' gdje odražavaju nove informacije dobivene o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja. Razdoblje mjerenja ne može premašiti jednu godinu od datuma stjecanja i nisu dopuštena nikakva prilagođavanja nakon jedne godine osim ispravljanja pogreške u skladu s MRS-om 8.

2.12. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira (npr. goodwill). Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti. Ukidanje umanjenja vrijednosti ne smije premašiti knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila, bez amortizacije, da nije priznato umanjenje vrijednosti u prethodnim godinama.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.13. *Financijski instrumenti – dužnički instrumenti*

i/ Klasifikacija i priznavanje

Društvo i Grupa klasificiraju financijsku imovinu u sljedeće kategorije s obzirom na metodu vrednovanja: vrednovanje prema metodi amortiziranog troška, vrednovanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i vrednovanje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Klasifikacija financijske imovine ovisi o poslovnom modelu koji su Društvo i Grupa odabrali za upravljanje financijskom imovinom i ugovorenim novčanim tokovima. Klasifikacija dužničkih instrumenata će se promijeniti, ako i isključivo ako se promijenio poslovni model za upravljanje istima.

ii/ Priznavanje i prestanak priznavanja

Financijska imovina se priznaje u izvještaju o financijskom položaju ako Društvo i Grupa postanu stranka ugovornih odredbi instrumenta. Financijska imovina prestaje u trenutku kada su istekla prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine ili su ista prenesena, zajedno sa svim ostalim pravima i odgovornostima.

iii/ Vrednovanje prilikom inicijalnog priznavanja

Prilikom inicijalnog priznavanja, Društvo i Grupa mjere financijsku imovinu po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju kada financijska imovina nije klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, transakcijske troškove koji se direktno mogu povezati uz stjecanje financijske imovine. Transakcijski troškovi financijske imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u račun dobiti i gubitka.

iv/ Naknadno vrednovanje

Dužnički instrumenti – Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku

Dužnički instrumenti koji se drže s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, kada takvi novčani tokovi predstavljaju plaćanje glavnice i kamata (eng. Solely Payments of Principal and Interest, „SPPI“), mjere se po metodi amortiziranog troška.

Prihodi od kamata od takve financijske imovine izračunavaju se uz korištenje metode efektivne kamatne stope te su iskazani u okviru računa dobiti i gubitka unutar pozicije „Poslovni prihodi“ za segment Osiguranje, a unutar pozicije „Financijski prihodi“ za ostale segmente. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se sukladno politikama opisanim u bilješci 2.13. v/ te se iskazuju u okviru pozicije „Ostali poslovni rashodi“.

Društvo i Grupa u spomenutu kategoriju klasificiraju sljedeće oblike imovine:

- potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja
- zajmovi koji zadovoljavaju klasifikaciju prema SPPI testu te koji se drže sukladno definiciji poslovnog modela „držanje s osnove prikupljanja ugovorenih novčanih tokova“,
- obveznice koje zadovoljavaju klasifikaciju prema SPPI testu te koje se drže sukladno definiciji poslovnog modela „držanje s osnove prikupljanja ugovorenih novčanih tokova“
- novac i novčane ekvivalente
- depozite

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.13. Financijski instrumenti – dužnički instrumenti (nastavak)

Dužnički instrumenti – Financijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)

Dužnički instrumenti koji se drže s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i s ciljem prodaje, gdje novčani tokovi predstavljaju plaćanje glavnice i kamata, mjere se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, osim priznavanja dobitaka ili gubitaka od usklađenja vrijednosti, prihoda od kamata te dobitaka i gubitaka od tečajnih razlika. Kada prestaje priznavanje financijske imovine, ukupni dobiti i gubici koji su prethodno bili priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz pozicije kapitala u račun dobiti i gubitka te se priznaju u okviru ostalih dobitaka ili gubitaka. Prihodi od kamata od financijske imovine iskazuju se u okviru pozicije „Poslovni prihodi“ za segment Osiguranje, a unutar pozicije „Financijski prihodi“ za ostale segmente uz korištenje metode efektivne kamatne stope. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se sukladno politici opisanoj u Bilješci 2.13 v/ te se iskazuju u okviru pozicije „Financijski rashodi“.

Dužnički instrumenti – Financijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Dužnički instrumenti koji ne zadovoljavaju kriterije vrednovanja po metodi amortiziranog troška ili FVOCI vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. U spomenutu kategoriju klasificiraju se sljedeći financijski instrumenti: zajmovi koji ne zadovoljavaju kriterije SPPI testa, gdje učestalost kamatne stope nije usklađena sa periodom kamatne stope

Dobici ili gubici od fer vrednovanja dužničkih instrumenata priznaju se u dobit ili gubitak te se iskazuju na neto osnovi u okviru računa dobiti i gubitka u okviru pozicije „Ostali dobiti“ ili „Ostali gubici“ u razdoblju kada su nastali. Takvi dobiti ili gubici od fer vrednovanja uključuju ugovorene kamate na dužničke instrumente klasificirane u spomenutu kategoriju.

v/ Umanjenje vrijednosti financijske imovine koja se vrednuje po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Grupa je procijenila očekivane buduće kreditne gubitke („ECL“) povezane uz dužničke instrumente koji se vrednuju po amortiziranom trošku te dužničke financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez obzira na to postoje li indikatori umanjenja vrijednosti.

Svaka promjena fer vrijednosti dužničkog instrumenta uključuje i efekt promjene kreditnog rizika izdavatelja tog financijskog instrumenta. Za sve dužničke instrumente koji se mjere po FVOCI potrebno je procijeniti i iskazati ispravke vrijednosti, odnosno rezerviranja za očekivane kreditne gubitke. Sve promjene u iznosu rezerviranja za očekivane kreditne gubitke priznaju se u računu dobiti i gubitka, dok je iznos ispravaka vrijednosti na ime kreditnih gubitaka već uključen u kumulativnom iznosu promjene fer vrijednosti iskazan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ispravci vrijednosti priznaju se kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit, kao dio ukupne promjene fer vrijednosti i njima se ne smije dodatno umanjiti knjigovodstvena vrijednost financijske imovine koja se mjeri po FVOCI u izvještaju o financijskom položaju. Iznosi koji se priznaju u računu dobiti i gubitka na ime promjene rezerviranja za očekivane kreditne gubitke moraju biti jednaki iznosima koji bi bili priznati u računu dobiti i gubitka da je imovina mjerena po amortiziranom trošku.

Promjene fer vrijednosti koje su prethodno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u punom se iznosu recikliraju u račun dobiti i gubitka nakon prestanka priznavanja dužničkog instrumenta.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.13. Financijski instrumenti – dužnički instrumenti (nastavak)

Za kratkotrajna potraživanja bez značajnih financijskih komponenti (potraživanja po premiji, po osnovi namire financijskih transakcija, potraživanja od trgovaca i financijskih institucija po osnovu POS uređaja, potraživanja na osnovu danih zakupa nekretnina i poslovnih prostora, potraživanja od zaposlenika, i sl.), Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup sukladno zahtjevima MSFI-a 9 te procjenjuje ispravak vrijednosti za očekivani vijek trajanja kreditnih gubitaka od inicijalnog priznavanja potraživanja.

Koncept očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani kreditni gubici (eng. Expected Credit Loss, „ECL“) vezani uz određeni instrument se procjenjuju na temelju očekivanih budućih novčanih tokova (po osnovu glavnice, kamata, naknada i provizija) koji su vezani s predmetnim ugovorom, uključujući i iznose koji mogu nastati realizacijom relevantnih kolaterala. Svi očekivani novčani tokovi se svode na sadašnju vrijednost putem diskontiranja relevantnom efektivnom kamatnom stopom.

Očekivani kreditni gubici izračunavaju se kao umnožak vjerojatnosti nastupanja statusa neispunjavanja financijskih obveza (eng. Probability of Default, „PD“), gubitka po nastupanju statusa neispunjavanja financijskih obaveza (eng. Loss Given Default, „LGD“) i izloženosti u trenutku defaulta (eng. Exposure at Default, „EaD“).

Vjerojatnosno ponderirani scenariji - očekivani kreditni gubici modeliraju se po nekoliko unaprijedno-gledajućih scenarija, koji uzimaju u obzir vjerojatnost nastupanja "stresnih" i povoljnih ekonomskih uvjeta, tako da rezultatna vrijednost ECL predstavlja vjerojatnosno-ponderirani broj temeljen na rezultatima nekoliko analiziranih ekonomskih scenarija unutar kojih se modeliraju parametri kreditnog rizika.

Odgovarajući odabir seta reprezentativnih ekonomskih scenarija temeljenih na nepristranim i objektivnim informacijama dostupnim Grupi, kao i vjerojatnost pojedinog (reprezentativnog) ekonomskog scenarija određuju relevantne organizacijske jedinice Grupe ekspertnom metodom.

Definicija neispunjavanja financijske obaveze (engl. default)

Status neispunjavanja financijske (engl. default) obaveze je nastupio kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- Grupa smatra vjerojatnim da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema njoj, ne uzimajući u obzir moguću naplatu iz kolaterala (engl. Unlikelihood to pay)
- Dužnik više od 90 dana (u slučaju potraživanja po premiji iznimno se koristi period od 180 dana jer Društvo i Grupa imaju razumnu i potkrjepljujuću dokumentaciju kako je period od 180 dana u slučaju potraživanja po premiji primjereniji) uzastopno nije u materijalno značajnom iznosu ispunio svoju obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema Grupi (engl. 90+ past due). Ukoliko je dužnik u kašnjenju većem od 90, a manjem od 180 dana, posebno se sagledava materijalnost kašnjenja obzirom na ukupnu izloženost tom dužniku. Naime, ponekad se kao kašnjenje plaćanja broje i manji iznosi proizašli iz revalorizacija, naknade, dio kamate i slično.

Pritom Grupa slijedi relevantne regulatorne smjernice vezane uz apsolutne i relativne pragove materijalnosti, po svakom od segmenata svog portfelja, a definiciju defaulta primjenjuje dosljedno na razini Grupe.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.13. Financijski instrumenti – dužnički instrumenti (nastavak)

Probacijski kriteriji

Da bi se kreditna izloženost mogla ponovo rasporediti u podskupinu koja predstavlja nižu razinu kreditnog rizika od one u kojoj se trenutno kreditna izloženost nalazi, nužno je da ista demonstrira urednost u plaćanju na konzistentnoj osnovi tijekom definiranog vremenskog perioda (probacijski period).

Grupa može izloženosti iz Podskupine 2 prerasporediti u Podskupinu 1 u slučajevima kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) Kada su svi razlozi koji upućuju na značajno povećanje kreditnog rizika u razdoblju od početnog priznavanja izloženosti do izvještajnog datuma prestali i
- b) Kada je dužnik kontinuirano tijekom definiranog probacijskog perioda dokazao urednost u plaćanju:
 - i. Restrukturirane izloženosti:
 - minimalno 6 mjeseci od datuma zadnjeg restrukturiranja ili od datuma prelaska iz neprihodujućih (Podskupina 3) u prihodujuće (Podskupina 2) izloženosti, uz poštivanja ostalih uvjeta koje Grupa definira za izlazak iz skupine restrukturiranih izloženosti ili
 - manje od 6 mjeseci ako Grupa, na temelju empirijskih podataka ili opravdanih razloga, utvrdi da za takve izloženosti ne očekuje značajno povećanje kreditnog rizika dužnika unutar kratkog roka.
 - ii. Nerestrukturirane izloženosti:
 - minimalno 3 mjeseca od datuma kada su prestali svi razlozi koji ukazuju na značajno povećanje kreditnog rizika ili
 - u roku manjem od 3 mjeseca ukoliko Grupa, temeljem empirijskih podataka, utvrdi da za takve izloženosti ne očekuje značajno povećanje kreditnog rizika dužnika unutar kratkog roka

Za raspoređivanje u podskupine kreditnog rizika vidjeti bilješku 3.1.

Otpis

Otpis izravno umanjuje bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ako nema razumnih očekivanja u pogledu povrata financijske imovine, u cijelosti ili djelomično. Društvo i Grupa tijekom 2024. i 2023. godine nisu imali otpisa.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.14. Financijska imovina – vlasnički instrumenti

Udjeli u ostalim društvima sastoje se od vlasničkih instrumenata drugih društava koji ne podrazumijevaju kontrolu, zajedničku kontrolu ili značajan utjecaj.

Udjeli u drugim društvima inicijalno se priznaju po trošku stjecanja. Naknadno se udjeli vrednuju po fer vrijednosti. Za sva svoja ulaganja, Grupa je odabrala:

- za strateške vlasničke instrumente - iskazivanje dobiti ili gubitka od promjene fer vrijednosti priznaje se u okviru ostale sveobuhvatne dobiti, budući da se isti ne drže s ciljem generiranja povrata na ulaganje. S obzirom na spomenuti odabir, ne postoji naknadna reklasifikacija dobiti ili gubitka od fer vrednovanja u račun dobiti i gubitka kod prestanka priznavanja ulaganja. Gubici od umanjenja vrijednosti (i njihovo otpuštanje) vlasničkih instrumenata vrednovanih po FVOCI ne iskazuju se odvojeno od ostalih promjena fer vrijednosti.
- za nestrategičke vlasničke instrumente – molimo vidjeti bilješku 30.

Dividende se priznaju u dobit ili gubitak u trenutku kada Grupa ostvari pravo na isplatu istih.

2.15. Derivativni financijski instrumenti

U okviru redovnog poslovanja Grupa zaključuje ugovore o derivativnim financijskim instrumentima u svrhu upravljanja valutnim rizikom, te se stoga ti financijski instrumenti klasificiraju kao Financijska imovina ili obveze – koje se drže radi trgovanja - derivativi. Derivativi Grupe uključuju devizne forward ugovore.

Derivativi se evidentiraju u izvanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu financijskog instrumenta, a vrednuju se po fer vrijednosti. Povećanje/smanjenje fer vrijednosti iskazuju se kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna i kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna pri čemu se promjene u fer vrijednosti derivativa uključuju u dobit ili gubitak tj. u financijske prihode i troškove.

2.16. Financijske obveze

Financijske obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti umanjeno za transakcijske troškove, a naknadno se vrednuju po amortiziranom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope, osim sljedećih:

- a) financijskih obveza određenih po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Takve obveze, uključujući derivatne instrumente koji su obveze, naknadno se mjeri po fer vrijednosti;
- b) financijskih obveza koje nastaju ako prijenos financijske imovine ne ispunjava uvjete za prestanak priznavanja ili ako se primjenjuje pristup daljnjeg sudjelovanja. Prenesena imovina i povezana obveza mjeri se na osnovi koja odražava prava i obveze koje je subjekt zadržao. Povezana se obveza mjeri na način da je neto knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine i povezane obveze jednaka sljedećem:
 - i. amortiziranom trošku prava i obveza koje su zadržane ako se prenesena imovina mjeri po amortiziranom trošku ili
 - ii. fer vrijednosti prava i obveza koje su zadržane kada se mjeri na samostalnoj osnovi, ako se prenesena imovina mjeri po fer vrijednosti.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.16. Financijske obveze (nastavak)

- c) ugovora o financijskom jamstvu. Nakon početnog priznavanja u vanbilanci, takav se ugovor naknadno mjeri po višem od sljedeća dva iznosa:
 - i. iznos rezerviranja za očekivane kreditne gubitke i
 - ii. priznat iznos po fer vrijednosti;

Po aktiviranju jamstva, ista se mjere po fer vrijednosti ili po amortiziranom trošku.

- d) obveza pružanja zajma uz kamatne stope niže od tržišnih kamatnih stopa. Takva obveza se naknadno mjeri po višem od sljedeća dva iznosa:
 - i. iznos rezerviranja za očekivane kreditne gubitke i
 - ii. početno priznat iznos po fer vrijednosti;
- e) nepredviđenih iznosa koje je kupac priznao u okviru poslovnog spajanja na koje se primjenjuje MSFI 3. Takvi se nepredviđeni iznosi naknadno mjere po fer vrijednosti, a promjene se priznaju u Računu dobiti i gubitka.

Dobit ili gubitak po financijskoj obvezi koja je određena po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka evidentira se kako slijedi:

- a) iznos promjene fer vrijednosti financijske obveze koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika te obveze prezentira se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i
- b) preostali iznos promjene fer vrijednosti obveze prezentira se u Računu dobiti i gubitka

Primljeni krediti u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu uz korištenje tečaja na datum transakcije. Pozitivne i negativne tečajne razlike od izvršenja takvih transakcije te od svođenja na tečaj na datum bilance priznaju se u račun dobili ili gubitka.

Dobici ili gubici od promjene ugovornih uvjeta financijskih obveza, koji ne rezultiraju prestankom priznavanja postojeće obveze, priznaju se u račun dobiti ili gubitka odmah po njihovu nastanku. Dobit ili gubitak izračunava se kao razlika između sadašnje vrijednosti promijenjenih ili originalnih novčanih tokova, diskontiranih uz korištenje originalne efektivne kamatne stope. Promjene ugovornih uvjeta financijskih obveza koje bi rezultirale prestankom priznavanja postojeće obveze trebaju iznositi promjenu veću od 10% razlike između diskontirane sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova originalne financijske obveze i diskontirane sadašnje vrijednosti novčanih tokova pod novim ugovornim uvjetima.

2.17. Zalihe

Zalihe sirovina, proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda te rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova proizvodnje. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po prodajnoj cijeni umanjenoj za poreze i marže.

Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.18. Depoziti

Depoziti kod banaka ugovaraju se s fiksnim rokovima dospijeća. Depoziti s originalnim rokom dospijeća dužim od 3 mjeseca vode se po amortiziranom trošku i iskazani su zasebno u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kao depoziti.

Dani depoziti zadovoljavaju kriterije SPPI testa te poslovnog modela držanje radi naplate te se početno priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku umanjeno za ispravke vrijednosti koji su određeni upotrebom modela očekivanih kreditnih gubitaka.

2.19. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

Novac na računima kod banaka zadovoljava kriterije SPPI testa te poslovnog modela držanje radi naplate. Vezano uz to, novac se vrednuje po amortiziranom trošku umanjeno za ispravke vrijednosti koji su određeni upotrebom modela očekivanih kreditnih gubitaka.

2.20. Temeljni kapital

Dionički kapital sastoji se od redovnih i povlaštenih dionica. Primici koji se iskazuju u glavnici pri izdavanju novih dionica ili opcija, iskazuju se umanjeno za pripadajuće troškove transakcije i porez na dobit.

Iznos naknade plaćene za otkup dioničkog kapitala, uključujući direktne zavisne troškove, priznaje se kao umanjeno u kapitalu i rezervama. Otkupljene dionice klasificiraju se kao vlastite dionice i predstavljaju odbitnu stavku od ukupnog kapitala i rezervi. Stjecanje vlastitih dionica se evidentira po trošku stjecanja a prodaja po postignutim cijenama. Dobit ili gubitak od prodaje vlastitih dionica iskazuje se u kapitalu i rezervama.

2.21. Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Troškovi posudbi koji se mogu direktno dovesti u vezu sa stjecajem imovine ili imovinom u izgradnji kapitaliziraju se tijekom vremenskog razdoblja koje je potrebno da se sredstvo dovrši i pripremi za namjeravanu uporabu. Ostali troškovi posudbi terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Društvo i Grupa imaju bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon datuma bilance.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.22. Tekući i odgođeni porez na dobit

Porezni trošak za godinu sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza na dobit. Porez se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili direktno u kapitalu. U tom slučaju, porez se priznaje u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili u kapitalu.

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance ili u drugim zemljama u kojima ovisna društva imaju svoja sjedišta. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Iznos odgođenog poreza obračunava se metodom bilančne obveze, na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni porez se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koje u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju kada će imovina biti nadoknađena ili obveza podmirena, na temelju poreznih stopa koje su, i poreznih zakona koji su, na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Iznos odgođenog poreza na dobit obračunava se na privremene razlike nastale na temelju ulaganja u ovisna društva, osim kada je vrijeme ukidanja privremenih razlika kontrolirano od strane Društva i Grupe, te postoji vjerojatnost da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti.

Odgođena porezna imovina priznaje se do visine buduće oporezive dobiti za koju je vjerojatno da će biti raspoloživa za iskorištenje privremenih razlika.

2.23. Primanja zaposlenih

a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća, Društvo i Grupa u ime svojih zaposlenika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Društvo i Grupa nemaju dodatni mirovinski plan te stoga nema nikakvih drugih obveza u svezi s mirovinama zaposlenika.

Društvo i Grupa imaju obveze prema zaposlenima prilikom prestanka zaposlenja u nekim društvima u Grupi (prilikom odlaska u mirovinu, otkaza ili dobrovoljnog odlaska). Društvo i Grupa priznaju obvezu za ova dugoročna primanja radnika ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno, na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obveza za dugoročna primanja radnika mjeri se korištenjem pretpostavki o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjenom trošku navedenih primanja te diskontnoj stopi.

b) Otpremnine

Obveze za otpremnine priznaju se kad Društvo i Grupa prekinu radni odnos zaposlenika prije normalnog datuma umirovljenja ili odlukom zaposlenika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Društvo i Grupa priznaju obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzelo obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim zaposlenicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa. Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon datuma bilance, diskontiraju se na sadašnju vrijednost.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.23. Primanja zaposlenih (nastavak)

c) Dugoročna primanja zaposlenih

Društvo i grupa imaju obveze prema zaposlenima prilikom prestanka zaposlenja (prilikom odlaska u mirovinu, otkaza ili dobrovoljnog odlaska). Društvo i Grupa priznaju obvezu za ova dugoročna primanja radnika ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno, na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obveza za dugoročna primanja radnika mjeri se korištenjem pretpostavki o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjenom trošku navedenih primanja te diskontnoj stopi.

d) Kratkoročna primanja zaposlenih

Grupa priznaje obračunatu obvezu za bonuse kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza te kada je definiran rok u kojem će se bonus isplatiti te točan iznos po zaposleniku. Nadalje, Društvo i Grupa priznaju obvezu za akumulirane naknade za odsutnost s posla na temelju neiskorištenih dana godišnjeg odmora na dan bilance.

2.24. Rezerviranja

Rezerviranja za troškove restrukturiranja, sudske sporove, rezerviranja za koncesije, primanja zaposlenih i ostala rezerviranja priznaju se ako Društvo i Grupa imaju sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Društvo i Grupa priznaju rezerviranja za bonuse u najboljem moguće procijenjenom iznosu sukladno informacijama kojima raspolaze na dan izvještavanja.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu.

2.25. Priznavanje prihoda

Prihodi se ostvaruju kroz prodaju proizvoda i usluga tijekom redovnog poslovanja Grupe i Društva. Prihodi su iskazani u iznosima transakcijske cijene. Transakcijska cijena predstavlja iznos naknade koju Grupa i Društvo očekuju prikupiti u zamjenu za prijenos kontrole nad robom i uslugama koje su se Grupa i Društvo obvezali isporučiti kupcu, ne uključujući iznose koje Grupa i Društvo prikupljaju u ime trećih strana.

Prihodi se priznaju umanjeni za porez na dodanu vrijednost, povrate robe, dane rabate i popuste.

Ugovorne obveze

Ugovorna obveza je obveza prijenosa robe ili usluga kupcu za koji su Grupa i Društvo primili naknadu (ili iznos dospjele naknade) od kupca. Ako kupac plati naknadu prije nego što Grupa i Društvo prenesu robu ili usluge kupcu, ugovorna obveza (obveze za primljene predujmove) se priznaje kada je plaćanje izvršeno ili je dospjela uplata (ovisno o tome što je ranije). Ugovorene obveze priznaju se kao prihod kada Grupa i Društvo rade na temelju ugovora.

Komponenta financiranja

Grupa i Društvo ne očekuju imati bilo kakve ugovore u kojima je razdoblje između transfera ugovorenih dobara i usluga kupcu i naplate za taj transfer duže od jedne godine. Kao posljedica navedenoga, Grupa i Društvo ne korigiraju transakcijske cijene za sadašnju vrijednost novca.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.25. Priznavanje prihoda (nastavak)

i/ Prihodi od prodaje robe i usluga

a) Prihodi od veleprodaje robe i materijala

Prihodi od prodaje robe i materijala u veleprodaji priznaju se kada je kontrola nad robom prebačena na kupca, roba je isporučena kupcu, kupac ima potpunu diskreciju raspolaganja robom i ne postoje neispunjene ugovorne obveze koje bi mogle utjecati na to da kupac ne prihvati isporučenu robu. Isporuka se realizira u trenutku kada je roba dostavljena na ugovorenu lokaciju, kada je rizik zastarjelosti, kvarenja ili gubitka robe prenesen na kupca te kada je ili kupac prihvatio isporučenu robu u skladu s ugovorom, ili su uvjeti prihvaćanja poput reklamacijskog roka istekli ili Grupa i Društvo ima objektivne dokaze da su svi uvjeti prihvaćanja isporuke zadovoljeni.

Prihodi od prodaje uz ugovorene popuste se priznaju na osnovu cijene koja je definirana ugovorom, neto od procijenjenog iznosa volumenskog rabata. Prilikom procjenjivanja i izračuna rezervacije za neobračunate rabate koristi se povijesno iskustvo, primjenom metode očekivane vrijednosti te su prihodi priznati samo kada je procijenjena velika vjerojatnost da neće doći do značajnih povrata robe. Obveza povrata sredstava kupcu temeljem navedenog ugovorenog prava je iskazana za očekivane volumene rabata plative prema kupcima u odnosu na prodaju realiziranu do kraja izvještajnog razdoblja.

Potraživanja se iskazuju kada je roba isporučena kupcu jer to predstavlja trenutak u vremenu u kojem je naknada bezuvjetna s obzirom da tada preostaje još samo protek vremena do dospijeca potraživanja na naplatu te su sve ugovorne obveze zadovoljene.

b) Prihodi od usluga

Grupa ostvaruje prihode od turističkih usluga. Turističke usluge obuhvaćaju prihod od smještaja gostiju u hotelima, naseljima i kampovima, prodaju hrane i pića i prodaju ostalih usluga povezanih uz boravak gostiju. Prihodi se priznaju kada su smještajne jedinice popunjene (tijekom vremena), kada se hrana i piće prodaju (u trenutku), odnosno kada su ostale usluge pružene (u trenutku). Grupa pruža turističke usluge temeljem ugovora s fiksnim cijenama pri čemu ugovoreni cjenici predstavljaju sastavni dio svakog ugovora. Cjenici uključuju količine i tipove smještajnih jedinica i ostalih usluga te su definirani razdobljem na koje se odnosi usluga. Svi popusti koji se obračunavaju na cijenu iz cjenika predstavljaju umanjenje prodajne cijene.

Agencijske provizije predstavljaju dodatne troškove stjecanja ugovora te ih Grupa priznaje kao rashod u trenutku nastanka jer razdoblje pokriva troška traje jednu godinu ili kraće i iskazuje ih u sklopu ostalih poslovnih rashoda.

Prihodi od turističkih usluga su iskazani u sklopu prihoda od prodaje.

Društvo zasebno pruža usluge upravljanja ovisnim društvima. Prihod od izvršenih usluga određuje se na temelju sklopljenog ugovora s fiksnom cijenom uz ugovorene rokove od 12 mjeseci. Prihodi se priznaju u razdoblju u kojem su usluge obavljene prema pravocrtnoj metodi tijekom razdoblja trajanja ugovora. Prihodi od ugovora s fiksnom cijenom za usluge priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene prema pravocrtnoj metodi tijekom razdoblja trajanja ugovora.

Društvo zasebno pruža usluge najma. Prihodi od usluga najma priznaju se u razdoblju u kojem su usluge pružene, korištenjem pravocrtne metode tijekom razdoblja ugovora s najmoprincipima te se iskazuju u računu dobiti i gubitka, u sklopu ostalih poslovnih prihoda.

c) Prihodi od maloprodaje robe

Prihodi od maloprodaje robe priznaju u trenutku prodaje robe kupcu. Prihodi od maloprodaje uglavnom se ostvaruju u gotovini ili putem kreditnih kartica. Iskazani prihodi uključuju naknade za kreditne kartice koje se iskazuju u okviru ostalih troškova poslovanja.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.25. Priznavanje prihoda (nastavak)

ii/ Prihodi iz osiguranja

Za priznavanje prihoda od ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju te neto financijski rezultat od ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju molimo vidjeti bilješku 2.29. Ugovori o osiguranju.

iii/ Ostali prihodi

a) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost potraživanja umanjena, Društvo i Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njegovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Ravnomjerno ukidanje diskonta u budućim razdobljima, priznaje se kao prihod od kamata. Prihodi od kamata od zajmova čija je naplata upitna, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope. Primljene kamate klasificiraju se u izvještaju o novčanom toku kao novčani tok iz ulagačkih aktivnosti, dok se plaćene kamate iskazuju kao novčani tok iz poslovnih aktivnosti.

b) Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na dividendu. Primljene dividende klasificiraju se u izvještaju o novčanom toku kao novčani tok iz ulagačkih aktivnosti, dok se plaćene dividende iskazuju kao novčani tok iz financijskih aktivnosti.

c) Prihodi od državnih subvencija i potpora

Prihodi od državnih subvencija i potpora priznaju se po njihovoj fer vrijednosti kada se sa sigurnošću može utvrditi da će subvencije biti primljene i da je Grupa ispunila sve uvjete koji su zahtijevani od strane države.

Državne subvencije za nadoknadu rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili u svrhu pružanja trenutne financijske podrške bez budućih povezanih troškova priznaju se kao prihod razdoblja u kojem je potraživanje nastalo u okviru ostalih prihoda.

2.26. Raspodjela dividendi

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine Društva.

2.27. Porez na dodanu vrijednost

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u bilanci na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

2.28. Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima su nastale za nabavljena dobra ili usluge u redovnom poslovanju. Ove obveze su klasificirane kao tekuće ako plaćanje dopijeva u roku od jedne godine ili kraće, a ako ne, klasificirane su kao dugotrajne. Obveze prema dobavljačima se početno priznaju po fer vrijednosti, a u budućim razdobljima se iskazuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.29. Ugovori o osiguranju

Ugovor o osiguranju je ugovor na temelju kojeg jedna stranka (izdavatelj) preuzima značajni rizik osiguranja od druge stranke (ugovaratelj osiguranja) i pristaje ugovaratelju osiguranja isplatiti naknadu ako ugovaratelj osiguranja pretrpi štetu zbog određenog neizvjesnog budućeg događaja (osigurani događaj).

Grupa je dužna provesti klasifikaciju svih ugovora o osiguranju te prilikom izrade novih cjenika provodi test kojim utvrđuje preuzima li značajni rizik osiguranja od ugovaratelja osiguranja.

Neki ugovori o osiguranju koje izdaje Grupa kod kojih ulagač ima pravo i očekuje se da će primiti, kao dodatak na iznos koji nije predmet diskrecije Grupe, potencijalno značajne dodatne pogodnosti temeljene na povratu određenih skupova investicijske imovine, zadovoljavaju kriterije ugovora s obilježjem izravnog sudjelovanja (DPF).

U nekim slučajevima prilikom utvrđivanja ugovora u djelokrugu MSFI-a 17, Grupa mora procijeniti treba li skup ili niz ugovora tretirati kao jedan ugovor i trebaju li ugrađene izvedenice, investicijske komponente i komponente roba i usluga biti odvojene i obračunati se prema drugom standardu.

U portfelju životnih osiguranja Grupe ne postoje ugovori koji sadrže jednu ili više komponenti čije bi razdvajanje od osnovnog ugovora bilo zahtijevano prema MSFI 17.

i/ Razina grupiranja

Ugovori o osiguranju grupiraju se za potrebe mjerenja te se skupine ugovora određuju tako da se najprije identificiraju portfelji ugovora, od kojih svaki sadrži ugovore koji podliježu sličnim rizicima i kojima se zajedno upravlja. Ugovori u različitim linijama proizvoda su općenito i u različitim portfeljima. Svaki je portfelj zatim podijeljen u skupine ugovora za koje se primjenjuju zahtjevi priznavanja i mjerenja sukladno MSFI-u 17. Prilikom početnog priznavanja, Grupa odvaja ugovore u godišnje kohorte prema godini početka pokrića, a svaka godišnja kohorta klasificira se u jednu od navedenih skupina:

- skupinu ugovora koji su štetni pri početnom priznavanju;
- skupinu ugovora za koje pri početnom priznavanju ne postoji znatna mogućnost da će naknadno postati štetni;
- ostale skupine ugovora, ukoliko postoje.

Nakon inicijalnog priznavanja, klasifikacija ugovora u skupinu osiguranja više se ne mijenja. Ugovori o reosiguranju u pravilu se vrednuju svaki za sebe.

Razina grupiranja sukladno MSFI-ju 17 ograničava netiranje dobitaka na skupinama profitabilnih ugovora, kroz odgođeno priznavanje marže za ugovorenu uslugu (contractual service margin – „CSM“), s gubicima na skupinama štetnih ugovora, koji se odmah priznaju.

ii/ Granice ugovora

Razdoblje pokrića predstavlja granicu ugovora i relevantno je za primjenu MSFI-ja 17 jer mjerenje skupine ugovora uključuje sve buduće novčane tokove unutar granica svakog ugovora u toj skupini.

Ugovori o osiguranju

Novčani tokovi u granicama su ugovora o osiguranju ako proizlaze iz materijalnih prava i obveza koji postoje tijekom izvještajnog razdoblja u kojem Grupa može ugovaratelja osiguranja primorati da plati premije ili u kojem Grupa ima materijalnu obvezu ugovaratelju osiguranja pružiti usluge iz ugovora o osiguranju. Materijalna obveza pružanja usluga iz ugovora o osiguranju prestaje kada:

- Grupa ima praktičnu mogućnost ponovno procijeniti rizike određenog ugovaratelja osiguranja i, kao rezultat toga, može odrediti cijenu ili razinu koristi u kojoj se u cijelosti odražavaju ti rizici; ili
- Grupa ima praktičnu mogućnost ponovno procijeniti rizike portfelja ugovora o osiguranju koji sadržava taj ugovor i, kao rezultat toga, može odrediti cijenu ili razinu koristi u kojoj se u cijelosti odražava rizik tog portfelja te kad se u određivanju cijena premija do datuma ponovne procjene rizika ne uzimaju u obzir rizici koji se odnose na razdoblja nakon datuma ponovne procjene.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.29. Ugovori o osiguranju (nastavak)

Grupe izdanih ugovora o osiguranju početno se priznaju prilikom nastupa prvog od sljedećih događaja početka razdoblja pokrića:

- datuma početka pokrića,
- datum dospijeca prvog plaćanja ugovaratelja osiguranja,
- kada Grupa utvrdi da je skupina ugovora neprofitabilna (štetna).

U portfelju životnih osiguranja nije moguće mijenjati uvjete ugovora o osiguranju u kontekstu zahtijeva MSFI 17.72. Stoga jedini kriterij prestanka priznavanja ugovora o osiguranju je istek ili ispunjenje obveza određenih u ugovoru u skladu sa zahtjevima MSFI 17.74.

Ugovori o reosiguranju

Za ugovore o reosiguranju, novčani tokovi su unutar granica ugovora ako proizlaze iz materijalnih prava i obveza koje postoje tijekom izvještajnog razdoblja u kojem je Grupa primorana plaćati iznose reosiguratelju ili ima materijalno pravo primati usluge od reosiguratelja. Materijalno pravo na primanje usluga od reosiguratelja prestaje kada reosiguratelj:

- ima praktičnu sposobnost ponovnog procjenjivanja rizika koji su mu preneseni i može postaviti cijenu ili razinu koristi koja u cijelosti odražava te ponovno procijenjene rizike; ili
- ima materijalno pravo prekinuti pokriće.

iii/ Inicijalno i naknadno mjerenje ugovora o osiguranju

Odabir metode mjerenja ovisi o karakteristikama ugovora o osiguranju. U nastavku su detaljnije razrađeni pojedini modeli.

Opći model mjerenja (General measurement model – GMM) i model mjerenja putem varijabilne naknade (Variable fee approach – VFA)

Prilikom početnog priznavanja, Grupa mjeri grupu ugovora općim modelom (General measurement model – GMM). Opći model mjeri skupinu ugovora o osiguranju na razini:

- a) ukupnih novčanih tokova od izvršenja ugovora, koji uključuju:
 - i. procjene budućih novčanih tokova;
 - ii. usklađenja kako bi se odražavali vremenska vrijednost novca i financijski rizici povezani s budućim novčanim tokovima ako financijski rizici nisu već uključeni u procjene budućih novčanih tokova; i
 - iii. ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik.
- b) ukupne marže za ugovorenu uslugu (Contractual service margin – CSM).

Novčani tokovi od izvršenja skupine ugovora ne odražavaju rizik neispunjenja obveza Grupe. Procjena vrijednosti budućih novčanih tokova računa se kao sadašnja vrijednost budućih bruto rashoda (naknade i troškovi) umanjena za sadašnju vrijednost budućih bruto prihoda (bruto premija budućih razdoblja) pri čemu se uzimaju u obzir procijenjene vjerojatnosti mogućih ishoda. Svi novčani tokovi diskontirani su korištenjem kamatnih stopa bez rizika prilagođenih da odražavaju karakteristike novčanih tokova i prema potrebi karakteristike likvidnosti ugovora.

Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik za skupinu ugovora, utvrđen odvojeno od ostalih procjena, je naknada koja je potrebna zbog neizvjesnosti u pogledu iznosa i vremenskog rasporeda novčanih tokova koji proizlaze iz nefinancijskog rizika.

CSM skupine ugovora predstavlja nezarađenu dobit koju će Grupa priznati kad pruži usluge iz ugovora o osiguranju u budućnosti.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.29. Ugovori o osiguranju (nastavak)

Pri početnom priznavanju skupine ugovora, skupina ugovora nije štetna ako zbroj sljedećeg predstavlja neto priljev:

- novčanih tokova od izvršenja ugovora;
- svih novčanih tokova koji proizlaze iz ugovora u toj skupini na taj datum; i
- bilo kojeg iznosa koji proizlazi iz prestanka priznavanja bilo koje imovine ili obveza prethodno priznatih za novčane tokove povezane sa skupinom ugovora.

U slučaju neto odljeva, skupina ugovora predstavlja štetne ugovore te se neto odljev priznaje kao gubitak u računu dobiti i gubitka. Grupa utvrđuje komponentu gubitka obveze za preostalo pokriće za štetnu skupinu prikazivanjem gubitaka priznatih u skladu s gore navedenim. Komponentom gubitka određuju se iznosi koji se u računu dobiti i gubitka prikazuju kao poništenja gubitaka štetnih skupina te su, stoga, isključeni iz određivanja prihoda od osiguranja.

Naknadno, knjigovodstveni iznos imovine i obveza iz ugovora o osiguranju (statutarnih tehničkih pričuva ugovora o osiguranju) je zbroj obveze za preostalo pokriće i obveze za nastale štete na svaki izvještajni datum. Obveza za preostalo pokriće uključuje novčane tokove od izvršenja ugovora koji se odnose na usluge koje će se pružiti temeljem ugovora u budućim razdobljima i preostali dio CSM-a na taj datum ili komponente gubitka na taj datum. Obveza za nastale štete uključuje novčane tokove izvršenja ugovora za nastale štete i troškove koji još nisu plaćeni, uključujući štete koje su nastale, ali još nisu prijavljene.

Novčani tokovi izvršenja skupine ugovora mjere se na datum izvještavanja koristeći trenutne procjene budućih novčanih tokova, trenutne diskontne stope i trenutne procjene ispravka vrijednosti za nefinancijski rizik. Promjene u novčanim tokovima ispunjenja priznaju se kako slijedi:

Promjene koje se odnose na buduće usluge	Usklađuje se u sklopu CSM-a (ili se priznaje u sklopu prihoda od ugovora o osiguranju u računu dobiti ili gubitka ukoliko se radi o štetnim ugovorima)
Promjene koje se odnose na trenutne ili prošle usluge	Priznaje se u sklopu prihoda od ugovora o osiguranju u računu dobiti ili gubitka
Učinci vremenske vrijednosti novca, financijski rizik i promjene na procijenjenim budućim novčanim tokovima	Priznaje se u sklopu neto financijskih prihoda ili rashoda od ugovora o osiguranju

CSM se naknadno prilagođava samo za promjene u novčanim tokovima izvršenja ugovora koji se odnose na buduće usluge i druge specificirane iznose te se priznaje u računu dobiti i gubitka kako su usluge pružene. CSM na svaki datum izvještavanja predstavlja dobit u skupini ugovora koja još nije priznata u računu dobiti i gubitka jer se odnosi na buduće usluge.

Što se tiče ugovora o reosiguranju kod životnih osiguranja, Grupa primjenjuje iste računovodstvene politike kao kod mjerenja skupine ugovora o osiguranju.

Novčani tokovi od pribave osiguranja proizlaze iz aktivnosti prodaje i preuzimanja skupine ugovora koji se mogu izravno pripisati portfelju ugovora kojem skupina pripada. Za ugovore o životnom osiguranju, novčani tokovi od pribave osiguranja raspoređuju se na skupine ugovora korištenjem sustavnih i racionalnih metoda.

Grupa koristi navedeni model kod ugovora o životnim osiguranjima te kod ugovora o osiguranju kredita u segmentu neživotnih osiguranja.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.29. Ugovori o osiguranju (nastavak)

Predviđena je i varijacija općeg modela mjerenja, pod nazivom „model mjerenja putem varijabilne naknade“ (Variable fee approach – VFA), koja se primjenjuje za određene ugovore životnog osiguranja u kojima vlasnici polica osiguranja sudjeluju u promjeni fer vrijednosti specifičnih stavki definiranih predmetnim ugovorima o osiguranju. Primjena ovog modela obvezna je ako su zadovoljeni određeni kriteriji. Ugovori o reosiguranju ne mogu imati obilježja izravnog sudjelovanja. Smatra se da ugovori o osiguranju sa značajkama izravnog sudjelovanja u osnovi stvaraju obvezu prema osiguranicima u iznosu jednakom fer vrijednosti temeljnih ulaganja umanjenoj za varijabilnu naknadu za uslugu. Ova naknada jednaka je iznosu udjela Grupe u fer vrijednosti temeljnih ulaganja umanjenoj za novčane tokove od ispunjenja ugovora koji ne variraju na temelju povrata temeljnih ulaganja.

Ugovori o osiguranju sa značajkama izravnog sudjelovanja su ugovori o osiguranju koji su u biti ugovori o uslugama povezanim s ulaganjem prema kojima subjekt obećava povrat ulaganja na temelju povezanih ulaganja. Stoga se definiraju kao ugovori o osiguranju za koje vrijedi sljedeće:

- ugovornim je uvjetima utvrđeno da osiguranik sudjeluje u dijelu jasno definiranog skupa povezanih ulaganja;
- Grupa očekuje platiti ugovaratelju osiguranja iznos koji je jednak značajnom udjelu povrata fer vrijednosti povezanih ulaganja; i
- Grupa očekuje da će se značajan udio bilo kojih promjena u iznosima plativim ugovarateljima osiguranja promijeniti na temelju promjena u fer vrijednosti povezanih ulaganja.

Grupa procjenjuje jesu li navedeni uvjeti ispunjeni prilikom sklapanja ugovora i ne procjenjuje te uvjete kasnije, osim ako se ugovor izmijeni. MSFI 17 navodi kako se CSM usklađuje u naknadnim mjerenjima, tj. na kraju izvještajnog razdoblja. Ova se prilagodba razlikuje od GMM metode jer zahtijeva dodatna prilagodbe za promjene u iznosu udjela Grupe u temeljnim ulaganjima i financijskim rizicima osim onih koji proizlaze iz povezanih ulaganja, na primjer učinak financijskih jamstava.

Model raspodjele premije (Premium allocation approach – PAA)

Model raspodjele premije pojednostavljeni je model mjerenja u MSFI-u 17 koji je dostupan za ugovore o osiguranju i reosiguranju za koje Grupa razumno očekuje da bi takvo pojednostavljenje proizvelo mjerenje obveze za preostalo pokriće za grupu ugovora koja se ne bi značajno razlikovala od GMM mjerenja ili je razdoblje pokrivenosti svakog ugovora u grupi jedna godina ili manje.

Grupa primjenjuje PAA na sve ugovore u segmentu neživotnih osiguranja, osim osiguranja kredita na koje primjenjuje opći model mjerenja kako je opisano u dijelu životnih osiguranja, jer se očekuje da će sljedeći kriteriji biti ispunjeni pri početnom priznavanju:

- Ugovori o osiguranju i neproporcionalni ugovori o reosiguranju: razdoblje pokrića svakog ugovora u skupini ugovora je jedna godina ili manje.
- Ugovori o reosiguranju koji sadrže povezane rizike: rezultat mjerenja imovine za preostalo pokriće ne razlikuje se značajno od rezultata dobivenog primjenom općeg modela mjerenja.

Prilikom početnog priznavanja svake skupine ugovora neživotnog osiguranja, knjigovodstveni iznos obveze za preostalo pokriće mjeri se temeljem primljenih premija nastalih prilikom početnog priznavanja. Grupa priznaje novčane tokove od pribave osiguranja kao rashod kada nastanu, osim troškova provizije koje se razgraničavaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju i priznaju se temeljem proteka vremena.

Naknadno se knjigovodstveni iznos obveze za preostalo pokriće povećava za sve daljnje primljene premije i smanjuje za iznos priznat kao prihod ugovora od osiguranja za pružene usluge te umanjuje za isplaćenu proviziju i povećava za amortizirani dio provizije. Vrijeme između pružanja svakog dijela usluga i datuma dospeljeća povezane premije nije duže od godinu dana. Sukladno tome, kao što je dopušteno MSFI-em 17, Grupa ne usklađuje obvezu za preostalo pokriće kako bi odražavalo vremensku vrijednost novca i učinak financijskog rizika.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.29. Ugovori o osiguranju (nastavak)

Ako u bilo kojem trenutku prije i tijekom razdoblja pokrića, činjenice i okolnosti ukazuju na to da je skupina ugovora štetna, tada Grupa priznaje gubitak u računu dobiti ili gubitku i povećava obvezu za preostalo pokriće u onoj mjeri u kojoj trenutne procjene izvršenja novčanih tokova koji se odnose na preostalo pokriće premašuju knjigovodstveni iznos obveze za preostalo pokriće. Novčani tokovi izvršenja ugovora u tom slučaju su diskontirani.

Grupa priznaje obvezu za nastale štete skupine ugovora u iznosu novčanih tokova od izvršenja ugovora koji se odnose na nastale štete te su budući novčani tokovi diskontirani.

Grupa primjenjuje iste računovodstvene politike za mjerenje skupine ugovora o reosiguranju, prilagođene prema potrebi, kako bi odražavale značajke koje se razlikuju od onih kod ugovora o osiguranju.

vi/ Mjerenje – značajne prosudbe i procjene

Procjene budućih novčanih tokova

U procjeni budućih novčanih tokova Grupa na nepristran način uključuje sve razumne i pouzdane podatke dostupne bez nepotrebnih troškova i napora u pogledu iznosa, vremena i neizvjesnosti tih budućih novčanih tokova na datum izvještavanja. Ove informacije uključuju i interne i eksterne povijesne podatke o štetama i drugim iskustvenim podacima, ažuriranim kako bi odražavale trenutna očekivanja budućih događaja.

Procjene budućih novčanih tokova odražavaju stav Grupe o trenutnim uvjetima na datum izvještavanja, sve dok su procjene svih relevantnih tržišnih varijabli u skladu s vidljivim tržišnim cijenama za te varijable.

Prilikom procjene budućih novčanih tokova, Grupa uzima u obzir trenutna očekivanja budućih događaja koji bi mogli utjecati na te novčane tokove. Međutim, očekivanja budućih promjena u zakonodavstvu koje bi promijenile ili ukinule sadašnju obvezu ili stvorile nove obveze prema postojećim ugovorima ne uzimaju se u obzir sve dok se promjena u zakonodavstvu zaista ne donese.

Novčani tokovi unutar granica ugovora su oni koji se izravno odnose na izvršenje ugovora, uključujući one za koje Grupa ima diskrecijsko pravo u pogledu iznosa ili vremena. To uključuje premije (uključujući usklađenja premija i obročne premije ugovaratelja osiguranja i sve dodatne novčane tokove koji proizlaze iz tih premija), plaćanja ugovaratelju osiguranja (ili u njegovo ime), novčane tokove od pribave osiguranja i druge troškove koji nastaju u izvršavanju ugovora. Novčani tokovi od pribave osiguranja i drugi troškovi koji nastaju u izvršavanju ugovora uključuju izravne troškove i raspodjelu fiksnih i varijabilnih općih troškova koji se mogu izravno pripisati izvršenju ugovora o osiguranju (tzv. Pridjeljivi troškovi odnosno eng. *Attributable*).

Novčani tokovi troškova raspodjeljuju se u skupine ugovora primjenom sustavnih i smislenih metoda koje se dosljedno primjenjuju na sve troškove sa sličnim obilježjima. Značajan dio izravnih administrativnih troškova izravno terete segmente životnog i neživotnog osiguranja. Administrativne troškove koji se ne mogu izravno dodijeliti životnom odnosno neživotnom osiguranju Grupa alokira temeljem analize o utrošku vremena djelatnika administracije na poslove vezane za životna odnosno neživotna osiguranja. Alociranje navedenih troškova unutar pojedinog segmenta na pripadajuće portfelje osiguranja se radi na osnovu procjene godišnjih udjela u prihodu. Daljnja alokacija troškova portfelja neživota na neživotne skupine osiguranja se obavlja na osnovi procjena udjela u prihodu od osiguranja u proteklom razdoblju tekuće obračunske godine. Za portfelje životnog osiguranja se daljnja alokacija troškova na odgovarajuće skupine osiguranja temelji na broju aktivnih polica u obračunskom razdoblju. Ostali troškovi koji nisu pridjeljivi (eng. *Non-attributable*) ne alociraju se na skupine ugovora o osiguranju te se u financijskim izvještajima iskazuju odvojeno od stavki tehničkog rezultata tj. rezultata iz ugovora o osiguranju.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.29. Ugovori o osiguranju (nastavak)

Diskontne stope

Grupa određuje diskontne stope tzv. Bottom-up pristupom, pri čemu se nerizična kamatna krivulja kreira koristeći tržišne prinose državnih obveznica kao i tržišne prinose drugih visokolikvidnih financijskih instrumenata u odgovarajućoj valuti, uz primjenu korekcije za kreditni rizik i EIOPA metodologije za ekstrapolaciju. Kako bi odražavale karakteristike likvidnosti ugovora o osiguranju, nerizične kamatne krivulje mogu se prema potrebi dodatno prilagođavati prilagodbom za nelikvidnost.

Grupa mjeri obveze životnih osiguranja diskontirajući buduće novčane tokove (novčane tokove od izvršenja ugovora iz skupine životnih osiguranja) uz primjenu trenutnih diskontnih stopa na odgovarajući datum mjerenja.

Grupa diskontira novčane tokove ugovora o neživotnom osiguranju koji se mjere u skladu s općim modelom mjerenja (osiguranje kredita). Za sve ostale ugovore, za koje se primjenjuje model raspodjele premije – PAA, novčani tokovi od izvršenja ugovora koji se odnose na nastale štete također se diskontiraju. Primjenjive diskontne stope utvrđuju se u skladu s ranije opisanom metodologijom.

Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik

Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik određuje se tako da odražava naknadu koju Grupa zahtijeva za snošenje nefinancijskog rizika i njegov stupanj nesklonosti riziku. Utvrđuje se odvojeno za ugovore o životnom i neživotnom osiguranju.

Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik određuje se korištenjem sljedećih tehnika:

- za izračun ispravka vrijednosti za nefinancijski rizik kod neživotnih osiguranja koriste se dvije metode: metoda kvantila i metoda troška kapitala, pri čemu odabir metode ovisi o dostupnosti podataka i stabilnosti rezultata statističkih izračuna pojedinog portfelja; iznimno, zbog prirode rizika, za obveze po rentnim štetama može se koristiti i metoda koja se bazira na šok scenarijima. Nivo pouzdanosti prilagodbe za nefinancijski rizik za segment neživotnih osiguranja iznosi 80%, a izračunat je iz neto novčanih tokova za štete primjenom metode kopula.
- ugovori o životnim osiguranjima: Izračun ispravka vrijednosti za nefinancijski rizik za životna osiguranja bazira se na šok scenarijima s eksplicitnim marginama. Navedene margine izvedene su na temelju odgovarajućih šokova iz podmodula rizika životnih osiguranja definiranih u Solvency II. Šokovi kalibrirani od strane EIOPA-e u Solvency II prilagođeni su zahtjevima IFRS-a 17 te ciljanom intervalu pouzdanosti. Nivo pouzdanosti prilagodbe za nefinancijski rizik za segment životnih osiguranja iznosi 80%, a izračunat je na temelju korelacijske matrice te pojedinačnih nivoa pouzdanosti.

CSM - marža za ugovorenu uslugu (Contractual Service Margin – „CSM“)

CSM skupine ugovora priznaje se u računu dobiti i gubitka u svakom razdoblju kako bi odražavao pružene usluge na temelju skupine ugovora o osiguranju u tom razdoblju. Taj se iznos određuje utvrđivanjem jedinica pokrića u skupini ugovora, jednakomjernom raspodjelom CSM-a na kraju razdoblja (prije bilo kakve alokacije) u svaku jedinicu pokrića osiguranu u tekućem razdoblju i za koju se očekuje da će biti osigurana u budućnosti te priznavanjem u računu dobiti i gubitka iznosa raspodijeljenog u jedinice pokrića osigurane u tom razdoblju.

Broj jedinica pokrića je mjera količine usluga koju pruža skupina ugovora, uzimajući u obzir za svaki ugovor količinu pruženih pogodnosti i očekivano razdoblje pokrića.

Ako umjesto marže za ugovornu uslugu postoji komponenta gubitka, Grupa alocira sljedeće stavke između komponente gubitka i ostatka pričuva za preostalo pokriće:

- Očekivane osigurateljne štete te troškovi administracije u periodu
- Promjena u prilagodbi za rizik u periodu.

Alokacije se vrši temeljem omjera komponente gubitka i novčanih tokova od izvršenja ugovora o osiguranju koji se odnose na očekivane buduće novčane odljeve.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.29. Ugovori o osiguranju (nastavak)

v/ Prezentiranje i objave

Iznosi priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku raščlanjeni su na:

- Rezultat iz ugovora o osiguranju, koji uključuje prihode od ugovora o osiguranju i rashode od ugovora o osiguranju; i
- Neto financijski prihod ili rashod od ugovora o osiguranju.

Iznosi iz ugovora o reosiguranju iskazuju se zasebno.

Rezultat iz ugovora o osiguranju

Za ugovore koji se ne mjere korištenjem PAA-a, prihod od ugovora o osiguranju za svaku godinu predstavlja promjene u obvezama za preostalo pokriće koje se odnose na usluge za koje Grupa očekuje da će primiti naknadu te raspodjelu dijela premija koja se odnosi na povrat novčanih tokova od pribave osiguranja. Za ugovore mjerene korištenjem PAA, prihod od ugovora o osiguranju priznaje se na temelju proteka vremena ili na temelju očekivane dinamike pružanja usluga.

Rashodi koji se odnose na izravno izvršenje ugovora o osiguranju priznaju se u računu dobiti i gubitka kao rashodi od ugovora o osiguranju, u trenutku njihova nastanka. Rashodi koji se ne odnose na izravno izvršenje ugovora o osiguranju, iskazuju se izvan rezultata iz ugovora o osiguranju.

Komponente ulaganja („investicijske komponente“) nisu uključene u prihode od ugovora o osiguranju i rashode od ugovora o osiguranju prema MSFI-u 17. Grupa identificira investicijsku komponentu ugovora određivanjem iznosa koji bi trebalo vratiti ugovaratelju police u svim scenarijima s komercijalnom sadržajem. To uključuje okolnosti u kojima se dogodi osigurani slučaj ili ugovor dopijeva ili se raskida bez nastanka osiguranog događaja. Grupa je utvrdila kod svih ugovora životnih osiguranja sa štednom komponentom komponentu ulaganja u visini otkupne vrijednosti. Grupa razdvaja promjene u ispravku vrijednosti za nefinancijski rizik između rezultata iz ugovora o osiguranju i neto financijskih prihoda ili rashoda od ugovora o osiguranju. Sve promjene u ispravku vrijednosti za nefinancijski rizik koje su priznate u računu dobiti i gubitka uključene su u rezultat iz ugovora o osiguranju.

Neto financijski prihodi ili rashodi od ugovora o osiguranju

Promjene u knjigovodstvenim iznosima skupine ugovora koje proizlaze iz učinaka vremenske vrijednosti novca, financijskog rizika i njihovih promjena općenito se prikazuju kao neto financijski prihodi ili rashodi od ugovora o osiguranju. Oni uključuju promjene u mjerenju skupine ugovora uzrokovane promjenama u vrijednosti odnosnih stavki.

Za većinu ugovora o osiguranju i reosiguranju Grupa je iskoristila opciju priznavanja promjene vrijednosti obveza i imovine iz ugovora o osiguranju i reosiguranju temeljem trenutnih diskontnih stopa u odnosu na inicijalne (tzv. „locked-in“) diskontne stope u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti te sukladno tome odvaja neto financijske prihode ili rashode iz ugovora osiguranja na gore spomenuti dio koji se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i dio koji priznaje kroz račun dobiti i gubitka kao otpuštanje efekta diskontiranja.

Portfelji ugovora o osiguranju koji su imovina i oni koji su obveze, te portfelji ugovora o reosiguranju koji su imovina i oni koji su obveze, prikazani su odvojeno u izvještaju o financijskom položaju kao imovina iz ugovora o osiguranju odnosno o reosiguranju te kao obveze iz ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.30. Upravljanje rizikom osiguranja

Rizik osiguranja odnosi se na rizik koji može nastati ako stvarne isplate šteta i naknada premašuju neto-knjigovodstveni iznos obveza iz osiguranja zbog slučajnosti, pogrešaka i/ili promjena okolnosti. Rizik osiguranja uključuje rizik nastupa štetnog događaja, rizik određivanja visine premije (tarifiranje), rizik oblikovanja obveza iz ugovora o osiguranju te rizike reosiguranja.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja police prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik pričuva predstavlja rizik da je apsolutna razina obveza iz ugovora o osiguranju krivo procijenjena ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti. Rizik pribave neživotnih osiguranja također uključuje rizik katastrofe, koji proizlazi iz izvanrednih događaja koji nisu u dovoljnoj mjeri pokriveni premijskim rizikom ili rizikom pričuve. Rizik pribave osiguranja života uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik pobolijevanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polica, prekida, promjena u kapitalizaciji (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

Grupa upravlja rizikom osiguranja kroz limite pribave, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda i upravljanje reosiguranjem. Strategija pribave teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i bazira se na velikom portfelju sličnih rizika tijekom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Svi ugovori osiguranja neživota su u pravilu godišnji i ugovaratelji imaju pravo odbiti produljenje ugovora ili promijeniti uvjete ugovora prilikom obnove.

Grupa prenosi dio rizika u reosiguranje kako bi kontrolirala izloženost gubicima i zaštitila kapitalnu osnovu. Grupa kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjila neto izloženost za pojedini rizik ovisno o vrsti osiguranja.

Fer vrijednost imovine za pokriće polica iz životnih osiguranja ("unit linked") iznosi 8.156 tisuća EUR (2023: 15.036 tisuća EUR).

Rizik osiguranja u Grupi prate aktuari kroz svoje poslove, a Sektor za upravljanje rizicima u dogovoru s njima preuzima pokazatelje kako bi taj rizik obuhvatili u sklopu upravljanja rizicima na razini cijele Grupe.

Izvješće o pouzdanosti i adekvatnosti statutarne tehničke pričuva i Izvješće o oblikovanju i dostatnosti premije osiguranja daje imenovani ovlašten aktuar dok aktuarska funkcija daje mišljenje o primjerenosti programa reosiguranja kojim se potvrđuje adekvatnost vlastitih udjela.

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Grupa izložena je stupanj koncentracije rizika osiguranja koji određuje stupanj do kojega određeni događaj ili serija događaja mogu utjecati na obveze Grupe. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja povezanih ugovora kod kojih može nastati slična obveza. Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da koncentracija također može proizaći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proizaći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Grupa izložena neočekivanim promjenama u trendovima, na primjer, neočekivane promjene u ljudskoj smrtnosti ili u ponašanju vlasnika polica osiguranja ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati utjecaj na veliki broj ugovora.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.30. Upravljanje rizikom osiguranja (nastavak)

Koncentracija osigurateljnog rizika poslije reosiguranja odnosno retrocesije u odnosu na vrstu prihvaćenog osigurateljnog rizika (liniju poslovanja) prikazana je u tablici, s obzirom na knjigovodstvenu vrijednost ugovora o osiguranju (neto od reosiguranja) koje nastaju temeljem ugovora o osiguranju:

<i>(u tisućama eura)</i>	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Osiguranje medicinskih troškova	8.159	6.055
Osiguranje zaštite prihoda	9.983	9.781
Osiguranje naknada radnicima	88	87
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	236.922	223.076
Ostala osiguranja motornih vozila	57.286	50.667
Pomorsko osiguranje, osiguranje zračnih letjelica i transportno osiguranje	12.215	11.435
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	48.864	34.893
Ostala osiguranje od odgovornosti	50.692	44.959
Kreditno osiguranje i osiguranje jamstava	1.567	2.153
Osiguranje troškova pravne zaštite	126	122
Osiguranje pomoći (asistencija)	1.033	1.305
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	1.449	1.733
Neproporcionalno zdravstveno reosiguranje (neživot)	-	-
Neproporcionalno reosiguranje od nezgoda	3.749	3.456
Neproporcionalno pomorsko, zrakoplovno i transportno reosiguranje	126	75
Neproporcionalno reosiguranje imovine	3.072	2.310
Ukupno neživotno osiguranje	435.331	392.107
Zdravstveno osiguranje	-	-
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	340.754	374.233
Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	12.519	24.392
Ostala životna osiguranja	3.202	3.844
Zdravstveno reosiguranje	-	-
Životno reosiguranje	-	-
Ukupno životno osiguranje	356.475	402.469
Ukupno	791.806	794.576

Uprava vjeruje da neživotna osiguranja nemaju značajnu izloženost prema bilo kojoj skupini osiguranika po društvenim, profesionalnim, generacijskim ili sličnim kriterijima. Najveća vjerojatnost značajnih gubitaka proizlazi iz katastrofalnih događaja, kao što su poplave, tuča, oluje ili oštećenja uslijed potresa. Tehnike i pretpostavke koje Grupa koristi za izračun ovih rizika uključuju:

- Mjerenje zemljopisnih akumulacija,
- Procjenu najvećeg mogućeg gubitka,
- Ugovaranje reosigurateljne zaštite.

Za ugovore o životnim osiguranjima koji pokrivaju smrt osiguranika ne postoji znatna zemljopisna koncentracija rizika, iako koncentracija svote pod rizikom može utjecati na omjer isplate osiguranja na razini portfelja.

2. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (nastavak)

2.30. Upravljanje rizikom osiguranja (nastavak)

Osjetljivost dobiti/gubitka prije poreza i kapitala na promjene značajnih varijabli u vezi s osiguranjem i tržišnim rizikom

Dobit ili gubitak i obveze iz osiguranja su većinom osjetljivi na promjene u smrtnosti i stopi obolijevanja kod ugovora o životnim osiguranjima zajedno s korištenim kamatnim stopama. Tablica u nastavku analizira kako bi se dobit ili gubitak te ukupni kapital povećali (smanjili) da je došlo do promjena u varijablama rizika koje bi bile razumno moguće na datum izvještavanja. Ova analiza predstavlja osjetljivost i prije i nakon smanjenja rizika reosiguranjem i pretpostavlja da sve ostale varijable ostaju konstantne.

(u tisućama eura)	Utjecaj na rezultat prije poreza		Utjecaj na kapital	
	Prije reosiguranja	Nakon reosiguranja	Prije reosiguranja	Nakon reosiguranja
31. prosinca 2024.				
Ugovori o životnim osiguranjima				
Promjena stopa smrtnost za + 15%	(122)	(122)	(3)	(3)
Promjena troškova za + 10%	(240)	(240)	100	100
Promjena kamatne stope za + 1%	-	-	17.716	17.716
Promjena kamatne stope za - 1%	-	-	(19.935)	(19.935)
31. prosinca 2023.				
Ugovori o životnim osiguranjima				
Promjena stopa smrtnost za + 15%	(104)	(104)	(5)	(5)
Promjena troškova za + 10%	(230)	(230)	191	191
Promjena kamatne stope za + 1%	-	-	18.146	18.146
Promjena kamatne stope za - 1%	-	-	(20.966)	(20.966)

U neživotnim osiguranjima, varijable koje imaju najveći utjecaj na obveze osiguranja odnose se na sudske sporove iz osiguranja automobilske odgovornosti. Obveze koje se odnose na sudske štete osjetljive su na pravne, sudske, političke, ekonomske i društvene trendove. Uprava smatra da nije izvedivo kvantificirati osjetljivost neživotnih osiguranja na promjene u ovim varijablama.

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM

3.1. Čimbenici financijskog rizika

Poslovne aktivnosti Društva i Grupe izložene su različitim vrstama financijskih rizika koje uključuju: tržišni rizik (valutni rizik, rizik fer vrijednosti kamatne stope, kamatni rizik novčanog toka i cjenovni rizik), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Cjelokupno upravljanje rizicima Društva obavlja odjel riznice Društva.

Uprava prepoznaje značaj postojanja efikasnog i efektivnog sustava upravljanja rizicima Grupe. Regulatorna tijela kontroliraju solventnost društava koja se bave osiguranjem kako bi se osiguralo pokriće obveza proizašlih iz mogućih ekonomskih promjena ili prirodnih katastrofa.

Društvo i Grupa aktivno upravljaju imovinom koristeći pristup koji stavlja u ravnotežu kvalitetu, diversifikaciju, usklađivanje imovine i obveza, likvidnost i prinos od ulaganja. Uprava pregledava i odobrava portfelje, utvrđuje limite i nadzire proces upravljanja aktivom i pasivom te se u djelatnosti osiguranja dužna pažnja poklanja i usklađenosti s pravilima koja su postavljena Zakonom o osiguranju.

U transakcijama financijskim instrumentima Društvo i Grupa na sebe preuzimaju financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik upravljanja kapitalom. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu, zajedno sa sažetkom načina na koji Društvo i Grupa upravljaju tim rizikom.

a) Tržišni rizik

i/ Valutni rizik – rizik fluktuacije fer vrijednosti ili novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena u tečajevima stranih valuta.

Grupa je izložena valutnom riziku kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik promjene tečaja stranih valuta zbog kojeg dolazi do promjene vrijednosti financijskih instrumenata. Grupa je izložena valutnom riziku s osnova ulaganja u dužničke i vlasničke vrijednosne papire, depozite, zajmove i ostale investicije. Grupa upravlja valutnim rizikom na način da procjenjuje i planira, te time smanjuje razliku između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu. Imovina za pokriće obveza iz osiguranja je većim dijelom denominirana u eurima, budući da je i većina obveza iz osiguranja također denominirana u eurima.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2024. godine, ako bi tečaj USD porastao/smanjio se za 10 %, u odnosu na euro (2023. 10 %), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit prije poreza Grupe za izvještajno razdoblje bila bi za 2.899 tisuće eura (2023.: 1.903 tisuća eura) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika na preračunu iz USD kod financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i potraživanja od kupaca.

Društvo nije izloženo valutnom riziku.

ii/ Cjenovni rizik

Društvo i Grupa su izloženi cjenovnom riziku koji proizlazi iz ulaganja u glavnične instrumente koji su u bilanci klasificirani u financijsku imovinu po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Društvo upravlja cjenovnim rizikom koji proizlazi iz ulaganja u vlasničke instrumente na način da se ulaganja diversificiraju u skladu s limitima određenim od strane Uprave.

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Ostali cjenovni rizici Društva i Grupe - rizik vlasničkih vrijednosnih papira je uzrokovan fluktuacijom fer vrijednosti ili novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena (koje ne proizlaze iz kamatnog ili valutnog rizika) bilo da je riječ o promjenama koje su prouzročili čimbenici svojstveni pojedinom financijskom instrumentu ili njegovom izdavatelju ili drugi čimbenici koji utječu na sve slične financijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Portfelj utrživih vlasničkih vrijednosnih papira, koji se u bilanci vodi po fer vrijednosti, čini Grupu podložnu ovom riziku. Portfelj Grupe sadrži vrijednosnice različitih izdavatelja, a rizik koncentracije bilo koje pojedinačne kompanije ili društva se prati i ograničen je usvojenim limitima i zakonskim zahtjevima u djelatnosti osiguranja.

Za procjenu tržišnog rizika, uspostavljen je sustav kvantitativnih mjera temeljenih na statističkim metodama koje odražavaju očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima kao i neočekivane gubitke koji su procjena maksimalno prihvatljivog gubitka kojemu je Grupa izložena, a za pojedine vrste ulaganja Grupa je razvila, implementirala te redovito prati kretanje iskazano kroz vrijednosti VaR-a.

Grupa procjenjuje, odnosno mjeri, te kontrolira izloženost tržišnom riziku kroz praćenje izloženosti ulaganja, uspostavom limita i ovlasti za ulaganja, te kroz niz statističkih i ostalih kvantitativnih mjera rizika.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2024. godine, ako bi vrijednost portfelja ulaganja povećala/smanjila za 5 % uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit poslije poreza Grupe za izvještajno razdoblje bila bi za 5.248 tisuća eura veća/manja dok bi utjecaj na ostalu sveobuhvatnu dobit bilo povećanje/smanjenje za 33.892 tisuća eura (2023.: 7.218 tisuća eura i 31.988 tisuća eura), a dobit poslije poreza Društva za izvještajno razdoblje bila bi za 966 tisuća eura veća/manja dok bi utjecaj na ostalu sveobuhvatnu dobit bilo smanjenje/povećanje za 1.375 tisuća eura (2023.: 1.224 tisuće eura i 962 tisuće eura), uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od vlasničkih i dužničkih instrumenata klasificiranih po fer vrijednosti u izvještaju o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti.

iii/ Kamatni rizik novčanog toka i rizik fer vrijednosti kamatne stope

Rizik fluktuacije fer vrijednosti novčanih tokova po financijskim instrumentima, rezultat je promjena tržišnih kamatnih stopa. Grupa i Društvo imaju značajnu imovinu koja ostvaruje prihod od kamata te su prihodi i novčani tok iz poslovnih aktivnosti u značajnoj mjeri ovisni o promjenama tržišnih kamatnih stopa. Imovina koja ima ugovorene promjenjive kamate izlaže Grupu i Društvo riziku kamatne stope novčanog toka. Imovina s fiksnim stopama izlaže Grupu i Društvo riziku fer vrijednosti kamatne stope. Grupa i Društvo ne koriste derivativne instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnog rizika novčanog toka i rizika fer vrijednosti kamatne stope.

Pretežni dio imovine koja donosi prihode od kamata ima fiksnu kamatnu stopu, dok je dio primljenih kredita po varijabilnim kamatnim stopama (bilješka 32). Rizik fer vrijednosti kamatne stope na strani imovine djelomično se prebija s matematičkim pričuvama (sa zajamčenom fiksnom kamatnom stopom). Društvo i Grupa nisu značajno izloženi varijabilnim kamatnim stopama.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2024. godine da se efektivna kamatna stopa na depozite i primljene kredite povećala/smanjila za 1 % na godišnjoj razini, dobit poslije poreza za izvještajno razdoblje Grupe bila bi za oko 1.519 tisuća eura manja/veća te za oko 1.009 tisuća eura veća/manja Društva (2023.: 1 % ili 1.313 tisuća eura manja/veća Grupe te 39 tisuća eura manja/veća Društva).

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

b) Kreditni rizik

Društvo i Grupa se izlažu kreditnom riziku kroz sljedeću financijsku imovinu:

- dužničke vrijednosnice (obveznice i komercijalni zapisi),
- derivativni financijski instrumenti
- depoziti i dani zajmovi,
- potraživanja od kupaca, potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama, ostala potraživanja,
- novac u banci.

Kreditni rizik se definira kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da izvrši ugovornu obvezu djelomično, ili u cijelosti.

Društvo i Grupa su uspostavili sustav upravljanja kreditnim rizikom na način da se unaprijed provodi analiza potencijalnih kreditnih izloženosti, prati se izloženost kreditnim rizicima kroz vrijeme te se poduzimaju odgovarajuće mjere u slučaju porasta kreditnog rizika iznad prihvatljivih granica.

Društvo i Grupa upravljaju ovim rizikom tako da unaprijed provodi analizu praćenja kreditnih rizika i izloženosti, redovitim pregledima od strane Uprave te redovitim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. Uprava je usvojila politiku upravljanja kreditnim rizikom i kontinuirano prati izloženost kreditnom riziku, izrađuju se ocjene kreditne sposobnosti i prikupljaju instrumenti osiguranja plaćanja po odobrenim zajmovima ili njihovoj prolongaciji.

Grupa je kreditnom riziku najviše izložena kroz potraživanja od Republike Hrvatske kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	Bilješka	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Državne obveznice	22,23,30	493.990	662.407
Trezorski zapisi	23	1.111	4.936
Nedospjela kamata na obveznice	22,23,30	6.721	10.091
Ostala potraživanja	25	1.231	665
		503.054	678.099

Dodatne objave o kreditnom riziku prikazane su u bilješci 24. b).

Kategorizacija kreditnog rizika

Financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, uključujući i izvan-bilančne izloženosti iz zajmova i ugovora o financijskim garancijama, kao i financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, potraživanja za koje se primjenjuju uvjeti za umanjeње vrijednosti, Grupa u svrhu procjene visine ispravaka vrijednosti i rezerviranja za kreditne gubitke na temelju procjene razine kreditnih gubitaka, na izvještajne datume (i to prema stanju potraživanja na dan) razvrstava u jednu od sljedeće tri podskupine (odnosno kategorije) kreditnog rizika:

- Podskupina 1 (niska razina kreditnog rizika – „performing“) – Označava kreditne izloženosti kod kojih nije utvrđen značajan porast kreditnog rizika (od trenutka početnog priznavanja). Za njih se ispravci vrijednosti, odnosno rezerviranja za kreditne gubitke, određuju na temelju očekivanih kreditnih gubitaka u razdoblju od 12 mjeseci
- Podskupina 2 (povećana razina kreditnog rizika – „underperforming“) – Označava kreditne izloženosti kod kojih je utvrđen značajan porast kreditnog rizika od trenutka početnog priznavanja, međutim ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Za njih se ispravci vrijednosti, odnosno rezerviranja za kreditne gubitke, određuju na temelju cjeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.
- Podskupina 3 (utvrđeno umanjenje vrijednosti – „non-performing“) – Označava kreditne izloženosti u statusu neispunjavanja financijskih obaveza

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Raspoređivanje u podskupine kreditnog rizika

Za potrebe naknadnog mjerenja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku i financijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, na svaki izvještajni datum Grupa utvrđuje je li, u razdoblju od početnog priznavanja do izvještajnog datuma, došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika dužnika.

Ukoliko zajam odnosno dužnički instrument u trenutku početnog vrednovanja ne predstavlja kupljenu ili nastalu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke isti će uvijek originalno (dakle, u trenutku početnog priznavanja) biti klasificiran u prvu podskupinu kreditnog rizika, koja označava kreditne izloženosti niske razine kreditnog rizika.

Ukoliko je u trenutku vrednovanja kreditne izloženosti utvrđeno značajno povećanje kreditnog rizika dužnika ista će biti klasificirana u drugu podskupinu kreditnog rizika, koja označava kreditne izloženosti povećane razine kreditnog rizika.

Ukoliko se kreditna izloženost u trenutku vrednovanja nalazi u statusu neispunjavanja financijskih obaveza ('default') ista će biti klasificirana u treću podskupinu kreditnog rizika, koja označava kreditne izloženosti s utvrđenim umanjnjem vrijednosti.

Grupa primjenjuje dvije opće metodologije izračuna očekivanih kreditnih gubitaka i troška umanjenja vrijednosti:

- 1) metodologiju na skupnoj, odnosno portfeljnoj, osnovi i
- 2) metodologiju na pojedinačnoj osnovi.

Metodologiju izračuna očekivanih kreditnih gubitaka i troška ispravaka vrijednosti na pojedinačnoj osnovi primjenjuje kod onih (neprihodujućih) izloženosti koje su razvrstane u Podskupinu 3 kreditnog rizika te koje su identificirane kao pojedinačno značajne. Metodologiju izračuna očekivanih kreditnih gubitaka i troška umanjenja vrijednosti na skupnoj, odnosno portfeljnoj, osnovi primjenjuje na izloženosti koje su klasificirane u Podskupine 1 i 2 kreditnog rizika, kao i na one koje su razvrstane u Podskupinu 3, međutim nisu identificirane kao pojedinačno značajne.

Pri uporabi metodologije na skupnoj/portfeljnoj osnovi Grupa segmentira svoj portfelj u homogene skupine kreditnog rizika na razini kojih procjenjuje vrijednosti parametara kreditnog rizika. Grupa je, uzimajući u obzir količinu i kvalitetu povijesnih podataka koji mu stoje na raspolaganju, formirala PD-homogene skupine, LGD-homogene skupine i EaD-homogene skupine, na način da iste predstavljaju takve skupine na temelju kojih se mogu izvlačiti pouzdani statistički zaključci dostatne valjanosti i reprezentativnosti.

Značajno povećanja kreditnog rizika

Grupa uzima u obzir sljedeće indikatore za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika:

- Značajna deterioracija vrijednosti PD-a („vjerojatnost defaulta“) druge ugovorne strane u odnosu na njegovu vrijednost u trenutku početnog priznavanja kreditne izloženosti
- Značajna neurednost u plaćanju – Grupa utvrđuje značajnu neurednost u plaćanju kada dužnik kontinuirano kasni s otplatom po pojedinačnoj izloženosti više od 30 dana u materijalno značajnom iznosu na razini dužnika.
 - Ne-relevantnost kašnjenja u plaćanju od 30 dana kao indikatora značajnog porasta kreditnog rizika: u iznimnim situacijama Grupa može procijeniti kašnjenja koja prelaze 30 dana kao neznatan porast kreditnog rizika; primjerice
 - ako se identificirano kašnjenje u plaćanju odnosi na izloženosti prema središnjoj državi ili
 - odnosu u svim situacijama kada Grupa može demonstrirati da isto nije nastalo kao posljedica značajnog povećanja kreditnog rizika druge ugovorne strane.
- Značajna deterioracija (internog ili eksternog) kreditnog rejtinga druge ugovorne strane u odnosu na njegov rejting u trenutku početnog priznavanja kreditne izloženosti – pad kreditnog rejtinga od 3 rejting klase
- Druga ugovorna strana je smješten(a) na 'watch listu' Grupe

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti vezani uz dane zajmove

Za procjenu individualnih gubitaka od umanjenja vrijednosti danih zajmova, Grupa uzima u obzir vjerojatnost kašnjenja u plaćanju temeljeno na vlastitim povijesnim podacima. Dužnici nemaju formalni rejting dodijeljen od strane eksterne rejting agencije te prema tome Grupa primjenjuje navedeni pristup kroz dane kašnjenja. Vrijednosno usklađenje zajmova koji se vrednuju po amortiziranom trošku određeno je korištenjem očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa modelom „tri razine“.

Gubici od umanjenja vrijednosti novca i novčanih ekvivalenata

Usklađenje vrijednosti vezano uz novac i novčane ekvivalente određeno je individualno za novčana sredstva u svakoj pojedinoj financijskoj instituciji. S ciljem procjene kreditnog rizika, koriste se interni scoring modeli za sve financijske institucije temeljeni na svim javno dostupnim informacijama.

Budući da sve komponente novca imaju nizak kreditni rizik na datum izvještavanja, Grupa je odredila vrijednosno usklađenje na temelju 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka.

Gubici od umanjenja vrijednosti vezani uz potraživanja

Za kratkotrajna potraživanja bez značajnih financijskih komponenti, Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup sukladno zahtjevima MSFI-a 9 Grupa je uzimajući u obzir svoje povijesno iskustvo vezano uz stope neplaćanja i zabilježene gubitke, zahtjeve regulatora, kao i buduća očekivanja gubitaka po ovom tipu izloženosti, ekspertno uspostavila matricu cjeloživotnih vrijednosti ECL-a na kojima se temelje postoci ispravaka vrijednosti.

Stope kašnjenja izračunavaju se za sljedeće skupine starosne strukture:

- do 30 dana,
- od 31 do 60 dana,
- od 61 do 90 dana,
- od 91 do 180 dana,
- od 181 do 365 dana,
- preko 365 dana

c) Rizik likvidnosti

Projekcije novčanih tokova izrađuju se u ovisnim društvima Grupe te ih prikuplja Odjel financija Društva koji prati projekcije likvidnosti kako bi se osigurala dostatna novčana sredstva za ispunjavanje poslovnih ciljeva na način da Grupa ne krši kreditne limite ili financijske uvjete ugovora u svezi s bilo kojim zajmovima. Grupa ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti. Višak novčanih sredstava iznad iznosa koji je potreban za upravljanje radnim kapitalom riznica Grupe ulaže u oročene depozite, depozite tržišta novca i utržive vrijednosnice, pri tome birajući instrumente s prikladnim rokovima dospijeca ili dostatnom likvidnošću kako bi se osigurala dovoljna likvidnost u skladu s gore navedenim projekcijama.

Višak novčanih sredstava iznad iznosa koji je potreban za upravljanje radnim kapitalom ulaže se u račune koji nose kamatu, oročene depozite, depozite tržišta novca i utržive vrijednosnice, pri tome birajući instrumente s prikladnim rokovima dospijeca ili dostatnom likvidnošću kako bi se osigurala dovoljna likvidnost u skladu s gore navedenim projekcijama. Na dan izvještavanja Grupa je imala depozite u iznosu od 166.693 tisuće eura i ostalu tekuću imovinu u iznosu od 600.436 tisuće eura (2023: depozite u iznosu od 30.270 tisuća eura i ostalu tekuću imovinu u iznosu od 539.364 tisuća eura) za koje se smatra da će generirati novčane tokove za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti.

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Na dan izvještavanja Društvo je imalo depozite u iznosu od 123.123 tisuće eura i ostalu tekuću imovinu u iznosu od 26.812 tisuća eura (2023: depozite u iznosu od - tisuća eura i ostalu tekuću imovinu u iznosu od 128.881 tisuća eura) za koje se smatra da će generirati novčane tokove za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti.

Tablice u nastavku prikazuju financijske obveze na datum bilance prema ugovorenim dospeljima. Iznosi iskazani u tablicama predstavljaju ugovorne nediskontirane novčane tokove.

DRUŠTVO (u tisućama eura)	Do 1 godine	1-2 godine	2-5 godina	Po pozivu
31. prosinca 2024.				
Obveze				
Posudbe	14	-	-	-
Obveze za najmove	112	103	68	-
Obveze za dividende	2.416	-	-	-
Financijska jamstva	-	-	-	171.251
Ukupno	2.542	103	68	171.251
31. prosinca 2023.				
Obveze				
Posudbe	4.810	-	-	-
Obveze za najmove	84	67	124	-
Obveze za dividende	2.420	-	-	-
Financijska jamstva	-	-	-	183.370
Ukupno	7.314	67	124	183.370

Financijska jamstva Društva odnose se na dane garancije za kredite banaka koji su odobreni ovisnim društvima.

GRUPA (u tisućama eura)	Do 1 godine	1-2 godine	2-5 godina	Više od 5 godina
31. prosinca 2024.				
Obveze				
Posudbe	38.259	36.119	111.376	204.143
Obveze za najmove	5.640	4.495	11.579	45.356
Ostale financijske obveze	838	-	-	1.628
Obveze za dividende	2.702	-	-	-
Preuzete obveze za buduća ulaganja	19.225	6.795	-	-
Ukupno	66.664	47.409	122.955	251.127
31. prosinca 2023.				
Obveze				
Posudbe	30.514	21.961	118.743	61.209
Obveze za najmove	4.596	3.929	8.801	12.952
Ostale financijske obveze	-	110	-	1.613
Obveze za dividende	3.085	-	-	-
Preuzete obveze za buduća ulaganja	14.403	14.836	-	-
Ukupno	52.598	40.836	127.544	75.774

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje zasebnu analizu dospijuća za portfelje ugovora o osiguranju i reosiguranju koji su obveze i prikazuje sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova za svaku od prvih pet godina nakon datuma izvještavanja i ukupno nakon prvih pet godina:

GRUPA (u tisućama eura)	Do 1 godine	1-2 godine	2-3 godina	3-4 godina	4-5 godina	Više od 5 godina
31. prosinca 2024.						
Imovina						
Imovina iz ugovora o reosiguranju	27.060	15.005	6.354	2.849	1.868	6.005
Imovina iz ugovora o osiguranju	6.249	1.752	1.692	1.653	1.192	2.492
Ukupno	33.309	16.757	8.046	4.502	3.060	8.497
Obveze						
Obveze iz ugovora o osiguranju	333.495	89.935	79.098	49.093	39.751	268.118
Obveze iz ugovora o reosiguranju	7.588	(202)	(93)	(88)	(74)	(492)
Ukupno	341.083	89.733	79.005	49.005	39.677	267.626
Ročna neusklađenost	(307.774)	(72.976)	(70.959)	(44.503)	(36.617)	(259.129)
31. prosinca 2023.						
Imovina						
Imovina iz ugovora o reosiguranju	27.765	8.742	5.353	2.972	2.093	7.513
Imovina iz ugovora o osiguranju	7.894	1.765	1.568	1.299	1.133	3.338
Ukupno	35.659	10.507	6.921	4.271	3.226	10.851
Obveze						
Obveze iz ugovora o osiguranju	335.658	93.371	66.429	56.447	44.380	265.701
Obveze iz ugovora o reosiguranju	4.797	(210)	(164)	(75)	(53)	(270)
Ukupno	340.455	93.161	66.265	56.372	44.327	265.431
Ročna neusklađenost	(304.796)	(82.654)	(59.344)	(52.101)	(41.101)	(254.580)

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

d) Upravljanje kapitalom

Društvo i Grupa nadziru kapital u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske koji zahtijevaju minimalni uplaćeni kapital od 25 tisuća eura za dionička društva. Vlasnici ne zahtijevaju nikakve posebne mjere u pogledu upravljanja kapitalom. Društvo i Grupa nemaju obvezu pridržavanja kapitalnih zahtjeva nametnutih izvana. Nadalje, nema kapitalnih ciljeva koji se interno prate.

Segment Osiguranje podliježe zakonskim i podzakonskim propisima RH i EU koji reguliraju upravljanje kapitalom te posebno definiraju minimalne razine kapitala koje Segment Osiguranje mora održavati (regulatorni okvir Solventnost 2 koji se primjenjuje od 2016. godine). Navedenim regulatornim okvirom definirani su propisi koji reguliraju način izračuna i izvještavanja o adekvatnosti kapitala. Posebno, propisano je da Segment Osiguranje mora u svakom trenutku održavati prihvatljiva vlastita sredstva (dostupni kapital) na način da pokrije Minimalni potrební kapital (tzv. MCR), kao i Potrebni solventni kapital (tzv. SCR).

SCR omjer definira se kao omjer iznosa ukupnih prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala (SCR-a) i iznosa potrebnog solventnog kapitala. MCR omjer definira se kao omjer iznosa ukupnih prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće minimalnog potrebnog kapitala (MCR-a) i iznosa minimalnog potrebnog kapitala.

Na temelju informacija danih interno ključnom rukovodstvu, Segment Osiguranje je usklađen sa zakonskim i podzakonskim propisima koji reguliraju adekvatnost kapitala, kako slijedi:

		Segment Osiguranje	
	Regulatorni zahtjevi	31. prosinca 2024.*	31. prosinca 2023.
SCR omjer	> 100%	240%	245%
MCR omjer	> 100%	859%	776%

* Nerevidirani podaci

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2. Procjena fer vrijednosti

Grupa mjeri financijske instrumente koji se u bilanci po fer vrijednosti, u skladu sa sljedećim kriterijima:

- Kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze (razina 1).
- Inputi koji ne predstavljaju kotirane cijene uključene u klasu 1, a riječ je o vidljivim inputima za imovinu ili obvezu, bilo izravno ili neizravno (razina 2)
- Inputi za imovinu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (razina 3)

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate na temelju zamjene, aktivnosti brokera, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Društvo je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od vlasničkih ulaganja u obveznice, novčane fondove i komercijalne zapise koji su klasificirani kao utržive vrijednosnice.

Fer vrijednost je cijena koja bi se mogla primiti za prodanu imovinu ili platiti za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerenja vrijednosti. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog toka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utječu na procjene. Iz tog razloga, procijenjene fer vrijednosti ne mogu se ostvariti prodajom financijskog instrumenta u ovome trenutku. Fer vrijednost ulaganja po amortiziranom trošku prikazana je u nastavku:

Svaki instrument se pojedinačno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine i ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu Grupe koja se mjeri po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine, grupiranu prema načinu na koji se izračunava fer vrijednost:

31. prosinca 2024. (u tisućama eura)	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno stanje
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	20.732	90.170	17.090	127.992
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	634.521	161.295	30.817	826.633
Ukupno imovina	655.253	251.465	47.907	954.625
31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno stanje
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	81.518	77.436	17.090	176.044
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	579.401	171.814	28.985	780.200
Ukupno imovina	660.919	249.250	46.075	956.244

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)**3.2 Procjena fer vrijednosti (nastavak)**

Sljedeća tablica predstavlja imovinu Društva koja se mjeri po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine, grupiranu prema načinu na koji se izračunava fer vrijednost:

31. prosinca 2024. (u tisućama eura)	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno stanje
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6.511	-	17.053	23.564
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	33.528	-	-	33.528
Ukupno imovina	40.039	-	17.053	57.092
31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno stanje
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	12.783	-	17.053	29.836
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23.469	-	-	23.469
Ukupno imovina	36.252	-	17.053	53.305

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)**3.2 Procjena fer vrijednosti (nastavak)**

Fer vrijednost ulaganja po amortiziranom trošku Grupe prikazana je u nastavku:

(u tisućama eura)	31.12.2024.			31.12.2023.		
	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Razlika	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Razlika
Grupa						
Dužničke vrijednosnice	244.726	232.883	(11.843)	301.908	284.799	(17.110)
Zajmovi	16.198	16.198	-	21.169	21.551	382
Depoziti	206.263	206.245	(18)	74.005	74.005	(30)
	467.187	455.326	(11.861)	397.083	380.355	(16.758)

Sljedeća tablica prikazuje financijsku imovinu Grupe koja se mjeri po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine.

(u tisućama eura)	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno stanje
31. prosinca 2024.				
Imovina				
- Vlasničke vrijednosnice	194.407	-	30.817	225.224
- Dužničke vrijednosnice	440.114	161.295	-	601.409
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	634.521	161.295	30.817	826.633
- Vlasničke vrijednosnice	7.466	-	17.090	24.556
- Investicijski fondovi	13.266	89.499	-	102.765
- Valutne opcije	-	21	-	21
- Ostalo	-	650	-	650
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	20.732	90.170	17.090	127.992
Ukupno imovina	655.253	251.465	47.907	954.625
31. prosinca 2023.				
Imovina				
- Vlasničke vrijednosnice	133.297	-	28.985	162.282
- Dužničke vrijednosnice	446.104	171.814	-	617.918
- Investicijski fondovi	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	579.401	171.814	28.985	780.200
- Vlasničke vrijednosnice	13.496	-	17.090	30.586
- Dužničke vrijednosnice	10.964	-	-	10.964
- Investicijski fondovi	57.058	76.949	-	134.007
- Valutni forward ugovori	-	486	-	486
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	81.518	77.436	17.090	176.044
Ukupno imovina	660.919	249.250	46.075	956.244

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost ulaganja po amortiziranom trošku Društva prikazana je u nastavku:

(u tisućama eura)	31.12.2024.			31.12.2023.		
	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Razlika	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Razlika
Društvo						
Zajmovi	6.685	6.685	-	96.646	96.646	-
Depoziti	123.123	123.123	-	-	-	-
	129.808	129.808	-	96.646	96.646	-

Sljedeća tablica prikazuje financijsku imovinu Društva koja se mjeri po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine.

(u tisućama eura)	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno stanje
31. prosinca 2024.				
Imovina				
- Vlasničke vrijednosnice	33.528	-	-	33.528
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	33.528	-	-	33.528
- Vlasničke vrijednosnice	6.511	-	17.053	23.564
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6.511	-	17.053	23.564
Ukupno imovina	40.039	-	17.053	57.092
31. prosinca 2023.				
Imovina				
- Vlasničke vrijednosnice	23.469	-	-	23.469
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23.469	-	-	23.469
- Vlasničke vrijednosnice	12.783	-	17.053	29.836
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	12.783	-	17.053	29.836
Ukupno imovina	36.252	-	17.053	53.305

3. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Grupa ima obvezu objaviti hijerarhiju fer vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kao i opis metoda vrednovanja i korištenih inputa.

Zajmovi i potraživanja (uključivo depozite kod banaka) su iskazani po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti. Iako su dobiveni uz fiksnu kamatnu stopu, zbog njihove karakterističnosti, Uprava vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

Financijske obveze su iskazane po amortiziranom trošku. Iako nose fiksnu kamatnu stopu, Uprava smatra da se, s obzirom na otplatu većine obveza u roku od nekoliko dana nakon datuma bilance, knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti.

Fer vrijednost zajmova i financijskih obveza procjenjuje se na temelju ulaznih podataka koji nisu tržišno dostupne cijene stoga bi bili klasificirani u razinu 3 na hijerarhiji fer vrijednosti. Ulaganja koja imaju dostupnu tržišnu cijenu, a mjerena su po amortiziranom trošku bila bi svrstana u razinu 1.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni ulazni podaci potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Fer vrijednosti financijske imovine iskazane u razini 3 utvrđena je primjenom modela diskontiranih novčanih tokova ili drugih odgovarajućih tehnika, uz korištenje relevantnih informacija dostupnih na tržištu, kao i saznanja o trenutnom poslovanju te procjena mogućeg budućeg poslovanja izdavatelja predmetne financijske imovine. Tehnika vrednovanja koja se koristi u mjerenjima fer vrijednosti (razina 3) temelji se na tržišno usporedivim tvrtkama. Glavni ulazni podaci u modelu vrednovanja uključuju projicirane iznose EBITDA za 2024. i EBITDA multiplikatore za svaki poslovni segment posebno. Predviđeni iznosi EBITDA temelje se na povijesnim financijskim podacima i dostupnim informacijama o očekivanim trendovima u 2024. EBITDA multiplikatori su preuzeti iz neovisnih vanjskih izvora podataka. Povećanje EBITDA multiplikatora za 10 % dovelo bi do povećanja fer vrijednosti za iznos od 2.955 tisuća eura (2023.: 10%, povećanje 3.770 tisuća eura), smanjenje EBITDA multiplikatora za 10 % dovelo bi do smanjenja fer vrijednosti za iznos od 2.884 tisuća eura (2023.: 10%, smanjenje 3.770 tisuća eura).

Nije bilo značajnih prijenosa iz Razine 1 i Razine 2 u Razinu 3 i obrnuto financijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju.

Fer vrijednost ulaganja po amortiziranom trošku utvrđena je na temelju tržišnih cijena i klasificira se u razinu 1 u skladu s zahtjevom MSFI 13: Mjerenje fer vrijednosti.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Procjene se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na iskustvu i drugim čimbenicima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da su prihvatljiva pod postojećim okolnostima. Društvo i Grupa izrađuju procjene i stvaraju pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima. U nastavku se navode procjene i pretpostavke koje bi mogle uzrokovati značajan rizik usklađivanja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini.

i/ Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Izračun očekivanih kreditnih gubitaka zahtijeva značajne prosudbe vezane za vrijednost i nadoknadivost kolaterala, budućnost i makroekonomske informacije. Grupa primjenjuje neutralan i nepristran pristup kada se bavi nesigurnostima i pri donošenju odluka temeljem značajnih procjena.

Očekivani kreditni gubici („ECL“) vezani uz određeni instrument procjenjuju se na temelju očekivanih budućih novčanih tokova (po osnovu glavnice, kamata, naknada i provizija) koji su vezani s predmetnim ugovorom, uključujući i iznose koji mogu nastati realizacijom relevantnih kolaterala. Svi očekivani novčani tokovi se svode na sadašnju vrijednost putem diskontiranja relevantnom efektivnom kamatnom stopom.

Očekivani kreditni gubici izračunavaju se kao umnožak vjerojatnosti nastupanja statusa neispunjavanja financijskih obaveza (PD), gubitka po nastupanju statusa neispunjavanja financijskih obaveza (LGD) i izloženosti u trenutku defaulta (EaD).

Bruto vrijednost zajmova i potraživanja i stopa priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti krajem godine iznose:

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Bruto izloženost (u tisućama eura)	53.828	58.752	8.422	98.575
Stopa umanjenja (%)	23,97 %	23,47 %	13,35 %	1,36 %

Promjena stope umanjenja za 1 pp (kao rezultat promjene očekivanih novčanih tokova i/ili fer vrijednosti instrumenta osiguranja) na bruto iznos gore navedenih zajmova i potraživanja dovelo bi do povećanja/ukidanja gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 84 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 986 tisuća eura) za Društvo te 538 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 588 tisuća eura) za Grupu.

ii/ Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine

Društvo i Grupa primjenjuju za određene dužničke i vlasničke vrijednosnice prosječne ponderirane cijene na zadnji dan trgovanja. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument. Društvo i Grupa su koristili analizu diskontiranih novčanih tokova za različite financijske instrumente kojima se ne trguje na aktivnim tržištima.

Društvo i Grupa u skladu s računovodstvenom politikom iskazanom u bilješci 2.13 procjenjuje nadoknadbive iznose potraživanja od kupaca i potraživanja po danim kreditima na temelju očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem originalne efektivne kamatne stope.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

iii/ Korisni vijek trajanja nekretnina i opreme

Uprava pojedinih društava utvrđuje i pregledava korisni vijek uporabe i pripadajući trošak amortizacije za nekretnine, postrojenja i opremu. Ova procjena se temelji na procijenjenom preostalom korisnom vijeku uporabe imovine i mogla bi se značajno promijeniti kao rezultat tehničkih inovacija, ulaganja i aktivnosti konkurencije.

Kada bi korisni vijek uporabe nekretnina, postrojenja i opreme bio 5 % duži, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, neto dobit za godinu bila bi viša za 2.202 tisuća eura za Gruppu, odnosno 21 tisuću eura viša za Društvo, a neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme bila bi viša za 2.686 tisuća eura za Gruppu, odnosno 26 tisuća eura viša za Društvo (2023.: neto dobit bila bi viša za 2.360 tisuća eura za Gruppu, odnosno 22 tisuće eura viša za Društvo, a neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme bila bi viša za 2.878 tisuća eura za Gruppu, odnosno 26 tisuća eura viša za Društvo).

Kada bi korisni vijek uporabe nekretnina, postrojenja i opreme bio 5 % kraći, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, neto dobit za godinu bila bi niža za 2.434 tisuća eura za Gruppu, odnosno 23 tisuće eura niža za Društvo, a neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme bila bi niža za 2.969 tisuću eura za Gruppu, odnosno 27 tisuća eura niža za Društvo (2023.: neto dobit bila bi niža za 2.609 tisuća eura za Gruppu, odnosno 24 tisuće eura niža za Društvo, a neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme bila bi niža za 3.181 tisuću eura za Gruppu, odnosno 29 tisuće eura niža za Društvo).

iv/ Nadoknativa vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

Gruppa i Društvo minimalno jednom godišnje provjeravaju knjigovodstvene iznose nefinancijske imovine kako bi utvrdili postoje li naznake umanjivanja vrijednosti. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknativni iznos imovine. Za potrebe procjene umanjivanja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Računovodstvena politika objavljena je u bilješci 2.12. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine.

Na malom dijelu jedinica koje generiraju novac (eng. Cash generating units 'CGU'), u 2024. godini uočeni su indikatori umanjivanja vrijednosti, no nakon provedenog testiranja nije utvrđena potreba za umanjivanjem vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. U 2023. godini nije bilo indikatora umanjivanja vrijednosti.

vi/ Umanjenje vrijednosti goodwilla

Gruppa godišnje provjerava goodwill zbog umanjivanja vrijednosti u skladu s računovodstvenom politikom navedenom u bilješci 2.12. Nadoknativni iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 20). Gruppa nije u 2024. i 2023. iskazala umanjivanje vrijednosti goodwilla. Promjene u ključnim procjenama bi mogle imati sljedeće efekte na vrijednost goodwilla:

Osiguranje

Uz ostale pretpostavke nepromijenjene, kada bi se diskontna stopa prije poreza uvećala za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla, a kada bi se diskontna stopa umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost iskazanog goodwilla (2023.: uvećala 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla; umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja). Kada bi se stopa preostalog rasta uvećala za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost iskazanog goodwilla, a kada bi se stopa preostalog rasta umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla (2023.: uvećala 1 %, ne bi bilo utjecaja; umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla).

Turizam

Uz ostale pretpostavke nepromijenjene, kada bi se diskontna stopa prije poreza uvećala za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla, a kada bi se diskontna stopa umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost iskazanog goodwilla (2023.: uvećala 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla; umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja). Kada bi se stopa preostalog rasta uvećala za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost iskazanog goodwilla, a kada bi se stopa preostalog rasta umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla (2023.: uvećala 1 %, ne bi bilo utjecaja, umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla).

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

Energetika

Uz ostale pretpostavke nepromijenjene, kada bi se diskontna stopa prije poreza uvećala za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla, a kada bi se diskontna stopa umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost iskazanog goodwilla (2023.: uvećala 1 %, ne bi bilo utjecaja na vrijednost goodwilla; umanjila za 1 %, ne bi bilo utjecaja).

vii/ Procjena životnog vijeka imovine s pravom uporabe

Razlikujemo ugovore o najmu koji su sklopljeni na određeno razdoblje, neodređeno razdoblje ili na određeno razdoblje uz mogućnost produženja ugovora.

U slučaju ugovora o najmu nekretnina i poslovnih prostora, Društvo i Grupa razmatraju svaki ugovor te procjenjuju postoji li mogućnost da će se isti produžiti nakon njegova planiranog završetka, ukoliko je definiran kao ugovor na određeno razdoblje, odnosno procjenjuju trajanje ugovora o najmu ukoliko se radi o ugovoru na neodređeno razdoblje. Procjena vijeka trajanja napravljena je temeljem povijesnog iskustva te poslovnih planova za daljnje poslovanje Društva i Grupe.

U slučaju ugovora na određeno razdoblje, uzimaju se u obzir sve činjenice i okolnosti koje utječu na stvaranje ekonomskog poticaja za korištenje opcije produljenja ugovora ili nekorisćenja mogućnosti otkaza ugovora.

U tekućoj financijskoj godini financijski učinak revidiranja uvjeta zakupa s ciljem korištenja opcije produljenja ugovora rezultirao je povećanjem vrijednosti obveze za najam i imovine s pravom uporabe za 306 tisuća eura za Grupi (2023.: 300 tisuća eura).

viii/ Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina Grupe u bruto iznosu uključuje iznos od 37.811 tisuća eura koji je iskazan temeljem (1) poticaja za ulaganja, (2) prenesenih poreznih gubitaka, (3) gubitaka od umanjenja vrijednosti te (4) ostalih privremenih poreznih razlika.

Uprava svakog pojedinog društva u Grupi je napravila zasebne analize u pogledu nadoknadivosti iskazanih iznosa odgođene porezne imovine koju su društva iskazala unutar preostalog raspoloživog perioda korištenja.

Tijekom procjene menadžment je uzeo u obzir sljedeće čimbenike u korist priznavanja:

- Neizvjesnost oko realizacije trenutnih poslovnih planova
- Potencijalni utjecaj dugoročnog kašnjenja oporavka na pretpostavku o vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Prema tim pretpostavkama, menadžment je zaključio da će odgođena imovina Grupe biti nadoknativa koristeći procijenjeni budući oporezivi prihod na temelju odobrenih poslovnih planova i budžeta za relevantna ovisna društva.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

ix/ Nadoknadivost ulaganja u ovisna društva

Ulaganja u ovisna društva se odnose na udjele u ovisnim društvima na dan 31. prosinca 2024. Vrijednost kapitala na kojoj se temelji fer vrijednost poslovne cjeline predstavlja vrijednost poslovanja za vlasnike kapitala i procijenjena je dohodovnim i tržišnim pristupom, primjenom sljedećih metoda i/ili putem pondera tih metoda: metodom diskontiranih novčanih tokova, metodom diskontiranih dividendi te metodom usporedivih tržišnih multiplikatora. U segmentu turizma korištena je isključivo metoda diskontiranih novčanih tokova. U segmentu zdrave hrane korištena je ponderirana vrijednost dobivena metodom diskontiranih novčanih tokova (ponder 80%), te metodom usporedivih tržišnih multiplikatora (ponder 20%). U segmentu osiguranja korištena je ponderirana vrijednost dobivena metodom diskontiranih dividendi (ponder 60%) te metodom usporedivih tržišnih multiplikatora (ponder 40%). U segmentu energije korištena je ponderirana vrijednost dobivena metodom diskontiranih novčanih tokova (ponder 40%) te metodom usporedivih tržišnih multiplikatora (ponder 60%).

Projekcije novčanih tokova korištene u dohodovnom pristupu temelje se na petogodišnjim planovima, osim u segmentu energije, gdje se koristi cjelokupno predviđeno trajanje elektrana. Diskontna stopa određena je kao ponderirani prosječni trošak kapitala („WACC“) u rasponu od 6,9% do 8,6% (2023.: 7,8% do 8,8%), ovisno o društvu, odnosno kao trošak vlasničke glavnice od 8,2% (2023.: 8,3%) u segmentu osiguranja. Vrednovanja je izradilo Društvo i temelje se na petogodišnjim projekcijama novčanih tokova koje je odobrila uprava Društva, osim za segment energije, gdje se vrednovanje temelji na cjelokupnom predviđenom trajanju elektrana. Prilikom utvrđivanja nadoknadle vrijednosti ulaganja menadžment razmatra ključne pokazatelje kao što su rast prihoda koji se baziraju na popunjenosti objekata, prihodu po jedinici i očekivanom tržišnom rastu u hotelskoj industriji, rastu količinske i vrijednosne prodaje u industriji zdrave hrane, prihodima po jedinici priključne snage u segmentu energije te očekivanim trendovima u industriji osiguranja. Za razdoblje nakon isteka petogodišnjeg razdoblja, primijenjena stopa terminalnog rasta je 2% (2023.: 2%). Terminalne stope rasta korištene u vrednovanju predstavljaju projekciju godišnjeg rasta BDP- a Republike Hrvatske u dugoročnom razdoblju te su usklađene s očekivanim stopama rasta u promatranoj industriji.

Tržišni multiplikatori (P/E i P/BV) korišteni u tržišnom pristupu i metodi usporedivih multiplikatora izvedeni su iz javno dostupnih podataka za usporediva društva.

Menadžment je razmotrio utjecaj razumnih promjena u ključnim pretpostavkama te utvrdio kako promjenom varijabli ne postoje naznake umanjivanja vrijednosti.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

x/ Rezerviranja za koncesijsku naknadu za zemljišta u segmentu turizam

Temeljem odredbi Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije (NN 92/2010, dalje u tekstu: ZTZ), Grupa je podnijela zahtjeve tada nadležnom Ministarstvu turizma te jedinicama lokalne samouprave za dodjelom koncesija na turističkom zemljištu kampova te hotela i turističkih naselja. Dodatno su za hotele i turistička naselja te ostao građevinsko zemljište podnijeti zahtjevi radi utvrđenja tlocrtnih površina objekata i procijenjenog zemljišta temeljem odredbi 27. u vezi s čl. 18., 19., 24. i 25. tog Zakona. Nažalost ovaj propis nije donio željene rezultate u samoj praksi odnosno nije doveo do rješavanja imovinskopravnih odnosa, što je u konačnici imalo za rezultat donošenje novog Zakona o neprocijenjenom građevinskom zemljištu (NN 50/2020, dalje u tekstu: ZNGZ). Ovaj propis stupio je na snagu 2. svibnja 2020. godine.

Grupa je temeljem ispostavljenih računa po odredbama ZTZ-a i pripadajućih Uredbi plaćalo račune koncesijske naknade za kampove u Rovinju i Vrsaru te one račune jedinica lokalne samouprave koje su ih ispostavile. Ostatak procijenjenog iznosa koncesijskih naknada rezerviran je do okončanja postupaka po ZTZ-u.

U svojim odredbama novi Zakon, stavlja izvan snage ZTZ i pripadajuće Uredbe i predviđa izradu geodetskih elaborata za nekretnine hotela, turističkih naselja i ostalog građevinskog zemljišta. Što se tiče vlasničko-pravnog statusa nekretnina, novi ZNGZ predviđa da je Grupa vlasnik u procijenjenoj tlocrtnoj površini objekata u kampovima, dok je vlasnik neprocijenjenog zemljišta u kampu Republika Hrvatska. U pogledu hotela i turističkih naselja, zakonodavac je ostao na sličnim zakonskim rješenjima u pogledu vlasništva kao i u ZTZ-u. Odnosno, Grupa bi po okončanju postupaka bila vlasnik procijenjenog objekta i zemljišta. Zemljište u hotelima i turističkim naseljima, koje nije procijenjeno u vrijednost temeljnog kapitala Grupe u postupku pretvorbe, a koje je u funkciji hotela i turističkog naselja, postaje vlasništvom jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalazi.

Novi Zakon predviđa po okončanju postupaka, obvezu jedinica lokalne samouprave odnosno nadležnog Ministarstva pozvati Društvo na sklapanje ugovora o zakupu na razdoblje od 50 godina. Od 17. veljače 2024. godine na snazi su dvije Uredbe koje je donijela Vlada Republike Hrvatske, a uređuju pitanja zakupnine vezane uz turističko zemljište u kampovima, hotelima i turističkim naseljima.

xi/ Procjena utjecaja globalnih događanja na poslovanje Društva i Grupe

Rizik klimatskih promjena je najizraženiji u poslovanju segmenta Osiguranje, a samim rizikom upravlja se oblikovanjem proizvoda i upravljanjem cijenama takvih proizvoda.

xii/ Novčani tokovi od izvršenja ugovora

Procjena budućih novčanih tokova

U procjeni budućih novčanih tokova Grupa na nepristran način uključuje sve razumne i pouzdane podatke dostupne bez nepotrebnih troškova i napora u pogledu iznosa, vremena i neizvjesnosti tih budućih novčanih tokova na datum izvještavanja. Ove informacije uključuju i interne i eksterne povijesne podatke o štetama i drugim iskustvenim podacima, ažuriranim kako bi odražavale trenutna očekivanja budućih događaja.

Procjene budućih novčanih tokova odražavaju stav Grupe o trenutnim uvjetima na datum izvještavanja, sve dok su procjene svih relevantnih tržišnih varijabli u skladu s vidljivim tržišnim cijenama za te varijable.

Grupa nudi različite vrste neživotnih osiguranja, uglavnom osiguranje vozila, imovine, odgovornosti, pomorsko osiguranje, transportno osiguranje i osiguranje nezgode. Glavni izvor neizvjesnosti koji utječe na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova proizlazi iz neizvjesnosti nastanka budućih šteta kao i neizvjesnosti vezanih uz njihove iznose. Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen osiguranom svotom koja je utvrđena u polici osiguranja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizlaze iz regulative koja daje pravo osiguranicima da prijave štetu prije stupanja na snagu zastare, koja nastupa 3 godine od saznanja osiguranika za štetu, ali ne kasnije od 5 godina od početka godine, nakon godine nastanka štete. Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizlazi iz osiguranja nezgode, zbog teškoća u procjeni razdoblja između nastanka štete i potvrde njenih trajnih efekata.

U portfelju neživotnih osiguranja ne postoje proizvodi kojima se garantira neograničeno pokriće te maksimalni iznos za koji osiguravatelj može biti obvezan po pojedinoj polici uslijed nastanka jednog štetnog događaja uvijek ograničen ugovorenim iznosom osiguranja. Izuzetak od ovog pravila je osiguranje automobilske odgovornosti za štete u zemljama članicama sustava zelene karte koje imaju nelimitirano pokriće. Obzirom na zakonske odredbe koje kod osiguranja automobilske odgovornosti propisuje primjenu svota osiguranja države u kojoj je šteta nastala ovaj rizik nije moguće u potpunosti izbjeći, ali ga je moguće transferirati putem odgovarajućih reosigurateljskih ugovora.

Prilikom procjene budućih novčanih tokova, Grupa uzima u obzir trenutna očekivanja budućih događaja koji bi mogli utjecati na te novčane tokove. Međutim, očekivanja budućih promjena u zakonodavstvu koje bi promijenile ili ukinule sadašnju obvezu ili stvorile nove obveze prema postojećim ugovorima ne uzimaju se u obzir sve dok se promjena u zakonodavstvu zaista ne donese.

Novčani tokovi unutar granica ugovora su oni koji se izravno odnose na izvršenje ugovora, uključujući one za koje Grupa ima diskrecijsko pravo u pogledu iznosa ili vremena. To uključuje premije (uključujući usklađenja premija i obročne premije ugovaratelja osiguranja i sve dodatne novčane tokove koji proizlaze iz tih premija), plaćanja ugovaratelju osiguranja (ili u njegovo ime), novčane tokove od pribave osiguranja i druge troškove koji nastaju u izvršavanju ugovora. Novčani tokovi od pribave osiguranja i drugi troškovi koji nastaju u izvršavanju ugovora uključuju izravne troškove i raspodjelu fiksnih i varijabilnih općih troškova koji se mogu izravno pripisati izvršenju ugovora o osiguranju (tzv. Pridjeljivi troškovi odnosno eng. *Attributable*).

Novčani tokovi troškova raspodjeljuju se u skupine ugovora primjenom sustavnih i smislenih metoda koje se dosljedno primjenjuju na sve troškove sa sličnim obilježjima. Značajan dio izravnih administrativnih troškova izravno terete segmente životnog i neživotnog osiguranja. Administrativne troškove koji se ne mogu izravno dodijeliti životnom odnosno neživotnom osiguranju Grupa alokira temeljem analize o utrošku vremena djelatnika administracije na poslove vezane za životna odnosno neživotna osiguranja. Alociranje navedenih troškova unutar pojedinog segmenta na pripadajuće portfelje osiguranja se radi na osnovu procjene godišnjih udjela u prihodu. Daljnja alokacija troškova portfelja neživota na neživotne skupine osiguranja se obavlja na osnovi procjena udjela u prihodu od osiguranja u proteklom razdoblju tekuće obračunske godine. Za portfelje životnog osiguranja se daljnja alokacija troškova na odgovarajuće skupine osiguranja temelji na broju aktivnih polica u obračunskom razdoblju. Ostali troškovi koji nisu pridjeljivi (eng. *Non-attributable*) ne alociraju se na skupine ugovora o osiguranju te se u financijskim izvještajima iskazuju odvojeno od stavki tehničkog rezultata tj. rezultata iz ugovora o osiguranju.

Rizik životnog osiguranja

Pretpostavke o smrtnosti/dugovječnosti, morbiditetu i ponašanju osiguranika koje se koriste za procjenu budućih novčanih tokova razvijaju se prema vrsti proizvoda na razini članice Grupe, odražavajući iskustvo i profil osiguranika unutar pojedine skupine ugovora o osiguranju.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

Rizik neživotnog osiguranja

Na izvještajni datum radi se izračun najbolje procjene konačnog troška podmirenja svih nastalih šteta koje proizlaze iz događaja nastalih do toga datuma, bilo da su prijavljene ili ne, zajedno odgovarajućim troškovima obrade šteta, a umanjene za već isplaćene iznose.

Obveza za prijavljene, a nelikvidirane štete je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzevši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i povijesne dokaze o iznosima sličnih šteta. Pojedinačne štete se redovno pregledavaju i rezerva se redovno ažurira kada se pojave nove informacije. Obveza za prijavljene, a nelikvidirane štete je dio skupa ulaznih podataka koji se koristi prilikom utvrđivanja ukupnog iznosa najbolje procjene konačnog troška podmirenja nastalih šteta.

Zavisno od karakteristika pojedine vrste osiguranja, portfelja Grupe i oblika i kvalitete raspoloživih podataka, najbolja procjena konačnog troška podmirenja nastalih šteta utvrđuje se najprikladnijim modelom koji se temelji na determinističkim ili stohastičkim metodama koje za osnovicu imaju trokut šteta. Kako bi budući razvoj šteta bio najbolje opisan, odabrani model može sadržavati jednu ili kombinaciju nekoliko metoda. Izračun se radi po homogenim grupama rizika.

Za štete „dugog repa“, nivo najbolje procjene u velikoj mjeri ovisi o procjeni razvoja šteta od posljednje godine razvoja za koju postoje povijesni podaci do konačnog razvoja. Preostali faktori razvoja šteta se procjenjuju razborito koristeći matematičke metode krivulja, koje projiciraju opažene faktore ili se baziraju na aktuarskoj procjeni.

Odabir metode ovisi o godini nastanka štete i opaženom povijesnom razvoju šteta. U mjeri u kojoj ove metode koriste povijesni razvoj šteta, pretpostavlja se da će se povijesni uzorak razvoja šteta ponoviti i u budućnosti. Postoje razlozi zašto ovo možda nije ispunjeno pa je potrebno modificirati metode. Mogući razlozi su:

- ekonomski, politički i društveni trendovi (koji uzrokuju različit nivo inflacije u odnosu na očekivani);
- promjene u kombinaciji vrsta ugovora o osiguranju koji se pribavljaju;
- nasumične varijacije, uključujući utjecaj velikih gubitaka.

Diskontne stope

Grupa određuje diskontne stope tzv. Bottom-up pristupom, pri čemu se nerizična kamatna krivulja kreira koristeći tržišne prinose državnih obveznica kao i tržišne prinose drugih visokolikvidnih financijskih instrumenata u odgovarajućoj valuti, uz primjenu korekcije za kreditni rizik i EIOPA metodologije za ekstrapolaciju. Kako bi odražavale karakteristike likvidnosti ugovora o osiguranju, nerizične kamatne krivulje prema potrebi se prilagođavaju prilagodbom za nelikvidnost.

Grupa mjeri obveze životnih osiguranja diskontirajući buduće novčane tokove (novčane tokove od izvršenja ugovora iz skupine životnih osiguranja) uz primjenu trenutnih diskontnih stopa na odgovarajući datum mjerenja.

Grupa diskontira novčane tokove ugovora o neživotnom osiguranju koji se mjere u skladu s općim modelom mjerenja (osiguranje kredita). Za sve ostale ugovore, za koje se primjenjuje model raspodjele premije – PAA, novčani tokovi od izvršenja ugovora koji se odnose na nastale štete također se diskontiraju. Primjenjive diskontne stope utvrđuju se u skladu s ranije opisanom metodologijom.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

U tablicama u nastavku prikazane su spot diskontne stope koje se koriste za diskontiranje novčanih tokova ugovora o osiguranju za glavne valute na kraju razdoblja :

Grupa					
2024.	1 godina	3 godine	5 godina	10 godina	20 godina
Ugovori životnog osiguranja					
EUR	2,55%	2,30%	2,41%	2,73%	2,91%
BAM	2,24%	2,09%	2,14%	2,27%	2,26%
MKD	2,76%	2,95%	3,36%	4,15%	4,71%
RSD	3,53%	3,30%	3,57%	4,21%	4,44%
Ugovori neživotnog osiguranja					
EUR	2,55%	2,30%	2,41%	2,73%	2,91%
BAM	2,24%	2,09%	2,14%	2,27%	2,26%
MKD	2,76%	2,95%	3,36%	4,15%	4,71%
RSD	3,53%	3,30%	3,57%	4,21%	4,44%

Grupa					
2023.	1 godina	3 godine	5 godina	10 godina	20 godina
Ugovori životnog osiguranja					
EUR	3,36%	2,63%	2,61%	2,82%	3,07%
BAM	3,36%	2,44%	2,32%	2,39%	2,41%
MKD	3,36%	3,64%	3,88%	4,45%	4,86%
RSD	4,44%	4,49%	4,82%	5,44%	5,40%
Ugovori neživotnog osiguranja					
EUR	3,36%	2,63%	2,61%	2,82%	3,07%
BAM	3,36%	2,44%	2,32%	2,39%	2,41%
MKD	3,36%	3,64%	3,88%	4,45%	4,86%
RSD	4,44%	4,49%	4,82%	5,44%	5,40%

Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik

Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik određuje se tako da odražava naknadu koju Grupa zahtijeva za snošenje nefinancijskog rizika i svoj stupanj nesklonosti riziku. Utvrđuje se odvojeno za ugovore o životnom i neživotnom osiguranju.

Sukladno računovodstvenim politikama, Grupa za izračun ispravka vrijednosti za nefinancijski rizik kod neživotnih osiguranja koristi dvije metode: metoda kvantila i metoda troška kapitala pri čemu odabir metode ovisi o dostupnosti podataka i stabilnosti rezultata statističkih izračuna pojedinog portfelja te iznimno, zbog prirode rizika, za obveze po rentnim štetama može se koristiti i metoda koja se bazira na šok scenarijima. Nivo pouzdanosti prilagodbe za nefinancijski rizik za segment neživotnih osiguranja iznosi 80%, a izračunat je iz neto novčanih tokova za štete primjenom metode kopula. Kod ugovora o životnim osiguranjima izračun ispravka vrijednosti za nefinancijski rizik bazira se na šok scenarijima s eksplicitnim marginama. Navedene margine izvedene su na temelju odgovarajućih šokova iz podmodula rizika životnih osiguranja definiranih u Solvency II. Šokovi kalibrirani od strane EIOPA-e u Solvency II prilagođeni su zahtjevima IFRS-a 17 te ciljanom intervalu pouzdanosti koji iznosi 80%.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

xiii/ Marža za ugovorenu uslugu

Određivanje jedinica pokrića

CSM skupine ugovora priznaje se u računu dobiti i gubitka u svakom razdoblju kako bi odražavao pružene usluge na temelju skupine ugovora o osiguranju u tom razdoblju. Taj se iznos određuje utvrđivanjem jedinica pokrića u skupini ugovora, jednakomjernom raspodjelom CSM-a na kraju razdoblja (prije bilo kakve alokacije) u svaku jedinicu pokrića osigurane u tekućem razdoblju i za koju se očekuje da će biti osigurana u budućnosti te priznavanjem u računu dobiti i gubitka iznosa raspodijeljenog u jedinice pokrića osigurane u tom razdoblju.

Grupa utvrđuje količinu naknada koje pruža pokriće osiguranja po svakom ugovoru kako slijedi:

Proizvod	Baza za utvrđivanje naknade od pruženih usluga
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	Očekivani osigurani iznos za smrt/doživljenje odnosno kod rentnih osiguranja očekivani osigurani iznos rente
Ostala životna osiguranja	Očekivani osigurani iznos za smrt
Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	Očekivani osigurani iznos za smrt koji proizlaze iz riziko dijela police
Kreditno osiguranje i osiguranje jamstava	Prijenosna premija

xiv/ Komponente ulaganja

Komponente ulaganja („investicijske komponente“) nisu uključene u prihode od ugovora o osiguranju i rashode od ugovora o osiguranju prema MSFI-u 17. Grupa identificira investicijsku komponentu ugovora određivanjem iznosa koji bi trebalo vratiti ugovaratelju police u svim scenarijima s komercijalnom sadržajem. To uključuje okolnosti u kojima se dogodi osigurani slučaj ili ugovor dopijeva ili se raskida bez nastanka osiguranog događaja. Grupa je utvrdila kod svih ugovora životnih osiguranja sa štednom komponentom, komponentu ulaganja u visini otkupne vrijednosti.

xv/ Konsolidacija

Društvo je u 2024. i 2023. godini steklo 50% udjela u ovisnim društvima koja su konsolidirana u financijskim izvještajima Grupe. Pretpostavke koje su uzete u analizu kod određivanja imanja kontrole nad ovisnim društvima su proizašle iz definiranja relevantnih aktivnosti između dva vlasnika. Relevantne aktivnosti odnose se na proces planiranja, izbor dobavljača za kapitalna ulaganja i operativne troškove, aktivnosti vezane za financiranje te prodaju.

Uprava je zaključila da su u prvoj fazi poslovanja najbitnije aktivnosti vezane za odluke o izboru dobavljača te aktivnosti vezane za financiranje u kojima Društvo ima većinsku moć odlučivanja. Slijedom navedenog ovisno društvo je konsolidirano. Imanje kontrole će se ponovno preispitati na svaki izvještajni datum.

5. INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA

Uprava je odredila poslovne segmente na temelju izvještaja koje pregledava Uprava Adris Grupe, a koji se koriste za donošenje strateških odluka.

Uprava je odredila svoje izvještajne segmente kao poslovne djelatnosti na temelju razlika u proizvodima i uslugama te je odredila da su izvještajni segmenti: (1) Turizam koji obuhvaća turističke usluge kao što su smještaj u turističkim objektima, prodaja hrane i pića, (2) Osiguranje, (3) Zdrava hrana koja obuhvaća proizvodnju i prodaju uzgojene morske ribe i (4) Energetika koja obuhvaća proizvodnju i prodaju električne energije iz obnovljivih izvora.

Uprava Adris grupe procjenjuje rezultate poslovanja operativnih segmenata na temelju dobiti prije poreza. Međutim, interno izvještavanje o rezultatima dodatno uključuje bruto prihode od prodaje za segmente turizma, zdrave hrane te zaračunatu bruto premiju za segment osiguranja. Trenutno segment energetike je u fazi razvoja proizvodnih lokacija te stoga ne ostvaruje prihode. Eliminacije i ostalo uključuju eliminacije unutargrupnih odnosa te prihode i troškove nastale na razini društava koja ne ulaze u definirane segmente te pojedinačno nisu značajni. Neto dobit te poslovni prihodi po segmentima uključuju i unutargrupne odnose koji se za potrebe izvještavanja eliminiraju na ukupnoj razini.

Ne postoje troškovi koji se na pojedine segmente alociraju temeljem ključa alokacije već svi troškovi terete direktno pojedini segment.

Uprava Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima stoga takve informacije nisu prikazane

Izvještaj po segmentima je prikazan u milijunima eura kao što se prikazuje i u izvještajima koje pregledava Uprava.

<i>(u milijunima eura)</i>	Osiguranje	Turizam	Zdrava hrana	Ukupno
Neto dobit 2024.	61	37	4	103
Neto dobit 2023.	58	39	4	101
Prihodi od prodaje i iz osiguranja u 2024. godini	541	326	108	975
Prihodi od prodaje i iz osiguranja u 2023. godini	476	312	105	893

Osim prethodno navedenih pokazatelja, Uprava Adris grupe za svaki pojedini segment prati i dodatne pokazatelje karakteristične za pojedini segment.

Turizam <i>(u milijunima eura)</i>	2024.	2023.
Prihodi	326	312
EBITDA iz redovnog poslovanja	101	98
Neto dobit	37	39

EBITDA je dobit iz poslovanja uvećana za amortizaciju i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine.

Zdrava hrana <i>(u milijunima eura)</i>	2024.	2023.
Prihodi od prodaje	108	105
EBIT	6	7
Trošak kamata	2	2
Neto dobit	4	4

EBIT je dobit iz poslovanja.

5. INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Osiguranje (u milijunima eura)	2024.	2023.
<i>Prihod od ugovora o osiguranju</i>		
- Život	14	12
- Neživot	527	464
	541	476
 <i>Neto dobit</i>		
- Život	13	17
- Neživot	48	41
	61	58

Najveći dio prihoda i dugotrajne materijalne imovine segmenata se ostvaruju i nalaze se u Hrvatskoj zbog čega se ne prikazuju geografski segmenti.

Usklađenje između neto dobiti i prihoda poslovnih segmenata i neto dobiti i prihoda razdoblja:

<i>(u milijunima eura)</i>	2024.	2023.
Neto dobit poslovnih segmenata	103	101
Eliminacije i ostalo	(16)	(19)
Neto dobit razdoblja	87	82

<i>(u milijunima eura)</i>	2024.	2023.
Prihodi od prodaje i osiguranja segmenata	975	893
Eliminacije i ostalo	40	28
Prihodi od prodaje i od ugovora o osiguranju	1.015	921

Analiza prihoda od prodaje po vrstama (u milijunima eura)	2024.	2023.
Prihodi od prodaje proizvoda i robe	108	105
Prihodi od ugovora o osiguranju	541	476
Prihodi od prodaje usluga	326	312
	975	893

5. INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Prihodi od prodaje Društva po vrstama:

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Prihod od najma	2.104	1.922
Prihodi od menadžment naknada	1.250	1.107
Ostali prihodi od prodaje	1.171	876
	4.525	3.905

6. PRIHODI OD KAMATA I OSTALI PRIHODI

Grupa:

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Prihod od dividendi	11.059	9.069
Prihod od kamata po obveznicama i komercijalnim zapisima	24.125	25.842
Prihod od kamata po danim kratkoročnim depozitima	3.997	2.932
Prihodi od subvencija i državnih potpora	2.360	3.475
Prihodi od naplaćenih zateznih kamata	695	450
Prihodi od garancijskog fonda	277	420
Prihodi od naknade šteta	212	108
Prihodi po međunarodnim štetama	115	148
Prihodi od uslužnih procjena	711	-
Prihod od promjene fer vrijednosti matičnog jata	4.277	-
Ostali prihodi od prodaje proizvoda i usluga	547	378
Ostali prihodi	9.472	8.207
	57.847	51.029

Ostali prihodi se najvećim dijelom odnose na druge nespomenute prihode iz segmenta osiguranja a vežu se na naknadna odobrenja i povrate uz police osiguranja.

Društvo:

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Prihod od dividendi	78.969	16.597
Ostali prihodi	46	89
	79.015	16.686

Prihodi od dividendi od ovisnih društava (bilješka 40) u iznosu od 77.262 tisuća eura odnose se na dividendu od ovisnog društva CROATIA osiguranje d. d. (2023.: ukupno 14.883 tisuća eura od čega se iznos od 46 tisuća eura odnosi na CROATIA osiguranje d. d., a iznos od 14.837 tisuća eura na HUP-ZAGREB d. d.

7. TROŠKOVI MATERIJALA I USLUGA

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Sirovine i materijal				
Sirovine i materijal	112.446	103.554	43	32
Energija	17.997	24.031	243	334
Nabavna vrijednost prodane robe	2.988	2.752	-	-
	133.431	130.337	286	366
Vanjske usluge				
Prijevoz, telefon, poštarina	6.819	6.176	42	32
Popravci i održavanje	20.367	17.920	403	391
Kratkoročni najmovi koji nisu priznati kao obveza	5.678	2.320	1	17
Najmovi niske vrijednosti koji nisu priznati kao obveza	5.209	4.918	15	12
Troškovi marketinga, oglašavanja i distribucije	8.559	7.285	500	416
Komunalne usluge	3.108	2.827	229	230
Intelektualne usluge	18.812	8.875	1.261	521
Osiguranje imovine	1.937	1.715	272	231
Usluge čišćenja	1.099	792	-	-
Provizija turističkim agencijama	12.125	11.998	-	-
Usluge pranja rublja	1.035	1.020	-	-
Ostalo /i/	8.783	8.035	283	214
	93.531	73.881	3.006	2.063
	226.962	204.218	3.292	2.428

/i/ Stavka Ostalo se najvećim dijelom odnosi na: troškove provizije EFT POS, trošak glazbe i zabave, franšizne naknade, troškovi posebnog postupka oporezivanja marže za izlete i transfere, provizija na specijalne događaje-eventi, RTV pretplata, troškovi zaštite na radu, najam radne snage, proizvodne analize i uzorkovanja, usluge pripreme dokumentacije za slanje pošte.

Naknada zakonski propisane revizije financijskih izvještaja za Grupu iznosila je 784 tisuća eura (2023.: 830 tisuća eura), a za Društvo 164 tisuća eura (2023.: 110 tisuću eura). Naknada revizorima za usluge koje nisu zakonski propisane revizije financijskih izvještaja za Grupu iznosila je 79 tisuću eura (2023. 61 tisuću eura), a za Društvo nije bilo (2023.: 15 tisuća eura).

8. RASHODI OD UGOVORA O OSIGURANJU

Grupa:

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Nastale štete u osiguranju	288.056	266.923
Troškovi materijala i usluga	73.188	62.542
Troškovi zaposlenih	93.395	84.548
Amortizacija i vrijednosna usklađenja	10.811	11.222
Ostali poslovni rashodi	20.105	18.650
Ostali dobici/gubici	513	(2.496)
	486.068	441.389

Ostali poslovni rashodi se najvećim dijelom odnose na licence, osiguranje i administrativne pristojbe i naknade u osiguranju.

9. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Plaće i ostali troškovi zaposlenih /i/	92.118	80.774	1.928	2.201
Porezi i doprinosi iz i na plaću	44.171	39.600	1.524	1.681
Troškovi otpremnina - neto	1.116	2.097	275	-
	137.405	122.471	3.727	3.882

/i/ Na dan 31. prosinca 2024. godine broj zaposlenih u Grupi bio je 7.473 zaposlenih, a prosječno 7.797 zaposlenih (31. prosinca 2023.: 7.278 zaposlenih, a prosječno 7.684 zaposlenih). Na dan 31. prosinca 2024. godine broj zaposlenih u Društvu bio je 25, a prosječno 25 zaposlenih (31. prosinca 2023.: 24 zaposlenih, a prosječno 25 zaposlenih).

Doprinosi za mirovinsko za Grupu iznosio je 33.838 tisuća eura (2023.: 30.636 tisuća eura) a pripadajući dio segmenta osiguranja je prikazan u bilješci 8, a za Društvo 335 tisuća eura (2023.: 346 tisuća eura).

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Ostali doprinosi, pristojbe i članarine	5.574	4.971	106	107
Komunalna naknada	3.212	2.800	201	142
Licence i koncesije /i/	3.269	9.137	116	97
Putovanja i reprezentacija	4.062	3.882	209	146
Osiguranje	224	313	74	75
Bankovni troškovi i skrbništvo nad vrijednosnim papirima	3.264	2.195	319	183
Neto ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(37)	742	90	-
Neto ispravak vrijednosti danih zajmova	(595)	(921)	(264)	(168)
Otpis rashodovanih zgrada, opreme, projekata i nematerijalne imovine (bilješke 17., 18. i 20.)	999	5.947	-	-
Rezerviranja za sudske sporove - neto (bilješka 35)	(130)	403	-	-
Troškovi donacija – neto	897	909	401	463
Ostalo	10.664	7.129	1.340	1.429
	31.403	37.507	2.592	2.474

/i/ Licence se odnose na jednogodišnje troškove korištenja određenih softverskih rješenja.

11. OSTALI DOBICI

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Dobici od prodaje obveznica, dionica i udjela u fondovima	-	-	66	2
Dobitak od promjene fer vrijednosti financijske imovine u računu dobiti i gubitka	6.737	5.650	-	733
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	332	1.501	-	1.182
Pozitivne tečajne razlike	2.017	608	1	3
Ostali dobici	1.655	1.477	-	115
	10.741	9.236	67	2.035

12. OSTALI GUBICI

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Gubici od prodaje obveznica, dionica i udjela u fondovima	7.034	105	-	-
Gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine u računu dobiti i gubitka	-	-	738	-
Gubici od prodaje materijalne imovine	-	-	10	-
Negativne tečajne razlike	463	1.645	-	-
	7.497	1.750	748	-

13. FINANCIJSKI PRIHODI I FINANCIJSKI RASHODI

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Neto financijski rezultat od ugovora o osiguranju i reosiguranju				
Neto financijski rezultat od ugovora o osiguranju	(10.175)	(6.906)	-	-
Neto financijski rezultat od ugovora o (pasivnom) reosiguranju	914	790	-	-
	(9.261)	(6.116)	-	-
Financijski prihodi				
Prihodi od kamata po danim depozitima /i/	3.326	2.447	1.100	727
Prihodi od kamata po danim zajmovima	1.223	2.771	-	-
Prihodi od kamata po danim zajmovima – povezana društva (bilješka 40)	-	-	2.990	1.706
Neto pozitivne tečajne razlike iz financijskih aktivnosti	-	5	-	-
	4.549	5.223	4.090	2.434
Financijski rashodi				
Trošak kamata po posudbama	(4.403)	(4.614)	-	-
Trošak kamata – povezana poduzeća (bilješka 40)	-	-	(161)	(112)
Trošak kamata iz ugovora o najmu	(2.729)	(987)	(6)	(2)
Trošak kamata iz ugovora o najmu – povezana poduzeća	-	-	(4)	(6)
	(7.132)	(5.601)	(171)	(120)

/i/ U poslovnom segmentu osiguranje kamate po danim depozitima, obveznicama i komercijalnim zapisima u iznosu od 28.122 tisuća eura (2023.: 28.774 tisuća eura) su dio poslovnih djelatnosti segmenta te su iskazane u sklopu ostalih prihoda (bilješka 6), dok u ostalim segmentima kratkoročni plasmani putem depozita nisu dio osnovne djelatnosti te su kamate po danim depozitima, obveznicama i komercijalnim zapisima ostalih segmenata iskazane kao dio financijskih prihoda.

Ukupan prihod od kamata Grupe iznosi 32.672 tisuća eura (2023.: 33.993 tisuća eura).

14. POREZ NA DOBIT

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Tekući porez na dobit	16.120	23.007	-	-
Dodatni porez na dobit	-	-	-	-
Odgođeni porezni trošak/(prihod) (bilješka 27)	(688)	(3.971)	114	6.082
	15.432	19.036	114	6.082

Porez na dobit Grupe prije oporezivanja razlikuje se od teoretskog iznosa koji bi se izračunao po ponderiranoj poreznoj stopi primjenjivoj na dobit društava koja se konsolidiraju kako slijedi:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Dobit prije oporezivanja	102.506	101.293	75.128	14.249
Porez na dobit po stopi poreza na dobit u pojedinoj državi	18.451	18.233	13.523	2.565
Efekt porezno nepriznatih troškova	7.878	16.180	158	205
Učinak neoporezivih prihoda	(10.939)	(17.333)	(14.404)	(3.237)
Učinak različitih poreznih stopa u drugim zemljama	(326)	308	-	-
Učinak neiskorištenih/iskorištenih prethodno priznatih/nepriznatih poreznih gubitaka	863	6.549	837	6.549
Učinak priznavanja državnih poticaja za ulaganja	-	(4.358)	-	-
Učinak priznavanja poreznog gubitka za prijenos	(495)	(542)	-	-
Obračunati porez na dobit	15.432	19.036	114	6.082
Efektivna porezna stopa	15,05 %	18,79 %	0,15 %	42,69 %

Grupa je temeljem Zakona o poticanju ulaganja u 2018. godini dobila status korisnika potpore za ulaganje. Poticaji se moraju iskoristiti u razdoblju od 10 godina od godine početka ulaganja. Tijekom tog razdoblja Grupa također mora osigurati i zadovoljavanje drugih kriterija iz ovog propisa poput održavanja zadanog broja zaposlenika i sličnih mjera. Tijekom 2024. i 2023. godine svi kriteriji su zadovoljeni. 18% od neiskorištenog iznosa poticaja u iznosu od 18.516 tisuća eura (2023.: 18.516 tisuća eura) je iskazan kao odgođena porezna imovina (bilješka 27).

Matica i njena ovisna društva podliježu plaćanju poreza sukladno zakonima i propisima Republike Hrvatske, odnosno zemalja u kojima su registrirane.

Porezna uprava Republike Hrvatske je do sada izvršila porezni nadzor prijave poreza na dobit za nekoliko društava za razdoblje do 2017. godine. U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije pojedinog društva u Grupi u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava pojedinih društava i Društva nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

14. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Ukupni nepriznati porezni gubici na razini Grupe iznosili su kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
2024.	-	370
2025.	768	538
2026.	888	2.566
2027.	1.940	5.128
2028.	1.906	3.982
2029.	5.031	-
	10.533	12.585

Grupa je u svojim financijskim izvještajima iskazala odgođenu poreznu imovinu na temelju poreznih gubitaka u iznosu od 1.538 tisuća eura (2023.: 1.406 tisuća eura), budući da Grupa očekuje da će porezni gubici biti iskorišteni u potpunosti prije roka u kojem istječu. Društvo u svojim financijskim izvještajima nema iskazanu odgođenu poreznu imovinu na temelju poreznih gubitaka.

Grupa u svojim financijskim izvještajima za 2024. godinu nije iskazala odgođenu poreznu imovinu na temelju poreznih gubitaka u iznosu od 5.031 tisuće eura (2023.: 3.982 tisuća eura) budući da nije izvjesno da će porezni gubici biti iskorišteni od strane društava na koja se odnose u navedenim iznosima prije roka u kojem istječu.

Globalni minimalni porez na dobit

Zakon o minimalnom globalnom porezu na dobit donesen je u Republici Hrvatskoj koja je matična država članica Grupe i krajnjeg matičnog društva, a prvi put se primjenjuje na fiskalne godine koje počinju nakon 31. prosinca 2023. godine odnosno od 1. siječnja 2024. godine. Zakonom o minimalnom globalnom porezu na dobit prenosi se Direktiva Vijeća (EU) 2022/2523 o osiguravanju globalne minimalne razine oporezivanja za skupine multinacionalnih poduzeća i velike domaće skupine u EU poveznih s „Modelom pravila iz drugog stupa“ koje je objavila Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD). Grupa je obveznik navedenog zakona te je obvezna platiti dodatni porez na razliku između efektivne porezne stope po poreznoj jurisdikciji i minimalne porezne stope od 15%. Grupa je procijenila učinke te se oni odnose prvenstveno na jurisdikcije koje imaju ukupnu stopu poreza manju od 15% i nisu materijalni budući da izloženost Grupe plaćanju poreza na dobit drugog stupa nije puna razlika u poreznim stopama pojedinih jurisdikcija i minimalne porezne stope od 15% zbog učinka posebnih prilagodbi predviđenih u zakonodavstvu drugog stupa.

15. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici dobivena je dijeljenjem neto dobiti koja pripada dioničarima Matice s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica, isključujući prosječan broj redovnih dionica kupljenih od strane Društva koje ih drži kao vlastite dionice. Osnovna zarada po dionici jednaka je razrijeđenoj buduću da nema razrijeđenih dionica.

	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Neto dobit (u tisućama eura)	66.585	62.996	75.014	8.167
Ponderirani prosječni broj dionica	15.776.963	15.707.137	15.776.963	15.707.137
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici (u eurima)	4,22	4,01	4,75	0,52

16. DIVIDENDA PO DIONICI

Objavljene dividende u 2024. godini iznosile su 2,57 eura po dionici (2023.: 2,35 eura po dionici).

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA**Grupa**

(u tisućama eura)	Zemljište i zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Imovina s pravom uporabe			Ukupno
				Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Pomorsko dobro/plaže	
Stanje na dan 31. prosinca 2023.							
Nabavna vrijednost	1.073.506	340.545	81.158	32.626	3.558	7.340	1.538.733
Akumulirana amortizacija	(466.488)	(209.135)	-	(10.904)	(2.145)	(1.919)	(690.591)
Neto knjigovodstvena vrijednost	607.018	131.410	81.158	21.722	1.413	5.421	848.142
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.							
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	607.018	131.410	81.158	21.722	1.413	5.421	848.142
Stjecanje akvizicijom (bilješka 41)	-	2.175	224	1.995	-	-	4.394
Povećanje i prijenosi	27.467	33.725	122.862	40.205	921	164	225.344
Umanjenje vrijednosti	(71)	-	-	-	(31)	-	(102)
Otuđenja i otpisi	(696)	(732)	(118)	(546)	(79)	-	(2.171)
Amortizacija za godinu	(32.376)	(27.303)	-	(5.005)	(727)	(415)	(65.826)
Tečajne razlike	(24)	(2)	4	(2)	-	-	(24)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	601.318	139.273	204.130	58.369	1.497	5.170	1.009.757
Stanje na dan 31. prosinca 2024.							
Nabavna vrijednost	1.076.039	363.707	204.130	65.504	3.345	7.368	1.720.093
Akumulirana amortizacija	(474.721)	(224.434)	-	(7.135)	(1.848)	(2.198)	(710.336)
Neto knjigovodstvena vrijednost	601.318	139.273	204.130	58.369	1.497	5.170	1.009.757

Na dan 31. prosinca 2024. godine nabavna vrijednost potpuno amortiziranih nekretnina, postrojenja i opreme u Grupi iznosila je 233.069 tisuća eura (2023.: 200.748 tisuća eura). Za osiguranje plaćanja po kreditima odobrenim od strane banaka i ostalih kreditora za nekoliko ovisnih društava upisane su hipoteke na imovinu i to na nekretninama, postrojenju i opremi u vrijednosti od 324.267 tisuća eura (2023.: 249.868 tisuća eura). U 2024. godini Grupa je priznala gubitak od umanjivanja vrijednosti u iznosu od 102 tisuće eura (2023.: 164 tisuće eura) u segmentu osiguranja, sukladno novoj procjeni neovisnih procjenitelja. Nabava nekretnina, postrojenja i opreme u 2024. godini u vrijednosti 79.468 tisuća eura plaćena je kreditom (nenovčana transakcija).

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa

(u tisućama eura)	Zemljište i zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Imovina s pravom uporabe			Ukupno
				Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Pomorsko dobro/plaže	
Stanje na dan 31. prosinca 2022.							
Nabavna vrijednost	1.036.024	293.606	84.557	25.192	2.935	7.226	1.449.540
Akumulirana amortizacija	(438.648)	(193.563)	-	(8.689)	(1.617)	(1.519)	(644.036)
Neto knjigovodstvena vrijednost	597.376	100.043	84.557	16.503	1.318	5.707	805.504
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.							
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	597.376	100.043	84.557	16.503	1.318	5.707	805.504
Stjecanje akvizicijom (bilješka 41)	-	95	11.636	-	-	-	11.731
Povećanje i prijenosi	42.680	56.254	(9.653)	10.107	617	115	100.120
Umanjenje vrijednosti	(163)	(1)	-	-	-	-	(164)
Otuđenja i otpisi	(675)	(653)	(5.382)	(1.026)	(16)	-	(7.752)
Amortizacija za godinu	(32.216)	(24.329)	-	(3.865)	(571)	(401)	(61.382)
Tečajne razlike	16	-	-	3	65	-	85
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	607.018	131.410	81.158	21.722	1.413	5.421	848.142
Stanje na dan 31. prosinca 2023.							
Nabavna vrijednost	1.073.506	340.545	81.158	32.626	3.558	7.340	1.538.733
Akumulirana amortizacija	(466.488)	(209.135)	-	(10.904)	(2.145)	(1.919)	(690.591)
Neto knjigovodstvena vrijednost	607.018	131.410	81.158	21.722	1.413	5.421	848.142

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Društvo

<i>(u tisućama eura)</i>	Zemljište i zgrade	Postrojenja i oprema	Ostala materijalna imovina	Imovina u pripremi i predujmovi	Imovina s pravom uporabe -oprema i postrojenja	Ukupno
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.						
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	13.143	490	504	47.212	-	61.349
Povećanja i prijenosi	31	89	-	737	333	1.190
Otuđenja	-	(192)	-	(47.374)	(12)	(47.578)
Amortizacija za godinu	(385)	(123)	(15)	-	(52)	(575)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	12.789	264	489	575	269	14.386
Stanje na dan 31. prosinca 2023.						
Nabavna vrijednost	22.606	7.237	843	575	321	31.582
Akumulirana amortizacija	(9.817)	(6.973)	(354)	-	(52)	(17.196)
Neto knjigovodstvena vrijednost	12.789	264	489	575	269	14.386
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.						
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	12.789	264	489	575	269	14.386
Povećanja i prijenosi	-	676	-	(457)	113	332
Prijenos na nematerijalnu imovinu	(223)	-	-	-	-	(223)
Otuđenja	(13)	-	-	-	(16)	(29)
Amortizacija za godinu	(358)	(157)	(14)	-	(97)	(626)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	12.195	783	475	118	269	13.840
Stanje na dan 31. prosinca 2024.						
Nabavna vrijednost	22.353	7.913	843	118	411	31.638
Akumulirana amortizacija	(10.158)	(7.130)	(368)	-	(142)	(17.798)
Neto knjigovodstvena vrijednost	12.195	783	475	118	269	13.840

Društvo nema zalogu na nekretninama, postrojenjima i opremi u 2024. i 2023. godini. Na dan 31. prosinca 2024. godine nabavna vrijednost potpuno amortiziranih nekretnina, postrojenja i opreme u Društvu iznosila je 15.015 tisuća eura (2023.: 15.343 tisuće eura). Društvo je tijekom 2023. godine prodalo imovinu knjigovodstvene vrijednosti 47.135 tisuća eura ovisnom društvu HUP-ZAGREB d.d. za iznos 47.925 tisuća eura na kredit (nenovčana transakcija). Navedeni kredit je u 2024. godini u potpunosti otplaćen. U 2024. godini Društvo nije imalo prodaju imovine na kredit.

18. ULAGANJA U NEKRETNINE

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Stanje na dan 1. siječnja				
Nabavna vrijednost	207.720	202.112	52.223	52.211
Akumulirana amortizacija	(53.626)	(48.589)	(13.757)	(12.455)
Neto knjigovodstvena vrijednost	154.094	153.523	38.466	39.756
Povećanje - nabave	8.920	2.507	1.054	14
Reklasifikacije	-	(371)	-	-
Prijenos s dugotrajne materijalne imovine	5.714	6.593	223	-
Prijenos na dugotrajnu materijalnu imovinu	(1.011)	-	-	-
Otuđenja i otpisi	(161)	(2.248)	-	-
Umanjenje vrijednosti	(1.322)	(227)	-	-
Amortizacija za godinu	(5.917)	(5.687)	(1.380)	(1.304)
Tečajne razlike	(17)	4	-	-
Neto knjigovodstvena vrijednost	160.300	154.094	38.363	38.466
Stanje na dan 31. prosinca				
Nabavna vrijednost	217.500	207.720	53.500	52.223
Akumulirana amortizacija	(57.200)	(53.626)	(15.137)	(13.757)
Neto knjigovodstvena vrijednost	160.300	154.094	38.363	38.466

Prihodi od najma priznati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u 2024. godini iznosili su 2.104 tisuće eura za Društvo i 21.901 tisuće eura za Grupu (2023.: 1.922 tisuće eura za Društvo i 21.074 tisuće eura za Grupu).

Procijenjena fer vrijednost ulaganja u nekretnine Grupe, temeljem internih procjena Grupe i procjene vanjskih procjenitelja na 31. prosinca 2024. godine iznosi 216.754 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 193.540 tisuća eura). Procijenjena fer vrijednost ulaganja u nekretnine Društva, temeljem internih procjena Društva na 31. prosinca 2024. godine iznosi 44.334 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 41.281 tisuća eura).

Umanjenje vrijednosti odnosi se na promjenu vrijednosti sukladno procjenama neovisnih procjenitelja.

19. BIOLOŠKA IMOVINA

Grupa:

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Dugotrajna biološka imovina – matično jato	8.764	4.487
Kratkotrajna biološka imovina – riba u moru	96.043	98.950
	104.807	103.437

Kretanje dugotrajne biološke imovine – matično jato

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Stanje matičnog jata na 1. siječnja	4.487	4.437
Gubici (mortalitet)	(357)	(219)
Promjena fer vrijednosti kao rezultat biološke transformacije	5.328	373
Prodaja	(694)	(104)
Stanje na dan 31. prosinca	8.764	4.487

Na dan 31. prosinca 2024. godine Grupa je imala procijenjenih 25.424 kilograma matičnog jata (31. prosinca 2023: 26.007 kilograma), a tijekom godine je prodano 10.768 kilograma (2023: 1.446 kilograma) ribe iz matičnog jata (kako ribe iz pripreme, tako i ribe iz mrijesta).

Kretanje kratkotrajne biološke imovine – riba u moru

	2024.		2023.	
	Količinski	Vrijednosno	Količinski	Vrijednosno
	(u tonama)	(u tisućama eura)	(u tonama)	(u tisućama eura)
Stanje na dan 1. siječnja	20.498	98.950	20.975	93.277
Nasad	130	6.891	141	7.800
Ispravak pogreške prethodnog razdoblja	-	(4.428)	-	-
Povećanje uslijed biološke transformacije biološke imovine (uzgoj, proizvodnja i prirast)	14.802	76.857	13.362	74.710
Mortalitet	(463)	(3.241)	(679)	(3.953)
Prodaja	(13.583)	(78.986)	(13.301)	(72.884)
Stanje na dan 31. prosinca	21.384	96.043	20.498	98.950

Za osiguranje plaćanja po kreditima odobrenim od strane banaka i ostalih kreditora za određeno ovisno društvo upisane su hipoteke na biološkoj imovini – riba u moru u vrijednosti od 42.286 tisuća eura (2023.: 40.346 tisuće eura).

20. NEMATERIJALNA IMOVINA**GRUPA***(u tisućama eura)*

	Goodwill	Brand	Softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.					
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	56.630	17.506	19.936	6.668	100.740
Stjecanje akvizicijom (bilješka 41)	12.373	521	10	80	12.984
Prijenos s i na dugotrajnu materijalnu imovinu	-	-	-	933	933
Povećanja i prijenosi	-	-	5.190	1.544	6.734
Umanjenje vrijednosti	-	-	(187)	(275)	(462)
Otuđenja i otpisi	-	-	-	(87)	(87)
Amortizacija za godinu	-	(3.345)	(5.250)	(847)	(9.442)
Tečajne razlike	-	-	-	2	2
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	69.003	14.682	19.699	8.018	111.402
Stanje na dan 31. prosinca 2024.					
Nabavna vrijednost	69.407	49.761	60.259	18.229	197.656
Akumulirana amortizacija i umanjeње vrijednosti	(404)	(35.079)	(40.560)	(10.211)	(86.254)
Neto knjigovodstvena vrijednost	69.003	14.682	19.699	8.018	111.402

Ostala nematerijalna imovina odnosi se najvećim dijelom na nematerijalnu imovinu u pripremi i ostala prava.

20. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

GRUPA				Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
<i>(u tisućama eura)</i>	Goodwill	Brand	Softver		
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.					
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine (prepravljeno)	45.218	20.790	15.843	10.526	92.377
Stjecanje akvizicijom (bilješka 41)	11.412	-	-	-	11.412
Povećanja i prijenosi	-	-	8.939	(3.117)	5.822
Amortizacija za godinu	-	(3.284)	(4.846)	(741)	(8.871)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	56.630	17.506	19.936	6.668	100.740
Stanje na dan 31. prosinca 2023.					
Nabavna vrijednost	57.034	49.240	55.490	17.393	179.157
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	(404)	(31.734)	(35.554)	(10.725)	(78.417)
Neto knjigovodstvena vrijednost	56.630	17.506	19.936	6.668	100.740

Ostala nematerijalna imovina odnosi se najvećim dijelom na nematerijalnu imovinu u pripremi i ostala prava.

20. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Sljedeće kategorije nematerijalne imovine odnose se na pojedina sredstva koja proizlaze iz stjecanja segmenta osiguranja s preostalim korisnim vijekom trajanja na dan 31. prosinca 2024. godine kako slijedi: brand (4,5 godina).

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca Grupe (CGU), utvrđene prema poslovnim segmentima.

Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku:

Goodwill – sadašnja vrijednost (u tisućama eura)	Osiguranje	Turizam	Energetika	Ukupno
31. prosinca 2024.	30.980	17.705	20.318	69.003
31. prosinca 2023.	27.513	17.705	11.412	56.630

Nadoknadiivi iznos jedinica stvaranja novca izračunat je na temelju vrijednosti u uporabi. Nakon izračuna vrijednosti u uporabi, nije identificirana potreba za provođenjem umanjenja.

Ovi izračuni koriste projekcije novčanih tokova prije poreza na temelju financijskih planova koje je odobrila Uprava i koji pokrivaju razdoblje od pet godina. Novčani tokovi nakon tog petogodišnjeg razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem procijenjenih stopa rasta navedenih u nastavku. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju kojoj CGU djeluju.

Ključne pretpostavke korištene za izračun vrijednosti u uporabi su kako slijedi:

Osiguranje	2024.	2023.
Godišnji rast prihoda iz ugovora o osiguranju /i/	8,8 %	7,9 %
Godišnji rast neto dobiti /ii/	3,7 %	2,5 %
Diskontna stopa /iii/	8,2 %	8,3 %
Stopa preostalog rasta /iv/	2 %	2 %

- i/ Planirani rast prihoda na bazi povijesnih rezultata i očekivanja uprave za budućnost
- ii/ Planirana rast neto dobiti na bazi povijesnih rezultat i očekivanja uprave za budućnost
- iii/ Diskontne stope prije poreza primijenjene na projekcije novčanih tokova koje odražavaju specifične rizike povezane s industrijom
- iv/ Očekivana stopa preostalog rasta je utvrđena na temelju povijesnih podataka i tržišne prognoze o rastu segmenta osiguranja u Hrvatskoj

Turizam	2024.	2023.
Bruto EBITDA marža /i/	32,7 %	34,8 %
Rast prihoda /ii/	5,3 %	6,3 %
Diskontna stopa /iii/	7,4 %	7,8 %
Stopa preostalog rasta /iv/	2 %	2 %

- i/ Planirana prosječna bruto EBITDA marža na bazi povijesnih rezultata i očekivanja uprave za budućnost
- ii/ Planirani rast prihoda na bazi povijesnih rezultat i očekivanja uprave za budućnost
- iii/ Diskontne stope prije poreza primijenjene na projekcije novčanih tokova koje odražavaju specifične rizike povezane s industrijom
- iv/ Očekivana stopa preostalog rasta je utvrđena na temelju povijesnih podataka i tržišne prognoze o rastu segmenta turizma u Hrvatskoj

20. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Energetika	2024.
Bruto EBITDA marža /i/	83,7 %
Godišnji prihodi po MW /ii/	182 tisuće eura
Diskontna stopa /iii/	6,9 %
Stopa preostalog rasta /iv/	-

- i/ Planirana prosječna bruto EBITDA marža na bazi očekivanja uprave za cijeli vijek trajanja projekata
- ii/ Planirani prosječni neto prihodi po MW priključne snage na bazi očekivanja uprave za cijeli vijek trajanja projekta
- iii/ Diskontne stope prije poreza primijenjene na projekcije novčanih tokova koje odražavaju specifične rizike povezane s industrijom
- iv/ Očekivana stopa preostalog rasta ne koristi se u segmentu energetike jer se trenutno segment energetike vrednuje kao zbroj trenutnih projekata koji imaju definirani vijek trajanja

DRUŠTVO (u tisućama eura)	2024.	2023.
Stanje na dan 1. siječnja		
Nabavna vrijednost	1.162	1.164
Akumulirana amortizacija	(745)	(783)
Neto knjigovodstvena vrijednost	417	381
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	417	381
Povećanje	19	64
Amortizacija za godinu	(33)	(28)
Neto knjigovodstvena vrijednost	403	417
Stanje na dan 31. prosinca		
Nabavna vrijednost	1.180	1.162
Akumulirana amortizacija	(777)	(745)
Neto knjigovodstvena vrijednost	403	417

21. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA, PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVAJE

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Ulaganja u ovisna društva	-	-	720.895	704.813
Ulaganja u pridružena društva	841	789	-	-
Ulaganja u zajedničke pothvate	10.620	10.926	-	-
	11.461	11.715	720.895	704.813

Grupa	Djelatnost	Država	31. prosinca 2024.		31. prosinca 2023.	
			Postotak vlasništva %	Iznos ulaganja tis. €	Postotak vlasništva %	Iznos ulaganja tis. €
Zajednički pothvati						
PBZ Croatia osiguranje d. d., Zagreb	Mirovinski fond	Hrvatska	50,0	10.620	50,0	10.641
Nacionalni biro za osiguranje Skopje	Osiguranje	Sjeverna Makedonija	-	-	-	285
				10.620	10.926	
Pridružena društva						
STP Agroservis d. o. o., Virovitica	Tehničko testiranje i analiza	Hrvatska	37,0	841	37,0	789
				841	789	

Zajednički pothvati:

Promjene na ulaganjima u zajedničke pothvate su kako slijedi:

(u tisućama eura)	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Stanje na dan 1. siječnja	10.926	10.550
Povećanje metodom udjela	-	376
Smanjenje metodom udjela	(21)	-
Smanjenje vrijednosti	(285)	-
Stanje na dan 31. prosinca	10.620	10.926

21. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA, PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVATE (nastavak)

Skraćene financijske informacije za zajedničke pothvate

U nastavku su dane skraćene financijske informacije za društvo PBZ Croatia osiguranje d. d. koje su iskazane primjenom metode udjela.

Skraćeni izvještaj o financijskom položaju

(u tisućama eura)

	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Financijska imovina	17.325	17.579
Novac i novčani ekvivalenti	527	558
Ostala imovina	1.638	1.412
Ukupno imovina	19.490	19.549
Obveze	1.436	1.450
Kapital i rezerve	18.054	18.099
Ukupno kapital i obveze	19.490	19.549

Skraćeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Prihodi od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima	9.986	10.278
Rashodi od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima	(3.927)	(3.638)
Ostali prihodi poslovanja	19	86
Ostali rashodi poslovanja	(3.244)	(2.965)
Financijski prihodi	537	381
Financijski rashodi	(9)	(9)
Dobit prije poreza	3.362	4.133
Porez na dobit	(605)	(746)
Dobit za godinu	2.757	3.387
Udjel u dobiti zajedničkog pothvata u 50 %	1.378	1.694

U Ostalim rashodima od poslovanja uključena je amortizacija u iznosu od 135 tisuća eura (2023.: 113 tisuća eura).

21. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA, PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVALE (nastavak)

Usklađenje prikazanih skraćenih financijskih informacija s knjigovodstvenom vrijednošću udjela u zajedničkom pothvatu.

Skraćene financijske informacije

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Početna neto imovina na dan 1. siječnja /i/	21.283	20.550
Dobit za razdoblje	2.757	3.387
Dividende	(2.800)	(2.654)
Zaključna neto imovina	21.240	21.283
Udjel u zajedničkom pothvatu (50 %)	10.620	10.641
Knjigovodstvena vrijednost	10.620	10.641

i/ Početna stanja uključuju 3,19 milijuna eura koja se odnose na razliku fer vrijednosti neto imovine društva u trenutku stjecanja (50 % se odnosi na udjel Grupe) od strane Adris grupe d. d. u 2014. godini.

Pridružena društva:

Promjene na ulaganjima u pridružena društva su kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Stanje na dan 1. siječnja	789	702
Udio u dobiti pridruženih društava	52	87
Stanje na dan 31. prosinca	841	789

21. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA, PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVATE (nastavak)

Ovisna društva:

Sva ovisna društva koja su uključena u konsolidaciju navedena su u bilješki 1 u ovim financijskim izvještajima. Udio glasačkih prava matice u kapitalu ovisnih društava ne razlikuje se od udjela u vlasništvu nad dionicama ovisnih društava.

(u tisućama eura)	31.prosinca 2024.		31.prosinca 2023.	
	Udio u vlasništvu	Iznos	Udio u vlasništvu	Iznos
Ulaganja u ovisna društva – 100 % vlasništvo				
Abilia d. o. o., Rovinj, Hrvatska	100 %	16.458	100 %	16.458
Cromaris d. d., Zadar, Hrvatska	100 %	68.015	100 %	68.015
HUP-Zagreb d. d., Zagreb, Hrvatska	100 %	227.177	100 %	227.177
		311.650		311.650
Ulaganja u ovisna društva – većinski interes				
Maistra d. d., Rovinj, Hrvatska	93,28	103.787	92,38 %	99.325
Croatia Osiguranje d. d., Zagreb, Hrvatska	67,47	285.259	66,96 %	282.518
ZELOVO d.o.o., Zagreb, Hrvatska	50 %	11.319	50 %	11.319
VRTAČA d.o.o., Zagreb, Hrvatska	50 %	2.537	-	-
ENCRO VOŠTANE d.o.o., Zagreb, Hrvatska	50 %	2.537	-	-
BABINDUB d.o.o., Zagreb, Hrvatska	50 %	3.806	-	-
		409.245		393.162
Ukupno ulaganja u ovisna društva		720.895		704.812

Promjene na ulaganjima u ovisna društva bile su kako slijedi:

(u tisućama eura)	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Stanje 1. siječnja	704.812	692.935
Povećanje /i/	16.083	11.877
Stanje 31. prosinca	720.895	704.812

i/ Tijekom 2024. godine Društvo je steklo ukupno 50% udjela u društvima VRTAČA d. o. o., Zagreb, ENCRO VOŠTANE d. o. o., Zagreb i BABINDUB d. o. o., Zagreb, 0,90 % udjela u društvu MAISTRA d. d., Rovinj, te 0,51 % udjela u društvu Croatia osiguranje d. d., Zagreb. Tijekom 2023. godine Društvo je steklo ukupno 50% udjela u društvu ZELOVO d. o. o., Zagreb, te 0,12 % udjela u društvu MAISTRA d. d., Rovinj.

Ukupni nekontrolirajući interesi za 2024. godinu iznose 268.903 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 279.696 tisuća eura), od čega se iznos od 239.362 tisuće eura odnosi na nekontrolirajuće interese u ovisnom društvu Croatia osiguranje d. d. (31. prosinca 2023.: od 249.912 tisuće eura), iznos od 29.766 tisuća eura na Maistra d. d. (31. prosinca 2023.: 29.919 tisuća eura), dok se preostali iznos odnosi na ostala ovisna društva.

21. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA, PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVALE (nastavak)

U nastavku su prikazane financijske informacije za svako ovisno društvo u kojem postoji nekontrolirajući interes koji je značajan za Gruppu:

Sažeta bilanca (u tisućama eura)	Croatia osiguranje d. d.		Maistra d. d.	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Kratkotrajna imovina	392.146	360.066	68.806	80.043
Kratkoročne obveze	(66.844)	(404.855)	(55.242)	(90.907)
Ukupno neto kratkotrajna imovina	325.302	(44.789)	13.564	(10.864)
Dugotrajna imovina	1.351.283	1.388.947	508.047	450.971
Dugoročne obveze	(954.651)	(604.893)	(144.449)	(98.505)
Ukupno neto dugoročna imovina	396.632	784.054	363.598	352.466
Neto imovina ukupno	721.934	739.265	377.162	341.602

Sažeti račun dobiti i gubitka (u tisućama eura)	Croatia osiguranje d. d.		Maistra d. d.	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Prihodi	720.977	639.335	258.357	241.804
Dobit prije poreza	63.598	62.703	43.501	39.385
Porez na dobit	(7.522)	(9.607)	(7.941)	(9.653)
Ukupno sveobuhvatna dobit	56.076	53.096	35.560	29.732
Ukupno sveobuhvatna dobit koja pripada nekontrolirajućim interesima	18.241	17.543	2.390	2.301

Sažeti novčani tokovi (u tisućama eura)	Croatia osiguranje d. d.		Maistra d. d.	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(155.643)	(55.808)	74.448	81.925
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti	(15.788)	(14.752)	(51.166)	(58.903)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti	(120.975)	(5.714)	(37.506)	(10.705)

Dodatne informacije (u tisućama eura)	Croatia osiguranje d. d.		Maistra d. d.	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Dividende plaćene nekontrolirajućem interesu	28	32	-	-

22. DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

Kretanje bruto iznosa i rezerviranja za kreditne gubitke obveznica koje se vode po amortiziranom trošku:

(u tisućama eura)	Rezerviranje za kreditne gubitke				Bruto iznos			POCI	Ukupno
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 2	Faza 3			
	12- mesečni ECL	ECL za razdoblje trajanja	ECL za razdoblje trajanja	12-mesečni ECL	ECL za razdoblje trajanja	ECL za razdoblje trajanja			
Početno stanje na 1.1.2023.	(604)	-	(995)	(1.599)	304.222	-	995	-	305.217
Promjena modela zbog prve primjene MSFI 17	6			6	(5.866)	-	-	236	(5.630)
Kretanja s utjecajem na kreditne gubitke:									
Povećanje ili kupnja	(28)	-	-	(28)	4.684	-	-	-	4.684
Promjena pretpostavki u modelu mjerenja ECL-a	244	-	-	244	-	-	-	-	-
Amortizacija premije/diskonta	-	-	-	-	(971)	-	-	7	(964)
Ostala kretanja	-	-	-	-	(22)	-	-	(1)	(23)
Kretanja koja nemaju utjecaja na rezervaciju za kreditne gubitke									
Tečajne razlike i ostala kretanja	(1)	-	-	(1)	2	-	-	-	2
Stanje na 31.12.2023.	(383)	-	(995)	(1.378)	302.049	-	995	242	303.286
Početno stanje na 1.1.2024.									
Kretanja s utjecajem na kreditne gubitke:									
Povećanje ili kupnja	(8)	-	-	(8)	3.586	-	-	-	3.586
Smanjenja	60	-	-	60	(60.414)	-	-	(25)	(60.438)
Promjena pretpostavki u modelu mjerenja ECL-a	59	-	-	59	-	-	-	-	-
Amortizacija premije/diskonta	-	-	-	-	1.093	-	-	6	1.099
Ostala kretanja	-	-	-	-	(1.534)	-	-	(1)	(1.536)
Kretanja koja nemaju utjecaja na rezervaciju za kreditne gubitke									
Tečajne razlike i ostala kretanja	(1)	-	-	(1)	(4)	-	-	-	(4)
Stanje na 31.12.2024.	(273)	-	(995)	(1.268)	244.777	-	995	222	245.994

22. DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (nastavak)

Struktura dužničkih vrijednosnih papira po amortiziranom trošku Grupe prikazana je u sljedećoj tabeli:

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Državne obveznice	241.848	299.014
Korporativne obveznice	2.878	2.894
	244.726	301.908
<i>Kratkoročni dio</i>	<i>(14.249)</i>	<i>(62.601)</i>
Dugoročni dio	230.477	239.307

Pregled valutne strukture ulaganja:

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
EUR	234.424	293.041
Ostale valute	10.302	8.867
	244.726	301.908

23. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

Grupa i Društvo iskazuju niže navedena ulaganja kao financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit budući da se ista drže u strateške svrhe umjesto sa svrhom ostvarivanja naknadne dobiti prodajom i ne postoje planovi da se ista proda u kraćem ili srednjem roku.

Pregled financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
<i>Vlasnički vrijednosni papiri</i>	225.224	162.282	33.528	23.470
<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	601.409	617.918	-	-
	826.633	780.200	33.528	23.470
Tekuće dospjeće	(116.356)	(62.395)	-	-
Dugoročni dio	710.277	717.805	33.528	23.470

Vlasnički vrijednosni papiri

	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri	225.224	162.282	33.528	23.470
	225.224	162.282	33.528	23.470
Tekuće dospjeće	-	-	-	-
Dugoročni dio	225.224	162.282	33.528	23.470

Dužnički vrijednosni papiri

	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Trezorski zapisi	15.973	16.055	-	-
Obveznice	585.436	601.863	-	-
	601.409	617.918	-	-
Tekuće dospjeće	(116.356)	(62.395)	-	-
Dugoročni dio	485.053	555.523	-	-

23. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT (nastavak)

Kretanje bruto iznosa i rezerviranja za kreditne gubitke obveznica koje se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (MSFI 9):

GRUPA (u tisućama eura)	Rezerviranje za kreditne gubitke			Bruto iznos		
	Faza 1 12- mjesečni ECL	POCI ECL za razdoblje trajanja	Ukupno	Faza 1 12- mjesečni ECL	POCI ECL za razdoblje trajanja	Ukupno
Početno stanje na 1.1.2023.	(1.247)	-	(1.247)	572.323	236	572.559
Promjena poslovnog modela MSFI 9 uslijed prve primjene MSFI-a 17	127	-	127	(66.827)	(236)	(67.063)
<i>Kretanja s utjecajem na kreditne gubitke:</i>						
Povećanje ili kupnja	(206)	-	(206)	241.056	-	241.056
Smanjenja	102	-	102	(149.074)	-	(149.074)
Promjena pretpostavki u modelu mjerenja ECL-a	266	-	266	(266)	-	(266)
Amortizacija premije/diskonta	-	-	-	1.205	-	1.205
Ostala kretanja	-	-	-	1.406	-	1.406
<i>Kretanja koja nemaju utjecaja na rezervaciju za kreditne gubitke</i>						
Promjena u fer vrijednosti priznata u Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	-	19.009	-	19.009
Tečajne razlike i ostala kretanja	3	-	3	40	-	40
Stanje na 31.12.2023.	(954)	-	(954)	618.872	-	618.872
Početno stanje na 1.1.2024.	(954)	-	(954)	618.872	-	618.872
<i>Kretanja s utjecajem na kreditne gubitke:</i>						
Povećanje ili kupnja	(77)	-	(77)	256.950	-	256.950
Smanjenja	310	-	310	(298.032)	-	(298.032)
Promjena pretpostavki u modelu mjerenja ECL-a	(169)	-	(169)	-	-	-
Amortizacija premije/diskonta	-	-	-	4.129	-	4.129
Ostala kretanja	-	-	-	173	-	173
<i>Kretanja koja nemaju utjecaja na rezervaciju za kreditne gubitke</i>						
Promjena u fer vrijednosti priznata u Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	-	20.132	-	20.132
Tečajne razlike i ostala kretanja	-	-	-	75	-	75
Stanje na 31.12.2024.	(890)	-	(890)	602.299	-	602.299

Pregled valutne strukture ulaganja:

	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
EUR	774.787	733.130	33.528	23.470
RSD	41.519	35.687	-	-
Ostale valute	10.327	11.383	-	-
	826.633	780.200	33.528	23.470

24. a. FINANCIJSKI INSTRUMENTI PO KATEGORIJAMA

Računovodstvene politike za financijske instrumente primijenjene su na sljedeće stavke:

Za potrebe mjerenja, MSFI 9, Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje klasificira financijsku imovinu u sljedeće kategorije: a) financijska imovina po amortiziranom trošku; b) financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit; c) financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

GRUPA <i>(u tisućama eura)</i>	Financijska imovina po amortiziranom trošku	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Ukupno
31. prosinca 2024.				
Imovina				
Potraživanja od kupaca	24.730	-	-	24.730
Potraživanja po danim zajmovima	16.198	-	-	16.198
Financijska imovina	-	-	127.992	127.992
Dužnički vrijednosni papiri	244.726	601.409	-	846.135
Vlasnički vrijednosni papiri	-	225.224	-	225.224
Depoziti	206.263	-	-	206.263
Novac i novčani ekvivalenti	131.647	-	-	131.647
	623.564	826.633	127.992	1.578.189
31. prosinca 2023.				
Imovina				
Potraživanja od kupaca	23.796	-	-	23.796
Potraživanja po danim zajmovima	21.169	-	-	21.169
Financijska imovina	-	-	176.044	176.044
Dužnički vrijednosni papiri	301.908	617.918	-	919.826
Vlasnički vrijednosni papiri	-	162.282	-	162.282
Depoziti	74.005	-	-	74.005
Novac i novčani ekvivalenti	134.071	-	-	134.071
	554.949	780.200	176.044	1.511.193

24. a. FINANCIJSKI INSTRUMENTI PO KATEGORIJAMA (nastavak)

DRUŠTVO <i>(u tisućama eura)</i>	Financijska imovina po amortizirano m trošku	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz RDG	Ukupno
31. prosinca 2024.				
Imovina				
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja /i/	841	-	-	841
Potraživanja po danim zajmovima	6.685	-	-	6.685
Vlasnički vrijednosni papiri	-	33.528	23.564	57.092
Novac i novčani depoziti	124.405	-	-	124.405
	131.931	33.528	23.564	189.023
31. prosinca 2023.				
Imovina				
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja /i/	1.034	-	-	1.034
Potraživanja po danim zajmovima	96.646	-	-	96.646
Vlasnički vrijednosni papiri	-	23.470	29.849	53.319
Novac i novčani depoziti	7.281	-	-	7.281
	104.960	23.470	29.849	158.279

i/ Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja ne uključuju potraživanja za poreze, potraživanja od zaposlenih te potraživanja za dane predujmove.

Stanje financijskih obveza Grupe i Društva su:

	Grupa		Društvo	
<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Obveze:				
Posudbe	389.897	232.427	14	4.810
Ostale financijske obveze	1.628	1.722	1.120	1.249
Obveze za dividende	2.702	3.085	2.416	2.420
Obveze za najmove	67.070	30.277	284	275
	461.297	267.511	3.834	8.754

24. b. KREDITNA SPOSOBNOST FINANCIJSKE IMOVINE

Analiza imovine Grupe na 31. prosinca 2024. po kategorijama prema procjenama agencije Standard&Poor's (S&P).

<i>(u tisućama eura)</i>	Ocjena 2024. S&P	Faza 1 12 – mjesečni ECL	Faza 2 ECL za razdoblje trajanja	Faza 3 ECL za razdoblje trajanja	Kupljena ili nastala imovina umanjena za kreditne gubitke	Ukupno
Financijska imovina po amortiziranom trošku						
<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>						
Ministarstvo financija RH	BBB+	227.354	-	-	-	227.354
Ministarstvo financija Makedonije	-	8.551	-	-	-	8.551
Republika Bosna i Hercegovina	-	6.247	-	-	-	6.247
Bez ocjene	-	2.847	-	-	-	2.847
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		244.999	-	-	-	244.999
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		(273)	-	-	-	(273)
Neto knjigovodstvena vrijednost		244.726	-	-	-	244.726
<i>Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja i potraživanja za dane zajmove</i>						
Bez ocjene	-	17.614	-	10.540	25.753	53.907
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		17.614	-	10.540	25.753	53.907
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		(3.168)	-	(9.537)	(274)	(12.979)
Neto knjigovodstvena vrijednost		14.446	-	1.003	25.479	40.928
<i>Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama</i>						
Reosiguratelji s ocjenom	A	5.532	-	-	-	5.532
	A-	4.551	-	-	-	4.551
	A+	19.705	-	-	-	19.705
	AA	413	-	-	-	413
	AA-	17.657	-	-	-	17.657
	AA+	6.044	-	-	-	6.044
Reosiguratelji s rejtingom neke druge agencije		3.998	-	-	-	3.998
Bez ocjene		1.241	-	-	-	1.241
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		59.141	-	-	-	59.141
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		-	-	-	-	-
Neto knjigovodstvena vrijednost		59.141	-	-	-	59.141

24. b. KREDITNA SPOSOBNOST FINANCIJSKE IMOVINE (nastavak)

<i>(u tisućama eura)</i>	Ocjena 2023. S&P	Faza 1 12 – mjesečni ECL	Faza 2 ECL za razdoblje trajanja	Faza 3 ECL za razdoblje trajanja	Kupljena ili nastala imovina umanjena za kreditne gubitke	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit						
Ministarstvo financija RH	A-	274.071	-	-	-	274.071
Ministarstvo financija Francuske	AA-	5.194	-	-	-	5.194
Ministarstvo financija Mađarske	BBB-	26.973	-	-	-	26.973
Ministarstvo financija Sjeverne Makedonije	BB-	53.051	-	-	-	53.051
Ministarstvo financija Slovenije	AA-	1.448	-	-	-	1.448
Ministarstvo financija Srbije	BB+	40.588	-	-	-	40.588
Ministarstvo financija Rumunjske	BBB-	10.568	-	-	-	10.568
Ministarstvo financija Bugarske	BBB	16.344	-	-	-	16.344
Ministarstvo financija Poljske	A-	19.462	-	-	-	19.462
Ministarstvo financija Čilea	A	1.700	-	-	-	1.700
Ministarstvo financija Italije	BBB	4.420	-	-	-	4.420
Ministarstvo financija Slovačke	A+	8.475	-	-	-	8.475
Ministarstvo financija Španjolske	A	5.683	-	-	-	5.683
Europska unija	AA+	14.861	-	-	-	14.861
Korporacije s ocjenom	A+	1.075	-	-	-	1.075
Korporacije s ocjenom	A	5.337	-	-	-	5.337
Korporacije s ocjenom	A-	9.736	-	-	-	9.736
Korporacije s ocjenom	BBB+	4.156	-	-	-	4.156
Korporacije s ocjenom	BBB	10.805	-	-	-	10.805
Korporacije s ocjenom	BBB-	17.801	-	-	-	17.801
Korporacije koje imaju ocjenu drugih agencija	-	65.180	-	-	-	65.180
Bez ocjene	-	5.372	-	-	-	5.372
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		602.300	-	-	-	602.300
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		(891)	-	-	-	(891)
Neto knjigovodstvena vrijednost		601.409	-	-	-	601.409

24. b. KREDITNA SPOSOBNOST FINANCIJSKE IMOVINE (nastavak)

Analiza imovine Grupe na 31. prosinca 2023. po kategorijama prema procjenama agencije Standard&Poor's (S&P).

<i>(u tisućama eura)</i>	Ocjena 2023. S&P	Faza 1 12 – mjesečni ECL	Faza 2 ECL za razdoblje trajanja	Faza 3 ECL za razdoblje trajanja	Kupljena ili nastala imovina umanjena za kreditne gubitke	Ukupno
Financijska imovina po amortiziranom trošku						
<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>						
Ministarstvo financija RH	BBB+	284.205	-	-	-	284.205
Ministarstvo financija Makedonije	-	11.319	-	-	-	11.319
Republika Bosna i Hercegovina	-	3.903	-	-	-	3.903
Bez ocjene	-	2.862	-	995	-	3.857
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		302.289	-	995	-	303.284
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		(381)	-	(995)	-	(1.376)
Neto knjigovodstvena vrijednost		301.908	-	-	-	301.908
<i>Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja i potraživanja za dane zajmove</i>						
Bez ocjene	-	19.358	-	12.119	27.274	58.751
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		19.358	-	12.119	27.274	58.751
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		(3.557)	-	(10.014)	(216)	(13.786)
Neto knjigovodstvena vrijednost		15.802	-	2.105	27.058	44.965
<i>Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama</i>						
Reosiguratelji s ocjenom	A	5.580	-	-	-	5.580
	A-	1.659	-	-	-	1.659
	A+	18.404	-	-	-	18.404
	AA	222	-	-	-	222
	AA-	17.982	-	-	-	17.982
	AA+	1.975	-	-	-	1.975
Reosiguratelji s rejtingom neke druge agencije		2.927	-	-	-	2.927
Bez ocjene		5.689	-	-	-	5.689
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		54.438	-	-	-	54.438
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		-	-	-	-	-
Neto knjigovodstvena vrijednost		54.438	-	-	-	54.438

24. b. KREDITNA SPOSOBNOST FINANCIJSKE IMOVINE (nastavak)

<i>(u tisućama eura)</i>	Ocjena 2023. S&P	Faza 1 12 – mjesečni ECL	Faza 2 ECL za razdoblje trajanja	Faza 3 ECL za razdoblje trajanja	Kupljena ili nastala imovina umanjena za kreditne gubitke	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit						
Ministarstvo financija RH	BBB+	393.915	-	-	-	393.915
Ministarstvo financija Francuske	AA	1.201	-	-	-	1.201
Ministarstvo financija Mađarske	BBB-	13.597	-	-	-	13.597
Ministarstvo financija Sjeverne Makedonije	-	44.951	-	-	-	44.951
Ministarstvo financija Srbije	-	35.770	-	-	-	35.770
Ministarstvo financija Rumunjske	BBB-	24.593	-	-	-	24.593
Ministarstvo financija Bugarske	BBB	9.521	-	-	-	9.521
Ministarstvo financija Poljske	A-	5.369	-	-	-	5.369
Ministarstvo financija Njemačke	AAA	9.922	-	-	-	9.922
Korporacije s ocjenom	A	6.174	-	-	-	6.174
Korporacije s ocjenom	A-	6.367	-	-	-	6.367
Korporacije s ocjenom	BBB+	4.102	-	-	-	4.102
Korporacije s ocjenom	BBB	8.551	-	-	-	8.551
Korporacije s ocjenom	BBB-	10.499	-	-	-	10.499
Korporacije koje imaju ocjenu drugih agencija	-	39.912	-	-	-	39.912
Bez ocjene	-	4.428	-	-	-	4.428
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost		618.872	-	-	-	618.872
Umanjeno za rezerviranje za kreditne gubitke		(954)	-	-	-	(954)
Neto knjigovodstvena vrijednost		617.918	-	-	-	617.918

24. b. KREDITNA SPOSOBNOST FINANCIJSKE IMOVINE (nastavak)

Kreditna sposobnost nedospjele financijske imovine procjenjuje se na temelju povijesnih podataka.

U skupinu ključnih kupaca spadaju kupci ovisno o segmentu poslovanja. U segmentu turizma riječ je o turističkim agencijama, u segmentu zdrave hrane o trgovačkim lancima, dok se u segmentu osiguranja kreditna kvaliteta nedospjelih i neispravljenih potraživanja procjenjuje na temelju kreditnog ratinga, pri čemu visoka kvaliteta podrazumijeva potraživanja od društava koja imaju visoki vanjski kreditni rating te je mogućnost da potraživanja postanu nenaplativa izrazito niska.

Potraživanja od kupaca – nedospjela i neispravljena.

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Turizam		
Kupci koji plaćaju u roku	2.150	2.063
Stari kupci koji plaćaju sa zakašnjenjem	176	172
	2.326	2.235
Zdrava hrana		
Kupci koji plaćaju u roku	9.708	9.298
Ostali kupci	4.460	4.537
	14.168	13.835
Osiguranje		
Standardna kvaliteta	2.013	1.919
	2.013	1.919
Ukupno nedospjela i neispravljena potraživanja od kupaca	18.507	17.989

25. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Potraživanja od kupaca:				
Povezana društva (bilješka 40)	-	-	491	423
Potraživanja od kupaca u zemlji	13.334	13.185	1.082	1.080
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	14.730	14.249	8	8
Potraživanja od izvoznika	1	1	-	-
	28.065	27.435	1.581	1.510
<i>Rezerviranje za kreditne gubitke</i>	<i>(3.335)</i>	<i>(3.639)</i>	<i>(968)</i>	<i>(917)</i>
Potraživanja od kupaca – neto (financijska imovina)	24.730	23.796	613	593
Potraživanja za poreze	4.086	2.393	152	145
Potraživanja za dane predujmove	41.102	12.464	638	872
Potraživanja za štete iz reosiguranja i suosiguranja	14.192	16.808	-	-
Dani depoziti i jamčevine za nagodbe i dražbe	4	213	4	213
Potraživanja od kartičnih kuća	3.567	3.569	-	-
Potraživanja stečena cesijom	-	592	-	-
Potraživanja za sredstva na blokiranim računima	-	3.368	-	-
Potraživanje po međunarodnim štetama	997	1.867	-	-
Ostala potraživanja	19.447	14.292	224	228
Ukupno nefinancijska imovina	83.395	55.566	1.018	1.458
	108.125	79.362	1.631	2.051
<i>Umanjeno za dugoročni dio</i>	<i>(102)</i>	<i>(171)</i>	<i>(44)</i>	<i>(56)</i>
Kratkoročni dio	108.023	79.191	1.587	1.995

Dugoročni dio:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Potraživanja od kupaca	44	44	44	44
Ostala dugoročna potraživanja	58	127	-	12
	102	171	44	56

25. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Grupa sukladno MSFI-u 9 primjenjuje pojednostavljeni pristup mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka, koji koristi rezerviranje za očekivani gubitak tijekom cijelog životnog vijeka za sva potraživanja od kupaca.

Na toj osnovi, rezerviranje za potraživanja od kupaca Grupe je kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	Nedospjela potraživanja	0 - 90	90 - 180	> 180	Ukupno
31. prosinca 2024.					
Bruto iznos potraživanja od kupaca	14.062	9.441	994	3.568	28.065
Rezerviranje za kreditne gubitke	(2)	(129)	(30)	(3.174)	(3.335)
Neto iznos potraživanja od kupaca	14.060	9.312	964	394	24.730
31. prosinca 2023.					
Bruto iznos potraživanja od kupaca	13.195	9.226	1.410	3.604	27.435
Rezerviranje za kreditne gubitke	-	(459)	(34)	(3.146)	(3.639)
Neto iznos potraživanja od kupaca	13.195	8.767	1.376	458	23.796

Promjene rezerviranja za kreditne gubitke na potraživanjima od kupaca Grupe su kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	2024.	2023.
Stanje 1.siječnja	3.639	3.745
Promjene u procjenama i pretpostavkama	16	524
Prestanak priznavanja financijske imovine tijekom godine	(320)	(630)
Stanje 31. prosinca	3.335	3.639

Na dan 31. prosinca, potraživanja od kupaca Grupe i Društva koja su dospjela, ali nisu ispravljena, su kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Do jednog mjeseca	7.035	6.974	22	12
Jedan do dva mjeseca	1.802	1.249	2	5
Dva do tri mjeseca	720	717	3	17
Više od tri mjeseca	1.623	2.157	159	71
	11.180	11.098	186	105

25. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja Grupe i Društva po valutama je kako slijedi:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
EUR	102.562	73.734	1.631	2.051
RSD	2.695	3.657	-	-
BAM	1.661	758	-	-
MKD	1.003	1.136	-	-
Ostale valute	102	77	-	-
	108.023	79.362	1.631	2.051

Knjigovodstvena vrijednost kratkoročnih potraživanja približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti zbog kratkih rokova dospijanja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izvještaja je knjigovodstvena vrijednost svake stavke navedenih potraživanja. Društvo nema instrumente osiguranje naplate potraživanja.

26. POTRAŽIVANJA ZA DANE ZAJMOVE

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Dani zajmovi:				
Dani zajmovi povezanim društvima (bilješka 40)	-	-	6.786	97.010
Dani zajmovi nepovezanim društvima	25.763	31.317	55	55
	25.763	31.317	6.841	97.065
<i>Rezerviranje za kreditne gubitke</i>	<i>(9.565)</i>	<i>(10.148)</i>	<i>(156)</i>	<i>(419)</i>
Zajmovi – neto	16.198	21.169	6.685	96.646
<i>Umanjeno za dugoročni dio</i>	<i>(8.444)</i>	<i>(12.152)</i>	<i>(6.306)</i>	<i>(6.891)</i>
Kratkoročni dio	7.754	9.017	379	89.755

Dugoročni dio:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Dani zajmovi povezanim društvima (bilješka 40)	-	-	6.306	6.891
Dani zajmovi nepovezanim društvima	8.444	12.152	-	-
	8.444	12.152	6.306	6.891

Zajmovi povezanim društvima odobreni su u eurima uz kamatu od 3,25 % godišnje (2023.: 2,4 % godišnje).

Knjigovodstvena vrijednost danih dugoročnih zajmova približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti budući da se ugovorene kamatne stope bitno ne razlikuju od tekućih tržišnih stopa.

26. POTRAŽIVANJA ZA DANE ZAJMOVE (nastavak)

Promjene rezerviranja za kreditne gubitke na danim zajmovima Grupe i Društva su kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Stanje 1.siječnja	10.148	14.602	419	245
Promjene u procjenama i pretpostavkama	(583)	(672)	(263)	174
Prestanak priznavanja financijske imovine tijekom godine	-	(3.782)	-	-
Stanje 31. prosinca	9.565	10.148	156	419

Rokovi dospijeća odobrenih zajmova prikazani su, kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Do jedne godine	7.754	9.017	379	89.755
Od jedne do dvije godine	3.009	467	-	-
Od dvije do pet godina	5.430	11.140	6.306	6.891
Preko pet godina	5	545	-	-
	16.198	21.169	6.685	96.646

Efektivne kamatne stope na potraživanja za dane zajmove na dan bilance su kako slijedi:

Grupa		Društvo	
31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
2,3 % - 6,0 %	2,3 % - 6,1 %	3,25 %	2,4 %

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja Grupe i Društva po valutama je kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
EUR	15.568	20.738	6.685	96.646
BAM	630	431	-	-
	16.198	21.169	6.685	96.646

27. ODGOĐENI POREZI*Rekapitulacija odgođenih poreza*

	Grupa				Društvo			
	31. prosinca 2024. Odgođ. porezn. imovina	Odgođ. porezn. obveza	31. prosinca 2023. Odgođ. porezn. imovina	Odgođ. porezn. obveza	31. prosinca 2024. Odgođ. porezn. imovina	Odgođ. porezn. obveza	31. prosinca 2023. Odgođ. porezn. imovina	Odgođ. porezn. obveza
(u tisućama eura)								
Bruto stanje	36.893	51.714	37.811	42.334	1.515	4.859	1.629	3.053
Netiranje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze	(10.946)	(10.946)	(14.469)	(14.469)	(1.515)	(1.515)	(1.629)	(1.629)
Neto stanje	25.947	40.768	23.342	27.865	-	3.344	-	1.424

*Društvo:**Odgođena porezna imovina*

(u tisućama eura)	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Odgođena porezna imovina koja će biti realizirana u razdoblju do 12 mjeseci	92	88
Odgođena porezna imovina koje će biti realizirana u razdoblju dužem od 12 mjeseci	1.423	1.541
	1.515	1.629

Promjene na odgođenoj poreznoj imovini tijekom godine su bile kako slijedi:

	2024.			2023.			
	Rezervi ranja	Gubici od umanjenja vrijednosti	Ukupno	Rezervi ranja	Porezni gubitak	Gubici od umanjenja vrijednosti	Ukupno
(u tisućama eura)							
Stanje 1. siječnja	386	1.243	1.629	292	6.873	546	7.711
Na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti	(91)	(23)	(114)	94	(6.873)	697	(6.082)
Stanje 31. prosinca	295	1.220	1.515	386	-	1.243	1.629

Odgođena porezna obveza

Društvo je na dan 31. prosinca 2024. godine iskazalo odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 4.859 tisuća eura (2023.: 3.053 tisuća eura) na temelju revalorizacije financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koja je iskazana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

(u tisućama eura)	2024.	2023.
Stanje 1. siječnja	3.053	2.208
Na teret ostale sveobuhvatne dobiti	1.806	845
Stanje 31. prosinca	4.859	3.053

27. ODGOĐENI POREZI (nastavak)*Grupa:*

Odgođena porezna imovina

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Odgođena porezna imovina koja će biti realizirana u razdoblju do 12 mjeseci	14.258	7.719
Odgođena porezna imovina koje će biti realizirana u razdoblju dužem od 12 mjeseci	22.635	30.092
	36.893	37.811

Odgođena porezna imovina nastala je kao privremena razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i zakonom propisane porezne osnovice.

Promjene na odgođenoj poreznoj imovini tijekom godine bile su kako slijedi:

<i>(u tisućama eura)</i>	Otpre mnine	Porezni gubitak	Porezni poticaji	Gubici od umanjenja vrijednosti	Sudski sporovi	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2023.	108	9.022	19.639	14.646	250	5.852	49.517
Utjecaj prilagodbe MSFI 9	-	-	-	(9)	-	-	(9)
Iskazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	16	(7.616)	(1.123)	180	(43)	(2.789)	(11.375)
Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	-	(259)	-	-	(259)
Tečajne razlike	-	-	-	(53)	-	(10)	(63)
Na dan 31. prosinca 2023.	124	1.406	18.516	14.505	207	3.053	37.811
Iskazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	39	132	-	(1.428)	-	417	(840)
Reklasifikacija	-	-	-	94	-	(23)	71
Stjecanje društava	-	-	-	-	-	18	18
Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	-	(167)	-	-	(167)
Na dan 31. prosinca 2024.	163	1.538	18.516	13.004	207	3.465	36.893

Odgođena porezna obveza

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Odgođena porezna obveza koja će biti realizirana u razdoblju do 12 mjeseci	1.203	1.210
Odgođena porezna obveza nadoknativa u razdoblju duljem od 12 mjeseci	50.511	41.124
	51.714	42.334

27. ODGOĐENI POREZI (nastavak)

Odgođena porezna obveza pretežno je obračunata na privremene razlike između porezne osnovice materijalne imovine u ovisnim društvima i njene fer vrijednosti u konsolidiranim financijskim izvještajima te na revalorizaciju financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2023.	31.prosinca 2022.
Na dan 1. siječnja	42.334	58.372
Utjecaj prve primjene MSFI 17	-	(26)
Reklasifikacija	70	9
Iskazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	(1.527)	(15.346)
Iskazano kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.750	(636)
Stjecanje ovisnog društava	76	-
Ostalo	11	(39)
Na dan 31. prosinca	51.714	42.334

28. ZALIHE

<i>(u tisućama eura)</i>	31.prosinca 2024.	31.prosinca 2023.
Sirovine i materijal	8.820	9.916
Gotovi proizvodi	152	132
Trgovačka roba	681	466
Predujmovi za sirovine i materijal i ostalo	280	274
	9.933	10.788

29. DEPOZITI I NOVČANA SREDSTVA

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Dugoročni depoziti	39.570	43.735	-	-
Kratkoročni depoziti	166.693	30.270	123.123	-
	206.263	74.005	123.123	-

Depoziti se ugovaraju s fiksnim rokovima dospijeća i promjenjivim kamatnim stopama koje su približno jednake tržišnim stopama.

Tijekom godine efektivne kamatne stope za depozite bile su kako slijedi:

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Depoziti	0,01 % - 7,0 %	0,01 % - 7,5 %	0,01 % - 3,8 %	0,7 % - 3,7 %

Novčana sredstva na računima i depoziti izraženi su u valutama kako slijedi:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
EUR	271.120	142.031	124.403	7.276
BAM	27.166	28.202	1	1
MKD	22.514	18.044	-	-
RSD	16.890	19.524	-	3
Ostale valute	220	277	1	1
	337.910	208.076	124.405	7.281

Tablica u nastavku prikazuje analizu depozita i novčanih sredstava po kategorijama prema procjenama agencije Fitch.

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo		Ocjena Fitch	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	2024.	2023.
Banke s ocjenom	74	1.151	-	-	A	A
Banke s ocjenom	5.436	-	-	-	A-	-
Banke s ocjenom	9	928	-	-	BBB-	BBB-
Banke s ocjenom	144.766	53.731	124.044	-	BBB+	BBB+
Banke s ocjenom	33.421	38.338	-	7.275	BBB	BBB
Banke s ocjenom	50.663	-	-	-	BB	-
Ostale banke i financijske institucije	103.541	113.928	361	6		
Depoziti i novčana sredstva	337.910	208.076	124.405	7.281		

Ostale banke i financijske institucije uključuju većinom banke i financijske institucije bez ocjene te banke i financijske institucije koje nemaju ocjenu, ali njihove matične banke imaju ocjenu.

30. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Ulaganja u dionice	18.092	84.975	23.564	29.849
Ulaganja u obveznice	-	188	-	-
Ulaganja u investicijske fondove	108.727	90.395	-	-
Kolateralni depoziti	650	24	-	-
Valutni forward ugovori	523	462	-	-
	127.992	176.044	23.564	29.849
<i>Kratkoročni dio</i>	<i>(110.000)</i>	<i>(81.131)</i>	<i>(23.564)</i>	<i>(29.849)</i>
Dugoročni dio	17.992	94.913	-	-

Promjene na fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru 'Ostalih dobitaka' (bilješka 11).

Pregled valutne strukture ulaganja:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
EUR	88.389	146.031	23.564	29.849
USD	28.847	19.424	-	-
Ostale valute	10.756	10.589	-	-
	127.992	176.044	23.564	29.849

31. KAPITAL I REZERVE

- i/ Na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine temeljni kapital Društva u iznosu od 21.767 tisuća eura podijeljen je na 9.615.900 redovnih dionica i 6.784.100 povlaštenih dionica bez nominalne vrijednosti. Povlaštene dionice ostvaruju prava u skladu s odredbama Statuta i ne nose pravo glasa na Glavnoj skupštini. Sve dionice su u potpunosti plaćene.
- ii/ Tijekom 2024. godine Društvo je otpustilo 99.070 vlastitih dionica (tijekom 2023. godine Društvo je otpustilo 37.135 dionica). Na dan 31. prosinca 2024. godine Društvo posjeduje 572.063 vlastitih dionica ili 3,48 % ukupno izdanih dionica (31. prosinca 2023.: 671.133 vlastitih dionica ili 4,09 % ukupno izdanih dionica).
- iii/ Sukladno hrvatskim propisima Društvo je u ranijim razdobljima formiralo zakonske pričuve u iznosu od 1.652 tisuća eura. Ova pričuva nije raspodjeljiva.
- iv/ Odlukom Glavne skupštine od 12. lipnja 2024. godine dobit Društva iz 2023. godine u iznosu od 8.167 tisuća eura raspoređena je u Zadržanu dobit Društva (20. lipnja 2023. godine dobit Društva iz 2022. godine u iznosu od 519 tisuća eura raspoređena je u Zadržanu dobit Društva). Na 31. prosinca 2024., zadržana dobit Grupe sadrži kumulativne neto negativne tečajne razlike u iznosu 423 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 397 tisuće eura neto pozitivne tečajne razlike).

31. KAPITAL I REZERVE (nastavak)

v/ Odlukom Skupštine od 12. lipnja 2024. godine, odobrena je dividenda iz dobiti u iznosu od 41 milijun eura ili 2,57 eura po dionici (2023.: odlukom Skupštine od 20. lipnja 2023. godine, odobrena je dividenda iz dobiti u iznosu od 37 milijuna eura ili 2,35 eura po dionici).

Struktura kapitala Društva na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine je kako slijedi:

Redovne dionice:

		31. prosinca 2024.		31. prosinca 2023.	
	Nominalna vrijednost	Broj dionica	%	Broj dionica	%
Mali dioničari	Bez nominalne vrijednosti	9.485.121	98,64 %	9.485.121	98,64 %
Vlastite dionice	Bez nominalne vrijednosti	130.779	1,36 %	130.779	1,36 %
		9.615.900	100 %	9.615.900	100 %

Povlaštene dionice:

		31. prosinca 2024.		31. prosinca 2023.	
	Nominalna vrijednost	Broj dionica	%	Broj dionica	%
Mali dioničari	Bez nominalne vrijednosti	6.342.816	93,50 %	6.243.746	91,49 %
Vlastite dionice	Bez nominalne vrijednosti	441.284	6,50 %	540.354	8,51 %
		6.784.100	100 %	6.784.100	100 %

Ukupno:

		31. prosinca 2024.		31. prosinca 2023.	
	Nominalna vrijednost	Broj dionica	%	Broj dionica	%
Mali dioničari	Bez nominalne vrijednosti	15.827.937	96,52 %	15.728.867	95,69 %
Vlastite dionice	Bez nominalne vrijednosti	572.063	3,48 %	671.133	4,31 %
		16.400.000	100 %	16.400.000	100 %

32. POSUDBE

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Dugoročni krediti	387.578	229.298	-	-
Tekuća dospijeca dugoročnih kredita	(32.590)	(27.385)	-	-
Dugoročna dospijeca	354.988	201.913	-	-
Kratkoročni zajmovi od povezanih društava (bilješka 39)		-	14	4.810
Kratkoročni krediti	2.319	3.129	-	-
Tekuće dospijeca dugoročnih kredita	32.590	27.385	-	-
Kratkoročne posudbe ukupno	34.909	30.514	14	4.810

Dugoročni krediti najvećim se dijelom odnose na posudbe od banaka u ovisnim društvima u segmentu Turizam, Zdrava Hrana i Energetika. Krediti su osigurani mjenicama, zadužnicama, založenim policama neživotnog osiguranja i hipotekama na materijalnu imovinu.

Efektivne kamatne stope na datum bilance iznosile su:

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Dugoročni i kratkoročni krediti	1,15 % - 6,20 %	0 % - 2,52 %	-	-
Kratkoročni zajmovi od povezanih društava	-	-	3,25 %	2,4 %

Grupa je u 2024. godini kapitalizirala 550 tisuća eura troškova posudbe (2023.: 24 tisuće eura). Društvo u 2024. i 2023. nije kapitaliziralo troškove posudbe.

Izloženost Grupe i Društva promjenama kamatnih stopa:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Posudbe po fiksnim kamatnim stopama	334.869	232.427	-	-
Posudbe po promjenjivim kamatnim stopama	55.028	-	14	4.810
	389.897	232.427	14	4.810

Promjenjivim kamatnim stopama se smatraju sve kamatne stope koje sadrže varijabilni dio koji je vezan na tržišna kretanja koja se automatski primjenjuju na izračun kamata (npr. EURIBOR i slično). U navedenu kategoriju spadaju i zajmovi gdje je kamatna stopa vezana uz kamatnu stopu na zajmove između povezanih osoba koju godišnje propisuje Ministarstvo financija. Sve ostale kamatne stope gdje se eventualna promjena kamatne stope definira zasebnim aktima ili aneksima ugovora bez da se promjena automatski primjenjuje na kredit se smatraju fiksnim kamatnim stopama.

32. POSUDBE (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost posudbi Grupe približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti budući da se ugovorene kamatne stope bitno ne razlikuju od kamatne stope po kojoj se Grupa trenutno može zadužiti.

Izloženost promjeni kamatne stope na primljene kredite sukladno ugovorenim datumima promjena kamatnih stopa na dan bilance je kako slijedi:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
1-6 mjeseci	11.912	18.648	14	-
7-12 mjeseci	22.997	11.866	-	4.810
	34.909	30.514	14	4.810

Dospijee dugoročnih posudbi:

(u tisućama eura)	Grupa	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Između 1 i 2 godine	39.468	21.961
Između 2 i 5 godina	111.376	118.743
Više od 5 godina	204.144	61.209
	354.988	201.913

Knjigovodstveni iznos posudbi preračunat je iz sljedećih valuta:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
EUR	389.897	232.347	14	4.810
Ostalo	-	80	-	-
	389.897	232.427	14	4.810

Grupa kao zajmoprimac u dijelu primljenih dugoročnih kredita mora u okviru tih kredita ispuniti sljedeće financijske ugovorne uvjete (kovenante):

- Omjer pokrića duga (DSCR) za Grupu ne manji od 1,2, za segment Zdrava hrana ne manji od 1,0 i za segment Turizam ne manji od 1,4,
- Financijska poluga (NFD/EBITDA) za Grupu maksimalno 3,0 i za segment Turizam maksimalno 3,0,
- Omjer kapitala i imovine (ER) za Grupu minimalno 35%
- Omjer usklađene neto vrijednost (eng. Tangible net worth ratio) za segment Zdrava hrana minimalno 30%,
- Omjer pokrivenosti dugotrajne imovine (eng. Fixed Asset Coverage Ratio) za segment Turizam ne manje od 1,3,
- Materijalna neto imovina (eng. Tangible Net Assets) segmenta Turizam do 31. prosinca 2025. godine ne manje od 450 milijuna eura, a od 1. siječnja 2026. godine ne manje od 500 milijuna eura.

Na dan 31. prosinca 2024. godine Grupa i relevantni segmenti zadovoljavaju sve zahtijevane uvjete.

32. POSUDBE (nastavak)

Stanje neto duga:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Kredit i zajmovi	389.897	232.427	14	4.810
Ostale financijske obveze /i/	1.628	1.722	-	-
Obveze sa naslova najma (MSFI 16)	67.070	30.278	283	275
Obveze za dividende	2.702	3.085	2.416	2.420
	461.297	267.512	2.713	7.505

/i/ Obveze po repo poslovima ne ulaze u izračun neto duga.

Kretanje neto duga:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Na dan 1. siječnja	267.512	279.913	7.505	33.716
<i>Novčani tokovi - neto</i>				
Primici od kredita	133.432	18.736	500	672
Otplata kredita	(54.631)	(42.325)	(5.300)	(26.545)
Otplata najmove	(7.136)	(4.984)	(145)	(49)
Trošak kamata	7.132	5.601	171	119
Plaćene kamate	(6.793)	(5.387)	(167)	(179)
Objavljene dividende	78.407	36.876	40.665	36.876
Isplaćene dividende	(78.440)	(37.547)	(40.670)	(37.430)
Nenovčano povećanje kredita	82.719	-	-	-
Ostala nenovčana kretanja /i/	39.095	16.629	154	325
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca	461.297	267.512	2.713	7.505

/i/ Ostala nenovčana kretanja najvećim dijelom uključuju povećanja za nove najmove.

33. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Obveze za dividende	2.702	3.085	2.416	2.420
Ukupno financijske obveze	2.702	3.085	2.416	2.420
Dobavljači – povezana društva (bilješka 39)	-	-	35	46
Dobavljači – povezane osobe ključnog rukovodstva (bilješka 39)	109	157	-	-
Dobavljači u zemlji	44.176	28.497	453	743
Dobavljači u inozemstvu	3.370	3.121	-	3
Obveze za poreze i ostale obveze prema državi	11.927	11.351	84	109
Obveze prema zaposlenicima	15.897	14.895	263	241
Obveze za predujmove	975	814	-	-
Ugovorne obveze /i/	4.934	4.266	-	-
Obveze po štetama i ugovorenim iznosima po osiguranju	4.295	4.171	-	-
Obveze prema posrednicima	4.835	1.206	-	-
Obveze za garancijski fond	4.182	4.465	-	-
Obveze za primljene predujmove za premiju osiguranja	1.900	2.243	-	-
Odgođeno plaćanje troškova	20.457	10.606	576	472
Prihod budućeg razdoblja /ii/	4.354	4.545	-	-
Ostale obračunate i druge obveze	7.448	7.335	525	524
Ukupno nefinancijske obveze	128.859	97.672	1.936	2.138
	131.561	100.757	4.352	4.558
<i>Umanjeno za dugoročni dio</i>	-	-	-	-
Kratkoročni dio	131.561	100.757	4.352	4.558

/i/ Ugovorne obveze na 31. prosinca 2024. i 31. prosinca 2023. odnose se na obveze za primljene predujmove povezane uz rezervacije hotelskog smještaja u budućem razdoblju.

/ii/ Prihodi budućeg razdoblja u najvećoj mjeri proizlaze iz poslovanja segmenta osiguranja koje nije u opsegu MSFI-a 15.

34. OBVEZE ZA NAJMOVE

Ročnost obveza sa naslova najma:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Do 1 godine	5.640	4.596	112	84
Između 1 i 2 godine	4.495	3.929	103	67
Između 2 i 5 godina	11.579	8.801	68	124
Dulje od 5 godina	45.356	12.952	-	-
	67.070	30.278	283	275

Priznati iznosi u bilanci i kretanja tijekom godine prikazani su u bilješci 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti Grupe i Društva za 2024. i 2023. godinu iskazano je sljedeće:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Trošak amortizacije imovine s pravom uporabe (bilješka 17)				
- Nekretnine	5.005	3.865	-	-
- Postrojenja i oprema	727	571	97	52
- Pomorsko dobro/plaže	415	401	-	-
	6.147	4.837	97	52
Trošak kamata iz ugovora o najmu (bilješka 13)	2.729	987	6	2
Trošak kamata iz ugovora o najmu-povezani (bilješka 13)	-	-	4	6
Troškovi vezani uz kratkoročne najmove koji nisu priznati kao obveza (bilješka 7)	5.678	2.320	1	17
Troškovi vezani uz najmove imovine niske vrijednosti koji nisu priznati kao obveza (bilješka 7)	5.132	4.918	15	12

Za najmove kod kojih su Grupa i Društvo najmodavac, prihodi su iskazani u sklopu Poslovnih prihoda (bilješka 5).

Ukupno plaćanje obveza za najam za Grupu u 2024. godini je iznosilo 7.136 tisuća eura (2023.: 4.984 tisuće eura), a za Društvo je iznosilo 145 tisuća eura (2023.: 49 tisuća eura).

35. REZERVIRANJA

Grupa: (u tisućama eura)	Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	Sudski sporovi	Rezerviranja za koncesije	Rezerviranja za primanja zaposlenih	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2023.	3.379	11.072	12.543	7.124	34.118
Povećanje	2.243	1.301	6.267	7.827	17.638
Isplata	(2.009)	(858)	(1)	(5.272)	(8.140)
Ukidanje rezervacije	(5)	(42)	-	(1.501)	(1.548)
Stanje 31. prosinca 2023.	3.608	11.473	18.809	8.178	42.068
Stjecanje ovisnog društva	-	-	-	256	256
Povećanje	1.578	1.158	-	12.528	15.264
Isplata	(1.143)	(764)	(8.442)	(7.200)	(17.549)
Ukidanje rezervacije	(2)	(1.288)	-	(427)	(1.717)
Tečajne razlike	-	8	-	-	8
Stanje 31. prosinca 2024.	4.041	10.587	10.367	13.335	38.330

Društvo:

(u tisućama eura)	Rezerviranja za primanja zaposlenih
Stanje 1. siječnja 2023.	1.731
Povećanje	1.633
Isplata	(1.263)
Stanje 31. prosinca 2023.	2.101
Povećanje	1.884
Isplata	(962)
Ukidanje rezervacije	(427)
Stanje 31. prosinca 2024.	2.596

Analiza ukupnih rezerviranja:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Dugoročni dio	26.943	32.859	1.264	795
Kratkoročni dio	11.387	9.209	1.332	1.307
	38.330	42.068	2.596	2.101

Rezerviranje za sudske sporove

Rezerviranje u iznosu od 10.587 tisuća eura (2023.: 11.473 tisuća eura) odnosi se na rezerviranje za sporove u vezi prava na korištenje zemljišta te određene sudske tužbe protiv Grupe od strane dobavljača i ostalih. Trošak rezerviranja iskazan je u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u bilješki 10 – Ostali poslovni rashodi. Iznosi rezerviranja su diskontirani na sadašnju vrijednost. Prema mišljenju Uprave, nakon savjetovanja s odvjetnikom, ishod sudskih sporova neće dovesti do gubitaka iznad iznosa rezerviranja na dan 31. prosinca 2024. godine.

35. REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za otpremnine

Dugoročni dio rezerviranja za otpremnine odnosi se na procijenjeni iznos otpremnina sukladno Kolektivnom ugovoru, koje imaju pravo ostvariti zaposleni u nekim društvima u Grupi prilikom prestanka zaposlenja (prilikom odlaska u mirovinu, otkaza ili dobrovoljnog odlaska). Sadašnja vrijednost rezerviranja izračunava se na temelju broja zaposlenika, prosječne bruto plaće, godina radnog staža na datum bilance i diskontne stope od 3,50 % za Društvo i 0,60 %-3,52 % za Grupu (2022.: 3,67 % za Društvo i 2,58 %-4,69 % za Grupu).

Rezerviranja za koncesije

Rezerviranja za koncesije se odnose na obveze za procijenjeni iznos koncesijskih naknada koje je Grupa obvezna obračunavati i plaćati prema predanim zahtjevima sukladno Zakonu o neprocijenjenom građevinskom zemljištu od svibnja 2020., odnosno prema odredbama prethodnog zakona (Zakon o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije) koji je bio na snazi do usvajanja novog zakona (Zakona o neprocijenjenom građevinskom zemljištu). Radi se o procijenjenim iznosima koncesijskih naknada za zemljišta gdje nisu sklopljeni koncesijski ugovori, zbog čega navedene koncesije ne zadovoljavaju kriterije MSFI 16 Najmovi pa se iznos koncesijskih obveza procjenjuje i iskazuje u skladu sa MRS 37 Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina. Kako podzakonski akti (Uredbe) kojima se regulira visina naknade po novom Zakonu o neprocijenjenom građevinskom zemljištu još uvijek nisu doneseni, Grupa je nastavila obračunavati iznose prema aktima koji su bili na snazi do donošenja Zakona o neprocijenjenom građevinskom zemljištu u svibnju 2020. godine. Grupa ne očekuje korištenje navedenih rezerviranja u narednih godinu dana.

Rezerviranja za primanja zaposlenih

Rezerviranja za primanja zaposlenih se odnose na obveze za procijenjeni iznos varijabilnih primanja zaposlenih sukladno ugovorima, koje imaju pravo ostvariti određeni zaposleni u nekim društvima u Grupi prilikom ispunjavanja određenih uvjeta.

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU

(u tisućama eura)	2024.			2023.		
	Neživot	Život	Ukupno	Neživot	Život	Ukupno
Ugovori o osiguranju						
Obveze iz ugovora o osiguranju	503.004	356.486	859.490	459.521	402.465	861.986
Imovina iz ugovora o osiguranju	(14.999)	(31)	(15.030)	(16.997)	-	(16.997)
Ukupno ugovori o osiguranju	488.005	356.455	844.460	442.524	402.465	844.989
Ugovori o reosiguranju						
Imovina iz ugovora o reosiguranju	(59.141)	-	(59.141)	(54.438)	-	(54.438)
Obveze iz ugovora o reosiguranju	6.619	20	6.639	4.021	4	4.025
Ukupno ugovori o reosiguranju	(52.522)	20	(52.502)	(50.417)	4	(50.413)

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

Ugovori o životnom osiguranju

Pregled temeljem obveza za preostalo pokriće i obveza za nastale štete

31. prosinca 2024. (u tisućama eura)	Obveza za preostalo pokriće		Obveza za nastale štete	Ukupno
	Bez komponente gubitka	Komponenta gubitka		
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	-	-	-	-
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	386.618	365	15.482	402.465
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	386.618	365	15.482	402.465
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti				
Prihodi iz ugovora o osiguranju				
- Ugovori mjereni prema pristupu fer vrijednosti	(7.531)	-	-	(7.531)
- Ostali ugovori	(6.465)	-	-	(6.465)
Ukupno prihodi iz ugovora o osiguranju	(13.996)	-	-	(13.996)
Rashodi od ugovora o osiguranju				
- Nastale štete i ostali troškovi osiguranja	3.511	-	1.786	5.297
- Amortizacija novčanih tokova osiguranja	2.572	-	-	2.572
- Gubici i ukidanje gubitaka na štetnim ugovorima	8	404	-	412
- Usklađenje obveza za nastale štete	-	20	238	258
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	6.094	424	2.024	8.539
Investicijske komponente i povrat premije	(102.818)	-	102.818	-
Rezultat iz ugovora o osiguranju	(110.723)	424	104.842	(5.457)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	15.480	110	233	15.823
Neto tečajne razlike	7	-	-	7
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(95.236)	534	105.075	10.373
Promjene u novčanom tijeku				
- Primljena premija	58.427	-	-	58.427
- Štete i ostali troškovi osiguranja, uključujući komponentu ulaganja	(3.511)	-	(106.773)	(110.284)
- Novčani tokovi od pribave osiguranja	(4.526)	-	-	(4.526)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	50.390	-	(106.773)	(56.383)
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	341.772	900	13.783	356.455
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	(103)	72	-	(31)
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	341.875	828	13.783	356.486
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	341.772	900	13.783	356.455

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Obveza za preostalo pokriće		Obveza za nastale štete	Ukupno
	Bez komponente gubitka	Komponenta gubitka		
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	-	-	-	-
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	401.810	2.270	16.234	420.314
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	401.810	2.270	16.234	420.314
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti				
Prihodi iz ugovora o osiguranju				
- Ugovori mjereni prema pristupu fer vrijednosti	(8.149)	-	-	(8.149)
- Ostali ugovori	(4.095)	-	-	(4.095)
Ukupno prihodi iz ugovora o osiguranju	(12.244)	-	-	(12.244)
Rashodi od ugovora o osiguranju				
- Nastale štete i ostali troškovi osiguranja	3.288	-	2.027	5.315
- Amortizacija novčanih tokova osiguranja	1.676	-	-	1.676
- Gubici i ukidanje gubitaka na štetnim ugovorima	152	(2.009)	-	(1.857)
- Usklađenje obveze za nastale štete	-	33	1.028	1.061
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	5.116	(1.976)	3.055	6.195
Investicijske komponente i povrat premije	(75.021)	-	75.021	-
Rezultat iz ugovora o osiguranju	(82.149)	(1.976)	78.076	(6.049)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	28.326	71	337	28.734
Neto tečajne razlike	(5)	-	-	(5)
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(53.828)	(1.905)	78.413	22.680
Promjene u novčanom tijeku				
- Primljena premija	45.646	-	-	45.646
- Štete i ostali troškovi osiguranja, uključujući komponentu ulaganja	(3.281)	-	(79.165)	(82.446)
- Novčani tokovi od pribave osiguranja	(3.729)	-	-	(3.729)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	38.636	-	(79.165)	(40.529)
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	386.618	365	15.482	402.465
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	-	-	-	-
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	386.618	365	15.482	402.465
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	386.618	365	15.482	402.465

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

Analiza po komponenti mjerenja - ugovori koji se ne mjere prema PAA-u

31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	Marža za ugovorenu uslugu (CSM)				Ukupno CSM	Ukupno
			Ugovori mjereni prema modificiranom retroaktivnom pristupu	Ugovori mjereni prema pristupu fer vrijednosti	Ostali ugovori			
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	-	-	-	-	-			-
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	380.320	3.552	-	15.327	3.266		18.593	402.465
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	380.320	3.552	-	15.327	3.266		18.593	402.465
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti								
<i>Promjene koje se temelje na trenutnim uslugama</i>								
- CSM priznat za pružene usluge	-	-	-	(2.990)	(1.117)		(4.107)	(4.107)
- Promjene Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik koji je istekao	-	(520)	-	-	-		-	(520)
- Iskustvene prilagodbe	(1.500)	-	-	-	-		-	(1.500)
<i>Promjene koje se temelje na budućim uslugama</i>								
- Ugovori inicijalno priznati u godini	(1.491)	754	-	-	1.020		1.020	283
- Promjene u procjenama koje prilagođavaju CSM	(2.783)	205	-	1.667	911		2.578	-
- Promjene u procjenama koje rezultiraju gubicima i ukidanje gubitaka po štetnim ugovorima	(245)	(127)	-	613	(112)		501	129
<i>Promjene koje se temelje na prošlim uslugama</i>								
- Usklađenje obveze za nastale štete	345	(87)	-	-	-		-	258
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	(5.674)	225	-	(710)	702		(8)	(5.457)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	14.140	145	-	1.024	514		1.538	15.823
Neto tečajne razlike	9	-	-	(2)	-		(2)	7
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	8.475	370	-	312	1.216		1.528	10.373
Novčani tokovi	(56.383)	-	-	-	-		-	(56.383)
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-	-		-	-
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	332.412	3.922	-	15.639	4.482		20.121	356.455
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	(241)	44	-	-	166		166	(31)
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	332.653	3.878	-	15.639	4.316		19.955	356.486
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	332.412	3.922	-	15.639	4.482		20.121	356.455

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	Marža za ugovorenu uslugu (CSM)				Ukupno
			Ugovori mjereni prema modificiranom retroaktivnom pristupu	Ugovori mjereni prema pristupu fer vrijednosti	Ostali ugovori	Ukupno CSM	
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	-	-	-	-	-	-	--
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	409.577	4.725	-	4.762	1.250	6.012	420.314
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	409.577	4.725	-	4.762	1.250	6.012	420.314
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti							
<i>Promjene koje se temelje na trenutnim uslugama</i>							
- CSM priznat za pružene usluge	-	-	-	(1.338)	(691)	(2.029)	(2.029)
- Promjene Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik koji je istekao	-	(655)	-	-	-	-	(655)
- Iskustvene prilagodbe	(2.570)	-	-	-	-	-	(2.570)
<i>Promjene koje se temelje na budućim uslugama</i>							
- Ugovori inicijalno priznati u godini	(432)	499	-	-	1.069	1.069	1.136
- Promjene u procjenama koje prilagođavaju CSM	(2.196)	(354)	-	1.260	1.290	2.550	-
- Promjene u procjenama koje rezultiraju gubicima i ukidanje gubitaka po štetnim ugovorima	(12.116)	(1.045)	-	10.014	154	10.168	(2.993)
<i>Promjene koje se temelje na prošlim uslugama</i>							
- Usklađenje obveze za nastale štete	1.149	(88)	-	-	-	-	1.061
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	(16.165)	(1.643)	-	9.936	1.822	11.758	(6.050)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	27.439	471	-	630	194	824	28.734
Neto tečajne razlike	(3)	(1)	-	(1)	-	(1)	(5)
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	11.271	(1.173)	-	10.565	2.016	12.581	22.679
Novčani tokovi	(40.528)	-	-	-	-	-	(40.528)
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-	-	-	-
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	380.320	3.552	-	15.327	3.266	18.593	402.465
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	-	-	-	-	-	-	-
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	380.320	3.552	-	15.327	3.266	18.593	402.465
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	380.320	3.552	-	15.327	3.266	18.593	402.465

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)*Ugovori o neživotnom osiguranju*

Pregled temeljem obveza za preostalo pokriće i obveza za nastale štete

31. prosinca 2024. (u tisućama eura)	Obveza za preostalo pokriće			Obveze za nastale štete		
	Bez komponente gubitka	Komponenta gubitka	Ugovori koji se ne mjere prema PAA-u	Ugovori koji se mjere prema PAA-u		Ukupno
				Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	(5.328)	756	(14.790)	2.273	92	(16.997)
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	129.808	1.875	640	306.936	20.262	459.521
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	124.480	2.631	(14.150)	309.209	20.354	442.524
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti						
Prihodi iz ugovora o osiguranju	(526.816)	-	-	-	-	(526.816)
<i>Rashodi od ugovora o osiguranju</i>						
- Nastale štete i ostali troškovi osiguranja	74.511	-	975	299.919	5.869	381.274
- Provizije i ostali rashodi vezani uz prodaju osiguranja	106.643	-	-	-	-	106.643
- Promjena obveza za nastale štete	-	-	(6.750)	5.277	(6.261)	(7.734)
- Gubici i otpuštanja gubitaka po osnovi neprofitabilnih ugovora	-	395	-	-	-	395
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	181.154	395	(5.775)	305.196	(392)	480.578
Rezultat iz ugovora o osiguranju	(345.662)	395	(5.775)	305.196	(392)	(46.238)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	316	27	(561)	14.351	955	15.088
Neto tečajne razlike	27	1	-	30	2	60
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(345.319)	423	(6.336)	319.577	565	(31.090)

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

31. prosinca 2024. (nastavak) (u tisućama eura)	Obveze za preostalo pokriće			Obveze za nastale štete		Ukupno
	Bez komponente gubitka	Komponenta gubitka	Ugovori koji se ne mjere prema PAA-u	Ugovori koji se mjere prema PAA-u		
				Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	
Promjene u novčanom toku						
- Primljena premija	547.000	-	-	-	-	547.000
- Štete i ostali plaćeni troškovi osiguranja	-	-	7.132	(292.295)	(40)	(285.203)
- Novčani tokovi od pribave osiguranja	(110.715)	-	-	-	-	(110.715)
- Plaćeni administrativni troškovi	(74.511)	-	-	-	-	(74.511)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	361.774	-	7.132	(292.295)	(40)	76.571
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-	-	-
Smanjenje prodajom društva/gubitak kontrole	-	-	-	-	-	-
Neto obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	140.935	3.054	(13.354)	336.491	20.879	488.005
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	(3.735)	626	(13.875)	1.910	75	(14.999)
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	144.670	2.428	521	334.581	20.804	503.004
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	140.935	3.054	(13.354)	336.491	20.879	488.005

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Obveza za preostalo pokriće			Obveze za nastale štete		Ukupno
	Bez komponente gubitka	Komponenta gubitka	Ugovori koji se ne mjere prema PAA-u	Ugovori koji se mjere prema PAA-u		
				Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	(12.379)	936	(16.433)	4.656	296	(22.924)
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	111.396	2.014	856	271.766	17.319	403.351
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	99.017	2.950	(15.577)	276.422	17.615	380.427
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti						
Prihodi iz ugovora o osiguranju	(464.151)	-	-	-	-	(464.151)
<i>Rashodi od ugovora o osiguranju</i>						
- Nastale štete i ostali troškovi osiguranja	69.778	-	1.445	290.230	5.587	367.040
- Provizije i ostali rashodi vezani uz prodaju osiguranja	92.686	-	-	-	-	92.686
- Promjena obveza za nastale štete	-	-	(5.292)	(13.119)	(4.556)	(22.967)
- Gubici i otpuštanja gubitaka po osnovi neprofitabilnih ugovora	-	(352)	-	-	-	(352)
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	162.464	(352)	(3.847)	277.111	1.031	436.407
Rezultat iz ugovora o osiguranju	(301.687)	(352)	(3.847)	277.111	1.031	(27.744)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	679	32	(993)	26.073	1.679	27.470
Neto tečajne razlike	20	1	-	20	1	42
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(300.988)	(319)	(4.840)	303.204	2.711	(232)

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

31. prosinca 2023. (nastavak) (u tisućama eura)	Obveze za preostalo pokriće			Obveze za nastale štete		Ukupno
	Bez komponente gubitka	Komponenta gubitka	Ugovori koji se ne mjere prema PAA-u	Ugovori koji se mjere prema PAA-u		
				Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	
Promjene u novčanom toku						
- Primljena premija	492.782	-	-	-	-	492.782
- Štete i ostali plaćeni troškovi osiguranja	-	-	6.267	(270.417)	28	(264.122)
- Novčani tokovi od pribave osiguranja	(96.553)	-	-	-	-	(96.553)
- Plaćeni administrativni troškovi	(69.778)	-	-	-	-	(69.778)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	326.451	-	6.267	(270.417)	28	62.329
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-	-	-
Smanjenje prodajom društva/gubitak kontrole	-	-	-	-	-	-
Neto obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	124.480	2.631	14.150	309.209	20.354	442.524
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	(5.328)	756	(14.790)	2.273	92	(16.998)
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	129.808	1.875	640	306.936	20.262	459.521
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	124.480	2.631	(14.150)	309.209	20.354	442.524

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

Pregled temeljem komponenti mjerenja – ugovori koji se ne mjere prema PAA-u

31. prosinca 2024. (u tisućama eura)	Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	Marža za ugovoren u uslugu (CSM)	Ukupno
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	(20.724)	7.412	-	(13.312)
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	9.278	202	5.525	15.005
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	(11.446)	7.614	5.525	1.693
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti				
<i>Promjene koje se temelje na trenutnim uslugama</i>				
- CSM priznat za pružene usluge	-	-	(1.564)	(1.564)
- Promjene Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik koji je istekao	-	(105)	-	(105)
- Iskustvene prilagodbe	(149)	-	-	(149)
<i>Promjene koje se temelje na budućim uslugama</i>				
- Ugovori inicijalno priznati u godini	(887)	64	853	30
- Promjene u procjenama koje prilagođavaju CSM	683	6	(689)	-
- Promjene u procjenama koje rezultiraju gubicima i ukidanje gubitaka po štetnim ugovorima	45	(124)	-	(79)
<i>Promjene koje se temelje na prošlim uslugama</i>				
- Usklađenje obveze za nastale štete	(5.936)	(814)	-	(6.750)
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	(6.244)	(973)	(1.400)	(8.617)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	(497)	252	65	(180)
Neto tečajne razlike	-	-	-	-
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(6.741)	(721)	(1.335)	(8.797)
Promjene u novčanom tijeku				
- Primljena premija	4.455	-	-	4.455
- Štete i ostali troškovi osiguranja, uključujući komponentu ulaganja	7.118	-	-	7.118
- Novčani tokovi od pribave osiguranja	(2.155)	-	-	(2.155)
- Plaćeni administrativni troškovi	(1.222)	-	-	(1.222)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	8.196	-	-	8.196
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	(9.991)	6.893	4.190	1.092
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	(19.290)	6.677	-	(12.613)
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	9.299	216	4.190	13.705
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	(9.991)	6.893	4.190	1.092

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	Marža za ugovoren u uslugu (CSM)	Ukupno
Imovina iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	(22.290)	7.611	-	(14.679)
Obveze iz ugovora o osiguranju 1. siječnja	13.269	501	4.605	18.375
Neto ugovori o osiguranju 1. siječnja	(9.021)	8.112	4.605	3.696
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti				
<i>Promjene koje se temelje na trenutnim uslugama</i>				
- CSM priznat za pružene usluge	-	-	(2.190)	(2.190)
- Promjene Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik koji je istekao	-	(182)	-	(182)
- Iskustvene prilagodbe	31	-	-	31
<i>Promjene koje se temelje na budućim uslugama</i>				
- Ugovori inicijalno priznati u godini	(828)	35	793	-
- Promjene u procjenama koje prilagođavaju CSM	(2.118)	(202)	2.282	(38)
- Promjene u procjenama koje rezultiraju gubicima i ukidanje gubitaka po štetnim ugovorima	(89)	(69)	-	(158)
<i>Promjene koje se temelje na prošlim uslugama</i>				
- Usklađenje obveze za nastale štete	(4.632)	(659)	-	(5.291)
Ukupno rashodi od ugovora o osiguranju	(7.636)	(1.077)	885	(7.828)
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o osiguranju	(841)	579	35	(227)
Neto tečajne razlike	-	-	-	-
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(8.477)	(498)	920	(8.055)
Promjene u novčanom tijeku				
- Primitvena premija	2.943	-	-	2.943
- Štete i ostali troškovi osiguranja, uključujući komponentu ulaganja	6.241	-	-	6.241
- Novčani tokovi od pribave osiguranja	(1.490)	-	-	(1.490)
- Plaćeni administrativni troškovi	(1.642)	-	-	(1.642)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	6.052	-	-	6.052
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	(11.446)	7.614	5.525	1.693
Imovina iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	(20.724)	7.412	-	(13.312)
Obveze iz ugovora o osiguranju 31. prosinca	9.278	202	5.525	15.005
Neto ugovori o osiguranju 31. prosinca	(11.446)	7.614	5.525	1.693

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

Pregled temeljem obveza za preostalo pokriće i obveza za nastale štete – reosiguranje

31. prosinca 2024. (u tisućama eura)	Imovina za preostalo pokriće	Imovina za nastale štete		Ukupno
		Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	
Imovina iz ugovora o reosiguranju 1. siječnja	3.971	47.887	2.580	54.438
Obveze iz ugovora o reosiguranju 1. siječnja	(6.375)	2.211	143	(4.021)
Neto ugovori o reosiguranju 1. siječnja	(2.404)	50.098	2.723	50.417
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti				
Raspodjela plaćenih premija reosiguranja	(67.413)	-	-	(67.413)
<i>Iznos nadoknativ od reosiguratelja</i>				
- Naknade nastalih šteta i ostali troškovi usluga osiguranja	9.792	43.172	(112)	52.852
- Usklađenja imovine za nastale štete	-			
<i>Ukupno iznos nadoknativ od reosiguratelja</i>	<i>9.792</i>	<i>43.172</i>	<i>(112)</i>	<i>52.852</i>
Efekt promjene u non performance riziku reosiguravatelja	-	-	-	-
<i>Ukupno rashodi od ugovora o reosiguranju</i>	<i>(57.621)</i>	<i>43.172</i>	<i>(112)</i>	<i>(14.561)</i>
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o reosiguranju	(52)	1.645	92	1.685
Neto tečajne razlike	(4)	7	-	3
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(57.677)	44.824	(20)	(12.873)
Promjene u novčanom tijeku				
- Plaćena premija	66.270	-	-	66.270
- Primljeni iznosi	(11.444)	(39.848)	-	(51.292)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	54.826	(39.848)	-	14.978
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	-
Neto ugovori o reosiguranju 31. prosinca	(5.255)	55.074	2.703	52.522
Imovina iz ugovora o reosiguranju 31. prosinca	3.186	53.337	2.618	59.141
Obveze iz ugovora o reosiguranju 31. prosinca	(8.441)	1.737	85	(6.619)
Neto ugovori o reosiguranju 31. prosinca	(5.255)	55.074	2.703	52.522

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

31. prosinca 2023. (u tisućama eura)	Imovina za preostalo pokriće	Imovina za nastale štete		Ukupno
		Procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova	Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	
Imovina iz ugovora o reosiguranju 1. siječnja	4.166	36.740	2.002	42.908
Obveze iz ugovora o reosiguranju 1. siječnja	(2.246)	105	7	(2.134)
Neto ugovori o reosiguranju 1. siječnja	1.920	36.845	2.009	40.774
Promjene u Sveobuhvatnoj dobiti				
Raspodjela plaćenih premija reosiguranja	(61.679)	-	-	(61.679)
<i>Iznos nadoknadiv od reosiguratelja</i>				
- Naknade nastalih šteta i ostali troškovi usluga osiguranja	11.040	41.539	605	53.184
- Usklađenja imovine za nastale štete	-			
<i>Ukupno iznos nadoknadiv od reosiguratelja</i>	<i>11.040</i>	<i>41.539</i>	<i>605</i>	<i>53.184</i>
Efekt promjene u non performance riziku reosiguravatelja	-	-	-	-
<i>Ukupno rashodi od ugovora o reosiguranju</i>	<i>(50.639)</i>	<i>41.539</i>	<i>605</i>	<i>(8.495)</i>
Neto financijski prihodi/rashodi od ugovora o reosiguranju	68	1.946	109	2.123
Neto tečajne razlike	(3)	2	-	(1)
Ukupno promjene u Sveobuhvatnoj dobiti	(50.574)	43.487	714	(6.373)
Promjene u novčanom tijeku				
- Plaćena premija	56.659	-	-	56.659
- Primljeni iznosi	(10.409)	(30.234)	-	(40.643)
Ukupno promjene u novčanom tijeku	46.250	(30.234)	-	16.016
Prijenos na ostale stavke izvještaja o financijskom položaju	-	-	-	--
Neto ugovori o reosiguranju 31. prosinca	(2.404)	50.098	2.723	50.417
Imovina iz ugovora o reosiguranju 31. prosinca	3.971	47.887	2.580	54.438
Obveze iz ugovora o reosiguranju 31. prosinca	(6.375)	2.211	143	(4.021)
Neto ugovori o reosiguranju 31. prosinca	(2.404)	50.098	2.723	50.417

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

Učinak ugovora o osiguranju i reosiguranju koji su inicijalno priznati u godini

<i>(u tisućama eura)</i>	Izdani profitabilni ugovori	Izdani štetni ugovori	Ukupno
2024. godina			
Štete i ostali plaćeni troškovi osiguranja	(25.949)	(12.655)	(38.604)
Novčani tokovi od pribave osiguranja	(3.321)	(1.173)	(4.494)
Procjene sadašnje vrijednosti novčanih odljeva	(29.270)	(13.828)	(43.098)
Procjene sadašnje vrijednosti novčanih priljeva	30.753	13.836	44.589
Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	(463)	(291)	(754)
Marža za ugovorenu uslugu (CSM)	(1.020)	-	(1.020)
Ukupno gubici priznati pri početnom priznavanju	-	(283)	(283)
2023. godina			
Štete i ostali plaćeni troškovi osiguranja	(17.870)	(6.732)	(24.602)
Novčani tokovi od pribave osiguranja	(3.434)	(508)	(3.942)
Procjene sadašnje vrijednosti novčanih odljeva	(21.304)	(7.240)	(28.544)
Procjene sadašnje vrijednosti novčanih priljeva	22.771	6.205	28.976
Ispravak vrijednosti za nefinancijski rizik	(398)	(101)	(499)
Marža za ugovorenu uslugu (CSM)	(1.069)	-	(1.069)
Ukupno gubici priznati pri početnom priznavanju	-	(1.136)	(1.136)

Marža za ugovorenu uslugu (CSM)

<i>(u tisućama eura)</i>	do 1 godine	1-2 godine	2-3 godine	3-4 godine	4-5 godina	5-10 godina	preko 10 godina	Ukupno
31. prosinca 2024.								
Osiguranje života	2.821	2.161	2.884	1.648	1.318	2.921	6.368	20.121
Osiguranje neživota	1.156	945	750	478	283	545	33	4.190
Reosiguranje	18	11	9	4	-	-	-	42
	3.995	3.117	3.643	2.130	1.601	3.466	6.401	24.353
31. prosinca 2023.								
Osiguranje života	3.154	2.122	1.585	1.560	1.232	2.350	6.590	18.593
Osiguranje neživota	1.460	1.166	967	755	463	677	37	5.525
Reosiguranje	32	15	13	10	3	(1)	-	72
	4.646	3.303	2.565	2.325	1.698	3.026	6.627	24.190

36. IMOVINA I OBVEZE IZ UGOVORA O OSIGURANJU/REOSIGURANJU (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje razvoj kumulativnih šteta za segment neživotnog osiguranja Grupe tijekom vremena na bruto osnovi (prije reosiguranja)

(u tisućama eura)	Prije 2022.	2022.	2023.	2024.	Ukupno
Bruto od reosiguranja					
Procjene nediskontiranih bruto kumulativnih šteta					
Procjene nediskontiranih bruto kumulativnih šteta na kraju godine u kojoj je došlo do nezgode	-	241.934	313.402	326.142	881.478
- Godinu poslije	-	244.756	312.468	-	557.224
- Dvije godine poslije	-	246.492	-	-	246.492
- Tri godine poslije	-	-	-	-	-
Procjena kumulativnih šteta na kraju nezgode	-	244.499	312.011	326.142	882.652
Kumulativno isplaćene bruto štete	-	214.770	264.871	200.539	680.180
Bruto obveze - godine nastanke obveze od 2022 do 2024	-	31.722	47.597	125.603	204.922
Bruto obveze - godine nastanke obveze prije 2022	204.346	-	-	-	204.346
Učinak diskontiranja	(47.223)	(4.836)	(5.057)	(8.136)	(65.252)
Bruto obveze za nastale štete uključene u izvještaj o financijskom položaju	157.123	26.886	42.540	117.467	344.016

37. OTKUP DIONICA OD NEKONTROLIRAJUĆEG INTERESA

Grupa je tijekom 2024. godine dodatno otkupila 0,90 % udjela u društvu Maistra d. d., Rovinj za iznos 4.462 tisuće eura i dodatnih 0,51 % udjela u društvu Croatia Osiguranje d. d. Zagreb za iznos 2.741 tisuća eura (2023.: dodatno otkupila 0,12 % udjela u društvu Maistra d. d., Rovinj za iznos 558 tisuća eura).

38. NOVAC GENERIRAN POSLOVANJEM

(u tisućama eura)	Bilješka	Grupa		Društvo	
		2024.	2023.	2024.	2023.
Dobit prije oporezivanja		102.506	101.293	75.129	14.249
Amortizacija i vrijednosna usklađenja	8, 17, 18, 20	83.040	76.331	2.039	1.907
Udio u dobiti pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	21	(1.430)	(1.781)	-	-
Prihodi od kamata	6, 13	(32.671)	(34.005)	(4.090)	(2.434)
Trošak kamata	13	7.132	5.600	171	119
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i ulaganja u nekretnine	11	(332)	(1.501)	10	(1.182)
Otpis nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	10	999	5.947	-	-
(Dobici)/gubici od svođenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na fer vrijednost	11, 12	(6.737)	(5.650)	738	(733)
(Dobici)/gubici od prodaje financijske imovine	11, 12	7.034	105	(66)	(2)
Ispravak vrijednosti potraživanja – neto	10	(632)	(155)	90	-
Prihod od dividendi	6	(11.059)	(9.069)	(78.969)	(16.597)
Nerealizirane tečajne razlike		(1.614)	898	-	-
Ostala usklađenja		3.935	(13.559)	503	(936)
Promjene u obrtnom kapitalu:					
- rezerviranja	35	(3.738)	7.950	470	370
- imovina/obveze iz ugovora o osiguranju	36	(21.221)	(4.927)	-	-
- imovina/obveze iz ugovora o reosiguranju	36	(1.394)	(8.471)	-	-
- potraživanja od kupaca		(971)	(4.835)	(20)	28
- ostala kratkotrajna imovina		(22.822)	(12.802)	440	345
- zalihe		3.762	(4.273)	-	-
- obveze prema dobavljačima i ostale obveze		31.187	9.889	(173)	555
Novac generiran poslovanjem		134.974	106.985	(3.728)	(4.310)

39. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE

Potencijalne obveze

Sudski sporovi

Osim sudskih sporova za koje su priznata rezerviranja u izvještaju o financijskom položaju (bilješka 35), protiv društava u Grupi se vodi i nekoliko dodatnih sporova. Za ove sporove nije priznato rezerviranje u financijskim izvještajima, s obzirom na to da Uprava i pravni savjetnici smatraju kako nije vjerojatno da će navedeni sporovi rezultirati gubitkom za Društvo. Potencijalni iznos eventualnih dodatnih gubitaka nije materijalno značajan.

Dana jamstva i garancije

Društvo je jamac određenim ovisnim društvima za potrebe ugovora o kreditima primljenih od banaka. Predmetni krediti se redovno otplaćuju te Društvo ne očekuje novčane odljeve po predmetnim jamstvima.

Preuzete obveze

Društvo:

Na datum bilance, ugovorena je nabava dugotrajne materijalne imovine u iznosu od 341 tisuća eura (2023.: 1.183 tisuće eura), koja još nije realizirana te nije iskazana u bilanci na dan 31. prosinca 2024.

Grupa:

Na datum bilance, ugovorena je nabava dugotrajne materijalne imovine u iznosu od 138.157 tisuća eura (2023.: 40.642 tisuća eura), koja još nije realizirana te nije iskazana u bilanci na dan 31. prosinca 2024. godine, odnosno 2023. godine. Na datum bilance, Grupa ima preuzete obveze za buduća ulaganja u iznosu od 26.020 tisuća eura (2023.: 29.240 tisuća eura) temeljem obvezujućih ponuda za ulaganja u fondove rizičnog kapitala.

40. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANKAMA

Za potrebe ovih financijskih izvještaja, stranke se smatraju povezanim ako jedna od stranaka ima mogućnost kontrolirati drugu stranku, ako su pod zajedničkom kontrolom, ili može značajno utjecati na drugu stranku u donošenju financijskih i poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim strankama, pažnju treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik. ADRIS GRUPA d. d. matično je društvo Grupe. Ne postoji pravna ili fizička osoba koja ima kontrolu nad Društvom. Društvo smatra kao neposredno povezane osobe svoja povezana društva (bilješka 1), ključno rukovodstvo koje čine članovi Uprave i Nadzornog odbora te direktori korporativnih funkcija, društva pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i njihovih bliskih članova obitelji, prema definiciji sadržanoj u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 „Objavljivanje povezanih stranaka“.

Ključne transakcije s povezanim društvima

Sljedeće transakcije Društva su ostvarene s povezanim društvima tijekom 2024. i 2023. godine:

<i>(u tisućama eura)</i>	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Potraživanja od kupaca – ovisna društva (bilješka 25)	491	423
Dani zajmovi ovisnim društvima (bilješka 26)	6.786	97.010
Obveze prema dobavljačima – ovisna društva (bilješka 33)	35	46
Primljeni kratkoročni krediti od ovisnih društava (bilješka 32)	14	4.810
PRIHODI		
Prihodi od dividendi od ovisnih društava	77.262	14.883
Prihodi od menadžment naknada od ovisnih društava	1.250	1.107
Prihodi od najma od ovisnih društava	1.714	1.567
Ostali prihodi iz poslovanja od ovisnih društava	5.980	3.492
Prihodi od kamata od ovisnih društava (bilješka 13)	2.990	1.706
Dobit od prodaje dugotrajne materijalne imovine ovisnim društvima	-	837
RASHODI		
Financijski rashodi s ovisnim društvima (bilješka 13)	160	107
Administrativni troškovi od ovisnih društava (bilješka 7)	77	77
Ostali rashodi iz poslovanja s ovisnim društvima	701	202

Transakcije s povezanim osobama ključnog rukovodstva Društva i Grupe

Sljedeće transakcije su ostvarene s povezanim osobama ključnog rukovodstva Društva i Grupe tijekom 2024. i 2023. godine:

<i>(u tisućama eura)</i>	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Obveze prema dobavljačima – povezane osobe ključnog rukovodstva (bilješka 33)	109	157	-	-
RASHODI				
Ostali rashodi iz poslovanja s povezanim osobama ključnog rukovodstva	601	620	-	-

40. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANKAMA (nastavak)*Primanja ključnog rukovodstva*

Plaće i ostala kratkoročna primanja ključnog rukovodstva Grupe i Društva:

(u tisućama eura)	Grupa		Društvo	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Članovi nadzornog odbora	176	84	81	25
Članovi uprave i ostali članovi ključnog rukovodstva	5.196	5.695	2.301	2.565
	5.372	5.779	2.382	2.590

Ključno rukovodstvo Grupe čine članovi Uprave, Nadzornog odbora i direktori korporativnih funkcija Društva, te članovi Uprave i Nadzornog odbora strateških poslovnih područja Grupe. Ključno rukovodstvo Društva čine članovi Uprave i Nadzornog odbora te direktori korporativnih funkcija.

41. STJECANJE OVISNIH DRUŠTAVA*Stjecanje ovisnih društava tijekom 2024. godine*

Društvo je u siječnju 2024. godine steklo 50 % udjela u društvu VRTAČA d. o. o. Zagreb koje se bavi djelatnošću proizvodnje električne energije u Hrvatskoj, 50 % udjela u društvu ENCRO VOŠTANE d. o. o. Zagreb koje se bavi djelatnošću proizvodnje električne energije u Hrvatskoj, a u veljači 2024. godine 50 % udjela u društvu BABINDUB d. o. o. Zagreb koje se bavi djelatnošću proizvodnje električne energije u Hrvatskoj.

U svibnju 2024. godine, Grupa je posredno, preko društva CROATIA Poliklinika, postala vlasnikom 100% poslovnih udjela u Poliklinici MARIN MED, najveće i najpoznatije poliklinike na dubrovačkom području. Poliklinika MARIN MED je također vlasnik ustanove za zdravstvenu njegu MARIN MED PLUS te društva MARIN MED ZADAR d.o.o. u likvidaciji. Grupa je ovom akvizicijom ostvarila nacionalnu pokrivenost te osim poliklinika u Zagrebu, Varaždinu, Rijeci, Osijeku, Splitu, Zadru, Puli i Koprivnici sada je prisutna i Dubrovniku. Dodatno je u listopadu 2024. godine, isto preko društva CROATIA Poliklinika, postala vlasnikom 100% poslovnih udjela u Ustanovi za zdravstvenu skrb MEDrOS.

41. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA (nastavak)

Pojedinosti o fer vrijednost prepoznatljive imovine i obveza stečenih društava na datum stjecanja, nekontrolirajućim udjelima te kupoprodajnoj naknadi utvrđeni su na privremenoj osnovi te su prikazani u nastavku:

<i>(u tisućama eura)</i>	VRTAČA	ENCRO VOŠTANE	BABIN DUB	MARIN MED Grupa	MEDrOS
Imovina					
Nekretnine i oprema	28	515	266	4.004	168
Nematerijalna imovina	-	-	-	611	-
Odgođena porezna imovina	2	2	2	-	-
Potraživanja	2	-	8	241	18
Novac u banci i blagajni	1	-	2	134	26
Obveze					
Obveze za posudbe	(42)	(529)	(223)	(3.555)	(158)
Rezerviranja	-	-	-	(256)	-
Ostale obveze	(2)	(6)	(77)	(475)	(3)
Ukupno neto imovina po fer vrijednosti	(11)	(18)	(22)	704	51
Nekontrolirajući udjel	6	9	11	-	-
Goodwill	2.542	2.546	3.817	3.298	169
Kupoprodajna naknada	2.537	2.537	3.806	4.002	220
Novčani tok po stjecanju:					
Stečeni novac i novčani ekvivalenti	1	-	2	134	26
Kupoprodajna naknada plaćena u gotovini	(2.537)	(2.537)	(3.806)	(1.600)	(220)
Novčani tok po stjecanju	(2.536)	(2.537)	(3.804)	(1.466)	(194)

Društvo je napravilo analizu na temelju aktivnosti kojima upravlja stečenim društvima te u ovom trenutku procjenjuje da ima kontrolu u stečenim društvima.

Goodwill proizašao iz stjecanja društava VRTAČA d. o. o., ENCRO VOŠTANE d. o. o. i BABINDUB d. o. o. prvenstveno se odnosi na razvoj proizvodne lokacije zajedno sa svim potrebnim dozvolama vezanim uz proizvodnju električne energije iz sunčanih elektrana.

Troškovi povezani sa stjecanjem iskazani su u sklopu troškova usluga i ostalih poslovnih rashoda u konsolidiranom računu dobiti i gubitka tekućeg razdoblja.

Da su društva VRTAČA d. o. o., ENCRO VOŠTANE d. o. o. i BABINDUB d. o. o. bila konsolidirana od 1. siječnja 2024. godine, ne bi bio značajan utjecaj na konsolidirani račun dobiti i gubitka.

Da je MARIN MED Grupa bila konsolidirana od 1. siječnja 2024. godine, konsolidirani račun dobiti i gubitka iskazivao bi veće prihode za 1,6 milijuna eura te bi dobit prije poreza bila manja za 27 tisuća eura. Dodatno, da je MEDrOS bio konsolidiran od 1. siječnja 2024. godine, konsolidirani račun dobiti i gubitka iskazivao bi veće prihode za 194 tisuće eura te bi dobit prije poreza bila veća za 51 tisuću eura.

Kupoprodajna naknada za stjecanje MARIN MED Grupe sastoji se od inicijalne naknade plaćene u novcu u iznosu od 1,6 milijuna eura te potencijalne naknade u iznosu od 2,4 milijuna eura. Sukladno kupoprodajnom ugovoru, dogovorena je naknada za stjecanje koja će biti isplaćena prijašnjim vlasnicima u sljedeće tri godine tj. u dodatne tri tranše, ukoliko budu ostvareni zadani ciljevi. Na izvještajni datum, fer vrijednost obveze utvrđena je diskontiranjem na sadašnju vrijednost te uzimajući u obzir vjerojatnost ispunjenja zadanih ciljeva. Obveza za potencijalnu naknada iskazana je u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju u liniji Ostalih obveza.

41. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA (nastavak)

Stjecanje ovisnog društva tijekom 2023. godine

Društvo je tijekom listopada 2023. godine steklo 50 % udjela u društvu ZELOVO d. o. o. Zagreb koje se bavi djelatnošću proizvodnje električne energije u Hrvatskoj.

Pojedinosti o fer vrijednost prepoznatljive imovine i obveza društva ZELOVO d.o.o. na datum stjecanja, nekontrolirajućim udjelima te kupoprodajnoj naknadi prikazani su u nastavku:

(u tisućama eura)

Imovina	
Nekretnine i oprema	7.475
Odgodena porezna imovina	9
Ostala potraživanja	31
Novac u banci i blagajni	1.323
Obveze	
Obveze za posudbe	(8.512)
Ostale obveze	(511)
Ukupno neto imovina po fer vrijednosti	(185)
Nekontrolirajući udjel	93
Goodwill	11.412
Kupoprodajna naknada	11.320
Novčani tok po stjecanju:	
Stečeni novac i novčani ekvivalenti	1.323
Kupoprodajna naknada plaćena u gotovini	(11.320)
Novčani tok po stjecanju	(9.997)

Društvo je napravilo analizu na temelju aktivnosti kojima upravlja stečenim društvom te u ovom trenutku procjenjuje da ima kontrolu u stečenom društvu.

Goodwill proizašao iz stjecanja prvenstveno se odnosi na razvoj proizvodne lokacije zajedno sa svim potrebnim dozvolama vezanim uz proizvodnju električne energije iz vjetroelektrana.

Troškovi povezani sa stjecanjem od 293 tisuće eura iskazani su u sklopu troškova usluga u konsolidiranom računu dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine.

Da je društvo ZELOVO d.o.o. bilo konsolidirano od 1. siječnja 2023. godine, ne bi bio značajan utjecaj na konsolidirani račun dobiti i gubitka.

42. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Društvo je 4. travnja 2025. godine prodalo ovisnom društvu CROATIA osiguranje d.d. 838.197 dionica društva Pozavarovalnica Sava d.d., sa sjedištem u Ljubljani (razvrstana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit), koje čine 4,87 % temeljnog kapitala, odnosno 4,87 % svih dionica s pravom glasa tog društva, za kupoprodajnu cijenu od 39.327 tisuća eura.

Društvo je 4. travnja 2025. godine kupilo od ovisnog društva CROATIA osiguranje d.d. 567.193 redovnih dionica društva PROFESSIO ENERGIA d. d., Zagreb, koje predstavljaju 19,9985 % upisanog temeljnog kapitala, odnosno 19,9985 % svih dionica s pravom glasa tog društva, za kupoprodajnu cijenu od 26.091 tisuću eura.

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma bilance.

ADRIS GRUPA d. d.
Rovinj

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

ADRIS GRUPA d. d. (nadalje Društvo), kao i Grupa u cjelini, kontinuirano vrednuje i nadograđuje svoja pravila korporativnog upravljanja, kako bi se uravnotežilo poslovanje kompanije s vlasničkim interesima, interesima svih uključenih dionika i zajednice u cjelini. Poslovnom strategijom, poslovnom politikom, ključnim internim aktima i poslovnom praksom nastoji pridonijeti transparentnom i učinkovitom poslovanju te kvalitetnijim vezama s poslovnom sredinom u kojoj djeluje.

Društvo je 2009. donijelo vlastiti Kodeks korporativnog upravljanja objavljen na internetskim stranicama Društva (www.adris.hr) kojim je definiralo standarde korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja Društva kako bi se dobrim i odgovornim upravljanjem te nadziranjem poslovnih i upravljačkih funkcija zaštili prije svega investitori, a potom i drugi nositelji interesa.

S obzirom na činjenicu da su dionice Društva uvrštene na uređeno tržište, Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajednički usvojile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza d. d., a koji je dostupan na njihovim internetskim stranicama.

Društvo poštuje i primjenjuje propisane mjere korporativnog upravljanja, uz objašnjenje o eventualnim odstupanjima, o čemu se detaljno očituje u godišnjem upitniku o usklađenosti, koji se, u skladu s propisima, objavljuje na internetskim stranicama Zagrebačke burze, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Društva (www.zse.hr; www.hanfa.hr; www.adris.hr).

Značajni imatelji dionica

Temeljni kapital Društva iznosi 21.766.540,58 eura i podijeljen je na 16.400.000 dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku, bez nominalnog iznosa i to:

- 6,784.100 povlaštenih dionica, bez nominalnog iznosa, oznake ADRS2 (ranije ADRS-P-A), s pravom prvenstva pri isplati dividende, isplati ostatka likvidacijske odnosno stečajne mase i pravom prvenstva pri naplati kumuliranih neisplaćenih dividendi prije isplate dividendi imateljima redovnih dionica, bez prava glasa na Glavnoj skupštini Društva
- 9,615.900 redovnih dionica, bez nominalnog iznosa, oznake ADRS (ranije ADRS-R-A), s pravom glasa na Glavnoj skupštini Društva, pravom na isplatu dividende te pravom na isplatu ostatka likvidacijske odnosno stečajne mase.

Svaka dionica sa pravom glasa daje pravo na jedan glas.

Na dan 31. prosinca 2024. godine značajni imatelji povlaštenih dionica oznake ADRS2 su:

Red. br.	DIONČAR	BROJ DIONICA
1	Mali dioničari (4114 osoba)	3.719.372
2	OTP banka d.d. (AZ OMF kategorije B)	643.186
3	Privredna banka Zagreb d.d. (Raiffeisen OMF kategorije B)	574.582
4	ADRIS GRUPA d.d.	441.284
5	OTP banka d.d. (ERSTE PLAVI OMF KATEGORIJE B)	415.181
6	Privredna banka Zagreb d.d. (skrbnički zbirni račun klijenta)	257.107
7	HPB d.d. (KAPITALNI FOND d.d.)	179.303
8	Zagrebačka banka d.d. (UNICREDIT BANK HUNGARY ZRT)	173.858
9	Zagrebačka banka d.d. (Vlahović Ante)	144.189
10	Privredna banka Zagreb d.d. (TU-Pokrajac Anton/ Pokrajac Anton)	138.247
11	Privredna banka Zagreb d.d. (THE BANK OF NEW YORK AS CUSTODIAN)	97.791
	U K U P N O ADRS2	6.784.100

Na dan 31. prosinca 2024. godine značajni imatelji redovnih dionica oznake ADRS su:

Red. br.	DIONČAR	BROJ DIONICA
1	Mali dioničari (1223 osobe)	3.059.345
2	Zagrebačka banka d.d. (Vlahović Ante)	1.730.776
3	Zagrebačka banka d.d. (zbirni skrbnički račun Zagrebačka banka d.d./DF)	1.657.401
4	OTP banka d.d. (ERSTE PLAVI OMF KATEGORIJE B)	724.640
5	INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. (Cuccurin Plinio)	597.765
6	Privredna banka Zagreb d.d. (TU-Pokrajac Anton/ Pokrajac Anton)	400.039
7	OTP banka d.d. (AZ OMF kategorije B)	338.545
8	Zagrebačka banka d.d. (Vlahović Mlakar Tea Silvia)	336.557
9	Zagrebačka banka d.d. (Vlahović Mazinjanin Ines)	336.557
10	Privredna banka Zagreb d.d. (TU-Šorak-Pokrajac Marica/Šorak-Pokrajac Marica)	217.685
11	INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. (MON PERIN d.d.)	216.590
	U K U P N O ADRS	9.615.900

Podatci o značajnim pojedinačnim imateljima dionica u Društvu na tekući dan dostupni su na internetskim stranicama Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (www.skdd.hr) i Zagrebačke burze (www.zse.hr).

Dana 12. lipnja 2024. Glavna skupština Adris grupe d. d. donijela je Odluku kojom se daje ovlast Upravi za stjecanje i raspolaganje vlastitim dionicama oznake ADRS2 (ranije ADRS-P-A) i ADRS (ranije ADRS-R-A) za razdoblje od pet godina.

Tijekom 2024. Društvo nije stjecalo vlastite dionice.

Tijekom 2024. Društvo je otpustilo ukupno 99.070 vlastitih dionica roda ADRS2 (ADRS-P-A), koje čine 1,4603% dionica tog roda, odnosno 0,6040% ukupnog temeljnog kapitala Društva, od čega:

- 35.264 vlastitih dionica roda ADRS2 (ADRS-P-A), koje čine 0,5198% dionica tog roda, odnosno 0,2150% temeljnog kapitala Društva u svrhu nagrađivanja zaposlenika Društva i povezanih društava u skladu s internim pravilima nagrađivanja, a nastavno na odluke nadležnih tijela Društva i povezanih društava.
- 63.806 vlastitih dionica roda ADRS2 (ADRS-P-A), koje čine 0,9405% dionica tog roda, odnosno 0,3890% temeljnog kapitala Društva u svrhu zamjene tih dionica za dionice povezanog društva Maistra d.d. oznake MAIS (MAIS-R-A), ISIN: HRMAISRA0007.

Na dan 31. prosinca 2024. godine Društvo je držalo ukupno 130.779 vlastitih dionica roda ADRS što predstavlja 1,36% dionica tog roda i 441.284 vlastitih dionica roda ADRS2, što predstavlja 6,50% dionica tog roda, odnosno ukupno 572.063 vlastitih dionica, što predstavlja 3,48% temeljnog kapitala Društva.

Organi Društva

Struktura korporativnog upravljanja Društva temelji se na dualističkom sustavu koji se sastoji od Nadzornog odbora i Uprave Društva. Oni su s Glavnom skupštinom, u skladu sa Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima, tri temeljna organa Društva.

Glavna skupština saziva se, radi i ima ovlasti u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, odredbama Statuta Društva i Poslovnika o radu Glavne skupštine. Statut Društva objavljen je na internetskim stranicama Društva (www.adris.hr). Pravila o izmjeni Statuta Društva utvrđena su Zakonom o trgovačkim društvima te u Statutu Društva ne postoje dodatna ograničenja.

Poziv na Glavnu skupštinu i prijedlozi odluka kao i donesene odluke javno se objavljuju u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, odredbama Zakona o tržištu kapitala i Pravilima Zagrebačke burze d.d. Pravo sudjelovanja u radu Glavne skupštine imaju dioničari koji se prijave za sudjelovanje na Glavnoj skupštini najkasnije šest (6) kalendarskih dana prije održavanja Glavne skupštine. Pritom se u navedeni rok od šest dana ne uračunava dan prijave i dan održavanja Glavne skupštine.

Članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor. O mandatu članova Uprave odlučuje Nadzorni odbor, s time da mandat traje najduže pet godina. Uprava vodi poslove društva u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima te s odredbama Statuta i internih akata. Nadzorni odbor usvojio je odluku u kojoj je naveo kategorije odluka i pravnih poslova za koje je potrebna suglasnost Nadzornog odbora. U skladu s tom odlukom, za važne odluke koje utječu na strategiju društva, značajne investicije, rashode i raspolaganja imovinom društva, izloženost riziku, usvajanje ili izmjenu određenih internih akata potrebno je tražiti prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

Gosp. Marko Remenar jedini je član Uprave tijekom 2024. godine. Ne obavlja djelatnost koja se natječe s poslovanjem društva, nije član uprave ili nadzornog odbora društava koja obavljaju takve djelatnosti niti drži više od 5% udjela u takvim društvima.

Prokurist Društva je g. Roberto Škopac. Ne obavlja djelatnost koja se natječe s poslovanjem društva, nije član uprave ili nadzornog odbora društava koja obavljaju takve djelatnosti niti drži više od 5% udjela u takvim društvima.

Društvo je odredilo rukovoditelje više razine u Društvu odnosno ključni menadžment Društva koji čine direktori korporativnih funkcija, te su odgovorni za koordinaciju ključnih funkcionalnih poslovnih područja i aktivnosti, provedbu usvojene korporativne strategije i pružanje podrške Upravi Društva.

Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova Uprave, strateško usmjeravanje Društva i nadziranje vođenja poslova Društva. Članove Nadzornog odbora bira i opoziva Glavna skupština, a kada su za to ispunjeni uvjeti jednog člana biraju i opozivaju radnici. Članovi Nadzornog odbora biraju se na vrijeme od četiri godine, te mogu biti ponovno birani.

Članovi Nadzornog odbora koji su tijekom 2024. obnašali tu dužnost su:

mr. sc. Ante Vlahović, predsjednik
dr. sc. Tomislav Budin, zamjenik predsjednika
dr. sc. Marica Šorak-Pokrajac, zamjenica predsjednika
Rino Bubičić, član
mr. sc. Hrvoje Patajac, član
Vitomir Palinec, član
Ida Lokmer, članica
Erika Zgrablić, članica, predstavnik radnika
dr. sc. Boris Nemšić, član, do 12. lipnja 2024.
Petar Vlaić, član, od 13. lipnja 2024.

Izuzev g. Borisa Nemšića, koji je dužnost člana Nadzornog odbora obnašao do 12. lipnja 2024. niti jedan od ostalih članova Nadzornog odbora nije neovisan. Članovi Nadzornog odbora stručni u području računovodstva ili revizije financijskih izvještaja su g. Vitomir Palinec, g. Hrvoje Patajac i g. Petar Vlaić.

Članovi Nadzornog odbora ne obavljaju djelatnosti koje se natječu s poslovanjem društva, nisu članovi uprave ili nadzornog odbora društava koja obavljaju takve djelatnosti niti drže više od 5% udjela u takvim društvima.

U okviru Nadzornog odbora djeluju tri pododbora koji svojim radom pružaju potporu Nadzornom odboru u ispunjavanju svojih zaduženja: Strateški pododbor, Pododbor za imenovanja i nagrađivanje, te Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima.

Strateški pododbor sudjeluje u procesu procjene i analize poslovnog konteksta, razvijanja opcija, procjene rizika, troškova i koristi, implementacije i nadzora implementacije strategije poslovanja, strateških odluka, te savjetovanjem Nadzornog odbora i Uprave Društva sudjeluje u ostvarivanju zajedničke vizije.

U razdoblju od 01. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. pododbor je djelovao u sastavu: Ante Vlahović, predsjednik, Hrvoje Patajac, član, Tomislav Budin, pridruženi član, Boris Nemšić, pridruženi član do 12. lipnja 2024.

Pododbor za imenovanja i nagrađivanje sudjeluje u pripremi procedura za selekciju i imenovanje članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, procjeni znanja, vještina i iskustva kandidata kao i pripremi opisa zahtjeva i poslova vezanih uz pojedino imenovanje člana Uprave odnosno odabira člana Nadzornog odbora, procjeni sastava, veličine, članstva i kvalitete rada Uprave i Nadzornog odbora Društva, kao i njihovih znanja, vještina i iskustva, sudjeluje u pripremi Politike primitaka za članove Nadzornog odbora, Uprave i višeg rukovodećeg kadra Društva, preporučuje Nadzornom odboru primitke koje bi trebali primiti članovi Uprave, preporučuje Nadzornom odboru politiku primitaka za članove Nadzornog odbora, nadzire iznos i strukturu primitaka višem rukovodstvu, te nadgleda pripremu zakonom propisanoga obveznog godišnjeg izvješća o primicima.

U razdoblju od 01. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. pododbor je djelovao u sastavu: Ante Vlahović, predsjednik, Marica Šorak-Pokrajac, član, Rino Bubičić, član.

Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima analizira financijske izvještaje, pruža podršku računovodstvu Društva, prati integritet financijskih informacija, a osobito ispravnost i konzistentnost računovodstvenih metoda kojima se koriste Društvo i Grupa, uključujući i kriterije za konsolidaciju financijskih izvještaja društava koja pripadaju Grupi. Prati proces izvještavanja o održivosti i proces koji se provodi radi utvrđivanja informacija o kojima se izvještava u skladu sa standardima izvještavanja o održivosti, te dostavlja preporuke ili prijedloge za osiguravanje njegova integriteta. Nadgleda provođenje revizija u Društvu, raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili rukovodstvo, prati djelotvornost sustava unutarnje kontrole i sustava upravljanja rizicima, predlaže imenovanje revizorskog društva te savjetuje Nadzorni odbor. Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima također prati nerevizijske usluge koje pružaju revizori u skladu s primjenjivim zakonskim propisima kao i ostale zadaće u skladu s primjenjivim propisima. U 2024. godini revizorima Društva i Grupe imenovani su Deloitte d.o.o. Zagreb, Radnička cesta 80 i Forvis Mazars d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 20.

U razdoblju od 01. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. djelovao je u sastavu Vitomir Palinec, predsjednik, Marica Šorak-Pokrajac, član, Ida Lokmer, član.

Detaljniji pregled održanih sjednica Nadzornog odbora i njegovih pododбора s izvješćem o njihovom radu navedeni su u Izvješću o obavljenom nadzoru glede vođenja poslova Društva u 2024. objavljenom uz Godišnji izvještaj Društva za 2024.

Politikom o kriterijima za sastav članova Uprave i Nadzornog odbora utvrđeni su uvjeti koje kandidat za člana Uprave, odnosno Nadzornog odbora Društva treba ispunjavati pri izboru i procjeni za obavljanje navedene funkcije (pojedinačno i zajedno kao tijelo), dok je Pravilnikom o postupku odabira i selekcije članova Uprave i Nadzornog odbora utvrđen postupak identifikacije, privlačenja i procijene najboljih kandidata. U izvršnim, upravljačkim i nadzornim tijelima, kao i na svim ostalim razinama, ne postoje ograničenja s obzirom na spol, dob, rasnu ili etničku pripadnost, vjeru ili druga slična ograničenja. Članovi se biraju na temelju znanja, vještina i kompetencija. U pogledu kriterija struke, Društvo primjenjuje strategiju zapošljavanja i razvoja upravljačkih funkcija odgovarajuće struke i razine obrazovanja obzirom na prirodu funkcije i njezine zahtjeve.

Zastupljenost žena i muškaraca u Upravi i Nadzornom odboru

Spol	Uprava		Nadzorni odbor		Ukupno Uprava i Nadzorni odbor	
	Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio
Žene	0	0%	3	33,33%	3	30%
Muškarci	1	100%	6	66,67%	7	70%

Žene i muškarci su u Društvu uravnoteženo zastupljeni s obzirom na ukupan broj članova Uprave i Nadzornog odbora, što je vidljivo u gornjoj tablici. U skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, društvo nema obvezu uspostaviti uravnoteženu zastupljenost žena i muškaraca u nadzornom odboru ako su žene i muškarci uravnoteženo zastupljeni s obzirom na ukupan broj članova uprave i nadzornog odbora društva.

Tijekom 2024. Nadzorni odbor nije postavio ciljani udio žena i muškaraca u Upravi, primarno iz razloga što je u Društvu Uprava jednočlana, pa nikakav cilj ne bi ni bilo moguće ostvariti. U slučaju razmatranja višečlane Uprave Nadzorni odbor će voditi računa o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca kako u pojedinim organima Društva tako i u njihovoj ukupnosti.

Unutarnje kontrole i upravljanja rizikom u odnosu na postupak financijskog izvještavanja

Rizik financijskog izvještavanja, kao operativni rizik, u najvećem se dijelu manifestira kroz takozvane rizike usklađenosti, te ima velik značaj jer korelira s veličinom Grupe i kompleksnošću organizacije, procesa, broja zaposlenih, razgranatosti prodajne mreže i veličinom IT sustava te je prisutan u svim fazama poslovnih procesa. Upravljanje operativnim rizikom zasniva se na primjerenoj organizacijskoj strukturi, uspostavljenim ključnim funkcijama te uspostavljenom sustavu unutarnjih kontrola, odnosno aktivnosti i procesa kojima se osigurava operativna učinkovitost, preciznost, točnost i pravovremenost te usklađenost poslovanja s regulatornim i internim propisima.

Uprava Društva je postavila procese izrade izvještaja koji omogućavaju kontinuiranu kontrolu procesa u svim fazama izrade izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola u postupku financijskog izvještavanja osigurava da financijski izvještaji Društva s prihvatljivom točnošću predstavljaju financijski rezultat i financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Računovodstvene politike Društva predstavljaju načela, pravila i praksu koje Društvo primjenjuje pri sastavljanju i predavljanju financijskih izvještaja. Sažetak značajnih računovodstvenih politika objavljen je u financijskim izvještajima Društva.

Unutarnji računovodstveni kontrolni postupci podrazumijevaju kontrolu formalne, suštinske i računske ispravnosti knjigovodstvene isprave:

- kontrola formalne ispravnosti knjigovodstvene isprave utvrđuje je li isprava sastavljena u skladu s važećim propisima
- suštinska kontrola knjigovodstvene isprave utvrđuje je li se poslovna promjena doista dogodila i je li se dogodila u naznačenom opsegu
- kontrola računske ispravnosti knjigovodstvene isprave podrazumijeva kontrolu matematičkih operacija (dijeljenja, množenja, zbrajanja i oduzimanja) na temelju kojih su dobiveni rezultati na ispravi.

Kontrolu knjigovodstvenih isprava, u skladu s organizacijskom strukturom Društva i internim aktima, obavlja odgovorna osoba prema definiranim ovlaštenjima. Kontrola formalne, suštinske i računske ispravnosti potvrđuje se fizičkim i/ili elektroničkim potpisom odgovorne osobe koja je tu kontrolu izvršila.

Svi izvještaji, kao i sva konta podliježu redovnim kontrolama u sklopu obračuna i izvještavanja. Izvještaje provjeravaju Uprava, Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima i Nadzorni odbor Društva.

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj

Marko Remenar
član uprave

ADRIS GRUPA d. d.
Rovinj

IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI ZA 2024. GODINU

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM

Dioničarima društva ADRIS GRUPA d.d.

Obavili smo angažman s izražavanjem ograničenog uvjerenja o Izvještaju o održivosti društva ADRIS GRUPA d.d. ("Društvo") i njegovih ovisnih društava ("Grupa"), uključenog u odjeljku Izvještaj posloводства za 2024. godinu u Godišnjem izvještaju na dan 31. prosinca 2024. godine i za razdoblje od 1. siječnja 2024. godine do 31. prosinca 2024. godine ("Izvještaj o održivosti").

Identifikacija primjenjivih kriterija

Izvještaj o održivosti pripremila je Uprava Društva kako bi se zadovoljili zahtjevi iz članka 32. i 36. Zakona o računovodstvu, kojima se provodi članak 29(a) Direktive EU 2013/34/EU, uključujući:

- Usklađenost s Europskim standardima izvještavanja o održivosti, uvedenima Delegiranom uredbom Komisije (EU) od 31. srpnja 2023. godine o dopuni Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća („ESRS“), uključujući da je postupak koji Društvo provodi za utvrđivanje informacija objavljenih u Izvještaju o održivosti ("Postupak") u skladu s opisom navedenim u odjeljku ESRS 2 IRO-1 i
- Usklađenost objava u pododjeljku EU Taksonomija unutar odjeljka Dodatak B Izvještaja o održivosti u skladu s člankom 8. Uredbe EU 2020/852 („EU Uredba o taksonomiji“).

Inherentna ograničenja u pripremi Izvještaja o održivosti

Kriteriji i priroda Izvještaja o održivosti te izostanak dugogodišnjih utvrđenih mjerodavnih smjernica, standardnih primjena i praksi izvještavanja omogućuju usvajanje različitih, ali prihvatljivih, metodologija mjerenja što može dovesti do razlika među subjektima izvještavanja. Usvajene metodologije mjerenja mogu utjecati na usporedivost pitanja u vezi održivosti koje različite organizacije izvještavaju te na njihovu dosljednost unutar iste organizacije iz godine u godinu, kako se metodologije razvijaju.

U pripremi informacija o budućim događajima sukladno ESRS-u, Uprava Društva dužna je osigurati da su informacije o budućim događajima temeljene na objavljenim pretpostavkama o događajima koji se mogu dogoditi u budućnosti i mogućim budućim aktivnostima Grupe. Stvarni ishodi vjerojatno će se razlikovati, s obzirom na to da budući događaji često ne slijede očekivanja.

U određivanju objava u Izvještaju o održivosti, Uprava Društva tumači nedefinirane pravne i ostale pojmove. Nedefinirani pravni i drugi pojmovi mogu se tumačiti na različite načine, uključujući pravnu usklađenost njihove interpretacije te su u skladu s time podložni neizvjesnostima.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 5.930,00 eura; direktori društva: Katarina Kadunc, Goran Končar i Helena Schmidt; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb, ž. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Odgovornost Uprave Društva

Uprava Društva odgovorna je za dizajn i implementaciju procesa za identifikaciju informacija objavljenih u Izvještaju o održivosti u skladu s ESRS-om i za objavu tog procesa u bilješci ESRS 2 IRO-1 Izvještaja o održivosti. Ta odgovornost uključuje:

- Razumijevanje konteksta u kojem se odvijaju aktivnosti i poslovni odnosi Grupe i razvijanje razumijevanja o zahvaćenim dionicima;
- Identifikaciju stvarnih i potencijalnih učinaka (negativnih i pozitivnih) povezanih s pitanjima održivosti, kao i rizika i prilika koji utječu ili za koje bi se razumno moglo očekivati da će utjecati na financijski položaj Grupe, financijsku uspješnost, novčane tokove, pristup financiranju ili troškove kapitala u kratkom, srednjem ili dugom roku;
- Procjenu značajnosti identificiranih učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima održivosti odabirom i primjenom odgovarajućih pragova značajnosti; i
- Donošenje pretpostavki koje su razumne u danim okolnostima.

Uprava Društva nadalje je odgovorna za sastavljanje Izvještaja o održivosti, sukladno članku 32. i 36. Zakona o računovodstvu kojim se provodi članak 29(a) Direktive EU 2013/34/EU, uključujući:

- Usklađenost s ESRS-om;
- Pripremu objava u pododjeljku EU Taksonomija unutar odjeljka Dodatak B Izvještaja o održivosti, u skladu s člankom 8. Uredbe EU 2020/852 ("EU Uredba o taksonomiji")
- Dizajn, implementaciju i održavanje unutarnjih kontrola za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja Izvještaja o održivosti, koji je bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške; i
- Odabir i primjenu odgovarajućih metoda za izvještavanje o održivosti te formiranje pretpostavki i procjena o pojedinačnim objavama o održivosti koje su razumne u danim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor procesa izvještavanja o održivosti Grupe.

Odgovornost revizora

Angažman smo obavili u skladu s Međunarodnim standardom za izražavanje uvjerenja (MSIU) 3000 (Izmijenjeni), *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija*.

Postupci provedeni u angažmanu ograničenog uvjerenja razlikuju se po svojoj prirodi i vremenskom rasporedu od onih u angažmanu razumnog uvjerenja te je stoga razina uvjerenja stečena u angažmanu ograničenog uvjerenja znatno niža od uvjerenja koje bi se postiglo da je proveden angažman za izdavanje razumnog uvjerenja.

Naši ciljevi su planirati i provesti angažman kako bismo izrazili ograničeno uvjerenje o tome je li Izvještaj o održivosti bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške, te izraziti zaključak u neovisnom izvještaju o izražavanju ograničenog uvjerenja. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako bi, pojedinačno ili zajedno razumno mogle utjecati na odluke korisnika donesene temeljem Izvještaja o održivosti kao cjeline.

Kao dio angažmana ograničenog uvjerenja u skladu s MSIU 3000 (Izmijenjeno) koristimo profesionalnu prosudbu i održavamo profesionalni skepticizam tijekom cijelog angažmana.

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Odgovornost revizora (nastavak)

Naše odgovornosti u vezi Izvještaja o održivosti, u okviru Procesu, uključuju:

- Stjecanje razumijevanja Procesu, ali ne u svrhu davanja zaključka o učinkovitosti Procesu, uključujući ishod Procesu; i
- Dizajniranje i provođenje postupaka za ocjenu je li Proces dosljedan s opisom Procesu Grupe, kako je objavljeno u bilješci ESRS 2 IRO-1.

Naše ostale odgovornosti u vezi s Izvještajem o održivosti uključuju:

- Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja, procesa i informacijskih sustava Grupe relevantnih za pripremu Izvještaja o održivosti, ali ne ocjenjivanje dizajna određenih kontrolnih aktivnosti, pribavljanje dokaza o njihovoj provedbi ili testiranje njihove operativne učinkovitosti;
- Utvrđivanje objava u kojima je vjerojatno da će doći do značajnih pogrešnih prikaza, bilo uslijed prijevare ili pogreške; i
- Dizajniranje i provođenje postupaka usmjerenih na objave u Izvještaju o održivosti u kojima je vjerojatno da će doći do značajnih pogrešnih prikaza. Rizik ne otkrivanja značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare veći je nego u slučaju pogreške jer prijevare može uključivati zavjeru, krivotvorenje, namjerne propuste, lažno prikazivanje ili zaoblazanje unutarnje kontrole.

Naša neovisnost i upravljanje kvalitetom

Angažman smo obavili u skladu sa zahtjevima u pogledu neovisnosti i etičkim zahtjevima Kodeksa etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) ("Kodeks"), koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe. Kodeks je utemeljen na temeljnim načelima integriteta, objektivnosti, stručnosti i dužne pažnje, povjerljivosti i profesionalnog ponašanja.

Postupamo sukladno *Međunarodnom standardu upravljanja kvalitetom (MSUK) 1, Upravljanje kvalitetom za tvrtke koje provode revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge*, i u skladu s njim održavamo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom, uključujući dokumentirane politike i postupke za usklađenost s etičkim zahtjevima, profesionalnim standardima te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima.

Sažetak obavljenog posla

Angažman s ograničenim uvjerenjem uključuje provođenje postupaka za pribavljanje dokaza o Izvještaju o održivosti.

Priroda, vremenski raspored i opseg odabranih postupaka ovise o profesionalnoj prosudbi, uključujući identifikaciju objava u kojima je vjerojatno da će doći do značajnih pogrešnih prikaza, bilo zbog prijevare ili pogreške, u Izvještaju o održivosti.

U provođenju našeg angažmana s ograničenim uvjerenjem, u odnosu na Proces, postupci koje smo proveli uključivali su:

- Stjecanje razumijevanje Procesu na način da smo:
 - postavili upite radi razumijevanja izvora informacija koje koristi Uprava (npr. angažman dionika, poslovni planovi i strateški dokumenti); i
 - pregledali internu dokumentaciju Grupe o Procesu; i
- Ocjenu jesu li dokazi dobiveni iz naših postupaka o Procesu koji je provela Grupa dosljedni s opisom Procesu navedenim u bilješci ESRS 2 IRO-1.

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Sažetak obavljenog posla (nastavak)

U provođenju našeg angažmana s ograničenim uvjerenjem u odnosu na Izvještaj o održivosti, postupci koje smo proveli uključivali su:

- Stjecanje razumijevanja procesa izvještavanja Grupe relevantnih za pripremu Izvještaja o održivosti na način da smo:
 - o postavili upite radi razumijevanja kontrolnog okruženja, procesa i informacijskih sustava Grupe relevantnih za pripremu Izvještaja o održivosti;
- Ocjenu jesu li značajne informacije identificirane Procesom za identifikaciju informacija za objavljivanje u Izvještaju o održivosti uključene u Izvještaj o održivosti;
- Ocjenu jesu li struktura i prezentacija Izvještaja o održivosti u skladu s ESRS-om;
- Provođenje upita relevantnih zaposlenika i analitičkih postupaka o odabranim objavama u Izvještaju o održivosti;
- Provođenje postupaka uvjerenja na temelju uzorka na odabranim objavama u Izvještaju o održivosti;
- Prikupljanje dokaza o metodama za razvijanje značajnih procjena i informacija o budućnosti te o tome kako su te metode primijenjene; i
- Stjecanje razumijevanja procesa za utvrđivanje taksonomski prihvatljivih i taksonomski usklađenih ekonomskih aktivnosti te odgovarajućih objava u Izvještaju o održivosti.

Vjerujemo da su pribavljeni dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg zaključka.

Zaključak s ograničenim uvjerenjem

Na temelju provedenih postupaka i prikupljenih dokaza, ništa nam nije skrenulo pažnju što bi uzrokovalo da vjerujemo kako Izvještaj o održivosti Grupe nije sastavljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 32. i 36. Zakona o računovodstvu kojim se provodi članak 29(a) Direktive EU 2013/34/EU, uključujući:

- Usklađenost s Europskim standardima izvještavanja o održivosti („ESRS“), uključujući da je postupak koji Društvo provodi za utvrđivanje informacija objavljenih u Izvještaju o održivosti ("Postupak") u skladu s opisom navedenim u odjeljku ESRS 2 IRO-1 i
- Usklađenost objava u pododjeljku EU TAKSONOMIJA Objavljivanja u skladu s člankom 8. Uredbe 2020/852 (Uredba o taksonomiji) unutar okolišnog odjeljka Izvještaja o održivosti u skladu s člankom 8. Uredbe EU 2020/852 („EU Uredba o taksonomiji“).

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Ostala pitanja

Naš angažman o izražavanju ograničenog uvjerenja ne odnosi se na ranija razdoblja.

Katarina Kadunc

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

23. travnja 2025. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Hrvatska

1. IZJAVA UPRAVE

1.1. Uvod

ADRIJSKA GRUPA d.d., sa sjedištem u Rovinju, Vladimira Nazora 1 (dalje Adris ili Društvo), korporativni je centar čiji je osnovni cilj ulaganje, upravljanje, koordinacija rada te razvoj Društva i povezanih društava. Misija Društva jest osigurati razvoj svih strateških poslovnih jedinica vodeći računa o zadovoljstvu zaposlenika, krajnjih korisnika i poslovnih partnera na način koji jamči rast vrijednosti dioničkog kapitala te koji je u skladu s interesima zajednice u kojoj Društvo posluje.

U posljednjih tridesetak godina poslovanje kompanije obilježeno je snažnim rastom svih ključnih pokazatelja poslovanja. Adris grupa danas posluje s godišnjim prihodom od većim od milijardu eura i zapošljava više od sedam tisuća ljudi.

Daljnji rast i razvoj Adris grupe temelji se na perspektivnim i dugoročno održivim poslovima. Turističkim segmentom upravlja MAISTRA d.d., proizvodnju zdrave hrane predvodi CROMARIS d.d., a osiguranje CROATIA osiguranje d.d. U sastavu Grupe posluje i Abilia d.d., utemeljena 2006. godine, kao tvrtka za upravljanje investicijskim projektima i nekretninama Adrisa u cjelini. Osim što ulaže u postojeće poslove, 2023. Adris širi proizvodni portfelj na obnovljive izvore energije, čime uz daljnju diverzifikaciju poslovanja, osigurava samodostatnost i dugoročno zadovoljenje gotovo u potpunosti vlastitih potreba za energijom.

MAISTRA d.d. predvodi turistički dio Adrisova portfelja (dalje u tekstu Maistra Hospitality Group, skraćeno Maistra ili segment turizam). Lider je turizma u nas, prije svega u segmentu luksuznog turizma, upravljajući s 18 hotela, šest kampova i 10 resorta. S turističkim objektima na prestižnim lokacijama u Rovinju i Vrsaru, Dubrovniku, Zagrebu te uskoro i Splitu Maistra je na pravom putu postati prvoklasnim i prepoznatljivim hospitality brendom u međunarodnim okvirima. Uz snažno oslanjanje na destinacijske brendove i pružanje autentičnog istarskog, hrvatskog i mediteranskog doživljaja Maistra ponudu temelji na visoko personaliziranoj usluzi te razvijanju inovativnih i konkurentnih sadržaja u objektima najviše kategorije.

Među najvažnija dosadašnja ulaganja ubrajaju se hoteli s pet zvjezdica Monte Mulini (2009.) i Lone (2011.), obnova najstarijeg rovinjskog hotela Adriatic te obiteljski hotel Amarin, otvoren 2016. godine. Tomu treba pridodati kupnju i obnovu hotela Hilton Imperial u Dubrovniku. Otvorenjem Grand Park Hotela Rovinj u travnju 2019. dovršeno je uređenje zone Monte Mulini, jedne od najluksuznijih turističkih zona na Jadranu. Početak 2018. obilježili su kupoprodaja udjela u HUP-u Zagreb i njegova integracija u sustav Adris grupe. Ubrzo nakon toga počinju pripreme za zagrebačke strateške projekte – obnovu hotela Westin i Panorama. U proljeće 2023. dovršena je rekonstrukcija i *repozicioniranje* Panoramete te je otvoren novi hotel s novim brendom - Zonar Zagreb. Početkom 2023. godine predstavljen je i projekt rekonstrukcije hotela Marjan u Splitu. Radovi su u tijeku i odvijaju se prema planu.

Ostvareni rezultati najbolja su potvrda vizije razvoja i strategije ulaganja u luksuzan segment turističke ponude s četiri i pet zvjezdica, koju tvrtka nastavlja i u sljedećem razdoblju.

CROMARIS d.d. (dalje u tekstu Cromaris ili segment zdrave hrane) lider je hrvatske marikulture i sedma kompanija u svijetu u uzgoju brancina i orade. Prepoznat je kao predvodnik u svježini i vrhunskoj kvaliteti proizvoda te inovacijama i održivom poslovanju. Objedinjavanjem nekoliko manjih domaćih tvrtki za uzgoj i preradu ribe u novu tvrtku Cromaris sa sjedištem u Zadru Adris grupa 2009. godine ozbiljno je zakoračila u područje marikulture i uzgoja bijele ribe.

Kompanija raspolaže sa sedam uzgajališta, jednim od najmodernijih mrjestilišta za brancin i oradu u Europi te suvremenim pogonom prerade. Vertikalno je integrirana kompanija „od mora do stola”, što osigurava sljedivost u svim fazama proizvodnje – od vlastitog mrjestilišta, uzgoja, prerade i otpreme te prodajne organizacije na ključnim tržištima. Proizvodni portfelj čine svježa riba – orada, brancin i hama te od 2021. nove dvije uzgojne vrste gof i zubatac, kojeg Cromaris uzgaja jedini u svijetu. Izrazito je izvozno orijentirana tvrtka koja na inozemnim tržištima ostvaruje više od 80 posto količinske prodaje. Uz hrvatsko tržište, izvozi i na većinu EU tržišta, glavninu na talijansko i španjolsko, najvažnija svjetska tržišta bijele ribe. Od osnutka kompanije 2009. do danas proizvodnja se povećala više od 13 puta. Cromaris obavlja održiv i globalizaciji otporan posao, a promjene potrošačkih navika u smjeru okretanja zdravijem načinu života, djelatnosti zdrave hrane neprestano će povećavati vrijednost.

Početkom 2014. Adris grupa postala je većinskim vlasnikom vodeće i najstarije hrvatske osiguravateljne kuće CROATIA osiguranja d.d. (dalje u tekstu Croatia osiguranje ili segment osiguranje). Croatia osiguranje je nizom prigodnih aktivnosti tijekom 2024. godine obilježilo 140. obljetnicu od svog osnutka, kao i 10 godina poslovanja u sastavu Adris grupe. U 2024. Croatia osiguranje nastavlja držati vodeću poziciju na hrvatskom tržištu. Uz hrvatsko tržište, Croatia osiguranje posluje i na tržištima Slovenije, Srbije, BiH i Sjeverne Makedonije.

Potvrđuje se i kao digitalni lider. Digitalni segment poslovanja bilježi nove pozitivne rezultate i u 2024. godini. Broj klijenata koji koriste Moja Croatia mobilnu aplikaciju u kontinuiranom je porastu. Uz LAQO već etablirani prvi hrvatski digitalni osiguravateljni brand lansiran 2020. godine, u veljači 2024. Croatia je lansirala Koreqt, naprednu digitalnu platformu za usporedbu i odabir proizvoda i usluga.

Nastavljaju se i ulaganja u razvoj i širenje zdravstvenog segmenta s ciljem otvaranjem modernih poliklinika sa širokom ponudom zdravstvenih usluga u svim dijelovima Hrvatske. U 2024. godini Croatia Poliklinika tako je dostupna svim stanovnicima Hrvatske u devet gradova: Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku, Varaždinu, Zadru, Puli, Koprivnici i Dubrovniku.

Pregled cjelovite strukture Grupe s popisom svih povezanih društava Grupe na dan 31. prosinca 2024. nalazi se u se u Financijskim izvještajima u bilješci Opći podaci.

1.2. Opća osnova za sastavljanje izvještaja o održivosti

Konsolidirani Izvještaj o održivosti Adris grupe d.d. („Društvo“) i njezinih ovisnih društava (zajedno „Grupa“) za izvještajnu godinu koja završava 31. prosinca 2024. (od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024.) pripremljen je u skladu s Hrvatskim zakonom o računovodstvu i Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS) prema Direktivi o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD).

Izvještaj objedinjuje informacije o održivosti za poslovanje Grupe u poslovnim segmentima turizma, proizvodnje zdrave hrane i osiguranja. Obuhvaća podatke za ključna ovisna društva Croatia osiguranje d.d. i povezana društva („CO grupa“), Cromaris d.d. i Maistru d.d. i povezana društva te HUP-Zagreb d.d. („Maistra grupa“). Informacije u Izvještaju o održivosti Grupe sastavljene na istoj konsolidiranoj osnovi kao i konsolidirani financijski izvještaji Grupe.³

³ BP1; 5a, 5b-i

Sadržaj ovog Izvještaja temelji se na rezultatima procjene dvostruke značajnosti iz 2024. godine provedene u skladu sa zahtjevima navedenima u CSRD i ESRS standardima. Procjena identificira značajne okolišne, društvene i upravljačke (ESG) učinke, rizike i prilike, a istovremeno se bavi interesima različitih dionika Grupe. Procjena dvostruke značajnosti temelj je određivanja prioriteta najvažnijih čimbenika održivosti za objavljivanje.

Izvještaj o održivosti Adris grupe pruža ključne informacije o poslovanju na razini Društva i njegovih ovisnih društava. U procesu procjene dvostruke značajnosti razmatrani su uzvodni i nizvodni lanci vrijednosti, pri čemu su korišteni javno dostupni podaci i informacije unutar segmenata Grupe. Međutim, zbog složenosti prikupljanja podataka iz lanca vrijednosti, Grupa je odlučila iskoristiti izuzeće koje nudi ESRS (ESRS 1 133.) za prve tri godine izvještavanja o održivosti. Ovo izuzeće omogućuje kompaniji da ograniči informacije iz lanca vrijednosti na one koje su već dostupne unutar kompanije, kao što su interni i javno dostupni podaci, te da pri objavljivanju pokazatelja nije obavezna uključiti informacije o višim i nižim razinama lanca vrijednosti, osim onih koji proizlaze iz drugih propisa EU-a, kako je navedeno u Dodatku B ESRS-u 2.

S obzirom na to da je ovo prva godina izvještavanja, Grupa u dubinsku analizu nije direktno uključila dionike iz svog uzvodnog i nizvodnog lanca vrijednosti, stoga objavljene politike, mjere, ciljne vrijednosti i pokazatelji ne uključuju informacije iz tih dijelova lanca vrijednosti. U budućnosti Grupa planira početi prikupljati informacije u svom lancu vrijednosti i uključiti ih u svoje izvještavanje.⁴

Nadalje, Izvještaj uključuje sve relevantne podatke i ne izostavlja niti jednu informaciju vezanu uz intelektualno vlasništvo, „*know-how*“ ili rezultate inovacija.⁵

1.2.1. Objave u posebnim okolnostima

Definicije za kratkoročna, srednjoročna i dugoročna razdoblja usklađene su s ESRS-om 6.4 i procesima operativnog i strateškog planiranja. Ove su definicije primijenjene kako bi se održala dosljednost između objavljivanja informacija o održivosti i praksi financijskog izvještavanja tvrtke, osiguravajući usklađenost s internim okvirima planiranja i donošenja odluka.⁶

S obzirom na opisane izazove i složenost prikupljanja podataka iz lanca vrijednosti, kao i mogućnost korištenja izuzeća koju nudi ESRS standard, jedini neizvjesni pokazatelji vezani uz lanac vrijednosti proizlaze iz informacija koje su bile potrebne za kalkulaciju opsega 3 emisija stakleničkih plinova (‘‘GHG emisija’’). Za emisije opsega 3, kategorija 15 (koje potječu iz segmenta osiguranja) za izračun je korištena metodologija Partnerstva za financije računovodstva ugljika (PCAF), dio A ‘‘Financirane emisije’’ (verzija 2, prosinac 2020.). Ovaj se pristup temelji na podacima o financijskim instrumentima, uzimajući u obzir relevantne emisijske faktore. U sektoru osiguranja, analizirane su emisije povezane s državnim obveznicama (uključujući i trezorske zapise), dionicama, korporativnim obveznicama, alternativnim investicijskim fondovima (AIF), fondovima kojima se trguje na burzi (ETF), otvorenim investicijskim fondovima (UCITS), ulaganjima za unit-linked proizvode (UL), zajmovima, depozitima i novcem na poslovnim računima. Dodatno, emisije iz opsega 3 za kategorije 1. *Kupljena roba i usluge*, kategoriju 2. *Kapitalna dobra* i kategoriju 4. *Prijevoz i distribucija* na višoj razini izračunate su temeljem procjene pristupom financijske potrošnje i primjenom odgovarajućih faktora za izračun putem financijske potrošnje.⁷

⁴ BP-1, 5c

⁵ BP-1, 5d

⁶ BP-2, 9

⁷ ESRS 2; 9, BP-2 10. a), b), c), d)

Korišteni su opće prihvaćeni emisijski faktori iz baza odobrenih od strane GHG Protokola (npr. Exiobase, USEEIO, DEFRA itd.), kao i nacionalni faktori, a koji na temelju izračuna ne stvaraju visoku neizvjesnost, također za potrebe izračuna kategorija 1, 2, 4 opsega 3 korišten je trošak koji je Grupa realizirala u 2024. godini tako da podatak o trošku nije neizvjestan.⁸

Grupa će u srednjoročnom razdoblju uspostaviti sustave prikupljanja podataka od svojih ključnih dionika u lancu vrijednosti (dobavljača, poslovnih partnera, lokalne zajednice te klijenata i krajnjih korisnika) kako bi se unaprijedio proces dužne pažnje i osigurao bolji uvid u učinke, rizike i prilike koji dolaze iz samih lanca vrijednosti.⁹

Konsolidirani izvještaj o održivosti uključuje podatke propisane člankom 8. Uredbe 2020/852 (Uredba o taksonomiji). Informacije propisane Uredbom o taksonomiji nalaze se u tematskom dijelu ovog izvještaja vezanom uz klimatske promjene. Grupa je za određene zahtjeve za objavljivanje primijenila prijelaznu odredbu prema ESRS 1 10.4. sukladno kojoj je moguće izostaviti zahtjeve za objavljivanje koji se postupno uvode, a za koje je utvrđeno da su značajni. To uključuje sljedeće zahtjeve za objavljivanje: E1-9 Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom, E5-6 Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s iskorištavanjem resursa i kružnim gospodarstvom, S1-7 Obilježja radnika poduzeća koji nisu u radnom odnosu, dio zahtjeva za objavljivanje S1-14 Pokazatelji zdravlja i sigurnosti, povezan s radnicima koji nisu u radnom odnosu i S1-15 Ravnoteža između poslovnog i privatnog života. Sukladno analizi dvostruke značajnosti teme Onečišćenje (ESRS E2), Voda i morski resursi (ESRS E3), Bioraznolikost i ekosustavi (ESRS E4) i Radnici u lancu vrijednosti (ESRS S2) nisu utvrđene kao značajne na razini Grupe. Poglavlje 1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO) detaljno objašnjava proces utvrđivanja značajnih čimbenika održivosti. Pregled i struktura ESRS tema koje su kroz proces dvostruke značajnosti nisu utvrđene kao značajne u dodatku 2. dokumenta.¹⁰

Tablica 2. : *Uključivanje upućivanjem*

Točka na koju se upućuje	Konsolidirani financijski izvještaj
Neto prihod za potrebe izračuna energetskeg intenziteta i intenziteta emisija stakleničkih plinova.	Bilješka 5. konsolidiranog Financijskog izvještaja
Ukupan broj zaposlenika na dan 31. prosinca 2024. godine.	Bilješka 9. konsolidiranog Financijskog izvještaja

⁸ ESRS 2, 11 b, i ii

⁹ BP-2, 10a, b,c,d

¹⁰ BP-2, 15

1.3. Upravljanje održivošću

1.3.1. Opis sustava korporativnog upravljanja

Struktura korporativnog upravljanja Društva temelji se na dualističkom sustavu koji se sastoji od Nadzornog odbora i Uprave Društva. Oni su s Glavnom skupštinom, u skladu sa Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima temeljni organi Društva.

U sastavu Nadzornog odbora djeluju tri pododбора koji svojim radom pružaju potporu Nadzornom odboru u ispunjavanju svojih zaduženja. To su Strateški pododbor, Pododbor za imenovanja i nagrađivanje te Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima. Ova struktura, u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima, omogućava učinkovito upravljanje i nadzor poslovanja, usklađujući korporativne prakse s potrebama dionika i zajednice. S obzirom na regulatorne i tržišne promjene, Društvo unapređuje svoje upravljačke politike. Načela upravljanja temelje se na transparentnosti, odgovornosti i etičkom ponašanju, što je podržano internim pravilima poput Etičkog kodeksa i Kodeksom korporativnog upravljanja kojeg su zajednički razvili Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza. Društvo redovito objavljuje godišnje upitnike o usklađenosti, koja su dostupna na korporativnoj web stranici.

Uprava Društva ima ključnu ulogu u utvrđivanju i rješavanju značajnih učinaka, rizika i prilika na održivost.

Upravljačka tijela strukturirana su na način da posjeduju ili mogu pristupiti odgovarajućim vještinama i stručnosti za nadgledanje pitanja održivosti sljedećim mjerama:

- Svaka operativna kompanija imenovala je ESG koordinate zadužene za operacionalizaciju ciljeva održivosti, usklađenost s propisima i angažman dionika. Ti stručnjaci odgovaraju upravama pojedinih društava i pružaju ciljne uvide upravljačkim tijelima.
- Po utvrđivanju značajnih čimbenika održivosti, viši menadžeri i direktori odgovorni za korporativne funkcije Društva izravno su uključeni u provedbu ciljeva održivosti u cijeloj Grupi.
- Uprava i Nadzorni odbor uključuju članove s velikim akademskim i profesionalnim iskustvom, kao što su doktori znanosti iiskusni lideri u industriji, osiguravajući snažno razumijevanje strateških, operativnih i izazova.
- U pripremi za nove regulatorne standarde, uključujući ESRS i Direktivu o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD), Grupa je provela obuke članova uprava i višeg rukovodstva poslovnih segmenata kako bi produbila njihovo razumijevanje propisa i okvira održivosti.¹¹

Uprava Društva redovito se informira o pitanjima održivosti putem uspostavljenih mehanizama izvještavanja. ESG koordinatori na razini Društva i poslovnih segmenata konsolidiraju i predstavljaju relevantne podatke o održivosti, uključujući napredak u mjernim podacima, rizicima i učinkovitosti politika i aktivnosti. Koordinatori se povezuju s operativnim jedinicama kako bi osigurali sveobuhvatno i točno prikupljanje podataka.¹²

¹¹ GOV-1 23a, 23b

¹² GOV-2, 26a, 26b

U 2024. godini Uprava te viši menadžment društva izravno su uključeni u proces procjene dvostruke značajnosti i identifikaciju značajnih učinaka, rizika i prilika (vidi *tablice 6. do 8. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe*) putem intervjua i prilikom potvrđivanja rezultata analize dvostruke značajnosti.¹³

1.3.2. Opis uloge upravljačkih i nadzornih tijela u upravljanju značajnim čimbenicima održivosti

Izbor članova Uprave i Nadzornog odbora temelji se na sveobuhvatnoj procjeni vještina, znanja i kompetencija, bez ograničenja spola, dobi, rase ili etničke pripadnosti. Etičkim kodeksom nadalje se propisuju visoki standardi profesionalnog i etičkog ponašanja u cijeloj Grupi, sa strogim politikama o sukobu interesa, borbi protiv korupcije i zaštiti zviždača. Također, Društvo omogućava zastupljenost zaposlenika u svojim upravljačkim tijelima predstavnicom zaposlenika koja je član Nadzornog odbora.¹⁴ Ovom strukturom nastoji se omogućiti zaposlenicima da budu uključeni u administrativne, upravljačke i nadzorne procese te da se perspektiva zaposlenika uključuje u ključne odluke i strategije Društva.

Uprava društva

Uprava je odgovorna za vođenje svakodnevnih operacija i ostvarivanje strateških ciljeva Društva. Članove Uprave imenuje Nadzorni odbor.

Marko Remenar kao jedini član Uprave nadgleda svakodnevne aktivnosti i provedbu strateških ciljeva uz suradnju s višim menadžerima Društva, koji koordiniraju sve korporativne funkcije.

Uprava i viši menadžment Društva, zajedno s menadžmentom pojedinih segmenata ima ključnu ulogu u osiguravanju integracije održivosti u poslovanje Grupe, nadgledajući provedbu usmjerenja održivosti Grupe u svim poslovnim segmentima.¹⁵ Od 2023. ciljevi povezani s ESG-om uključeni su u naknade menadžmenta, a isti se nadograđuju svake godine.¹⁶ Uprava i viši menadžment Društva zaduženi su za nadzor učinaka, rizika i prilika povezanih s održivošću na najvišoj razini upravljanja. Uprava i viši menadžment preispituju i odobravaju politike održivosti Društva, koje obuhvaćaju okolišne, društvene i upravljačke (ESG) aspekte.¹⁷

¹³ GOV-2, 26c

¹⁴ GOV-1, 21b

¹⁵ GOV-1, 22b, 22c

¹⁶ GOV-1, 22d

¹⁷ GOV-1, 22b, 22c

Nadzorni odbor

U sastavu Nadzornog odbora djeluju *Strateški pododbor*, *Pododbor za imenovanja i nagrađivanje* te *Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima* koji svojim radom pružaju potporu Nadzornom odboru u ispunjavanju svojih zaduženja. Nadzorni odbor Društva tijekom 2024. godine činili su:

- mr. sc. Ante Vlahović, predsjednik
- dr. sc. Tomislav Budin, zamjenik Predsjednika
- dr. sc. Marica Šorak-Pokrajac, zamjenica Predsjednika
- Rino Bubičić, član
- mr. sc. Hrvoje Patajac, član
- Vitomir Palinec, član
- Ida Lokmer, članica
- Erika Zgrablić, članica predstavnik zaposlenika
- Petar Vlaić, član (od 12.6.2024.)¹⁸

Strateški pododbor

Strateški pododbor sudjeluje u procesu procjene i analize poslovnog konteksta, razvijanja opcija, procjene rizika, troškova i koristi, implementacije i nadzora implementacije strategije poslovanja i strateških odluka te savjetovanjem Nadzornog odbora i Uprave Društva u ostvarivanju zajedničke vizije. Strateški pododbor procjenjuje i savjetuje o strateškim inicijativama Grupe, uključujući razvoj poslovanja, upravljanje rizicima i integraciju održivosti. Linije izvještavanja strukturirane su tako da olakšavaju učinkovitu komunikaciju i odgovornost između odbora i Nadzornog odbora.¹⁹

Članovi Strateškog pododbora na dan 31.12.2024. su: Ante Vlahović, predsjednik, Hrvoje Patajac, član i Tomislav Budin, pridruženi član.²⁰

Pododbor za imenovanja i nagrađivanje

Pododbor za imenovanja i nagrađivanje sudjeluje u pripremi procedura za selekciju i imenovanje članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, procjeni znanja, vještina i iskustva kandidata kao i pripremi opisa zahtjeva i poslova vezanih uz pojedino imenovanje člana Uprave odnosno odabira člana Nadzornog odbora, procjeni sastava, veličine, članstva i kvaliteti rada Uprave i Nadzornog odbora Društva, kao i njihovih znanja, vještina i iskustva. Sudjeluje u pripremi Politike primitaka za članove Nadzornog odbora, Uprave i višeg rukovodećeg kadra Društva, preporučuje Nadzornom odboru primitke koje bi trebali primiti članovi Uprave, preporučuje Nadzornom odboru politiku primitaka za članove Nadzornog odbora, nadzire iznos i strukturu primitaka višem rukovodstvu te nadgleda pripremu zakonom propisanoga obveznog godišnjeg izvještaja o primicima.

Članovi Pododbora za imenovanja i nagrađivanje na dan 31.12.2024. su: Ante Vlahović, predsjednik, Marica Šorak-Pokrajac, članica, Rino Bubičić, član.²¹

¹⁸ GOV-1, 22a

¹⁹ GOV-1, 22b, 22c

²⁰ GOV-1, 22a

²¹ GOV-1, 22a

Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima

Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima analizira financijske izvještaje, pruža podršku računovodstvu Društva, prati integritet financijskih informacija, a osobito ispravnost i konzistentnost računovodstvenih metoda kojima se koriste Društvo i Grupa, uključujući i kriterije za konsolidaciju financijskih izvještaja društava koja u sastavu Grupe. Nadgleda provođenje revizija u Društvu, raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili rukovodstvo, prati djelotvornost sustava unutarnje kontrole i sustava upravljanja rizicima, predlaže imenovanje revizorskog društva te savjetuje Nadzorni odbor. Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima također prati nerevizijske usluge koje pružaju revizori u skladu s primjenjivim zakonskim propisima.²²

Članovi Pododbora za reviziju i upravljanje rizicima na dan 31.12.2024. su: Vitomir Palinec, predsjednik, Marica Šorak Pokrajac, članica, Ida Lokmer, članica.²³

Tablica 3. : Informacija o upravljačkim i nadzornim tijelima

Broj izvršnih i neizvršnih članova²⁴		Broj
Broj izvršnih članova		1
Broj neizvršnih članova		9
Rodna raznolikost u Upravi²⁵		Postotak (%)
Žene		-
Muškarci		100%
Drugo		-
Postotak neovisnih članova nadzornog odbora²⁶		Postotak (%)
Neovisni članovi		0%

1.3.3. Programi poticaja

Adris grupa je u 2023. godini integrirala rezultate vezane uz održivost u svoje programe poticaja s ciljem usklađivanja nagrađivanja menadžmenta s postizanjem nefinancijskih ciljeva.²¹ Razvijen je model nagrađivanja ključnih ljudi u Grupi, odnosno uprava operativnih kompanija i višeg menadžmenta Adrisa koji uravnotežuje kratkoročnu efikasnost i dugoročni rast vrijednosti Grupe i operativnih kompanija, kombinacijom jednogodišnjih i višegodišnjih ciljeva te definiranjem kratkoročnih i dugoročnih financijskih i nefinancijskih ciljeva.

Model propisuje nagrađivanje u skladu sa sustavom nefinancijskih ciljeva usmjerenih na održivi rast Društva. Višegodišnji ciljevi definirani su u programu razvoja poslovanja i programa jačanja stabilnosti organizacije, dok se godišnji ciljevi vežu uz transformaciju poslovanja, razvoj sustava nasljeđivanja te jačanje infrastrukture za praćenje

²² GOV-a, 22b, 22c

²³ GOV-1, 22a

²⁴ GOV-1, 21 a)

²⁵ GOV-1, 21 d)

²⁶ GOV-1, 21 e)

upravljanja održivim poslovanjem. Nadzorni odbor odobrava ciljeve na godišnjoj razini, a dugogodišnji ciljevi se postavljaju na rok od tri godine.

Adris grupa još nije donijela plan mjera s utvrđenim ciljnim vrijednostima za sva područja održivosti, posljedično nisu uključeni ni u sustav nagrađivanja. Odnosi se to i na ciljne vrijednosti za ostvarivanje ciljeva po pitanju klime. U sustav nagrađivanja trenutno je ugrađena izgradnja ESG infrastrukture i sustava koji će omogućiti integraciju konkretnih pokazatelja održivosti. Navedeno je u planu za 2025. godinu.²⁷

1.3.4. Izvještaj o dužnoj pažnji

U skladu sa zahtjevima ESRS-a, Grupa je započela proces detaljne dubinske pažnje za upravljanje pitanjima održivosti uz korištenje OECD-ovih smjernica za multinacionalna poduzeća. Ipak, s obzirom na visoku razinu neizvjesnosti u lancu vrijednosti, Grupa je za prvu godinu Izvještaja koristila eksterne izvore za dužnu pažnju. U ovom su procesu identificirana područja za poboljšanje koja će se, prema Prijelaznoj odredbi 10.2, implementirati u iduće dvije godine, kako bi se osigurao sveobuhvatan proces dužne pažnje u skladu s ESRS-u. U tablici prikazano kako Grupa primjenjuje temeljne elemente dužne pažnje za ljude i okoliš te gdje su oni predstavljeni u ovom Izvještaju o održivosti.²⁸

Ključni elementi postupka dužne pažnje analize	Točke u izvještaju o održivosti
a) Integracija dužne pažnje u upravljanje, strategiju i poslovni model	1.3.2. Opis uloge upravljačkih i nadzornih tijela u upravljanju značajnim čimbenicima održivosti
	1.3.3. Programi poticaja 1.6.1. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika; 2.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 2.4.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.2.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 4.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom
b) Suradnja s pogođenim dionicima u svim ključnim koracima postupka dužne pažnje	1.5. Dionici – Interesi i stajališta dionika 1.6.2. Metodologija procjene dvostruke značajnosti 1.6.2. Metodologija procjene dvostruke značajnosti
c) Utvrđivanje i procjena štetnih učinaka	1.6.1. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika; 2.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 2.4.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.2.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 4.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

²⁷ GOV-3 c

²⁸ GOV-4, 30

Ključni elementi postupka dužne pažnje analize	Točke u izvještaju o održivosti
	učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom
d) Poduzimanje mjera za uklanjanje tih negativnih učinaka	Podaci o mjerama navedeni u tematskim standardima (2.3.5. Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama, 2.4.3. Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom; Poduzimanje mjera za značajne učinke, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera i pristupa, 3.2.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na zajednice, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika; 3.3.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost tih mjera)
e) Praćenje učinkovitosti tih nastojanja i priopćavanje	Podaci o ciljnim vrijednostima navedeni u tematskim standardima (2.3.6. Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama (samo za segment zdrave hrane)).

1.3.5. Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti

S ciljem sprječavanja prekomjerne izloženosti rizicima i potencijalnim nezakonitostima i nepravilnostima u poslovanju, Društvo uspostavlja i provodi sustav unutarnje kontrole u svim područjima poslovanja i koji obuhvaća primjerenu organizacijsku strukturu, interne akte, poslovne procese i uspostavljen sustav izvještavanja na svim razinama Društva. Na taj način nastoji se osigurati operativna učinkovitost, preciznost, točnost i pravovremenost podataka te usklađenost poslovanja s regulatornim i internim propisima, a sve s ciljem svođenja rizika na najmanju prihvatljivu mjeru u svim poslovnim procesima Društva.

U izvještajnom razdoblju, glavni cilj bila je uspješna implementacija Europskih standarda za izvještavanje o održivosti (ESRS). Shodno tome, grupa još nije uspostavila sustav upravljanja rizicima i unutarnje kontrole povezane s izvještavanjem o održivosti, no uspostava se planira u idućim izvještajnim razdobljima.

1.4. Opis strategije, poslovnog modela i lanca vrijednosti

1.4.1. Značajne skupine proizvoda, usluga i tržišta

Adris grupa je prema revidiranom konsolidiranom izvješću u 2024. godini ostvarila ukupan konsolidirani prihod u iznosu od 1,1 milijardu eura i zapošljava 7.473 zaposlenika (Bilješka 9. konsolidiranog Financijskog izvještaja), u osam različitih država. Detaljnija raščlamba nalazi se u tablici ispod.²⁹

Tablica 4. : Zaposleni po državama

Države u kojima Grupa posluje	Broj zaposlenika prema zemljopisnim područjima ³⁰
Hrvatska	6.449
Srbija	493
Bosna i Hercegovina	266
Sjeverna Makedonija	250
Slovenija	6
Italija	7
Njemačka	1
Poljska	1
Ukupno	7.473

Poslovanje Grupe obuhvaća segmente osiguranja, turizma i zdrave hrane. Segment osiguranja obuhvaća poslovanje društva Croatia osiguranje d.d. i povezanih društva (*“CO grupa”*), segment turizma odnosi se na društvo Maistra d.d. i povezana društva te HUP-Zagreb d.d. (*“Maistra grupa”*), dok segment zdrave hrane obuhvaća društvo Cromaris d.d. i vezana društva.

U 2023. godini sklopljen je ugovor o zajedničkom ulaganju u obnovljive izvore energije s ENCRO Grupom, čime su dodatno diversificirana ulaganja i osigurana dugoročna energetska samodostatnost.

Adris grupa nije aktivna u sektoru fosilnih goriva, proizvodnji kemikalija, oružju ni uzgoju i proizvodnji duhana.³¹

Segment osiguranja

Osnovne djelatnosti društava CO grupe su sklapanje i ispunjavanje ugovora o životnim i neživotnim osiguranjima te poslovi reosiguranja, uz obavljanje dodatnih djelatnosti poput upravljanja mirovinskim fondovima, tehničkih pregleda vozila, medicinskih usluga i poslovanja nekretninama.

²⁹ SBM-1, 40a iii

³⁰ SBM-1, 40 a iii

³¹ SBM-1, 40d

Dodatno klijentima nudi financijske usluge povezane uz osnovne djelatnosti osiguranja i reosiguranja, uključujući distribuciju osiguranja, kreditno posredovanje, nuđenje udjela investicijskih fondova te ponudu mirovinskih programa dobrovoljnih mirovinskih fondova i osiguravajućih društava, u skladu s važećim propisima.³²

CO grupa posluje na tržištima Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Sjeverne Makedonije, pružajući usluge fizičkim osobama, malim i srednjim poduzećima te korporacijama.³³

Segment turizma

Društva u sastavu Maistra grupe čine jedinstven sustav, jedan od vodećih hrvatskih hotelskih lanaca i predvodnik u luksuznom segmentu, prisutan u prestižnim hrvatskim turističkim odredištima (Istra - Rovinj/Vrsar; Zagreb, Dubrovnik, Split).

Maistra grupa trenutno upravlja s ukupno 35 hotela, resorta i kampova u različitim turističkim odredištima, podijeljenih u četiri brenda: *Maistra Collection* (Istra), *Maistra City Vibes* (Zagreb), *Maistra Select* (Istra i Dubrovnik) i *Maistra Camping* (Istra).

Maistra grupa kombinira inovativne tehnologije, međunarodne standarde i održivi razvoj s naglaskom na očuvanje okoliša. Strateški razvoj uključuje kontinuirana ulaganja u izgradnju, obnovu i podizanje kvalitete usluga, čime se učvršćuje njezina pozicija vodećeg investitora u hrvatskom turizmu i jača konkurentnost na nacionalnoj i europskoj razini.

Segment zdrave hrane

Cromaris d.d. posluje u sektoru marikulture, upravljajući sa sedam ribogojilišta, mrjestilištem i suvremenim pogonom za preradu. Tržišnu snagu i konkurentnost temelji na kvaliteti, svježini i inovacijama.

Asortiman obuhvaća svježu ribu, filete i delikatesni program, uključujući konvencionalno i organski uzgojene vrste. Konvencionalni uzgoj obuhvaća autohtone mediteranske vrste kvalitetne bijele ribe – oradu, brancina, hamu i zubaca, dok organski uzgoj uključuje bio oradu, bio hamu i bio brancina.³⁴

Cromaris je prisutan na domaćem, talijanskom i španjolskom tržištu te u Njemačkoj, Francuskoj, Poljskoj, Švicarskoj, Luksemburgu, Danskoj, UAE-u i još 11 europskih država³⁵.

Tvrtka ostvaruje godišnji prihod od 108 milijuna eura od čega 86 posto a na izvoznim tržištima i zapošljava 614 zaposlenika, od čega je više od 98 posto u Hrvatskoj, a ostali u Italiji, Poljskoj i Njemačkoj.³⁶

Tijekom izvještajnog razdoblja u poslovnim segmentima Grupe nije bilo značajnih promjena u tržišnoj poziciji ili strukturi klijenata.

³² ESRS 2, SBM-1, 40. a) i

³³ ESRS 2, SBM-1, 40. a) ii

³⁴ SBM-1, 40a i

³⁵ SBM-1, 40a ii

³⁶ SBM-1, 40a iii

1.4.2. *Elementi strategije povezani s održivošću*

Adris grupa upravlja diversificiranim poslovnim modelom u različitim sektorima koji doprinose strateškim ciljevima održivog rasta, inovacija i stvaranja vrijednosti za dionike. Integracijom ključnih resursa i ishoda u lance vrijednosti, Grupa osigurava ekonomske, društvene i okolišne koristi.

Strategija uključuje značajna ulaganja u održivost poslovanja, uključujući 600 milijuna eura do 2026. godine, od čega je 130 milijuna eura namijenjeno zelenoj energiji. Cilj je uskladiti okolišne i društvene zahtjeve s kontinuiranim rastom poslovnih pokazatelja.

Ključni izazovi obuhvaćaju upravljanje globalnim rizicima i regulatornu usklađenost, s naglaskom na unaprjeđenje održivog poslovanja i transparentnost.³⁷

Trenutno nisu definirani specifični ciljevi održivosti vezani uz određene proizvode, kupce, regije i odnose s dionicima.³⁸

Segment osiguranja

Strategija segmenta integrira okolišne, društvene i upravljačke čimbenike (ESG), usklađujući poslovanje s očekivanjima dionika. Postupno se uvode mjere za ublažavanje klimatskih promjena, posebno prilagodbom osigurateljnih proizvoda i politike ulaganja.

Tijekom 2024. godine, uloženi su značajni napor u upravljanje ugljičnim otiskom, uključujući planiranje mjera za smanjenje emisija iz opsega 1 i 2 te pripreme za izvještavanje o emisijama iz opsegu 3. Analizom emisija u sva tri opsega osigurat će se temelji za razvoj tranzicijskog plana prilagodbe klimatskim promjenama.

Digitalna transformacija ključan je dio strategije, s fokusom na optimizaciju prodaje, upravljanja proizvodima, štetama, operacijama i korisničkim procesima. Ove inicijative povećavaju operativnu učinkovitost i smanjuju ekološki otisak. Primjerice, na 31.12.2024. godine, 33 posto klijenata iz baze fizičkih osoba (258.118) dalo je suglasnost za e-poslovanje, omogućujući digitalnu dostavu računa i administrativnih dokumenata, čime se smanjuje upotreba papira i emisija povezanih s dostavom.

Segment implementira napredne sustave upravljanja podacima za praćenje metrika održivosti u stvarnom vremenu. Dodatno, strateškom suradnjom poboljšava ekološke ishode, podupire inicijative za podizanje svijesti te razvija specijalizirane pakete osiguranja koji pomažu tvrtkama u tranziciji prema održivom poslovanju.

Ključni izazovi uključuju osiguravanje točnosti i potpunosti podataka u svim operacijama i tržištima te sporiju prilagodbu tržišta *održivim osigurateljnim* proizvodima, posebno u manje razvijenim regijama.³⁹

Segment turizma

Poslovni model i strategija segmenta usmjereni su na održivi rast, inovacije i stvaranje vrijednosti za dionike. Integracijom ključnih resursa u lance vrijednosti osigurava ekonomske, društvene i okolišne koristi, uz usklađenost s okolišnim i društvenim očekivanjima te kontinuirani rast poslovnih pokazatelja.

³⁷ SBM-1, 40g

³⁸ SBM-1, 40e, f

³⁹ SBM-1, 40g

Kao jedan od vodećih turističkih grupacija segment kontinuirano ulaže u održivost i društvenu odgovornost, s naglaskom na zadovoljstvo gostiju i zaposlenika, suradnju s lokalnim zajednicama i dobavljačima te očuvanje okoliša. Aktivno podupire ciljeve UN-ove Agende za održivi razvoj (SDG) i Europskog zelenog plana, harmonizirajući poslovne procese s načelima održivog razvoja.

Ključni izazovi uključuju upravljanje globalnim rizicima i regulatornu usklađenost, uz fokus na poboljšanje ESG učinaka i transparentnost.⁴⁰

Segment zdrave hrane

Strategija segmenta usklađena je s ciljevima održivosti, uzimajući u obzir globalne, europske i nacionalne strategije i politike. Strategija održivosti obuhvaća ključne okolišne, društvene i upravljačke (ESG) čimbenike te ispunjava očekivanja dionika.

Poseban naglasak stavljen je na usklađenost s EU strategijom o bioraznolikosti do 2030., smjernicama za održivu akvakulturu (2021.–2030.), Nacionalnim planom razvoja akvakulture do 2027., Akcijskim planom za kružno gospodarstvo do 2030. te Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama RH do 2040.

Aktivno se provode mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova (opseg 1 i 2), optimizacijom potrošnje energije i resursa, kao i gospodarenje otpadom te povećanje uporabe i zaštitu bioraznolikosti. Segment je fokusiran je na održive nabavne lance i sljedivost proizvoda "od mora do stola", povećanje proizvodnje organske ribe te unaprjeđenje sustava upravljanja kvalitetom i certifikata.

Briga o zaposlenicima očituje se povećanjem zadovoljstva i dobrobiti radnika, dok odgovornost prema zajednici uključuje suradnju s obrazovnim institucijama i donacije lokalnim inicijativama.⁴¹

1.4.3. *Ključni resursi i pristup njihovom osiguravanju*

Adris grupa putem svojih poslovnih segmenata upravlja različitim ključnim resursima, uključujući prirodne resurse, financijski kapital, kvalificiranu radnu snagu i tehnološke inovacije.

U sektoru osiguranja, primjerice ključni resursi uključuju financijski kapital i digitalne tehnologije kao preduvjet razvoja inovativnih osigurateljskih proizvoda. U segmentu turizma fokus je na korištenju i očuvanju prirodnih i kulturnih dobara, uz pružanje iznimne usluge koja je nemoguća bez kvalitetne radne snage. Marikultura odnosno segment zdrave hrane oslanja se na morske ekosustave i sirovine, nabavljene prema najvišim ekološkim standardima.

Grupa u cjelini ima uspostavljen proces odabira dobavljača, prioritizirajući kvalitetu, ekološke i društvene standarde dobavljača te usklađenost s ciljevima održivosti.⁴²

⁴⁰ SBM-1, 40g

⁴¹ SBM-1, 40g

⁴² SBM-1, 42a

1.4.4. *Trenutne i očekivane pogodnosti*

Rezultati Grupe temelje se na kreiranju ponude proizvoda i usluga najviše razine kvalitete, prilagođene kupcima, investitorima i ostalim dionicima. Rezultati se prate putem mjerljivih ishoda, poput zadovoljstva kupaca, financijskih povrata za ulagače i šire društvene koristi.

Osiguranje razvija i nudi rješenja za upravljanje rizicima, osiguravajući financijsku sigurnost pojedinaca i tvrtki. U segmentu turizma kreira se *premium* ugostiteljsko iskustvo, doprinoseći globalnoj privlačnosti Hrvatske kao turističkog odredišta. Sektor zdrave hrane nudi vrhunsku kvalitetnu bijelu mediteransku ribu, proizvedenu prema načelima održivosti.

Očekivane koristi uključuju održivi rast prihoda, jačanje reputacije robne marke i dugoročno povjerenje dionika.⁴³

1.4.5. *Pregled lanca vrijednosti*

Lanac vrijednosti Grupe obuhvaća uzvodne i nizvodne aktivnosti, osiguravajući učinkovitu nabavu i distribuciju proizvoda i usluga te stvaranje vrijednosti za krajnje korisnike u svim poslovnim segmentima.

Grupa redovito surađuje s regulatornim i upravnim tijelima radi osiguravanja usklađenosti s propisima. Ključni dionici u lancu vrijednosti uključuju dobavljače, kupce, distribucijske kanale i krajnje korisnike, uz naglasak na dugoročne partnerske odnose.⁴⁴

U nastavku pregleda ključnih elementa lanca vrijednosti Grupe po poslovnim segmentima:

Segment osiguranja

Uzvodno, ključni dobavljači segmenta uključuju pružatelje tehnologije, usluga u prometu nekretnina i lokalne izvođače. Većina nabave dolazi s lokalnih tržišta, čime se potiče regionalni gospodarski rast. Dobavljači su dužni poštovati kriterije održivosti, uključujući ljudska prava, zaštitu okoliša i antikorupcijske standarde, u skladu s politikama i Općim uvjetima nabave.

Nizvodno, distribucija osigurateljnih proizvoda i usluga odvija se putem izravne prodaje, brokera i digitalnih platformi. Baza klijenata obuhvaća fizičke osobe i korporativne klijente u Hrvatskoj te regionalnim tržištima, uključujući Srbiju, Bosnu i Hercegovinu i Sjevernu Makedoniju. Segment sustavno prati zadovoljstvo kupaca metodom „*Net Promoter Score* „ (NPS) te koristi povratne informacije za razvoj proizvoda i unaprjeđenje usluga.

Sekundarni lanac vrijednosti segmenta obuhvaća različite dodatne aktivnosti, uključujući poliklinike, tehnički pregled vozila, nekretnine i mirovinske fondove. Uzvodno, ključni procesi uključuju nabavu, komunalne usluge, ulaznu logistiku, ljudske resurse, financijske institucije i kapitalna tržišta. Nizvodno, aktivnosti obuhvaćaju upravljanje otpadom, izlaznu logistiku, kupce, prodaju, leasing te strateška partnerstva.

Segment turizma

Uzvodno segment surađuje s različitim dobavljačima, uključujući proizvođače, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, podizvođače, distributere, veletrgovce i multinacionalne tvrtke. Proces nabave usklađen je s važećim

⁴³ SBM-1, 42b

⁴⁴ SBM-1, 42c

propisima i Općim uvjetima nabave, uz dodatne kontrolne mehanizme koji osiguravaju usklađenost s ciljevima održivosti.

Nizvodno, fokusira se na kreiranje prilagođenih ugostiteljskih ponuda i doživljaja, jačanje povjerenja i lojalnosti gostiju te unaprjeđenje korisničkog iskustva i vrijednosti za goste.

Segment redovito surađuje s regulatornim i upravnim tijelima kako bi se osigurala usklađenost s propisima. Ključni poslovni akteri u lancu vrijednosti uključuju dobavljače, goste, distribucijske kanale i krajnje korisnike, uz naglasak na izgradnju i održavanje kvalitetnih odnosa sa svim dionicima.⁴⁵

Segment zdrave hrane

Uzvodno, segment surađuje s dobavljačima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, zaposlenicima, znanstvenim institucijama i zakonodavnim tijelima. Proces nabave usklađen je s važećim propisima i Općim uvjetima nabave, uz dodatne kontrolne koji osiguravaju usklađenost s ciljevima održivosti, uključujući zaštitu okoliša, antikorupcijske standarde i sprječavanje maloljetničkog rada.

Nizvodno, fokus je na očuvanju povjerenja i lojalnosti potrošača kontinuiranim unaprjeđenjem kvalitete proizvoda. Baza kupaca obuhvaća individualne potrošače i prodajne lance širom EU. Segment održava svoje odnose s kupcima procjenom njihovog zadovoljstva i uključivanjem njihovih povratnih informacija u razvoj proizvoda.³³

1.5. Dionici – Interesi i stajališta dionika

Angažman dionika temelj je korporativnog upravljanja i kulture Adris grupe. Informacije prikupljene putem postojećih komunikacijskih kanala koriste se u procesu dužne pažnje i procjeni dvostruke značajnosti.

Sljedeća tablica prikazuje kako Adris grupa komunicira sa svojim ključnim dionicima, svrhu tih angažmana te ključne rezultate.⁴⁶

Tablica 5 . : Pregled ključnih dionika

Ključni dionici	Svrha angažmana	Kanali
Zaposlenici i sindikati	Svrha angažmana je osigurati zdravo, sigurno i podržavajuće radno mjesto, potaknuti visoku razinu motivacije zaposlenika, osjećaja pripadnosti i svrhe te pružiti prilike za profesionalni rast i pravednu naknadu.	Ishodi uključuju sastanke, okupljanja zaposlenika, ankete o zadovoljstvu i komunikaciju putem intranetskih portala i biltena.
Potrošači (kupci, gosti i klijenti)	Među najvažnijim dionicima Grupe su i potrošači (gosti u sektoru turizma i klijenti u odjelu osiguranja). Svrha angažmana je prilagoditi proizvode i usluge potrebama, očekivanjima i trendovima potrošača te osigurati povjerenje i lojalnost točnim informacijama i dvosmjernom komunikacijom.	Ankete o zadovoljstvu kupaca, aplikacije za korisničku podršku, programi vjernosti i komunikacija na društvenim mrežama.

⁴⁵ SBM-1, 42. c), AR 14. b)

⁴⁶ SBM-2, 45a, 45 b

Ključni dionici	Svrha angažmana	Kanali
Dioničari	Dugoročna strategija upravljanja usmjerena je na stvaranje veće vrijednosti temeljnog kapitala. Cilj komunikacije s dioničarima i investitorima je omogućiti pristup informacijama koje omogućuju analizu rezultata i predviđanja poslovanja Društva redovitim, pravovremenim, jednostavnim, široko dostupnim, točnim, potpunim, dosljednim i relevantnim izvještavanjem.	Izravna komunikacija na Glavnoj skupštini i neizravna komunikacija putem odnosa s investitorima, financijskih izvještaja i drugih objavljenih podataka.
Dobavljači i partneri	Stvaranje i unapređenje poslovnih odnosa prilagođenih potrebama potrošača i drugih dionika te doprinos trenutnim poslovnim rezultatima i dugoročnim ciljevima održivog razvoja.	Redovita komunikacija redovitim sastancima i posjetama radi razmjene znanja i poboljšanja usluga i proizvoda
Regulatorna tijela i tijela javne uprave	U redovnom poslovanju Grupa poštuje zakonske zahtjeve i surađuje s nadležnim regulatornim i drugim državnim tijelima.	Redovita komunikacija i suradnja radi usklađivanja s regulatornim zahtjevima i očekivanjima javne uprave
Zajednica	Grupa njeguje dugogodišnje partnerstvo sa zajednicama u kojima posluje, prepoznajući da je poslovni uspjeh u velikoj mjeri određen ugledom koji uživa u svojoj zajednici. Svrha angažmana je izgradnja i održavanje dobrih odnosa sa zajednicom i poticanje pozitivnih promjena.	Ishodi uključuju angažman u društveno odgovornim aktivnostima i inicijativama za razvoj zajednice.
Znanstvene i obrazovne ustanove	Suradivanje na istraživačkim i razvojnim projektima i obrazovnim inicijativama.	Zajednički projekti i razmjena znanja koji doprinose inovacijama i obrazovnom napretku
Mediji	Osiguravanje transparentne i dosljedne komunikacije s javnošću.	Redovito ažuriranje i razmjena informacija putem različitih medijskih kanala i aktivnosti.

Zaštita prava zaposlenika ključan je element strategije Adris grupe, koja osigurava poštovanje ljudskih prava i stvaranje poticajnog radnog okruženja. Interni akti jasno definiraju pravila, a imenovani povjerenici zaduženi su za rješavanje pritužbi vezanih uz uznemiravanje i osiguranje radnog okruženja bez diskriminacije.

Grupa teži statusu prepoznatljivog i poželjnog poslodavca, pružajući zaposlenicima sigurne i motivirajuće radne uvjete. Aktivno se analiziraju rizici i prilike povezane s radnim uvjetima, pravima zaposlenika i njihovim zadovoljstvom te time identificiraju i područja za poboljšanje.

Održava se stalni socijalni dijalog sa zaposlenicima putem redovitih istraživanja zadovoljstva, a prikupljene povratne informacije integriraju u procese odlučivanja. Omogućuje to prilagodbu strategije i poslovnog modela u skladu s potrebama i očekivanjima zaposlenika, gdje je to moguće. Ključne prilagodbe uključuju razvoj politika koje promiču inkluzivnost i sigurnost na radnom mjestu, implementaciju mjera za poboljšanje interne komunikacije i suradnje te jačanje organizacijske kulture sustavnim upravljanjem radnim uvjetima i zadovoljstvom zaposlenika.⁴⁷

Adris grupa prepoznaje utjecaj svog poslovanja na lokalne zajednice te aktivno surađuje s njima kako bi bolje razumjela njihove potrebe i očekivanja. Strategija uključuje kontinuiranu komunikaciju i suradnju s lokalnim dionicima, omogućujući usklađivanje poslovnih aktivnosti s prepoznatim interesima zajednice.

⁴⁷ ESRs S1, SBM-2, 12, AR4

Potencijalni rizici povezani s korištenjem zajedničkih resursa, npr. mora, sustavno se procjenjuju kako bi se minimizirali negativni učinci. Adris grupa primjenjuje odgovorno upravljanje i održive prakse, osiguravajući ravnotežu između poslovnih aktivnosti i očuvanja okoliša. Ove aktivnosti uključuju i provođenje studija utjecaja na okoliš te suradnju s lokalnim vlastima i organizacijama na projektima koji doprinose razvoju zajednice i očuvanju okoliša.⁴⁸

U sektoru turizma, primjerice, fokus je na održivom upravljanju resursima i očuvanju bioraznolikosti, što uključuje suradnju s lokalnim vlastima i zajednicama na projektima koji promiču okolišnu odgovornost i ekonomski razvoj, kao na primjer kroz sudjelovanje u radnim skupinama za izradu Strategije razvoja turizma destinacije Rovinj i Vrsara, te stvaranjem novih izvora kapitala kroz potrošnju lokalnih dobara i usluga (npr. obližnji restorani, trgovine itd.) . Provođenjem inicijativa poput edukacije gostiju i lokalnog stanovništva o važnosti zaštite okoliša, nastoji se osigurati pozitivan utjecaj poslovanja na društvo i okoliš.⁴⁹

Strategija Grupe usmjerena je na razvoj proizvoda i usluga koji integriraju elemente održivosti, odgovarajući na rastuća očekivanja potrošača za održivijim rješenjima. Redovita ispitivanja tržišta omogućuju razumijevanje razine zadovoljstva korisnika i prilagodbu poslovnih procesa te razvoj inovativnih i održivih proizvoda i usluga koji su prilagođeni njihovim potrebama i očekivanjima.

Inicijativama koje potiču odgovornije i održivije ponašanje klijenata, kao što je LaqoPrevent, mobilna aplikacija koja promiče odgovorno ponašanje u vožnji i posljedično smanjenje nezgoda na cesti, nastoji se osigurati da poslovanje Grupe doprinosi pozitivnim promjenama u društvu.⁵⁰

Poslovni modeli društava Grupe prilagođeni su kako bi integrirali digitalne inovacije i principe održivosti, omogućujući kontinuirano poboljšanje procesa i proizvoda u skladu s očekivanjima potrošača.⁵¹

Uprava i Nadzorni odbor obaviješteni su o stajalištima i interesima pogođenih dionika kroz predstavljanje rezultata analize dvostruke značajnosti koji upravo održavaju stajališta i interesa pogođenih dionika povezane s održivosti. Pogođeni dionici bili su uključeni u analizu dvostruke značajnosti. Točnije, interni pogođeni dionici bili su uključeni aktivnim angažmanom putem intervjua, a eksterni pasivnim angažmanom.⁵²

1.6. Značajni učinci rizici i prilike (IRO) Grupe

1.6.1. Pregled značajnih učinaka rizika i prilika

Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika, prema vrsti učinaka (stvarni ili potencijalni), kao i informacija o tome na koju je poslovnu aktivnost učinak, rizik ili prilika vezan te gdje se nalazi u lancu vrijednosti navedeno u tablicama 6. do 8. *Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe.*⁵³ Više informacija o specifičnim učincima, rizicima i prilikama nalazi se u tematskom dijelu Izvještaja.⁵⁴

⁴⁸ ESRS S3, SBM2, 7

⁴⁹ ESRS S3, SBM2, AR3

⁵⁰ ESRS S4, SBM-2, 8

⁵¹ ESRS S4, SBM-2, AR 3

⁵² SBM-2 45.d)

⁵³ SBM-3 48a

⁵⁴ SBM-3, 48a, 48c iii, 49; AR 14 d)

Tablica 6. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe – Okolišna pitanja

<i>Pitanja održivosti i povezani IRO-i</i>	<i>I/R/O</i>	<i>Stvarni / Potencijalni</i>	<i>Poslovna aktivnost</i>	<i>Uzvodno</i>	<i>Vlastito poslovanje</i>	<i>Nizvodno</i>	<i>Kratkoročni</i>	<i>Srednjoročni</i>	<i>Dugoročan</i>
1. E1 Klimatske promjene									
1.1. Ublažavanje klimatskih promjena									
1.1.1. Emisije stakleničkih plinova opsega 1 i 2	Negativan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
1.1.2. Emisije stakleničkih plinova opsega 3 – Lanac vrijednosti	Negativan učinak	Stvarni	Grupa	•		•	•		
1.1.3. Ulaganja u zelene projekte	Pozitivan učinak	Stvarni	Osiguranje			•	•	•	
1.2. Prilagodba klimatskim promjenama									
1.2.1. Fizički i tranzicijski rizici povezani s klimatskim promjenama	Rizik		Grupa		•		•	•	•
1.2.2. Poticaji za odgovorno ponašanje i prilagodba proizvoda klimatskim promjenama	Prilika		Osiguranje		•		•	•	
1.2.4. Zelene mogućnosti financiranja	Prilika		Turizam		•		•		
1.2.4. Ulaganje u obnovljivu energiju	Prilika		Grupa		•			•	
1.2.5. Klimatske promjene - investicijske odluke	Prilika		Adris d.d.		•				•

<i>Pitanja održivosti i povezani IRO-i</i>	<i>I/R/O</i>	<i>Stvarni / Potencijalni</i>	<i>Poslovna aktivnost</i>	<i>Uzvodno</i>	<i>Vlastito poslovanje</i>	<i>Nizvodno</i>	<i>Kratkoročni</i>	<i>Srednjoročni</i>	<i>Dugoročan</i>
1. E1 Klimatske promjene									
1.3. Energija									
1.3.1. Potrošnja energije	Negativan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
1.3.2. Obnovljiva energija – poslovni segment	Pozitivan učinak	Potencijalni	Adris d.d.		•			•	•
1.3.4. Uvođenje mjera energetske učinkovitosti	Prilika		Turizam		•		•		
1.3.4. Postupno uvođenje rješenja za obnovljivu energiju	Prilika		Turizam		•			•	
2. E5 Kružno Gospodarstvo									
2.1. Odpad									
2.1.1. Stvaranje otpada	Negativan učinak	Stvarni	Grupa	•	•		•		•
2.1.2. Mogućnost otvaranja jedinice predrasta	Prilika		Zdrava hrana		•			•	•
2.1.3. Ostaci prilikom izlova ribe	Prilika		Zdrava hrana		•			•	•

Tablica 7. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe – Socijalna pitanja

<i>Pitanja održivosti i povezani IRO-i</i>	<i>I/R/O</i>	<i>Stvarni / Potencijalni</i>	<i>Poslovna aktivnost</i>	<i>Uzvodno</i>	<i>Vlastito poslovanje</i>	<i>Nizvodno</i>	<i>Kratkoročni</i>	<i>Srednjoročni</i>	<i>Dugoročan</i>
3. S1 Vlastita Radna Snaga									
3.1. Radni uvjeti - sigurna radna mjesta									
3.1.1. Sigurna radna mjesta	Pozitivan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
3.1.2. Nesigurnosti zbog sezonskog zapošljavanja	Negativan učinak	Stvarni	Turizam		•		•		
3.1.3. Fluktuacija zaposlenika	Rizik		Grupa		•		•		
3.1.4. Radna snaga u segmentima	Rizik		Grupa		•		•		
3.1.5. Zadovoljstvo zaposlenika	Prilika		Turizam		•		•		
3.2. Radni uvjeti – Radno vrijeme									
3.2.1. Radno vrijeme – prekovremeni rad - specifičnosti industrije	Negativan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
3.2.2. Adekvatan tretman zaposlenika koji rade nepravilno radno vrijeme	Pozitivan učinak	Stvarni	Turizam		•		•		
3.3. Radni uvjeti - Sloboda udruživanja, postojanje radničkih vijeća i prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje									
3.3.1. Sloboda udruživanja	Pozitivan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
3.4. Radni uvjeti – Kolektivno pregovaranje, uključujući broj radnika obuhvaćenih sa socijalnim dijalogom									
3.4.1. Kolektivni ugovor	Pozitivan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		

<i>Pitanja održivosti i povezani IRO-i</i>	<i>I/R/O</i>	<i>Stvarni / Potencijalni</i>	<i>Poslovna aktivnost</i>	<i>Uzvodno</i>	<i>Vlastito poslovanje</i>	<i>Nizvodno</i>	<i>Kratkoročni</i>	<i>Srednjoročni</i>	<i>Dugoročan</i>
3. S1 Vlastita Radna Snaga									
3.5. Radni uvjeti - Ravnoteža između poslovnog i privatnog života									
3.5.1. Pogodnosti koje proizlaze iz ravnoteže između poslovnog i privatnog života	Pozitivan učinak	Potencijalni	Grupa		•		•		
3.6. Radni uvjeti – Zdravlje i sigurnost									
3.6.1. Zdravlje i sigurnost - Incidenti	Negativan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
3.6.2. Zdravlje i sigurnost	Pozitivan učinak	Stvarni	Osiguranje		•		•		
3.7. Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Rodna jednakost i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti									
3.7.1. Diskriminacija	Negativan učinak	Potencijalni	Grupa		•		•		
3.7.2. Promoviranje rodne jednakosti i pravedne naknade	Pozitivan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
3.8. Jednako postupanje i mogućnosti za sve – osposobljavanje i razvoj vještina									
3.8.1. Osposobljavanje i razvoj vještina	Pozitivan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
3.9. Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa									
3.9.1. Odgovarajući smještaj	Pozitivan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		

<i>Pitanja održivosti i povezani IRO-i</i>	<i>I/R/O</i>	<i>Stvarni / Potencijalni</i>	<i>Poslovna aktivnost</i>	<i>Uzvodno</i>	<i>Vlastito poslovanje</i>	<i>Nizvodno</i>	<i>Kratkoročni</i>	<i>Srednjoročni</i>	<i>Dugoročan</i>
4. S3 Zajednice									
4.1. Gospodarska, socijalna i kulturna prava zajednica - učinci povezani sa sigurnošću									
4.1.1. Doprinos jačanju infrastrukture zajednice	Pozitivan učinak	Stvarni	Turizam		•		•		
4.1.2. Poticanje rasta lokalnih gospodarstava	Pozitivan učinak	Potencijalan	Turizam			•		•	
4.2. Specifično za društvo									
4.2.1. Ekonomska stabilnost i otpornost zajednice	Pozitivan učinak	Stvarni	Osiguranje		•		•	•	
4.2.2. Osnajivanje zajednica finansijskom i digitalnom pismenošću za bolju dostupnost osiguranja	Pozitivan učinak	Stvarni	Osiguranje		•		•		

<i>Pitanja održivosti i povezani IRO-i</i>	<i>I/R/O</i>	<i>Stvarni / Potencijalni</i>	<i>Poslovna aktivnost</i>	<i>Uzvodno</i>	<i>Vlastito poslovanje</i>	<i>Nizvodno</i>	<i>Kratkoročni</i>	<i>Srednjoročni</i>	<i>Dugoročan</i>
5. S4 Potrošači i krajnji korisnici									
5.1. Učinci povezani s informacijama za potrošače i/ili krajnje korisnike									
5.1.1. Odgovoran marketing (nuđenje pouzdanih informacija gostima)	Pozitivan učinak	Stvarni	Turizam		•		•		
5.1.2. Privatnost podataka	Negativan učinak	Stvarni	Grupa		•		•		
5.1.3. Pristup informacijama	Pozitivan učinak	Stvarni	Grupa		•	•	•		
5.1.4. Kvaliteta usluge poboljšana putem povratnih informacija gostiju	Pozitivan učinak	Stvarni	Turizam	•			•		
5.1.5. Pritisak tržišta – cijene	Rizik		Zdrava Hrana		•	•		•	•
5.1.6. Neuspjeh u zaštiti osobnih podataka gostiju	Rizik		Turizam		•		•		
5.1.7. Povrede podataka koje dovode do krađe osobnih podataka gostiju	Rizik		Turizam		•		•		
5.1.8. Povrede privatnosti zbog neovlaštenog pristupa videosnimkama	Rizik		Turizam		•		•		
5.1.9. Poticanje gostiju kroz programe vjernosti	Prilika		Turizam			•	•		
5.2. Osobna sigurnost potrošača i/ili krajnjih korisnika									
5.2.1. Pritužbe kupaca i krajnjih korisnika	Negativan učinak	Stvarni	Zdrava hrana		•	•	•		
5.2.2. Ribe bez antibiotika	Pozitivan učinak	Stvarni	Zdrava hrana		•	•	•		
5.2.3. Ekonomska stabilnost i otpornost klijenata	Pozitivan učinak	Potencijalni	Osiguranje			•	•	•	

Tablica 8. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe - Upravljanje

<i>Pitanja održivosti i povezani IRO-i</i>	<i>I/R/O</i>	<i>Stvarni / Potencijalni</i>	<i>Poslovna aktivnost</i>	<i>Uzvodno</i>	<i>Vlastito poslovanje</i>	<i>Nizvodno</i>	<i>Kratkoročni</i>	<i>Srednjoročni</i>	<i>Dugoročan</i>
6. G1 Poslovno ponašanje									
6.1. Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući plaćanje									
6.1.1.	Promicanje lokalnog gospodarstva kroz partnerstva s raznolikim dobavljačima	Pozitivan učinak	Stvarni	Turizam	•			•	
6.1.2.	Sirovine za proizvodnju riblje hrane	Rizik		Zdrava hrana	•	•		•	
6.1.3.	Dobavljači tretmana za riblje kupke	Rizik		Zdrava hrana	•	•		•	
6.2. Specifično za subjekt									
6.2.1.	Kibernetička Sigurnost	Rizik		Grupa		•		•	•

1.6.2. Metodologija procjene dvostruke značajnosti

U 2024. godini Grupa je provela procjenu dvostruke značajnosti u skladu s Europskim standardima izvještavanja o održivosti. Ovaj proces omogućio je identifikaciju i ocjenu učinaka, rizika i prilika (IRO), čime je postavljen temelj za određivanje značajnih pitanja održivosti. Proces se odnosi na procjenu dvostruke značajnosti koja obuhvaća procjenu:

- Značajnosti učinka odnosno procjenu stvarnog i potencijalnog utjecaja poslovanja na okoliš, društvo i gospodarstvo,
- Financijske značajnosti odnosno analize rizika i prilika koji mogu imati materijalni financijski utjecaj na poslovanje Grupe.

Proces procjene dvostruke značajnosti proveden je u suradnji s nizom unutarnjih i vanjskih dionika, obuhvaćajući učinke, rizike i prilike u cijelom lancu vrijednosti - uzvodnom, operativnom i nizvodnom. Ovaj proces predstavlja temelj izvještavanja o održivosti Grupe, osiguravajući integrirani pristup u identificiranje i određivanje prioritetnih tema održivosti koje su ključne za poslovanje i dionike.

U nastavku je opisana metodologija upotrijebljena za provedbu procjene.

Identifikacija i uključivanje dionika

Kao dio procesa procjene dvostruke značajnosti Grupa je uključila stavove internih dionika kako bismo uskladili njihove perspektive uz značajne teme. Proces identifikacije i uključivanja ključnih dionika je proveden na razini Grupe i razini operativnih segmenata. Interni dionici bili su predstavnici odjela, stručnjaci za pojedino područje u ovisnim društvima u svim poslovnim segmentima. Uključeni su uz pomoć ciljanih intervju-a što je osiguralo preciznu identifikaciju ključnih tema relevantnih za poslovanje.

Eksterne dionike uključili smo pasivnim angažmanom mapiranjem lanca vrijednosti i *benchmark* analizom, prikupljanjem značajnih informacija o održivosti iz javno dostupnih izvora.⁵⁵

Sastavljanje popisa potencijalno relevantnih tema

U sljedećem koraku Društvo i svi poslovni segmenti zasebno sastavili su popis potencijalno relevantnih pitanja održivosti na temelju angažmana s dionicima, prethodnih procjena materijalnosti, sektorskih analiza i ESRS-a. Analizirani su vlastiti resursi, lokacije i poslovne aktivnosti te procijenjeni stvarni i potencijalni učinci, rizici i prilike unutar vlastitih operacija i lanaca vrijednosti.

U ovoj fazi analiziran je i cjelokupan lanac vrijednosti kako bi se identificirale relevantne teme održivosti.⁵⁶

⁵⁵ IRO-1, 52b-iii

⁵⁶ IRO-1, 53b-i

Identifikacija učinaka, rizika i prilika

Relevantni učinci identificirani su i mapirani na određene poslovne segmente, faze lanca vrijednosti i pogođene dionike. Proces je proveden u skladu sa smjernicama ESRS-a, s naglaskom na sektorski pristup, kako bi se osigurala obuhvatnost svih relevantnih podataka. Zbog izazova u prikupljanju informacija i podataka iz lanca vrijednosti, učinci u lancu vrijednosti identificirani su koristeći javno dostupne izvore informacija.

Identificirani su rizici i prilike, uključujući njihovo podrijetlo unutar lanca vrijednosti i financijske implikacije. S obzirom da su procjene značajnosti učinaka i financijske značajnosti međusobno povezane, njihove međuovisnosti su se uzele u obzir. Naime, učinak može biti financijski značajan od samog početka ili može postati financijski značajan te se razviti u financijske rizike i/ili prilike.⁵⁷

Ocjenjivanje

Svaki čimbenik održivosti opisan je kvalitativno u svrhu procjene njegove pojave kao učinka, rizika ili prilike. Značajnost negativnih učinaka procijenjena je na temelju razmjera, opsega i nepopravljivosti, uz dodatnu procjenu vjerojatnosti njihove pojave za potencijalne negativne učinke. Za pozitivne učinke procjena se temeljila na razmjeru i opsegu, također uzimajući u obzir vjerojatnost nastanka. Za ocjenjivanje financijskih rizika i prilika koristila se vjerojatnost i razmjer financijskih posljedica.

Svako ovisno društvo unutar Grupe provelo je vlastiti proces procjene dvostruke značajnosti. Kako bi se izbjeglo da se zbog raznolikosti segmenata u kojima Grupa posluje zbog konsolidacije rezultata izgube značajni učinci, rizici i prilike na razini Grupe, korišteni su kvantitativni i kvalitativni pragove značajnosti.

Kvantitativni prag značajnosti:

Ako je pitanje održivosti značajno za samo jedan segment, mora zadovoljiti ili premašiti prag od 3,5 da bi se smatralo značajnim na razini Grupe.

Kvalitativni prag značajnosti:

Ako je pitanje održivosti značajno za više od jednog segmenta, smatra se značajnim na razini Grupe. Ovaj pristup prepoznaje kumulativni učinak pitanja održivosti u različitim operativnim kontekstima unutar Grupe.

Pragovi značajnosti za definiranje značajnih učinaka, rizika i prilika na razini segmenata i Adris d.d. definirani su kako slijedi:

- 3.0 za značajnost učinka (na skali od 1-5) za stvarne učinke,
- 3.5 za značajnost potencijalnih učinaka (na skali od 1-5),
- 3.5 za financijsku značajnost (na skali od 1-5) Adris d.d. i 3.0 (na skali od 1-5) za financijsku značajnost pojedinih segmenata.

⁵⁷ IRO-1, 53c-i

Ispod tih pragova značajnosti, učinci, rizici i prilike ne smatraju se dovoljno značajnima da bi se definirali kao značajni. Različiti pragovi značajnosti za procjenu učinaka rezultat su metodologije ocjenjivanja koja osigurava da stvarni učinci imaju veću težinu od potencijalnih učinaka.. Bodovanje su potvrdili ključni interni dionici.⁵⁸

Nakon što su rezultati procjene bili prikupljeni, prvo su pregledani s ključnim dionicima kako bi se osiguralo da su svi relevantni aspekti uzeti u obzir. Konačno rezultati su prezentirani upravama ovisnih društava.

Rezultati su zatim konsolidirani na razini Grupe te će biti temelj za donošenje strateških odluka. Konsolidirani rezultati su također potvrđeni od strane Uprave i višeg menadžmenta Adrisa, čime se osigurava da su svi aspekti procjene dvostruke značajnosti usklađeni s ciljevima i strategijama Grupe.⁵⁹

1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO)

Procjena dvostruke značajnosti pruža Grupi okvir za procjenu učinaka, rizika i prilika održivosti u svim segmentima, uključujući sva ovisna društva.

Ova metodologija pomaže Grupi u identificiranju i rješavanju najkritičnijih pitanja održivosti, usklađujući se s očekivanjima dionika i regulatornim zahtjevima, istovremeno integrirajući načela održivosti u strateško odlučivanje i operativno upravljanje.

Povezanost učinaka i ovisnost s rizicima i prilikama razmatrana je u procesu identifikacije. Svaki učinak analiziran je kako bi se utvrdilo može li imati financijski utjecaj na tvrtku, te je, ako je to bio slučaj, klasificiran kao rizik. Također, ovisnosti su procijenjene za svaki rizik i priliku.⁶⁰

Financijski rizici gledaju se u skladu s njihovom financijskom magnitudom, uključujući one iz održivosti i drugih područja. Trenutno ne postoji poseban sustav za izdavanje i prioritizaciju rizika koji proizlaze iz održivosti ni alati koji bi se koristili za takve procjene.⁶¹

Proces identifikacije, procjene i upravljanja učincima, rizicima i prilikama u Grupi proveden je na razini korporativne funkcije, odnosno Sektora za kontroling i ESG čime se nastoji osigurati da su učinci, rizici i prilike povezani s održivošću sustavno ugrađeni u cjelokupne postupke upravljanja rizicima i doprinose procjeni ukupnog profila rizičnosti Grupe.

Prepoznati učinci ocjenjuju se pomoću pragova značajnosti, uzimajući u obzir aspekte kao što su razmjer, opseg, nepopravljivost i vjerojatnost. Detaljni opis pragova značajnosti nalazi se u *poglavlju 1.6.2. Metodologija procjene dvostruke značajnosti*.

Rizici povezani s održivošću procjenjuju se s obzirom na njihovu međuovisnost s financijskim rizicima. Na primjer, rizici povezani s klimom, poput povećanih operativnih troškova zbog ekstremnih vremenskih uvjeta, procjenjuju se ne samo zbog njihovih posljedica za održivost, već i zbog mogućeg financijskog učinka. Sektor za kontroling i ESG

⁵⁸ IRO-1, 53 iv

⁵⁹ IRO-1, 53d

⁶⁰ IRO-1, 53c i

⁶¹ IRO-1, 53c ii

kontinuirano pregledava ove identificirane rizike kako bi definirali strategije ublažavanja i pratili njihov napredak tijekom vremena.⁶²

Slično tome, proces prepoznavanja, procjene i upravljanja prilikama integriran je u okvir korporativnog upravljanja Grupe. Ove procjene temelje se na strateškom planiranju i dugoročnim ciljevima Grupe, s prilikama povezanim s održivošću kao što su ulaganja u obnovljivu energiju, održivi razvoj turizma i prakse kružnog gospodarstva koje su ugrađene u korporativnu strategiju.

Identificirane prilike također su povezane s metrikama temeljenima na učinku, potičući menadžment i zaposlenike da usklade svoje aktivnosti s obvezama održivosti Grupe. Uprave pružaju nadzor kako bi se osigurala učinkovita provedba i usklađenost tih prilika sa širim ciljevima održivosti Grupe.⁶³

Postupak procjene značajnosti oslanja se na pouzdane ulazne parametre kako bi se osigurala točna i objektivna procjena. Izvori podataka uključuju interne metrike poput operativnih izvješća, procjena utjecaja na okoliš i povratnih informacija od zaposlenika, uz vanjske referentne vrijednosti poput anketa dionika, ESG rejtinga („okolišno, društveno i korporativno upravljanje“) i regulatornih standarda, uključujući ESRS i EU taksonomiju.

Opseg procjene obuhvaća cijeli lanac vrijednosti, uključujući dobavljače, vlastito poslovanje Grupe i nizvodne dionike kao što su kupci i lokalne zajednice. Kako bi se osigurala temeljitost, proces također integrira standarde specifične za industriju, zajedno s pretpostavkama kao što su procjene vjerojatnosti i modeliranje financijske veličine, koje se temelje na povijesnim podacima i budućim projekcijama.⁶⁴

Također, pragovi značajnosti prilagođeni su učincima povezanim s ljudskim pravima, odražavajući smjernice ESRS-a i osiguravajući povećanu osjetljivost na ta kritična pitanja. Shodno tome, kada je riječ o mogućem negativnom učinku na ljudska prava, ozbiljnost učinka ima prednost u ocjeni u odnosu na vjerojatnost tog učinka⁶⁵

U analizi dvostruke značajnosti razmatrala se i materijalna i nematerijalna imovina, lokacije i poslovne aktivnosti s ciljem procjene stvarnih i potencijalnih učinaka, rizika i prilika u vlastitim operacijama i lancu vrijednosti, koji su povezani s onečišćenjem, vodnim i morskim resursima, bioraznolikošću, kružnim gospodarstvom i ekosustavima te poslovnim ponašanjem. Korištena je *desk research* metoda i intervjui s internim dionicima i stručnjacima. S obzirom na prvu godinu analize i 10.2. *Prijelaznu odredbu* koja omogućava trogodišnje razdoblje za uspostavu procesa prikupljanja podataka iz lanca vrijednosti, Grupa i ovisna društva nisu proveli posebno uključivanje dionika za ove potrebe, već su korištene od ranije dostupne informacije i postojeći procesi i kanali komunikacije s lokalnim zajednicama i širom javnosti.⁶⁶

⁶² IRO-1, 53e

⁶³ IRO-1, 53f

⁶⁴ IRO-1, 53g

⁶⁵ IRO-1, 53h

⁶⁶ IRO-1, Dodatak C, ESRS E2, 11; ESRS E3, 8; ESRS E4, 17-19, ESRS E5; 11

Procjena fizičkih i tranzicijskih rizika povezanih s klimatskim promjenama

Grupa je u analizi dvostruke značajnosti posebnu pažnju posvetila razmatranju učinaka, rizika i prilika povezanih s emisijama stakleničkih plinova (GHG) te fizičkim rizicima povezanim s klimatskim promjenama. Grupa je procijenila stvarne i potencijalne učinke na klimatske promjene, odnosno ukupne emisije stakleničkih plinova.⁶⁷ Za prvu godinu, korištene su javno dostupne informacije za sve značajne lokacije poduzeća te su uzeti u obzir i scenariji s visokim emisijama.

U procjene su uključeni i bruto fizički rizici povezanih društva, analizirani tranzicijski rizici povezani s klimatskim promjenama na višim i nižim razinama lanca vrijednosti, s naglaskom na sektorsku analizu u lancu vrijednosti te identificirane tranzicijske prilike i rizici za vlastite operacije. Svim rizicima i prilikama dodijeljena su vremenska razdoblja, u skladu s referentnim dokumentima. Proces je uključivao prikupljanje podataka, procjenu emisija, identifikaciju fizičkih rizika, kvantifikaciju rizika te analizu tranzicijskih rizika i prilika.⁶⁸

Fizički rizici

U skladu s analizom javno dostupnih informacija, prepoznate su sljedeće kronične i akutne posljedice klimatskih promjena za svaki poslovni segment koje mogu imati značajan financijski utjecaj na segment i Grupu.

Segment osiguranja

U životnom osiguranju ne očekuju se značajni utjecaji klimatskih promjena na smrtnost ljudi. Ako do njih dođe, segment je u mogućnosti pravovremeno prilagoditi poslovanje kako bi se osigurala stabilnost.

U neživotnom osiguranju, utjecaji poput gubitka bioraznolikosti i kroničnih fizičkih rizika neće značajno utjecati na poslovanje dok u ostalim slučajevima segment procjenjuje da će efikasno prilagoditi poslovni model u skladu s tržišnim promjenama i posljedicama kroničnih fizičkih rizika.

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su sljedeći materijalni kronični rizici:

- Promjene u obrascima i vrsti oborina (tuča, snijeg/led, kiša),
- Varijabilnost oborina.⁶⁹

Akutni rizici poput povećane učestalosti i intenziteta ekstremnih vremenskih događaja (poplave, suše, toplinski udari, oluje) povećavaju rizik od štetnih posljedica.

Učinci koji mogu proizaći iz klimatskih promjena i događaja koji mogu biti njima uzrokovani ili potaknuti, prate se s povećanom pažnjom i nastoji ih se ugraditi u proizvode, uzimajući u obzir obrasce oluja, tuče, poplava i sušnih razdoblja.

⁶⁷ IRO-1, 20, AR 9

⁶⁸ IRO-1, Dodatak C, ESRS E1, 20, 21, AR13

⁶⁹ IRO-1, E1 AR11 a

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su sljedeći materijalni akutni rizici:

- Hladni valovi,
- Mraz,
- Oluje - mećave, olujni vjetrovi s prašinom i pješčane oluje,
- Jake oborine - kiša, tuča, snijeg/led,
- Poplave - obalne, riječne, oborinske, podzemne vode.⁷⁰

Segment turizma

Za segment turizma najveći je rizik prepoznat u okviru potencijalnog oštećenja imovine. Maistra grupa procjenjuje da može efikasno prilagoditi poslovni model u skladu s tržišnim promjenama i posljedicama prepoznatih kroničnih i akutnih posljedica klimatskih promjena.

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su sljedeći materijalni kronični rizici:

- Porast razine mora,
- promjene u obrascima padalina.

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su sljedeći materijalni akutni rizici

- Poplava - obalne, riječne, oborinske, podzemne vode,
- Suša,
- Erozija zemljišta,
- Šumski požari,
- Jake oborine- kiša, tuča, snijeg/led,
- Jak vjetar.⁷¹

Segment zdrave hrane

Za segment zdrave hrane najveći je rizik prepoznat u dijelu proizvodnje hrane i oštećenja imovine.

Iako kronični rizici poput ugrožavanja infrastrukture, povećanja stresa organizama, širenje bolesti i otežano razmnožavanje mogu imati utjecaj na poslovanje, procjenjuje se da se strategijom praćenja i prikupljanja podataka može prilagoditi tim izazovima u budućnosti.

⁷⁰ IRO-1, E1 AR11 a

⁷¹ IRO-1, ESRS E1, 20b, AR 11

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su sljedeći materijalni kronični rizici:

- Porast razine mora,
- Porast temperature mora,
- Zakiseljavanje mora,
- Porast temperature zraka.

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su sljedeći materijalni akutni rizici:

- Ekstremni vremenski uvjeti,
- Jake olujni vjetrovi,
- Poplave – obalne, oborinske, podzemne vode.

Tranzicijski rizici

Segment osiguranja

U okviru procjene tranzicijskih rizika s aspekta obveza, segment osiguranja identificirao je ključne izazove koji proizlaze iz promjena tržišnog sentimenta. Primjerice, osiguranici mogu prestati surađivati s osigurateljem ako ga percipiraju kao nedovoljno usklađenog s načelima održivosti.

Osim toga, segment osiguranja uzima u obzir regulatorne promjene te specifične pravne i tehnološke mjere koje bi mogle biti poduzete kako bi se ubrzala tranzicija prema niskougljičnom gospodarstvu.

Svjesni strateške važnosti održivosti, kontinuirano se prate regulatorne promjene, analizira tržišni sentiment i prilagođava poslovne strategije kako bi osigurala konkurentnost i zadržala vodeću poziciju u industriji.

Segment turizma

U procjeni tranzicijskih rizika u turizmu identificirani su potencijalni izazovi vezani uz prilagodbu klimatskim EU politikama, koji utječu na hrvatski ugostiteljski sektor. Kako se država usklađuje s tim politikama, sektor se suočava s potrebom prelaska na niskougljično gospodarstvo, porastom cijena energenata i fluktuacijom cijena goriva te potrebom za energetsom učinkovitošću.

Paralelno s regulatornim zahtjevima, potražnja za održivim turizmom raste, jer putnici sve više preferiraju ekološki prihvatljive smještaje. Hoteli koji ne usvoje održive prakse riskiraju gubitak tržišnog udjela i suočavaju se s reputacijskim rizicima, što može negativno utjecati na lojalnost brendu i zadržavanje kupaca.

U skladu s rezultatima analize dvostruke značajnosti, segment je identificirao prijelaz na niskougljično⁷² gospodarstvo kao značajni tranzicijski rizik.⁷³

⁷³ IRO-1, ESRS E1, 20c, AR 12

Segment zdrave hrane

Tranzicijski rizici uključuju promjene u tržišnim preferencijama, gdje potrošači sve više kupuju ribu putem maloprodajnih lanaca umjesto u ribarnicama što stvara pritisak na proizvođače da smanje cijene, što pak može rezultirati smanjenjem profitnih marži te potrebe za prilagodbom poslovnih strategija kako bi se održala konkurentnost. Dodatni izazov predstavljaju nestabilni tržišni uvjeti i geopolitičke situacija, što može utjecati na dostupnost sirovina i dovesti do nestašice, što može utjecati na konačnu cijenu riblje hrane, a zamjena sirovina može zahtijevati dodatna istraživanja i razvoj.

Analiza otpornosti

Prilikom procjene dvostruke značajnosti, Adris grupa provela je analizu poslovne otpornosti kako bi identificirala, razumjela i upravljala tranzicijskim i fizičkim rizicima povezanim s poslovnim aktivnostima u kontekstu klimatskih promjena, posebno unutar područja u kojima se nalaze operacije Adris grupe. Scenarij ublažavanja temelji se na pretpostavci promjena politika kako bi se obuzdala trenutna razina emisija, što će rezultirati prekoračenjem prosječnih globalnih temperatura na više od 4°C.

Analiza otpornosti obuhvaća vlastite operacije svakog segmenta Grupe i povezanih društava te dobavljače i kupce u svim segmentima poslovanja. Kretanjem nizvodno kroz poslovni portfelj i tržište, razina izravnog utjecaja i mogućnosti smanjenja klimatskog rizika opada. Zbog toga je nužna proaktivna suradnja s dionicima kako bi se omogućio napredak u rješavanju klimatskih izazova na kratki, srednji i dugi rok.

1.6.4. Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izvještajem o održivosti poduzeća

Grupa je identificirala značajne informacije koje treba objaviti o svojim značajnim učincima, rizicima i prilikama, primjenom načela i kriterija navedenih u odjeljku 3.2 ESRS 1, "Značajni čimbenici i značaj informacija". Proces će osigurati da objavljene informacije učinkovito odražavaju utjecaj tvrtke na održivost, kao i njezinu izloženost rizicima i prilikama koje bi mogle značajno utjecati na poslovni model, strategiju i financijske rezultate.

Prvi korak identifikacije sveobuhvatna je procjena dvostruke značajnosti, odnosno procjena čimbenika održivosti iz dvije perspektive: (1) utjecaj poslovanja Grupe na okoliš, društvo i upravljanje te (2) financijske i strateške implikacije rizika i prilika povezanih s održivošću na kompaniju. Proces je uključivao unos iz više izvora, uključujući konzultacije s dionicima, regulatorne zahtjeve, industrijska mjerila i interne poslovne podatke.

Za određivanje procjene učinaka, Grupa je slijedila kriterije značajnosti navedene u ESRS 1. Za učinke to uključuje procjenu razmjera, opsega i nepopravljivosti učinka te vjerojatnost njegova nastajanja, kada je riječ o potencijalnim učincima. Nije se ocjenjivala vjerojatnost stvarnih učinaka. Za utjecaj na održivost, procjena je dala prioritet čimbenicima u kojima poslovanje Grupe ima značajne okolišne ili društvene posljedice, kao što su emisije ugljika, odgovorno ulaganje i pristup korisnika održivim rješenjima osiguranja.

Za određivanje procjene rizika i prilika, analiza je uzela u obzir čimbenike koji će vjerojatno imati značajan učinak na financijske rezultate, ugled ili sposobnost tvrtke da postigne svoje strateške ciljeve, kao što su fizički i tranzicijski rizici povezani s klimom, tržišta u nastajanju i digitalna transformacija u osiguranju.

Pragovi su primijenjeni na temelju kvalitativnih i kvantitativnih kriterija. Kvantitativni pragovi korišteni su tamo gdje su bili dostupni mjerljivi podaci, poput intenziteta emisija ili financijske izloženosti klimatskim rizicima. Kvalitativni kriteriji, npr. utjecaj na ugled ili relevantnost dionika, primijenjeni su ako kvantitativni podaci nisu dovoljni za procjenu značajnosti.

Procjena značajnosti tvrtke integrirala je i koncept "značajnih čimbenika" ispitivanjem vjerojatnosti i veličine utjecaja, rizika i prilika. Na primjer, rizici održivosti procijenjeni su na temelju njihovog potencijala da poremete poslovanje ili rezultiraju financijskim gubitkom, dok su prilike procijenjene u smislu njihove sposobnosti za poticanje inovacija, angažmana kupaca ili dugoročnog rasta.

Identificirane materijalne teme pregledale su i potvrdile uprave i viša rukovodstvena tijela tvrtke, osiguravajući usklađenost s korporativnom strategijom i regulatornim očekivanjima. Pristup Grupe jamči da objavljene materijalne informacije pružaju sveobuhvatan i transparentan prikaz njenih najznačajnijih utjecaja na održivost, rizika i prilika, omogućujući dionicima donošenje informiranih odluka i jačajući predanost održivosti i transparentnosti.⁷⁴

Na temelju utvrđenih značajnih tema i podtema koje su rezultat procjene dvostruke značajnosti, Grupa izvještava o zahtjevima za objavljivanje u skladu s značajnim tematskim standardima ESRS-a, sa iznimkom pokazatelja za koje je utvrđeno da pripadaju podtemama i podpodtemama koje nisu značajne za Grupu (ESRS 1 3.2. Značajni čimbenici i značajnost informacija, Dodatak E: Dijagram toka za utvrđivanje objava koje treba uključiti) i zahtjeva koji se postupno uvode s obzirom na razinu dostupnosti podataka. Zahtjevi koji se uvode postupno, a utvrđeni su kao značajni, bit će uključeni u idućim razdobljima. Popis zahtjeva za objavljivanje koji su ispunjeni pri sastavljanju ovog Izvještaja o održivosti, zajedno s poglavljem nalazi se u tablici ispod.⁶⁷

Tablica 9. Popis zahtjeva za objavljivanje ispunjenih Izvještajem o održivosti Grupe

Standard	Zahtjev za objavljivanje	Poglavlje Izvještaja o održivosti
ESRS 2	BP-1 - Opće osnova za sastavljanje Izvještaja o održivosti	1.2. Opća osnova za sastavljanje Izvještaja o održivosti
	BP-2 – Objave u posebnim okolnostima	1.2.1. Objave u posebnim okolnostima
	GOV-1 – Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	1.3.1. Opis sustava korporativnog upravljanja; 1.3.2. Opis uloge upravljačkih i nadzornih tijela u upravljanju značajnim čimbenicima održivosti
	GOV-2 – Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela	1.3.2. Opis uloge upravljačkih i nadzornih tijela u upravljanju značajnim čimbenicima održivosti
	GOV-3 - Uključivanje rezultata povezanih s održivošću u programe poticaja	1.3.3. Programi poticaja
	GOV-4 - Izvještaj o dužnoj pažnji	– 1.3.4. Izvještaj o dužnoj pažnji
	GOV-5 – Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti	1.3.5. Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti

⁷⁴ IRO-2, 56, 59

Standard	Zahtjev za objavljivanje	Poglavlje Izvještaja o održivosti
	SBM-1 – Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	1.4. Opis strategije, poslovnog modela i lanca vrijednosti
	SBM-2 – Interesi i stajališta dionika	– 1.5. Dionici – Interesi i stajališta dionika
	SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	1.6.1. Pregled značajnih učinaka rizika i prilika; 2.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 2.4.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.2.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 3.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 4.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom
	IRO-1 – Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	– 1.6.2. Metodologija procjene dvostruke značajnosti; 1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO)
	IRO-2 – Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni Izvještajem o održivosti poduzeća	1.6.4. Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni Izvještajem o održivosti poduzeća
	MDR-P – Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti	2.3.4. Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama; 2.4.2. Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom; 3.1.2. Politike povezane s vlastitom radnom snagom; 3.2.2. Politike povezane sa zajednicama; 3.3.2. Politike za potrošače i krajnje korisnike; 4.1.2. Korporativna kultura i politike poslovnog ponašanja
	MDR-A – Mjere i resursi povezani sa značajnim čimbenicima održivosti	– 2.3.5. Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama; 2.4.3. Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom; 3.1.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera i pristupa; 3.2.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na zajednice, pristup upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika; 3.3.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost mjera
	MDR-M – Pokazatelji značajnih čimbenika održivosti	– 2.3.7. Potrošnja energije i kombinacija izvora energije; 2.3.8. Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova; 2.4.5. Odljev resursa – Otpad; 3.1.7. Obilježja zaposlenika poduzeća; 3.1.8. Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog; 3.1.9. Pokazatelji raznolikosti; 3.1.10. Socijalna zaštita; 3.1.11. Osposobljavanje i razvoj vještina; 3.1.12. Pokazatelji zdravlja i sigurnosti; 3.1.13. Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima; 3.2.7. Specifično za Grupu - pokazatelji
	MDR-T – Praćenje djelotvornosti politika i mjera na temelju ciljnih vrijednosti	2.3.6. Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama; 2.4.4. Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom; 3.1.6. Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama; 3.2.6. Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama; 3.3.6. Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama
ESRS E1	ESRS 2 GOV-3 - Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	2.3. Klimatske promjene
	E1-1 – Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena	2.3. Klimatske promjene
	ESRS 2 SBM-3 - Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	2.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom; 2.3.2. Otpornost poslovnog modela Grupe

Standard	Zahtjev za objavljivanje	Poglavlje Izvještaja o održivosti
	ESRS 2 IRO –1 – Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama	2.3.3. Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama
	E1-2 – Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	– 2.3.4. Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama
	E1-3 – Mjere i resursi povezani s klimatskim promjenama	– 2.3.5. Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama
	E1-4 – Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	– 2.3.6. Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama
	E1-5 – Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	– 2.3.7. Potrošnja energije i kombinacija izvora energije
	E1-6 – Bruto emisije stakleničkih plinova opsega 1,2,3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	– 2.3.8. Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova
ESRS E2	ESRS 2 IRO-1 - Opis procesa utvrđivanja i procjene materijalnih učinaka, rizika i prilika povezanih s onečišćenjem	1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO)
ESRS E3	ESRS 2 IRO-1 - Opis procesa utvrđivanja i procjene materijalnih učinaka, rizika i prilika povezanih s vodom i morskim resursima	1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO)
ESRS E4	ESRS 2 IRO-1 - Opis procesa utvrđivanja i procjene materijalnih učinaka, rizika i prilika povezanih s bioraznolikošću i ekosustavima	1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO)
ESRS E5	ESRS 2 IRO-1 - Opis procesa utvrđivanja i procjene materijalnih učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO)
	E5-1 – Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	– 2.4.2. Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom
	E5-2 – Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	– 2.4.3. Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom
	E5-3 – Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	2.4.4. Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom
	E5-5 – Odljev resursa	– 2.4.5. Odljev resursa - Otpad
ESRS S1	ESRS 2 SBM-2 – Interesi i stajališta dionika	1.5. Dionici – Interesi i stajališta dionika
	SBM-3 Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	– 3.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom
	S1-1 – Politike povezane s vlastitom radnom snagom	– 3.1.2. Politike povezane s vlastitom radnom snagom
	S1-2 – Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika u vezi s učincima	3.1.3. Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika u vezi s učincima
	S1-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastita radna snaga može izraziti zabrinutost	– 3.1.4. Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastiti radnici mogu izraziti zabrinutost
	S1-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera	3.1.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera i pristupa
	S1-5 – Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama	– 3.1.6. Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama
	S1-6 – Obilježja zaposlenika poduzeća	3.1.7. Obilježja zaposlenika poduzeća
	S1-8 – Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog	3.1.8. Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog
	S1-9 – Pokazatelji raznolikosti	3.1.9. Pokazatelji raznolikosti
	S1-11 – Socijalna zaštita	3.1.10 Socijalna zaštita
	S1-13 - Pokazatelji osposobljavanja i razvoja vještina	3.1.11. Osposobljavanje i razvoj vještina
	S1-14 – Pokazatelji zdravlja i sigurnosti	– 3.1.12. Pokazatelji zdravlja i sigurnosti
	S1-17 - Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima	3.1.13. Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima

Standard	Zahtjev za objavljivanje	Poglavlje Izvještaja o održivosti
ESRS S3	ESRS 2 SBM-2 - Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-3 - Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom S3-1 – Politike za pogođene zajednice S3-2 – Postupci za suradnju s pogođenim zajednicama u vezi s učincima S3-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima pogođene zajednice mogu izraziti zabrinutost S3-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na pogođene zajednice, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s pogođenim zajednicama te djelotvornost tih mjera S3-5 – Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	1.5. Dionici – Interesi i stajališta dionika – 3.2.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom 3.2.2. Politike povezane sa zajednicama 3.2.3. Postupci za suradnju sa zajednicama u vezi s učincima 3.2.4. Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima zajednice mogu izraziti zabrinutost – 3.2.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na zajednice, pristup upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika – 3.2.6. Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama
ESRS S4	ESRS 2 SBM-2 – Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom S4-1- Politike za potrošače i krajnje korisnike S4-2 – Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima S4-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost S4-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost tih mjera S4-5 – Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	1.5. Dionici – Interesi i stajališta dionika – 3.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom 3.3.2. Politike za potrošače i krajnje korisnike 3.3.3. Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima – 3.3.4. Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost – 3.3.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost mjera 3.3.6. Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama
ESRS G1	ESRS 2 GOV-1 – Uloga administrativnih, nadzornih i upravljačkih tijela ESRS 2 IRO-1 – Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika G1-1 - Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura G1-2 Upravljanje odnosima s dobavljačima G1-6 Prakse plaćanja	1.3.1. Opis sustava korporativnog upravljanja; 1.3.2. Opis uloge upravljačkih i nadzornih tijela u upravljanju značajnim čimbenicima održivosti 1.6.3. Opis procesa procjene učinaka, rizika i prilika (IRO) – 4.1.2. Korporativna kultura i politike poslovnog ponašanja – 4.1.3. Upravljanje odnosima s dobavljačima 4.1.4. Prakse plaćanja

2. INFORMACIJE O OKOLIŠU

2.1. EU TAKSONOMIJA Objavljivanja u skladu s člankom 8. Uredbe 2020/852 (Uredba o taksonomiji)

U skladu s globalnim trendovima, nastavno na Pariški sporazum o globalnom smanjenju emisija stakleničkih plinova i Ciljeve održivog razvoja UN-a, Europska komisija donijela je Europski zeleni plan, odnosno strategiju za postizanje održivog gospodarstva EU-a do 2050 godine. Uredba EU 2020/852 (Uredba o taksonomiji) jedan je od temelja Europskog zelenog plana jer donosi smjernice za preusmjeravanje toka kapitala prema održivim ulaganjima na području Unije.

EU Taksonomija je alat za klasifikaciju održivosti djelatnosti u skladu s okolišnim ciljevima Europskog zelenog plana. Okolišni ciljevi su ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba klimatskim promjenama, održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa, prelazak na kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrola onečišćenja, zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava.

Taksonomski prihvatljiva gospodarska djelatnost podrazumijeva gospodarsku djelatnost koja je opisana u delegiranim aktima koji dopunjuju Uredbu o taksonomiji (odnosno, Delegirani akt o klimi i Delegirani akt Uredbe o taksonomiji), bez obzira ispunjava li ta gospodarska djelatnost neki ili sve kriterije tehničke provjere utvrđene tim delegiranim aktima.

Djelatnosti usklađene s EU Taksonomijom, s druge strane, uz prihvatljivost, moraju biti i u skladu s dodatnim kriterijima koji ih klasificiraju kao usklađene s taksonomijom:

- Djelatnost mora biti u skladu s kriterijima značajnog doprinosa utvrđenima za svaki od ekoloških ciljeva EU Taksonomije.
- Djelatnost ne smije nanositi bitnu štetu nijednom drugom ekološkom cilju EU Taksonomije
- Djelatnost se mora provoditi u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama, osiguravajući usklađenost sa Smjernicama Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) za multinacionalna poduzeća i Vodećim načelima Ujedinjenih naroda (UN) o poslovanju i ljudskim pravima. Aktivnost također treba biti u skladu s načelima i pravima navedenim u osam temeljnih konvencija utvrđenih u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada (ILO) o temeljnim načelima i pravima na radu i Međunarodnoj povelji o ljudskim pravima.

Uredbu o taksonomiji pratili su komplementarni delegirani akti:

- Delegirani zakon 2021/2139 od 4. lipnja 2021. (ili "Zakon o klimi") – utvrđuje popis gospodarskih aktivnosti koje značajno pridonose ciljevima ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe i koje ne uzrokuju značajnu štetu drugim ekološkim ciljevima.
- Delegirani zakon 2021/2178 od 6. srpnja 2021. (ili "Delegirani zakon o otkrivanju informacija") – opisuje specifikacije sadržaja i prezentacije informacija koje tvrtke moraju prijaviti o ekološki održivim aktivnostima, uključujući ključne pokazatelje koje treba prijaviti i njihovu metodologiju izračuna.

- Dopunski delegirani zakon o klimi 2022/1214 od 9. ožujka 2022. – uspostavlja TSC i povezani DNSH za ciljeve Aneksa 1 i Aneksa 2 u vezi s aktivnostima prirodnog plina i nuklearne energije.
- Delegirani zakon 2023/2486 od 27. lipnja 2023. – utvrđuje popis gospodarskih aktivnosti koje značajno pridonose ciljevima zaštite okoliša: održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa, prijelazu na kružno gospodarstvo, sprječavanju i kontroli onečišćenja, zaštiti i obnovi ekosustava i biološke raznolikosti, a ne uzrokuju značajnu štetu drugim ciljevima zaštite okoliša.

Taksonomija propisuje tri ključna pokazatelja uspješnosti. Obveznici izvještavaju o udjelu prihoda od proizvoda ili usluga ostvarenih u taksonomski usklađenim djelatnostima, udjelu kapitalnih ulaganja u održive djelatnosti (CapEx) te udjelu operativnih troškova u imovinu i procese povezane s djelatnostima usklađenim s EU taksonomijom (OpEx).

Croatia osiguranje značajan je dio konsolidiranih rezultata poslovanja Grupe pa, u skladu s regulatornim zahtjevima, objavljuje i dodatne pokazatelje za tvrtke iz financijskog sektora - udio premije/prihoda od aktivnosti neživotnog osiguranja i reosiguranja prepoznatih EU taksonomijom te udio ulagačkog portfelja koji se odnosi na taksonomski prepoznate djelatnosti.

Adris grupa i tvrtke u njezinu sastavu od 2021. godinu analiziraju svoje aktivnosti te identificiraju taksonomski prihvatljive djelatnosti. U skladu s proširenim regulatornim zahtjevima, na razini Adrisa i svake operativne tvrtke provedena je daljnja analiza gospodarskih djelatnosti i aktivnosti, u što je u 2024. godini bio uključen još širi tim stručnjaka iz više odjela tvrtki Grupe.

Sva društva Grupe u prvom su koraku utvrdila koje se od njihovih djelatnosti nalaze na popisu djelatnosti EU taksonomije pa se smatraju taksonomski prihvatljivim te koje nisu na popisu pa se zasad smatraju taksonomski neprihvatljivim djelatnostima. U drugom koraku taksonomski prihvatljive djelatnosti ocjenjivane su prema tehničkim kriterijima znatnog doprinosa i nenanošenja bitne štete (*engl. Do No Significant Harm*) za sve okolišne ciljeve, tamo gdje je primjenjivo, a podaci su dostupni. Uzimajući u obzir zakonske propise EU iz područja zaštite na radu, zaštite ljudskih prava te njihove usklađenosti s odgovarajućim propisima u hrvatskom zakonodavstvu, utvrđeno je da su sve taksonomske djelatnosti Adris grupe u 2024. bile usklađene s minimalnim zaštitnim mjerama iz članka 18. Uredbe o EU taksonomiji 2020/852/EU.

U 2024. nijedna od djelatnosti i aktivnosti koje su se provodile u Adris grupi nisu kategorizirane kao *omogućujuće* ni prijelazne djelatnosti. U nastavku je detaljan opis izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti prema metodologiji iz Provedbene Uredbe 2021/2178/EU od 1. siječnja 2024.

2.1.1. Pregled ključnih pokazatelja uspješnosti

U tablicama u nastavku prikazana je podjela djelatnosti i aktivnosti Adris grupe na taksonomski prihvatljive i usklađene s taksonomijom, taksonomski prihvatljive neusklađene s taksonomijom i taksonomski neprihvatljive djelatnosti. Uz svaku od grupa nefinancijskih djelatnosti i aktivnosti prikazani su ključni pokazatelji uspješnosti – prihodi, kapitalne investicije (CapEx) i operativni troškovi (OpEx) te udjeli u ukupnim prihodima, CapEx-u i OpEx-Adris grupe za 2024. Uz djelatnost osiguranja i reosiguranja, prikazan je udjel prihoda od aktivnosti neživotnog osiguranja i reosiguranja.

Tablica 10. *Udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima Adris grupe prepoznatih EU taksonomijom:*

	Prihod/ u €	Udio u ukupnom prihodu %
	2024.	2024.
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI (A.1.+A.2.)	515.495.383	47,6
A.1. Okolišno održive djelatnosti usklađene s taksonomijom	0	0,0
A.2. Taksonomski prihvatljive djelatnosti neusklađene s taksonomijom	515.495.383	47,6
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI	567.593.500	52,4
UKUPNO (A+B)	1.083.088.883	

Tablica 11. *Udio kapitalnih rashoda za proizvode ili usluge povezane s taksonomski prihvatljivim ekonomskim djelatnostima:*

	CapEx/ u €	Udio u ukupnom CapEx-u %
	2024.	2024.
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI (A.1.+A.2.)	126.551.166	47,9
A.1. Okolišno održive djelatnosti usklađene s taksonomijom	270.742	0,1
A.2. Taksonomski prihvatljive djelatnosti neusklađene s taksonomijom	126.280.424	47,8
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI	137.460.834	52,6
UKUPNO (A+B)	264.012.000	

Tablica 12. *Udio operativnih rashoda za proizvode ili usluge povezane s ekonomskim djelatnostima prihvatljivih EU taksonomijom:*

	OpEx/ u €	Udio u ukupnom OpEx-u %
	2024.	2024.
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI (A.1.+A.2.)	50.358.990	87,3
A.1. Okolišno održive djelatnosti usklađene s taksonomijom	0	0,0
A.2. Taksonomski prihvatljive djelatnosti neusklađene s taksonomijom	50.358.990	87,3
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI	7.358.533	12,7
UKUPNO (A+B)	57.717.523	

2.1.2. Aktivnosti poslovnih segmenata Adris grupe

S obzirom na svoje specifičnosti, tvrtke Adris grupe zasebno su analizirale svoje taksonomski prihvatljive i usklađene djelatnosti i aktivnosti, slijedeći metodologiju usklađenu s Uredbom o taksonomiji⁷⁵ i kriterijima⁷⁶ tehničke provjere iz provedbenih uredbi. Kako bi zadovoljile uvjete propisane Provedbenom uredbom o objavama⁷⁷, tvrtke su prvo identificirale svoje taksonomski prihvatljive djelatnosti na način da su detaljno ispitivale odgovaraju li opisi pojedinačnih djelatnosti sadržanih u kriterijima tehničke provjere za sve svoje djelatnosti. Rezultat ove analize, odnosno djelatnosti Adris grupe identificirane kao taksonomski prihvatljive, prikazan je u tablici u nastavku.

Tablica 13. Djelatnosti prihvatljive EU taksonomijom:

Područje	Djelatnost*	Naziv djelatnosti
2. Djelatnosti pružanja smještaja	2.1. BIO	Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj
	2.3. CE	Kružno gospodarstvo, skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada
3. Građevinska djelatnosti i poslovanje nekretninama	3.1. CE	Izgradnja novih zgrada
	4.1. CCM/CCA	Proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom
	4.15. CCM/CCA	Distribucija centraliziranoga grijanja/hlađenja
4. Energetika	4.25. CCM/CCA	Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline
	4.3. CCM/CCA	Proizvodnja električne energije iz energije vjetra
	4.9. CCM/CCA	Prijenos i distribucija električne energije
	5.1. CCM/CCA	Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom
5. Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša	5.2. CCM/CCA	Obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom
	5.3. CCM/CCA	Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda
	5.4. CCM/CCA	Obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda
	5.4. CE	Prodaja rabljene robe
	5.8. CCM/CCA	Kompostiranje biootpada
6. Prijevoz	6.4. CCM/CCA	Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika
	6.5. CCM/CCA	Prijevoz motocikla, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima

⁷⁵ UREDBA (EU) 2020/852 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088

⁷⁶ Kriteriji tehničke provjere su u Provedbenim Uredbama 2021/2139/EU od 1.1.2024. (klimatski ciljevi) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:02021R2139-20240101> i u Provedbenoj Uredbi 2023/2486/EU za ostala četiri okolišna cilja https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302486 - može se dodati u fusnotama kada se već navodi Uredba i Provedbena uredba za KPI

⁷⁷ DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obveznog objavljivanja informacija

Područje	Djelatnost*	Naziv djelatnosti
	6.6. CCM/CCA	Usluge cestovnog prijevoza robe
	6.10. CCM/CCA	Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti
	6.11. CCM/CCA	Pomorski i obalni prijevoz putnika
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.1. CCM/CCA	Gradnja novih zgrada
	7.2. CCM/CCA/CE	Obnova postojećih zgrada
	7.3. CCM/CCA	Postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost
	7.4. CCM/CCA	Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanim sa zgradama)
	7.5. CCM/CCA	Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada
	7.7. CCM/CCA	Kupnja i vlasništvo nad zgradama
8. Informacije i komunikacija	8.1. CCM/CCA	Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima
	8.2. CCM	Rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova temeljena na podacima
10.1 Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	10.1. CCA	Ostalo osiguranje: preuzimanje rizika klimatskih promjena

**Oznaka jest pokratak relevantnog cilja kojem ekonomska djelatnost može znatno doprinijeti i broj odjeljka o određenoj djelatnosti u relevantnom prilogu koji se odnosi na taj cilj, tj. Ublažavanje klimatskih promjena: CCM; Prilagodba klimatskim promjenama: CCA; Vodni i morski resursi: WTR; Kružno gospodarstvo: CE; Sprečavanje i kontrola onečišćenja: PPC; Bioraznolikost i ekosustavi: BIO*

U drugom koraku tvrtke Grupe analizirale su koje se od taksonomski prihvatljivih djelatnosti mogu smatrati i taksonomski usklađenima. Provjera taksonomske usklađenosti izvršena je u dva koraka. Za svaku taksonomski prihvatljivu djelatnost tvrtke provjerava se doprinosi li ona značajno jednom od šest okolišnih ciljeva definiranih člankom 9. Uredbe o taksonomiji nakon čega se provjerava udovoljava li pojedina taksonomski prihvatljiva djelatnost kriteriju nenanošenja bitne štete u odnosu na preostale ciljeve.

Navedeni koraci u praksi obuhvaćaju veoma stroge kriterije provjere u skladu s najboljim znanstveno utemeljenim spoznajama te zahtijevaju prikupljanje većeg broja podataka i dokumentacije, što značajno otežava proces provjere pa je za dio djelatnosti teško jednoznačno utvrditi udovoljavaju li istima, odnosno jesu li u potpunosti taksonomski usklađene.

Na temelju provedene analize potencijalne usklađenosti prema kriterijima tehničke provjere na način kako ih propisuje regulatorni okvir EU taksonomije, zaključeno je da djelatnosti Adrisa i njegovih tvrtki trenutno ne zadovoljavaju zahtjeve usklađenosti, odnosno da je to teško provjerljivo za sve djelatnosti koje su se provodile tijekom 2024. godine te su zasad identificirane samo kao taksonomski prihvatljive. U Dodatku 1. nalaze se detaljni tablični prikazi taksonomski prihvatljivih i usklađenih djelatnosti Adris grupe.

2.1.3. Minimalne zaštitne mjere

Provjera usklađenosti s minimalnim zaštitnim mjerama provodi se s ciljem osiguravanja usklađenosti sa Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća, vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, načelima i pravima konvencija utvrđenih u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu te Međunarodnoj povelji o ljudskim pravima.

Uzimajući u obzir zakonske propise EU iz područja zaštite na radu, zaštite ljudskih prava te njihove usklađenosti s odgovarajućim propisima u hrvatskom zakonodavstvu, utvrđeno je da društvo posluje u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama iz članka 18. Uredbe o EU taksonomiji 2020/852/EU.

2.1.4. Ključni pokazatelji uspješnosti

Nakon analize taksonomski prihvatljivih i usklađenih djelatnosti, tvrtke su zasebno prikupile i analizirale podatke potrebne za izračun propisanih taksonomskih ključnih pokazatelja uspješnosti (KPU) u odnosu na identificirane djelatnosti - prihoda, kapitalnih rashoda i operativnih rashoda.

Za izračun KPU-ova društva Grupe su analizirala vlastite financijske podatke kako bi u izračun svakog KPU-a uključila potpune i točne podatke, u skladu s Delegiranim aktom o objavama. Kao što je propisano, tvrtke su u računanju taksonomski prihvatljivih KPU-ova vodile računa da pojedina stavka može biti uključena isključivo u jednu djelatnost (načelo „izbjegavanja dvostrukog računanja“ istih podataka u različitim KPU-ovima). Tamo gdje konkretni podaci nisu dostupni, rađene su procjene što je i navedeno i objašnjeno.

Za potrebe ovog izvještaja, na temelju zasebnih analiza i izračuna društava Grupe, svaki pokazatelj je potom izražen konsolidirano na razini Adris grupe uz pregled kvalitativnih informacija bitnih za bolje razumijevanje. Identificirane taksonomski prihvatljive djelatnosti po poslovnim segmentima Adrisa dostupne su u Dodatku 1.

2.2. Dodatne dobrovoljne taksonomske objave za financijski sektor

U skladu s odredbama članka 21.a stavka 6. Zakona o računovodstvu, Adris grupa objavljuje godišnje konsolidirano izvješće koje obuhvaća i nefinancijske pokazatelje društava kćeri. Prema tumačenju Europske komisije, isto se odnosi i na taksonomske objave⁷⁸, kako je i obrađeno u prethodnom poglavlju.

Croatia osiguranje, odnosno osigurateljni segment poslovanja Grupe pripada u financijski sektor, na koji se primjenjuju posebna pravila i obveze vezano uz taksonomiju i taksonomske pokazatelje pa je izvještavanje osigurateljnog dijela poslovanja na dobrovoljnoj bazi i izdvojeno u zasebno poglavlje.

Delegirana uredba komisije 2021/2178 u članku 10. za financijski sektor propisuje od 1. siječnja 2024. godine potpuno izvještavanje. U skladu s tim odredbama, osobito člankom 7. koji propisuje pravila za objavu taksonomskih informacija

⁷⁸ Obavijest Komisije o tumačenju određenih odredaba Delegiranog akta o objavljivanju informacija na temelju članka 8. Uredbe o taksonomiji EU-a koji se odnosi na izvještavanje o prihvatljivim ekonomskim djelatnostima i imovini (2022/C 385/01), pitanje 11.

za financijska poduzeća, Croatia osiguranje pripremilo je pregled izloženosti po propisanim kategorijama te relevantne kvalitativne informacije.

2.2.1. *Ključni pokazatelji uspješnosti koji se odnose na ulaganja*

Iako članak 10. propisuje objavu informacija o izloženosti u odnosu na „ukupnu imovinu“, zaključeno je kako u osigurateljnom sektoru ukupne investicije realno prikazuju ulaganja s obzirom da Prilog IX. Delegirane uredbe komisije 2021/2178, koji se odnosi na društva za osiguranje i reosiguranje, propisuje da se ključni pokazatelji uspješnosti iskazuju kao postotak „ukupnih ulaganja“ i u apsolutnim novčanim jedinicama. Propisano je i da se ulaganja odnose na sva izravna i neizravna ulaganja, uključujući ulaganja u subjekte za zajednička ulaganja, udjele, kredite i hipotekarne kredite, imovinu, postrojenja i opremu te, ako je relevantno, nematerijalnu imovinu. U skladu sa Delegiranom uredbom komisije 2021-2178 iz izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti se isključuje izloženost prema središnjim državama, središnjim bankama i nadnacionalnim izdavateljima.

Investicijski portfelj uključuje državne obveznice, korporativne obveznice, dionice, izvedenice, fondove, zajmove te nekretnine. Ukupna imovina investicijskog portfelja uključivo novac i depoziti iznosi 616,125,302EUR. Postotak novčane vrijednosti imovine obuhvaćene ključnim pokazateljem uspješnosti iznosi 76,93% (isključena su ulaganja u državne subjekte).

Za izračun udjela izloženosti prema taksonomski prihvatljivim i taksonomski neprihvatljivim ekonomskim djelatnostima te poduzećima koja ne podliježu obvezi objavljivanja nefinancijskih informacija iz članka 19.a ili 29.a Direktive 2013/34/EU u ukupnim investicijama, u nazivnik su uključene investicijske klase: korporativne obveznice, dionice, izvedenice, fondovi, zajmovi i nekretnine. Zbog nedostatka podataka, iz procjene brojnika isključene su investicijske klase fondovi, nekretnine i izvedenice. Za procjenu dionica, obveznica i zajmova korišteni su javno objavljeni financijski izvještaji i izvještaji o održivosti kompanija za koje postoje potrebni podaci za 2024., odnosno objavljeni taksonomski prihvatljiv prihod, koji je množen s ukupnim ulaganjem CO Grupe.

Prezentirani su podaci investicijskog portfelja društava za osiguranje CO Grupe u tablici niže. Croatia osiguranje d.d. uzima u obzir ESG kriterije u skladu s internom strategijom ulaganja, Politikom održivog ulaganja te Politikom sudjelovanja (objavljeno na internetskoj stranici Društva). I nadalje je primjetan nedostatak podataka od strane izdavatelja. Očekivanje regulatora je da financijski sektor prilikom objave upotrijebi najrecentnije dostupne informacije o taksonomskoj prihvatljivosti (ne)financijskog subjekta u koji se ulaže, što je načelno moguće za one subjekte koji podliježu obvezi objave taksonomskih informacija. Međutim, kako većina subjekata ulaganja ima obvezu objave nefinancijskih izvještaja s informacijama o taksonomskim KPU-ovima nakon nastupa iste obveze za Grupu, u praksi je izuzetno teško prikupiti relevantne podatke za prethodnu izvještajnu godinu (u ovom slučaju 2024.), a postoji i sumnja u točnost podataka koji bi mogli biti pribavljeni direktno od subjekata u koje se ulaže.

U kontekstu izvršenih procjena, bitno je istaknuti udio izloženosti prema zelenim obveznicama za koje su podaci i dalje nejasni te procjenjujemo taksonomsku prihvatljivost konzervativno na 0%. S obzirom na to da podaci koje objavljuju korporativni klijenti još uvijek nisu revidirani, pri samoj analizi Grupa je naišla na izazov procjene vjerodostojnosti izvora podataka. Iz tog razloga, u izračun nisu uzeti podaci za *Green Asset Ratio* (GAR) niti fondove kao i korporativni podaci gdje je primijećeno da podaci nisu konzistentno prikazani, a iz investicijskog portfelja isključene su kategorije novac i depoziti.

Udio ulaganja društava za osiguranje ili reosiguranje koja su namijenjena za financiranje ekonomskih djelatnosti usklađenih s taksonomijom, ili su s njima povezana, u ukupnim ulaganjima

Ponderirana prosječna vrijednost svih ulaganja društava za osiguranje ili reosiguranje koja su namijenjena za financiranje ekonomskih djelatnosti usklađenih s taksonomijom, ili su s njima povezana, u odnosu na vrijednost ukupne imovine obuhvaćene ključnim pokazateljem uspješnosti, sa sljedećim ponderima za ulaganja u poduzeća: <i>Na temelju prihoda: 0,69%</i> <i>Na temelju kapitalnih rashoda: 2,35%</i>	Ponderirana prosječna vrijednost svih ulaganja društava za osiguranje ili reosiguranje koja su namijenjena za financiranje ekonomskih djelatnosti usklađenih s taksonomijom, ili su s njima povezana, sa sljedećim ponderima za ulaganja u poduzeća: <i>Na temelju prihoda: 3.287.559 EUR</i> <i>Na temelju kapitalnih rashoda: 11.138.978 EUR</i>
Postotak imovine obuhvaćene ključnim pokazateljem uspješnosti u odnosu na ukupna ulaganja u društva za osiguranje ili reosiguranje (ukupna imovina pod upravljanjem). Isključena su ulaganja u državne subjekte. <i>Omjer pokrivenosti: 76,93%</i>	Novčana vrijednost imovine obuhvaćene ključnim pokazateljem uspješnosti. Isključena su ulaganja u državne subjekte. <i>Pokrivenost: 474.007.481 EUR</i>
Dodatne, dopunske objave: raščlamba nazivnika ključnog pokazatelja uspješnosti	
Postotak izvedenica u odnosu na ukupnu imovinu obuhvaćenu ključnim pokazateljem uspješnosti: -0,17%	Vrijednost izvedenica u novčanim iznosima: -796.267 EUR
Udio izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima na koja se ne primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU u ukupnoj imovini obuhvaćenoj ključnim pokazateljem uspješnosti: <i>Za nefinancijska poduzeća: 6,91%</i> <i>Za financijska poduzeća: 18,94%</i>	Vrijednost izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima na koja se ne primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU: <i>Za nefinancijska poduzeća: 32.742.372 EUR</i> <i>Za financijska poduzeća: 89.786.304 EUR</i>
Udio izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima iz trećih zemalja na koja se ne primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU u ukupnoj imovini obuhvaćenoj ključnim pokazateljem uspješnosti: <i>Za nefinancijska poduzeća: 0,00%</i> <i>Za financijska poduzeća: 0,02%</i>	Vrijednost izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima iz trećih zemalja na koja se ne primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU: <i>Za nefinancijska poduzeća: 0 EUR</i> <i>Za financijska poduzeća: 105.625 EUR</i>
Udio izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima na koja se primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU u ukupnoj imovini obuhvaćenoj ključnim pokazateljem uspješnosti: <i>Za nefinancijska poduzeća: 19,37%</i> <i>Za financijska poduzeća: 44,90%</i>	Vrijednost izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima na koja se primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU: <i>Za nefinancijska poduzeća: 91.827.162 EUR</i> <i>Za financijska poduzeća: 212.830.861 EUR</i>
Udio izloženosti prema drugim ugovornim stranama i imovine u odnosu na ukupnu imovinu obuhvaćenu ključnim pokazateljima uspješnosti: 7,37%	Vrijednost izloženosti prema drugim ugovornim stranama i imovine: 34.914.492 EUR
Udio ulaganja društava za osiguranje ili reosiguranje, osim ulaganja koja se drže u vezi s ugovorima o životnom osiguranju ako rizik ulaganja snose ugovaratelji osiguranja, koja su namijenjena za financiranje ekonomskih djelatnosti usklađenih s taksonomijom ili su s njima povezana: n.a.	Vrijednost ulaganja društava za osiguranje ili reosiguranje, osim ulaganja koja se drže u vezi s ugovorima o životnom osiguranju ako rizik ulaganja snose ugovaratelji osiguranja, koja su namijenjena za financiranje ekonomskih djelatnosti usklađenih s taksonomijom ili su s njima povezana: n.a.

Vrijednost svih ulaganja kojima se financiraju ekonomske djelatnosti koje nisu taksonomski prihvatljive u odnosu na vrijednost ukupne imovine obuhvaćene ključnim pokazateljem uspješnosti: Na temelju prihoda: 80,83% Na temelju kapitalnih rashoda: 78,76%	Vrijednost svih ulaganja kojima se financiraju ekonomske djelatnosti koje nisu taksonomski prihvatljive: Na temelju prihoda: 383.154.411 EUR Na temelju kapitalnih rashoda: 373.335.657 EUR
Vrijednost svih ulaganja kojima se financiraju ekonomske djelatnosti koje su taksonomski prihvatljive, ali nisu usklađene s taksonomijom u odnosu na vrijednost ukupne imovine obuhvaćene ključnim pokazateljem uspješnosti: Na temelju prihoda: 10,36% Na temelju kapitalnih rashoda: 10,95%	Vrijednost svih ulaganja kojima se financiraju ekonomske djelatnosti koje su taksonomski prihvatljive, ali nisu usklađene s taksonomijom: Na temelju prihoda: 49.116.534 EUR Na temelju kapitalnih rashoda: 51.926.345 EUR
Dodatne, dopunske objave: raščlamba brojnika ključnog pokazatelja uspješnosti	
Udio s taksonomijom usklađenih izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima na koja se primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU u ukupnoj imovini obuhvaćenoj ključnim pokazateljem uspješnosti: Za nefinancijska poduzeća: Na temelju prihoda: 0,69% Na temelju kapitalnih rashoda: 2,35% Za financijska poduzeća: Na temelju prihoda: 0,00% Na temelju kapitalnih rashoda: 0,00%	Vrijednost s taksonomijom usklađenih izloženosti prema financijskim i nefinancijskim poduzećima na koja se primjenjuju članci 19.a i 29.a Direktive 2013/34/EU: Za nefinancijska poduzeća: Na temelju prihoda: 3.283.539 EUR Na temelju kapitalnih rashoda: 11.130.630 EUR Za financijska poduzeća: Na temelju prihoda: 4.019 EUR Na temelju kapitalnih rashoda: 8.348 EUR
Udio ulaganja društava za osiguranje ili reosiguranje, osim ulaganja koja se drže u vezi s ugovorima o životnom osiguranju ako rizik ulaganja snose ugovaratelji osiguranja, koja su namijenjena za financiranje ekonomskih djelatnosti usklađenih s taksonomijom ili su s njima povezana: Na temelju prihoda: n.a. Na temelju kapitalnih rashoda: n.a.	Vrijednost ulaganja društava za osiguranje ili reosiguranje, osim ulaganja koja se drže u vezi s ugovorima o životnom osiguranju ako rizik ulaganja snose ugovaratelji osiguranja, koja su namijenjena za financiranje ekonomskih djelatnosti usklađenih s taksonomijom ili su s njima povezana: Na temelju prihoda: n.a. Na temelju kapitalnih rashoda: n.a.
Udio s taksonomijom usklađenih izloženosti prema drugim ugovornim stranama i imovine u odnosu na ukupnu imovinu obuhvaćenu ključnim pokazateljima uspješnosti: Na temelju prihoda: 0,00% Na temelju kapitalnih rashoda: 0,00%	Vrijednost s taksonomijom usklađenih izloženosti prema drugim ugovornim stranama i imovine u odnosu na ukupnu imovinu obuhvaćenu ključnim pokazateljima uspješnosti: Na temelju prihoda: 0 Na temelju kapitalnih rashoda: 0
Raščlamba brojnika ključnog pokazatelja uspješnosti po okolišnom cilju	
<i>Djelatnosti usklađene s taksonomijom – pozitivna procjena nenanošenja bitne štete i socijalnih zaštitnih mjera:</i>	
1. Ublažavanje klimatskih promjena Prihodi: 3,236,463 Kapitalni rashodi: 11,058,152	Prihodi: 0,68% Kapitalni rashodi: 2,33%
2. Prilagodba klimatskim promjenama Prihodi: 51,096	Prihodi: 0,01% Kapitalni rashodi: 0,02%

Kapitalni rashodi: 80,826	
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Prihodi: 0,00% Kapitalni rashodi: 0,00%
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Prihodi: 0,00% Kapitalni rashodi: 0,00%
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Prihodi: 0,00% Kapitalni rashodi: 0,00%
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Prihodi: 0,00% Kapitalni rashodi: 0,00%

2.2.2. *Ključni pokazatelji uspješnosti koji se odnose na aktivnosti osiguranja*

Izračunom ključnih pokazatelja uspješnosti koji se odnose na aktivnosti osiguranja obuhvaćena su sljedeća društva za osiguranje unutar CO Grupe: CROATIA osiguranje d.d., Milenijum osiguranje a.d.o. Beograd, CROATIA osiguranje d.d. Mostar, CROATIA osiguranje d.d. – društvo za osiguranje neživota, Skopje. U taksonomskoj analizi djelatnosti CO Grupa primijenila je politiku određivanja prihvatljivih djelatnosti na način da prvo identificira proizvode koji ulaze u izračun, a to su svi neživotni proizvodi koji u popisu rizika, uz druge rizike, izravno pokrivaju i rizike vezane za klimatske promjene. U 2024. takvi proizvodi uključuju: kasko osiguranje za motorna vozila, kasko osiguranje tračnih vozila, zračnih letjelica i plovila, osiguranje robe u prijevozu, osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine (osiguranje usjeva i nasada i životinja te osiguranje financijskih gubitaka u imovini).

Tablica 14. *Udio prihoda od taksonomski prihvatljivih ekonomskih djelatnosti neživotnog osiguranja:*

	Prihodi koji se odnose na djelatnost neživotnog osiguranja ili reosiguranja/ u €	Udio u ukupnim Prihodima koji se odnose na djelatnost neživotnog osiguranja ili reosiguranja %
	2024.	2024.
A.1 DJELATNOSTI NEŽIVOTNOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA USKLAĐENE S TAKSONOMIJOM (okolišno održive)	0	0,0
A.1.1 Od čega reosigurano		
A.1.2 Od čega što proizlazi iz djelatnosti reosiguranja		
A.1.2.1 Od čega reosigurano (retrocesija)		
A.2 DJELATNOSTI NEŽIVOTNOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA KOJE SU TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE, ALI NISU OKOLIŠNO ODRŽIVE (DJELATNOSTI KOJE NISU USKLAĐENE S TAKSONOMIJOM)	193.045.662	37%
B. DJELATNOSTI NEŽIVOTNOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA KOJE NISU TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE	333.770.336	63%
UKUPNO (A+B)	526.815.998	100%

Djelatnost osiguranja i reosiguranja sadrži samo prihvatljive prihode od neživotnog osiguranja, koji istovremeno nisu usklađeni s kriterijima tehničke provjere. Iako CO Grupa provodi određene aktivnosti vezane uz dužnu pažnju koja je temeljni zahtjev minimalnih zaštitnih mjera, zbog neusklađenosti s kriterijima tehničke provedbe, i taj dio je označen kao neusklađen iz konzervativnih razloga. CO Grupa u budućem razdoblju planira poduzeti mjere prema usklađivanju svoje djelatnosti osiguranja i reosiguranja sa zahtjevima EU Taksonomije. U odnosu na kriterije značajnog doprinosa prilagodbi klimatskim promjenama CO Grupa ne udovoljava u potpunosti kriterijima usklađenosti no provodi neke od mjera koje su opisane u tehničkim kriterijima za znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama. Društvo u svojim proizvodima i prilikom preuzimanja rizika uzima u obzir aktivnosti i mjere koje klijenti provode kako bi smanjili rizik od klimatskih promjena te takve aktivnosti utječu na smanjenje premije osiguranja. Navedeno se kontinuirano komunicira klijentima prilikom ugovaranja osiguranja. Društvo nastoji uvođenjem novih inovativnih proizvoda poput osiguranja od nedostatka vlage u tlu (suša) zadovoljiti potrebe klijenata za zaštitom imovine od opasnosti povezanih s klimatskim rizicima. Društvo kontinuirano surađuje s javnim tijelima i dostavlja potrebne podatke za uvođenje mjera u svrhu poboljšanja prilagodba klimatskim promjenama. Ciljevi *Vodni i morski resursi*, *Kružno gospodarstvo*, *Onečišćenje te Bioraznolikost i ekosustavi* nisu primjenjivi na djelatnost osiguranja i reosiguranja te je iz tog razloga objavljeno N/A pod kriterij nenanošenja bitne štete za navedene ciljeve.

U izračun ulaze prihodi od neživotnih osiguranja fizičkih i pravnih osoba, dok izračun KPU-a čini omjer prihoda prema prethodno navedenim točkama i ukupni prihodi od svih neživotnih osiguranja.

2.3. Klimatske promjene

Pitanja klime na razini Grupe nisu uključena u naknade članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela.⁷⁹

Grupa nije razvila tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena. Isti se planira razviti i usvojiti u srednjoročnom razdoblju.⁸⁰

2.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

Tablica 15. Detaljni pregled značajnih učinaka Grupe⁸¹:

Pitanja održivosti i povezani značajni učinak	Pozitivan ili negativan učinak	Potencijalni/stvarni učinak	Lokacija u poslovnom segmentu	Opis učinka
<i>Učinci povezani s ublažavanjem klimatskih promjena</i>				
Emisije stakleničkih plinova Opsega 1 i 2	Negativan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Svi izvori emisija stakleničkih plinova Opsega 1 i 2, npr. emisije stakleničkih plinova iz vozila tvrtke, kupljene energije (električna energija, grijanje, hlađenje) potrošene na lokacijama Grupe.
Emisije stakleničkih plinova opsega 3 – Lanac vrijednosti	Negativan učinak	Stvarni učinak	Grupa	U svim aktivnostima u lancu vrijednosti generiraju se staklenički plinovi.
Investiranje u zelene projekte (tranzicijski projekti)	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Segment osiguranja	Ulaganjem u projekte s ciljem smanjenja emisija ugljičnog dioksida, modificiranjem poslovnih modela i ulaganjem u obnovljive izvore energije i tehnologije za uklanjanje CO ₂ , segment osiguranja može pridonijeti globalnoj obvezi zadržavanja zagrijavanja znatno ispod 2°C, stvarajući tako pozitivan učinak na ublažavanje klimatskih promjena.
<i>Učinci povezani s energetikom</i>				
Potrošnja energije	Negativan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Potrošnja energije i iskorištavanje fosilnih goriva, poput nafte i prirodnog plina za svakodnevne operacije, smanjuje dostupnost ovih resursa za buduće generacije i pridonosi šteti okolišu povezanoj s njihovim vađenjem i korištenjem.
Obnovljiva energija – poslovni segment	Pozitivan učinak	Potencijalni učinak	Adris grupa d.d.	Ulaganje u razvoj proizvodnje obnovljivih izvora energije kao poslovnog segmenta pridonosi prelasku u niskougljičnu budućnost, smanjenju emisija stakleničkih plinova i energetske učinkovitosti kupaca, izravno doprinoseći ublažavanju klimatskih promjena.

⁷⁹ ESRS 2, GOV 3, E1, 13

⁸⁰ E1-1, 17

⁸¹ ESRS 2 SBM-3 48.a), b), c)i., ii., iv.

Svi stvarni i potencijalni učinci Grupe potječu i povezani su sa strategijom i poslovnim modelom Grupe.⁸²

Tablica 16. *Detaljni pregled značajnih rizika i prilika Grupe*⁸³:

<i>Pitanja održivosti i povezani materijalni rizici i prilike</i>	<i>Rizik/Prilika</i>	<i>Lokacija u poslovnom segmentu</i>	<i>Opis rizika / prilike</i>
<i>Rizici i prilike povezani s prilagodbom klimatskim promjenama</i>			
Fizički i tranzicijski rizici povezani s klimatskim promjenama	Rizik	Grupa	Izravni i neizravni utjecaji klimatskih promjena, poput promjena vremenskih obrazaca, porasta razine mora i ekstremnih vremenskih događaja mogu utjecati na poslovanje Grupe. Rizik fizičkog oštećenja imovine i zaliha zbog ekstremnih vremenskih događaja ili promjene klimatskih uvjeta mogao bi predstavljati značajnu prijetnju. Klimatske promjene mogu utjecati na profitabilnost nekih segmenata poslovanja. Tranzicijski rizici povezani s prelaskom na niskougljično gospodarstvo također mogu utjecati na profitabilnost Grupe.
Poticaji za odgovorno ponašanje i prilagodba proizvoda klimatskim promjenama	Prilika	Osiguranje	Osiguranja u proizvodima kao što su poljoprivreda i imovina, obuhvaćaju i zaštitu od potencijalnih opasnosti povezanih s klimom, poput poplava i oluja. Uključivanje rizika klimatskih promjena u osiguravajuće proizvode presudno je za učinkovito upravljanje ovim rastućim prijetnjama. Uvode se novi protokoli upravljanja rizikom ili modificiraju postojeći kako bi se bolje upravljalo potencijalnim gubicima, npr. ponovna procjena tehnika modeliranja katastrofe.
Zelene mogućnosti financiranja	Prilika	Turizam	Zeleno financiranje koje nude financijske banke i razni EU fondovi može rezultirati nižim troškovima financiranja, npr. nižim kamatnim stopama i izdavanjem obveznica po povoljnim tržišnim uvjetima. To je također motivacija za implementaciju novih certifikata (održivosti) kako bi se osigurao kontinuirani pristup povoljnim mogućnostima financiranja.
Obnovljiva energija	Prilika	Grupa	Ulaganje u inicijative za obnovljive izvore energije i infrastrukturu te tehnologije otporne na klimu ublažava ovisnost o fosilnim gorivima i pridonosi dugoročnim uštedama.
Klimatske promjene - investicijske odluke	Prilika	Adris grupa d.d.	Uključivanje dugoročnih predviđanja klimatskih promjena u investicijske odluke umanjuje rizike od umanjenja vrijednosti imovine ili buduće neprofitabilnosti poslovnih segmenata..
<i>Rizici i prilike povezani s energetikom</i>			
Uvođenje mjera energetske učinkovitosti	Prilika	Turizam	Provedba mjera i projekata energetske učinkovitosti prilika je za nižu potrošnju energije i niže operativne troškove.
Postupno uvođenje rješenja za obnovljivu energiju	Prilika	Turizam	Prelazak na obnovljive izvore energije za potrošnju energije predstavlja priliku za bolje upravljanje potrošnjom energije i smanjenje ovisnosti o neobnovljivim izvorima koji dugoročno mogu značajno smanjiti troškove

⁸² SBM-3 48.c) ii.

⁸³ SBM-3 48.a), b), d)

2.3.2. *Otpornost poslovnog modela Grupe*

Grupa je 2024. godine provela procjenu otpornosti svog poslovnog modela i strategije kako bi procijenila otpornost na klimatske rizike u svojim ključnim segmentima poslovanja – osiguranju, turizmu i zdravoj hrani.

Procjena pokazuje da poslovni model Grupe pokazuje otpornost na trenutnu razinu rizika povezanih s klimom, uz kontinuirane napore za poboljšanje sposobnosti prilagodbe. Rizici povezani s klimom integrirani su u procese Grupe za upravljanje rizicima, dok su mjere za kontinuitet poslovanja uspostavljene kako bi se potencijalni poremećaji u poslovanju i opskrbnim lancima sveli na najmanju moguću mjeru.

Grupa će nastaviti pratiti utjecaj fizičkih i tranzicijskih klimatskih rizika pomoću uspostavljenog okvira za upravljanje rizicima, s ciljem dugoročne otpornosti svojih poslovnih segmenata. Konkretna radnja za ublažavanje potencijalnih poremećaja u poslovanju prema klimatskim scenarijima Međuvladinog panela za klimatske promjene (IPCC) analizirane su i detaljnije opisane u nastavku.

Analiza otpornosti razmatra jedinstvene rizike i prilike povezane s klimom relevantne za svaki poslovni segment. Procjenjuje kako bi fizički i tranzicijski rizici mogli utjecati na poslovni model, operacije i lanac vrijednosti svakog segmenta, kao i sposobnost prilagodbe Grupe. Analiza identificira i potencijalne prilike koje proizlaze iz prijelaza na gospodarstvo s niskim udjelom ugljika, kao što su ulaganja u obnovljivu energiju, mjere energetske učinkovitosti i razvoj proizvoda i usluga otpornih na klimatske promjene. U nastavku opisani su ključni rezultati analize otpornosti na klimatske promjene za svaki poslovni segment, s naglaskom na najznačajnije utjecaje povezane s klimom, trenutnu sposobnost prilagodbe i područja za daljnje jačanje otpornosti Grupe na klimatske promjene.⁸⁴

Segment osiguranja

Opseg analize otpornosti

Segment osiguranja razmatra rizike klimatskih promjena i njihov utjecaj na poslovanje, financijske rezultate i solventnost kao dio vlastitog procesa procjene rizika i solventnosti (engl. *Own Risk and Solvency Assessment*, ORSA). Proces se provodi najmanje jednom godišnje ili češće ako dođe do značajnih promjena u profilu rizika. Uključuje kvantitativnu i kvalitativnu analizu rizika povezanih s klimom, procjenjujući izloženost imovine i obveza u kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim vremenskim razdobljima.

Usporedni pregled definicija vremenskih razdoblja korištenih u ORSA-i, u skladu s EIOPA-inim smjernicama za primjenu o provođenju procjene značajnosti klimatskih promjena i korištenju scenarija klimatskih promjena u ORSA-i i ESRS-u:

⁸⁴ ESRS 2, SBM-3, E-1, 19 a), b), c)

Tablica 17. *Usporedni pregled definicija vremenskih razdoblja*

Izvor definicija	0-1 godine	2-5 godina	5-10 godina	>10 godina
ESRS	kratkoročno	srednjoročno	dugoročno	
ORSA	kratkoročno		srednjoročno	dugoročno

Analiza obuhvaća dvije primarne kategorije rizika povezanih s klimom: tranzicijske rizike, koji proizlaze iz kretanja prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika te fizičke rizike, koji proizlaze iz izravnih učinaka klimatskih promjena, uključujući akutne i kronične događaje. Analiza otpornosti usklađena je s poslovnom strategijom i s regulatornim okvirima, uključujući Smjernice za primjenu EIOPA-e o scenarijima klimatskih promjena u ORSA-i i Europskim standardima izvješćivanja o održivosti (ESRS).⁸⁵

Opis analize otpornosti

Analiza otpornosti procjenjuje značajnost rizika povezanih s klimom fokusirajući se na njihov potencijalni utjecaj na financijsku uspješnost i solventnost segmenta osiguranja. Kao dio ORSA procesa, provodi se testiranje otpornosti na stres i analizu scenarija s ciljem procjene učinka tranzicijskih i fizičkih klimatskih rizika na poslovanje. U 2024. provedena je detaljna procjena klimatskih rizika za dva scenarija temeljena na pretpostavkama rasta globalne temperature: prvi scenarij pretpostavlja rast ispod 2°C, dok drugi pretpostavlja porast iznad 2°C.

U suradnji s brokerskom kućom modeliran je scenarij u kojem teška oluja (engl. *severe convective storm*, SCS) pogađa Zagreb, uzrokujući štete na imovini i automobilima (po auto kasku). Scenarij je pokazao da bi Društvo, zahvaljujući trenutnoj reosiguratelnoj zaštiti osiguranja imovine, čak i u izuzetno ekstremnom scenariju ostalo solventno, s i dalje vrlo visokim omjerom solventnosti.

Slično tome, u procjeni fizičkih rizika vezanih uz usjeve i nasade, fokus je bio na ekstremnim vremenskim prilikama, poput tuče, mraza i nevremena. Ovi konzervativni scenariji upućuju da bi segment osiguranja ostao dobro kapitaliziran, ali s nešto nižim omjerom solventnosti, dok bi zaštita reosiguranja ublažila potencijalne rizike. Investicijski portfelj segmenta osiguranja ocjenjuje se i s obzirom na izloženost tranzicijskim rizicima, s fokusom na sektore poput fosilnih goriva, infrastrukture, energetski intenzivnih industrija i poljoprivrede, koji su osjetljiviji na prijelaz na niskougljično gospodarstvo. Na dan 31. prosinaca 2024. ulaganja u šest sektora relevantnih za klimatske politike predstavljala su relativno mali udio u ukupnom portfelju (12,6%), što ukazuje na nisku materijalnost tranzicijskih rizika iz investicijske perspektive.⁸⁶

Rezultati analize otpornosti

Analiza otpornosti dokazuje kako segment osiguranja ostaje visoko kapitaliziran čak i pod ekstremnim scenarijima stresa, s omjerom solventnosti koji ostaje znatno iznad zahtijevanog praga. Rezultati naglašavaju učinkovitost trenutne reosigurateljne zaštite, osobito u osiguranju imovine, što bi segmentu omogućilo održavanje solventnosti tijekom jakih

⁸⁵ ESRS 2, SBM-3, E-1, 19 a); AR 7 a), b)

⁸⁶ ESRS-2, SBM-3, E1, 19 b); AR 7 a), b)

oluja. Testovi otpornosti na stres portfelja usjeva i nasada također su otkrili da, iako bi segment osiguranja doživio blagi pad omjera solventnosti u ekstremnim uvjetima, on i dalje ostaje dobro kapitaliziran zbog svog reosigurateljnog pokrića. Nadalje, izloženost segmenta tranzicijskim rizicima iz ulaganja je relativno niska, s malim udjelom ukupnih ulaganja u sektore relevantne za klimatsku politiku. To sugerira da je značajnost tranzicijskih rizika na financije segmenta ograničena. Međutim, segment je predan integraciji održivih financijskih načela u svoju investicijsku strategiju i nastavlja pratiti rizike povezane s klimom u svom portfelju.⁸⁷

Segment turizma

Opseg analize otpornosti

Strategija i poslovni model segmenta turizam usmjereni su na povećanje otpornosti na klimatske promjene stalnim analiziranjem, prilagodbom i inovacijama. U kvalitativnoj analizi otpornosti promatrani su nalazi Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu koja uzima u obzir dva scenarija rasta koncentracije stakleničkih plinova RCP 4.5 i RCP 8.5. Analiza otpornosti posebno procjenjuje klimatske utjecaje u destinacijama u kojima segment ima poslovne aktivnosti, uključujući Istarsku i Dubrovačko-neretvansku županiju, kao i Grad Zagreb. Analiza prati čimbenike povezane s klimom kao što su promjene temperature, obrasci padalina, ekstremni vremenski događaji i dugoročni trendovi poput porasta razine mora. Također, procjenjuju se učinci klimatskih promjena na obrasce turističke potražnje, kao i mogućnosti za diversifikaciju ponude kako bi se održala otpornost u uvjetima klimatskih promjena.⁸⁸

Opis analize otpornosti

Analiza otpornosti identificira ključne čimbenike klimatskih promjena koji utječu na sektor turizma, kao što su promjene u sezoni i promjene u turističkoj potražnji. Te se promjene ublažavaju razvojem cjelogodišnjih sadržaja, uključujući wellness, kongresni turizam i gastronomske programe, kako bi se diverzificirala turistička ponuda. Segment turizam aktivno ulaže u digitalizaciju i energetska učinkovitost kako bi se smanjili operativni rizici i troškovi. Uz to ulaže u održive projekte uz pomoć zelenog financiranja. U 2024. godini članica grupe Svjetske banke, International Financial Corporation (IFC), osigurala je za Grupu (potpisnici ugovora su Maistra d.d. i HUP-ZAGREB d.d.) plavi i zeleni zajam za održivost vrijedan 200 milijuna eura. IFC-ovo financiranje prvi je plavi zajam u hrvatskom turističkom sektoru. Njime će se osigurati sredstva za razvoj i rekonstrukciju hotela Marjan, poznatog hotela u blizini povijesne jezgre grada Splita koja je pod zaštitom UNESCO-a, te obnovu i nadogradnju kampa Koversada u Istri. Obje se lokacije nalaze u blizini zaštićenih morskih područja, zbog čega je održivo poslovanje osobito važno. Povoljniji financijski uvjeti zajma vezat će se uz dobivanje IFC-ova inovativnog certifikata EDGE za zelenu gradnju s nultom stopom emisije ugljika za hotel Marjan, plavih certifikata koje priznaje Globalno vijeće za održivi turizam za obje lokacije te znatno smanjenje emisija stakleničkih plinova u čitavom turističkom portfelju Grupe. IFC će pružiti i savjetodavne usluge kako bi pomogao u postizanju ciljeva i poboljšanja okolišnih i socijalnih praksi Grupe.

Analiza prepoznaje izazove povezane s prijelazom na niskougljično gospodarstvo, ali ističe da pravovremene mjere prilagodbe jačaju dugoročnu stabilnost, konkurentnost i otpornost na klimatske promjene. Nadalje, prepoznati su rizici

⁸⁷ ESRS-2, SBM-3, E-1, 19 c); AR 8 a), b)

⁸⁸ ESRS 2, SBM-3, E-1, 19 a); AR 7 a), b)

povezani s nestabilnošću cijena energije i nastoji ih se ublažiti usvajanjem održivih energetske rješenja, smanjenjem ovisnosti o konvencionalnim izvorima energije i samostalnom proizvodnjom energije. Ovi napori ne samo da podržavaju stabilnost troškova, već i povećavaju konkurentnost i privlače ekološki osviještene turiste koji sve više preferiraju održive opcije. Analiza otpornosti također uključuje razmatranje makroekonomskih čimbenika, kao što su inflacija, kamatne stope i pristup financiranju, koji kompliciraju dugoročno planiranje i investicijske odluke u kontekstu klimatskih promjena.⁸⁹

Rezultati analize otpornosti

Analiza otpornosti pokazuje da iako klimatske promjene predstavljaju izazove, također su i prilika za diverzifikaciju u sektoru turizma. Ulaganjem u zelena energetska rješenja i digitalizaciju segment je smanjio operativne rizike i troškove. Usvajanje održivih energetske rješenja smanjilo je ranjivost poslovanja na energetske krize i fluktuacije cijena, dok je istovremeno osigurao dugoročnu stabilnost troškova. Ove prilagodbe također jačaju konkurentsku poziciju segmenta i privlačnost za moderne turiste kojima je održivost prioritet. Korištenje zelenog financiranja olakšalo je pristup povoljnim financijskim uvjetima, omogućujući ulaganje u održive projekte, uz povećanje vjerodostojnosti certifikatima održivosti. Međutim, analiza također identificira izazove, uključujući neizvjesnosti u vezi s budućim turističkim preferencijama, točnost klimatskih modela i potencijalne regulatorne promjene, što sve dodatno usložnjava dugoročne strategije prilagodbe. Unatoč ovim neizvjesnostima, segment turizam ostaje predan kontinuiranom praćenju utjecaja klimatskih promjena na svoje poslovanje, prilagođavajući strategije prema potrebi s ciljem dugoročne stabilnosti i tržišne vrijednosti.⁹⁰

Segment zdrave hrane

Opseg analize otpornosti

Analiza otpornosti segmenta zdrave hrane razmatra utjecaj klimatskih promjena na uzgoj ribe, uključujući fizičke i tranzicijske klimatske rizike. Brze vremenske promjene i jaki vjetrovi predstavljaju značajnu prijetnju farmama, potencijalno oštećujući kaveze za uzgoj i utječući na poslovne rezultate. Ostali fizički rizici uključuju toplinske valove, povišene temperature mora te promjene slanosti i kiselosti mora. Analiza uključuje i utjecaj klimatskih promjena na zaposlenike, bioraznolikost, zdravlje uzgojene ribe i financijske posljedice poput prekida opskrbnog lanca i tržišnih rizika. Tranzicijski rizici uključuju povećanje cijena sirovina za riblju hranu i promjene u ponašanju potrošača s rastućom potražnjom za organskom ribom. Tehnološki rizici uključuju prijelaz na tehnologiju vozila s niskim emisijama.⁹¹

Opis analize otpornosti

U analizi otpornosti korišteni su scenariji Međuvladinog panela za klimatske promjene (IPCC) za 2030. i 2050., uključujući: Scenarij niske emisije (SSP1-2.6) – ograničene klimatske promjene s učinkovitim mjerama ublažavanja,

⁸⁹ ESRS-2, SBM-3, E1, 19 b); AR 7 a), b)

⁹⁰ ESRS-2, SBM-3, E-1, 19 c); AR 8 a), b)

⁹¹ ESRS 2, SBM-3, E-1, 19 a); AR 7 a), b)

scenarij srednjih emisija (SSP2-4.5) – umjereni rizici uz djelomično provedene mjere prilagodbe i scenarij visokih emisija (SSP5-8.5) – značajne promjene u ekosustavima i veliki klimatski stres.

U izradi analize korištene su usluge programa EU Copernicus, portala Europske komisije Climate ADAPT, Klimatskog izvješća u Hrvatskoj DHMZ-a i portala Prilagodba klimatskim promjenama.⁹²

Rezultati analize otpornosti

Prema scenariju niske emisije (SSP1-2.6), očekuju se relativno stabilne operacije, uz manje prilagodbe u smislu upravljanja toplinskim stresom i optimizacijom hranjenja riba. U scenariju srednjih emisija (SSP2-4.5), potrebne su značajnije prilagodbe koje uključuju razvoj otpornijih vrsta, skuplju riblju hranu i promjene u formulacijama koje uključuju imunostimulanse. Također, bit će potrebno prilagoditi tehnološke procese uzgoja, a očekuju se i poremećaji u opskrbnim lancima i utjecaj na zdravlje i radnu sposobnost zaposlenika. Očekuju se promjene u morskom okolišu, povećanje eutrofikacije mora zbog porasta prosječne temperature mora te zakiseljavanje. Zbog naglih i brzih promjena vremenskih uvjeta moguća su kašnjenja u isporuci proizvoda kupcima i potrošačima. U slučaju scenarija visokih emisija (SSP5-8.5) očekuju se dodatni negativni učinci na proizvodni proces i uzgoj ribe u odnosu na scenarij srednjih emisija, što bi moglo uzrokovati značajne financijske gubitke, osim ako se poslovna strategija ne prilagodi uključivanju novih vrsta, novih tehnologija uzgoja, novih formulacija hrane i novih dobavljača.

Analiza provedena 2024. godine uključila je sve značajne fizičke i tranzicijske klimatske rizike na temelju postojećeg poslovnog znanja i iskustva te rezultata analize otpornosti. Za očekivati je da će se opseg analize proširivati ovisno o budućim događanjima na lokalnoj i globalnoj razini, strateškim i poslovnim odlukama te klimatskim promjenama.

Ključne pretpostavke prijelaza na otporno i niskougljično gospodarstvo:

- Makroekonomski trendovi u okolišu i regulatorne inicijative - Europski zeleni dogovor, Fit for 55, i Europski zakon o klimi imaju za cilj klimatsku neutralnost do 2050., utječući na propise i ekonomske strategije.
- Sustav ETS2, koji će stupiti na snagu 2027. godine, povećat će troškove transporta zbog viših cijena fosilnih goriva, što će utjecati na profitabilnost.
- Mehanizam prilagodbe granice ugljika (CBAM) - od 2026., CBAM će povećati troškove za uvoz intenzivnih proizvoda poput cementa te čelika, željeza i aluminijskih proizvoda od tih sirovina, što će utjecati na troškove izgradnje i održavanja.
- Tržišne preferencije - sve je veći fokus na održiva ulaganja pogonjena taksonomijom EU-a. Usklađivanje s kriterijima održivosti može pomoći u privlačenju ulaganja i osiguranju povoljnijeg financiranja.
- Potražnja potrošača - sve je veća potražnja za organskom ribom, potaknuta promjenom potrošačkih navika. Cromaris može proširiti svoju organsku ponudu, ali mora uzeti u obzir tržišne uvjete i kupovnu moć potrošača.

Analiza otpornosti sektora marikulture na klimatske promjene uključuje kvantifikaciju potencijalnih financijskih učinaka povezanih s fizičkim i tranzicijskim klimatskim rizicima. Procjena je provedena modeliranjem scenarija korištenjem metodologija, Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) i zakonodavstva EU vezano uz prijelaz na niskougljično gospodarstvo (paket Fit for 55, Europsko klimatsko pravo, ETS2, CBAM itd.). U analizi su

⁹² ESRS-2, SBM-3, E1, 19 b); AR 7 a), b)

korišteni i servisi programa EU Copernicus, portala Europske komisije Climate ADAPT, Klimatskog izvješća u Hrvatskoj DHMZ-a i portala Prilagodba klimatskim promjenama⁹³

2.3.3. Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama

Značajni učinci, rizici i prilike povezani s klimatskim promjenama utvrđeni su tijekom procesa procjene dvostruke značajnosti. Proces procjene dvostruke značajnosti detaljno je opisan u Poglavlju 1.6. *Značajni učinci rizici i prilike (IRO) Grupe* i Pod-poglavlju 1.6.2. *Metodologija procjene dvostruke značajnosti*.⁹⁴ Rezultati provedenih analiza klimatskih rizika na razini svakog segmenta (vidi poglavlje *Analiza otpornosti*) razmatrani su u procesu procjene značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe povezanim s klimatskim promjenama.⁹⁵

2.3.4. Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama

Grupa nije usvojila samostalnu politiku o ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama, no namjerava ju donijeti u srednjoročnom razdoblju. Pristup Grupe u odgovornom upravljanju resursima, povećanju energetske učinkovitosti i smanjenju emisije stakleničkih plinova obuhvaćen je Politikom održivog poslovanja Adris grupe. Iako se Politika direktno ne poziva na ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu, njezina načela promiču prijelaz na gospodarstvo s niskom razinom ugljika ulaganjima u obnovljive izvore energije, projekte energetske učinkovitosti i odgovorno upravljanje opskrbnim lancem.⁹⁶

Politike na razini segmenata koje se dotiču pitanja klimatskih promjena su:⁹⁷

- Segment osiguranja nema zasebnu politiku za ublažavanje klimatskih promjena, no smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje energetske učinkovitosti ključna su odrednica Politike održivog poslovanja Grupe, koja se indirektno odnosi i na ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama a direktno na energetska učinkovitost i uvođenje energije iz obnovljivih izvora. Politike održivog poslovanja Adris grupe koja se primjenjuje i u segmentu osiguranja.
- U segmentu turizam usvojena je politika zaštite okoliša koja se bavi ublažavanjem klimatskih promjena, projektima energetske učinkovitosti, ulaganjima u obnovljive izvore energije i očuvanjem biološke raznolikosti. Promiče odgovorno upravljanje vodom, smanjenje otpada i razvoj održivih turističkih proizvoda. Uz to, svi hoteli, odmarališta i kampovi Maistre d.d. posjeduje certifikat zaštite okoliša ISO 14001:2015.
- U segmentu zdrave hrane pitanja povezana s klimom dijelom su Politike kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti, koja naznačuje mjere za smanjenje potrošnje energije, optimizirano korištenja resursa i minimiziranje stvaranja otpada. Od 2020. godine izračunava se ugljični otisak i godišnje

⁹³ ESRS-2, SBM-3, E-1, 19 c); AR 8 a), b)

⁹⁴ ESRS-2, IRO-1, 20 a), b), c)

⁹⁵ ESRS 2 IRO-1, E-1, 21

⁹⁶ E1-2, 22, 25

⁹⁷ MDR-P 65 a), b), d)

ažurira Strategija i Akcijski plan za smanjenje emisija stakleničkih plinova, uključujući emisije opsega 1 i 2 te praćenje emisija opsega 3.

2.3.5. *Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama*

Grupa je implementirala niz mjera za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, s posebnim naglaskom na obnovljivu energiju. Cilj je mjera povećati otpornost Grupe na rizike povezane s klimom uz istovremeno smanjenje ugljičnog otiska. Među ključnim aktivnostima Grupe ističe se zajedničko ulaganje s ENCRO-om u šest projekata obnovljive energije, uključujući elektrane na vjetar i solarnu energiju, kako bi se povećala energetska otpornost i dodatno smanjile emisije stakleničkih plinova. Ukupna očekivana godišnja proizvodnja instaliranih kapaciteta je gotovo tri puta veća u odnosu na potrebe Grupe za električnom energijom. Poslovni segmenti Grupe putem VPPA (*eng. „Virtual Power Purchase Agreement“*) ugovora o kupnji električne energije sklopljenim s navedenim projektima prema procjenama osiguravati će gotovo 80 posto potreba za električnom energijom. Time se očekuje smanjenje emisija stakleničkih plinova Grupe iz opsega 2 za više od 11 tisuća tona CO₂ ili ukupno oko 79% u usporedi s trenutnim emisijama opsega 2 na razini Grupe (na temelju lokacije).⁹⁸

Dodatno, u segmentu turizam, strateškim ulaganjima u energetska učinkovitost i zelene tehnologije u uređenju kampova i obnovu hotela, poboljšana je energetska učinkovitost i smanjena potrošnja energije a time i emisije stakleničkih plinova. Fokus je bio i na postizanju energetske učinkovitosti ugradnjom dizalica topline i sustava za povrat otpadne topline te proširenje izvora obnovljive energije instalacijom solarnih elektrana. Kako bi se podržala e-mobilnost, postavljeno je 5 električnih punionica, zajedno s nabavom električnih vozila za smanjenje emisije CO₂. Buduće mjere uključuju nastavak optimizacije energetske potrošnje na novim i postojećim lokacijama s ciljem daljnjeg smanjenja troškova i povećanja energetske učinkovitosti, izgradnju dodatnih solarnih elektrana i nastavak ugradnje e-punionica.⁹⁹

U segmentu zdrave hrane jedna od mjera koja se kontinuirano provodi za ublažavanje klimatskih promjena je upotreba obnovljive energije sa sunčanih fotonaponskih elektrana koje su postavljene na krovove zgrada na lokacijama u Ninu i Zadru, s ciljem smanjenja emisija stakleničkih plinova i potrošnje električne energije. Jedna od mjera je i elektrifikacija i zamjena goriva kao dio 3EFISHING projekta, a odnosi se na testiranje hibridnih motora na plovilima do 12 metara s ciljem smanjenja emisija stakleničkih plinova opsega 1, s planom provedbe do 2026. godine. Od 2022. godine provodi se projekt optimizacije ruta osobnih i teretnih vozila i plovila, ugradnjom senzora u vozila i plovila. Uz navedeno, kontinuirano se na svim uzgajalištima provode mjere ublažavanja posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta povezanih s klimatskim promjenama, poput povećanja prosječne temperature mora, povećanja kiselosti mora i promjena u salinitetu te jakih vjetrova i oluja. Odgovor je kontinuirano ulaganje u selekciju otpornijih vrsta riba, prilagodba hrane i razmatranje uzgoja novih vrsta riba, ojačavanje konstrukcija mreža i kaveza, unaprjeđenje sustava za rano upozoravanje i prilagodba režima hranjenja novim uvjetima u morskom okolišu.¹⁰⁰

⁹⁸ E1-3, 29 a), b)

⁹⁹ E1-3, a), b), c); MDR-A 68.a), b), c)

¹⁰⁰ E1-3, 29 a, c; MDR-A, 68 a, b, c, e

Za navedene mjere nisu rađeni izračuni ostvarenih i očekivanih smanjenja emisija stakleničkih plinova na razini Grupe. Također, za navedene mjere nisu bili potrebni značajni rashodi na razini Grupe.¹⁰¹

Grupa tijekom 2024. nije provodila projekte uklanjanja stakleničkih plinova ni ublažavanja njihovih emisija koji se financiraju ugljičnim kreditima te ne primjenjuje sustav interne cijene ugljika. Stoga zahtjevi E1-7 (Projekti uklanjanja stakleničkih plinova i ublažavanja emisija financirani ugljičnim kreditima) i E1-8 (Interno utvrđivanje cijene ugljika) nisu značajni.¹⁰²

2.3.6. Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama

Na razini Grupe nisu uspostavljene ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama.

Na razini segmenata Grupe, samo je segment zdrave hrane uspostavio Strategiju upravljanja ugljikovim otiskom i Akcijskim planom za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Postavljeni su i relativni ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova, koji doprinose ciljevima u Integriranom nacionalnom energetske i klimatske planu Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. - 2030. (NECP), koji je usklađen s Pariškim sporazumom i ograničavanjem globalnog zagrijavanja na 1,5 stupanj te Europskim zakonom o klimi. Bazna godina u odnosu na koju je potrebno smanjiti emisije je 2020. a relativni ciljevi su:

- do 2025. smanjiti emisije u opsegu 1 i 2 za 25 posto po toni izlovljene ribe,
- do 2030. smanjiti emisije u opsegu 1 i 2 za 40 do 50 posto po toni izlovljene ribe,
- do 2050. smanjiti emisije u opsegu 1 i 2 za 95 posto po toni izlovljene ribe.¹⁰³

Cilj smanjenja intenziteta emisija Cromarisa do 2025. je 0,467 tona CO₂(e) po toni izlovljene ribe.

U 2020. godini, koja je određena kao bazna godina, intenzitet emisija bio je 0,626 tona CO₂(e)/tona izlovljene ribe. Cilj smanjenja intenziteta emisija za 2025. od 25 posto već je postignut 2023. godine kada je iznosio 0,458 tona CO₂(e)/tona izlovljene ribe. U 2024. intenzitet emisija bio je 0,421 tona CO₂(e) po toni izlovljene ribe, što je smanjenje intenziteta emisija u opsegu 1 i 2 za 33 posto u odnosu na baznu 2020. godinu.¹⁰⁴

U segmentu zdrave hrane izračunavaju se emisije stakleničkih plinova iz lanca vrijednosti (za Kategoriju 1. Kupljene robe i usluga za dobavljače riblje hrane i ambalaže u koju je uključen i prijevoz od dobavljača do segmenta zdrave hrane (pristup „cradle-to-gate“), kategoriju 5 Otpad nastao u poslovanju i kategoriju 6 Poslovna putovanja i kategoriju), no za opseg 3, zasad nisu postavljeni ciljevi smanjenja.¹⁰⁵

¹⁰¹ E1-3, 29 b),c)

¹⁰² E1-7, E1-8

¹⁰³ E1-4, 34 c), d), e)

¹⁰⁴ E1-4, 34 a)

¹⁰⁵ E1-4, 33; MDR-T 80 a,b,c,d,e,j, 34 a, c, e, f; AR 30 a), b), c)

Napredak prema uspostavljenim ciljnim vrijednostima tijekom vremena¹⁰⁶:

Tablica 18.: Pregled aktivnosti

	Proizvodnja električne energije iz integriranih sunčanih fotonaponskih elektrana (Nin i Zadar)	Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o suradnji Adris grupa i ENCRO	Pilot projekt zamjene motora na fosilna goriva, hibridnim motorima u plovilima do 12 metara duljine	Fleet management
Napredak (rezultat) u tekućem vremenskom razdoblju	- pokriveno 9 posto ukupnih potreba za električnom energijom Cromarisa iz obnovljivih izvora, što je u skladu s ciljem	- tijekom 2024. nije bilo potrošnje energije iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o suradnji, no do 2027. 85 posto potreba za električnom energijom pokrit će se iz obnovljivih izvora energije	- u izvještajnom razdoblju 2024., projekt još nije započeo, a provedba se očekuje do kraja 2026.	- od 2022. postepeno se ugrađuje oprema na vozila i plovila u cilju optimizacije rute i uštede goriva, a aktivnosti su se provodile i tijekom 2024.
Ciljna vrijednost	- 130 do 140 tona CO ₂ manje u svakoj izvještajnoj godini u odnosu na 2022. tj. prije izgradnje elektrana	- 1.100 do 1.200 tona CO ₂ manje u svakoj izvještajnoj godini u odnosu na godine prije početka ugovora u suradnji	- ciljna vrijednost nije određena jer ovisi o rezultatima provedbe pilot projekta tj. mogućnostima zamjene motora	- zadržavanje emisija na razini iz 2020. uz povećanje izlova

2.3.7. Potrošnja energije i kombinacija izvora energije

Potrošnja energije Grupe uključuje potrošnju energije iz sirove nafte, naftnih derivata i prirodnog plina te obnovljivih izvora proizvedene iz postrojenja u vlasništvu ili operativnom kontrolom Grupe, kao i električnu i toplinsku energiju nabavljenu od dobavljača na tržištu te energenata za pogon vozila, plovila i radnih strojeva. Potrošnja energije prati se na temelju računa opskrbljivača pojedinih energenata. Vezano uz potrošnju energije, Grupa izvještava samo o energiji potrošenoj na lokacijama u vlasništvu ili pod kontrolom Grupe, primjenjujući isti opseg koji se primjenjuje za izvještavanje o emisijama stakleničkih plinova iz opsega 1 i 2.¹⁰⁷ Mjerenje pokazatelja povezanih s potrošnjom energije iz fosilnih goriva nije potvrdilo vanjsko tijelo koje je pružatelj jamstva.¹⁰⁸ Tablica u nastavku prikazuje potrošnju energije po vrstama energije za Grupu.¹⁰⁹

¹⁰⁶ MDR-T, 79 c)

¹⁰⁷ MDR-M 77 a); AR 32 a)

¹⁰⁸ MDR-M 77 b)

¹⁰⁹ E1-5, 37, 38

Tablica 19. *Potrošnju energije po vrstama*

Potrošnja energije i kombinacija izvora energije Grupe	2024.
(1) Potrošnja goriva iz ugljena i proizvoda od ugljena (MWh)	0
(2) Potrošnja goriva iz sirove nafte i naftnih derivata (MWh)	34.882
(3) Potrošnja goriva iz prirodnog plina (MWh)	29.432
(4) Potrošnja goriva iz drugih fosilnih izvora (MWh)	0
(5) Potrošnja nabavljene ili stečene električne energije, energije za grijanje, pare i energije za hlađenje iz fosilnih izvora (MWh)	57.487
(6) Ukupna potrošnja energije iz fosilnih izvora (MWh) (izračunana kao zbroj redaka od 1. do 5.)	121.801
<i>Udio energije iz fosilnih izvora u ukupnoj potrošnji energije (%)</i>	<i>79</i>
(7) Potrošnja iz nuklearnih izvora (MWh)	9.875
<i>Udio energije iz nuklearnih izvora u ukupnoj potrošnji energije (%)</i>	<i>6</i>
(8) Potrošnja goriva za obnovljive izvore uključujući biomasu (koja uključuje i industrijski i komunalni otpad biološkog podrijetla, bioplin, vodik iz obnovljivih izvora itd.) (MWh)	48
(9) Potrošnja nabavljene ili stečene električne energije, energije za grijanje, pare i energije za hlađenje iz obnovljivih izvora (MWh)	21.053
(10) Potrošnja energije iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje osim goriva (MWh)	672
(11) Ukupna potrošnja energije iz obnovljivih izvora (MWh) (izračunana kao zbroj redaka od 8. do 10.)	21.773
<i>Udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije (%)</i>	<i>14</i>
<i>Ukupna potrošnja energije (MWh) (izračunana kao zbroj redaka 6. i 11.)</i>	<i>153.449</i>

Ukupna potrošnja energije iz obnovljivih izvora energije iz vlastite proizvodnje, odnosi se na fotonaponsku elektranu segmenata zdrave hrane, a tako proizvedena struja se koristi za vlastite potrebe segmenta. Potrošnja te energije temelji se na očitavanju iz softvera za praćenje rada elektrane¹¹⁰ Mjerenje pokazatelja povezanih s potrošnjom energije iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje nije potvrdilo vanjsko tijelo koje je pružatelj jamstva.¹¹¹

¹¹⁰ MDR-M 77 a)

¹¹¹ MDR-M 77 b)

U tablici niže pregled je energetskega intenziteta po neto prihodu¹¹²:

Tablica 20. *Energetski intenzitet*

Energetski intenzitet po neto prihodu	2024.	2023.	% 2024./ 2023.
Ukupna potrošnja energije iz djelatnosti u sektorima koji znatno utječu na klimu po neto prihodu od djelatnosti u sektorima koji znatno utječu na klimu (MWh/1000 EUR)	0,0259	-	

U okviru Grupe, segment zdrave hrane, odnosno marikultura, jedina je djelatnosti iz sektora koji znatno utječu na klimu pa u brojnik za izračun pokazatelja ulazi ukupna potrošnja energije Cromarisa. Ukupni neto prihod Grupe iznosi 1.014.500.371 EUR (Bilješka 5. konsolidiranog Financijskog izvještaja).

2.3.8. *Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova*

U tablici niže prikazane su vrijednosti emisija stakleničkih plinova Grupe za opseg 1, 2 i 3 za 2024. godinu. Ciljne vrijednosti na razini Grupe nisu donesene.¹¹³

¹¹² E1-5, 40

¹¹³ E1-6 44., 45., 52.

Tablica 20. Vrijednosti emisija stakleničkih plinova Grupe za opseg 1, 2 i 3 za 2024. godinu

	Retrospektiva				Ključne etape i ciljne godine			
	Referentna godina	Usporedno	2024.	% N / N-1	2025	2030	2050	Godišnji % cilja u referentnoj godini
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 1								
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 emisije (tona ekvivalenta CO ₂)	-	-	15.653	-	-	-	-	-
Postotak emisija stakleničkih plinova iz opsega 1 iz reguliranih programa trgovanja emisijama (%)	-	-	0	-	-	-	-	-
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 2								
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 koje se temelje na lokaciji tona ekvivalenta CO ₂	-	-	14.384	-	-	-	-	-
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 Emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 (tona ekvivalenta CO ₂)	-	-	33.412	-	-	-	-	-
Značajne emisije stakleničkih plinova iz opsega 3								
Ukupne bruto neizravne Emisije stakleničkih plinova iz opsega 3 (tona ekvivalenta CO ₂)	-	-	2.056.524	-	-	-	-	-
1. Nabavljena roba i usluge	-	-	84.108	-	-	-	-	-
2. Kapitalna dobra	-	-	39.208	-	-	-	-	-
3 Aktivnosti povezane s gorivom i energijom (koje nisu uključene u opseg 1 ili 2)	-	-	3.392	-	-	-	-	-
4 Prijevoz i distribucija na višoj razini	-	-	4.364	-	-	-	-	-
5 Otpad nastao tijekom poslovanja	-	-	391	-	-	-	-	-
6 Poslovna putovanja	-	-	97	-	-	-	-	-
7 Putovanje zaposlenika na posao	-	-	441	-	-	-	-	-
8 Zakupljena imovina na višoj razini lanca vrijednosti	-	-	19	-	-	-	-	-
9 Prijevoz na nižoj razini	-	-	0	-	-	-	-	-
10 Prerada prodanih proizvoda	-	-	0	-	-	-	-	-
11 Korištenje prodanih proizvoda	--	--	1	--	--	--	--	--
12 Obrada na kraju vijeka trajanja prodanih proizvoda	-	-	0	-	-	-	-	-
13 Zakupljena imovina na nižoj razini lanca vrijednosti	-	-	1.074	-	-	-	-	-
14 Franšize	-	-	0	-	-	-	-	-
15 Ulaganja	-	-	1.923.428	-	-	-	-	-
Ukupne emisije stakleničkih plinova								
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju lokacije) (tona ekvivalenta CO ₂)	-	-	2.086.561	-	-	-	-	-
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta) (tona ekvivalenta CO ₂)	-	-	2.105.589	-	-	-	-	-

U tablici niže prikazan je intenzitet stakleničkih plinova Grupe na temelju neto prihoda¹¹⁴:

Tablica 21. *Intenzitet stakleničkih plinova Grupe*

Intenzitet stakleničkih plinova po neto prihodu	Usporedno	2024.	% N / N-1
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju lokacije) po neto prihodu (u tonama ekvivalenta CO ₂ /monetarna jedinica)	-	2,06	
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta) po neto prihodu (u tonama ekvivalenta CO ₂ /monetarna jedinica)	-	2,08	

Ukupni neto prihod Grupe iznosi 1.014.500.371 EUR (Bilješka 5. konsolidiranog Financijskog izvještaja). Ukupne emisije stakleničkih plinova na temelju lokacije iznose 2.086.561 tona ekvivalenta CO₂. Ukupne emisije stakleničkih plinova na temelju lokacije po neto prihodu (u tonama ekvivalenta CO₂/monetarna jedinica) iznose 2,06 tona ekvivalenta CO₂/1000 EUR. Ukupne emisije stakleničkih plinova na temelju tržišta iznose 2.105.589 tona ekvivalenta CO₂. Ukupne emisije stakleničkih plinova na temelju tržišta po neto prihodu iznosi 2,08 tona ekvivalenta CO₂/1000 EUR.

Emisije stakleničkih plinova opsega 1 i 2 izračunate su temeljem odredbi ESRS-a metoda Protokola o stakleničkim plinovima, verzije iz 2004. godine (eng. *The GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard, GHG Protocol Scope 2 Guidance*) na temelju dostupnih informacija unutar Grupe.¹¹⁵ Emisije stakleničkih plinova iz opsega 3 izračunate su prema Protokolu o stakleničkim plinovima (eng. *Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard*) na temelju dostupnih informacija unutar Grupe.

*Metodologija za izračun emisija stakleničkih plinova*¹¹⁶:

Emisije stakleničkih plinova nastale poslovanjem Grupe izračunavaju se u skladu sa Standardom korporativnog računovodstva i izvještavanja - GHG Protokol. Izračuni pokrivaju emisije opsega 1, opsega 2 i opsega 3, u ekvivalentu CO₂. Organizacijske granice za obračun i izvještavanje o emisijama stakleničkih plinova Grupe, koje obuhvaćaju opsege 1, 2 i 3 emisija, utvrđene su na temelju financijske kontrole. Ovakvo određivanje granice podrazumijeva da inventar emisija uključuje svu poslovnu imovinu nad kojom Grupa provodi financijsku kontrolu. Konkretno, odnosi se na one subjekte koje Grupa konsolidira u svojim financijskim izvještajima, prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI). Mjerenje pokazatelja povezanih s potrošnjom energije iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje nije potvrdilo vanjsko tijelo koje je pružatelj jamstva.¹¹⁷

¹¹⁴ E1-6, 53

¹¹⁵ AR 39. (a)

¹¹⁶ E1-6, AR 39 b)

¹¹⁷ MDR-M 77 b)

U analizi emisija stakleničkih plinova iz opsega 3 određene kategorije nisu uključene u izvješće jer nisu relevantne za poslovanje Grupe. U nastavku su navedene isključene kategorije, uz objašnjenje razloga njihovog izostavljanja:

- Kategorija 9: Nizvodni transport i distribucija – emisije iz navedene kategorije nisu primjenjive za sve segmente, a za segment zdrave hrane nisu značajne.
- Kategorija 10: Prerada prodanih proizvoda – Grupa ne proizvodi poluproizvode koje obrađuju treće strane.
- Kategorija 12: Obrada na kraju vijeka trajanja prodanih proizvoda – Grupa ne proizvodi proizvode koji zahtijevaju značajnu potrošnju energije za korištenje niti sadržavaju stakleničke plinove jačeg potencijala zagrijavanja.
- Kategorija 14: Franšize – Grupa ne posluje po franšizom modelu i ne upravljanja franšiznim jedinicama koje bi generirale emisije unutar organizacijskih granica izvještavanja.

Izračun uključuje sve stakleničke plinove obuhvaćene Protokolom o stakleničkim plinovima (CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆ i NF₃).

U slučaju različitih opsega emisija stakleničkih plinova, Grupa je implementirala sljedeće pristupe:

Opseg 1 i 2:

Emisije iz opsega 1 izračunate su korištenjem emisijskih faktora za izravne emisije iz stacionarnog izgaranja, mobilnog izgaranja i fugitivnih izvora. Emisijski faktori preuzeti su iz Smjernica za inventar stakleničkih plinova Međuvladinog panela za klimatske promjene (IPCC) i Hrvatske baze podataka nacionalnih emisijskih faktora.

Emisije opsega 2 izračunate su korištenjem lokacijske metode i tržišne metode. Za lokacijsku metodu za izračun emisija korišteni su *grid* faktori iz hrvatske baze podataka i baze podataka Tehničke radne skupine međunarodnih financijskih institucija za obračun stakleničkih plinova.

Za tržišni pristup korišteni su najnoviji dostupni emisijski faktori europskih rezidualnih mješavina iz AIB-a za 2023., kao i faktori iz baze podataka Tehničke radne skupine međunarodnih financijskih institucija za obračun stakleničkih plinova (IFI).

Opseg 3

Inventar opsega 3 izračunat je kao tone ekvivalenta CO₂, isključujući biogeni CO₂. Ovaj popis se temelji na operativnim podacima dobivenim iz internih sustava Grupe. Tamo gdje precizni podaci nisu bili dostupni, napravljene su procjene potrebne za izračune.

Emisijski faktori za izračune opsega 3 primarno potječu iz globalnih baza podataka, uključujući EXIOBASE i DEFRA-ine faktore konverzije stakleničkih plinova (2024.), kao i BEIS, EPA; CAEP, OpenIO Canada. Potencijali globalnog zagrijavanja (GWP) uzeti su iz posljednjeg Šestog izvješća o procjeni za razdoblje od 100 godina.

Za emisije opsega 3, kategorija 15 (koje potječu iz segmenta osiguranja) predstavljaju 98% ukupnih emisija opsega 3. Za izračun tih emisija korištena je metodologija Partnerstva za financije računovodstva ugljika (PCAF), dio A "Financirane emisije" (verzija 2, prosinac 2020.). Ovaj se pristup temelji na podacima o financijskim instrumentima na dan 31. prosinac 2024., uzimajući u obzir relevantne emisijske faktore. U sektoru osiguranja, analizirane su emisije povezane s državnim obveznicama (uključujući i trezorske zapise), dionicama, korporativnim obveznicama, alternativnim investicijskim fondovima (AIF), fondovima kojima se trguje na burzi (ETF), otvorenim investicijskim fondovima (UCITS), ulaganjima za unit-linked proizvode (UL), zajmovima, depozitima i novcem na poslovnim računima.

2.4. Korištenje resursa i kružno gospodarstvo

2.4.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

Tablica 21. Detaljni pregled značajnih učinaka Grupe¹¹⁸

Pitanja održivosti i povezani značajni učinak	Pozitivan ili negativan učinak	Potencijalni/stvarni učinak	Lokacija u poslovnom segmentu	Opis učinka
Otpad				
Stvaranje otpada	Negativan učinak	Stvarni učinak	Grupa	U cijeloj Grupi svakodnevno iz redovnog poslovanja nastaju različite vrste otpada koje mogu imati negativan utjecaj na prirodu i lokalne zajednice.

Značajni negativni učinak Grupe potječe i povezan je sa strategijom i poslovnim modelom Grupe.¹¹⁹

Tablica 22. Detaljni pregled značajnih rizika i prilika Grupe¹²⁰

Pitanja održivosti i povezani materijalni rizici i prilike	Rizik/Prilika	Lokacija u poslovnom segmentu	Opis rizika / prilike
Otpad			
Ostaci prilikom izlova ribe	Prilika	Zdrava hrana	Prilikom pripreme narudžbe kupaca ponekad postoji višak izlovljene ribe koji se ne može prodati drugim kupcima. Također, tu su i ostaci od prerade ribe. U slučaju razvoja dodatnih proizvoda (pašteta, tartar itd.) neće biti otpada od ostataka prekomjerne ribe, već dodatnog prihoda i dodatnog tržišnog udjela. Otvaranjem nove ribarnice u krugu tvornice, tvrtka je u mogućnosti prodati višak svježe ribe koja nije prodana kupcima na veliko i malo, a koja bi se inače pretvorila u otpad.
Mogućnost otvaranja jedinice predrasta	Prilika	Zdrava hrana	Razvoj dodatnih kapaciteta za preduzgoj riblje mladi u mrjestilištima može imati pozitivan učinak na ribogojilišta, jer će riba koja će se transportirati do ribogojilišta biti veća i neće biti potrebe za manjim mrežama koje zahtijevaju više mjera protiv obraštaja, a dodatno se može smanjiti bijeg ribe zbog veće veličine ribe.

¹¹⁸ ESRS 2 SBM-3 48. a), b), c) i., iii., iv.

¹¹⁹ SBM-3 48. c) ii.

¹²⁰ SBM-3 48.a), b), d)

U sljedećem razdoblju, prilagodbom strategije održivosti i postavljanjem ciljeva vezanih uz održivost planira se ublažiti negativan učinak i iskoristiti prilike u Grupi.¹²¹ Za identificirani značajni učinak i prilike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom nije provedena analiza otpornosti.¹²² Identificirani značajni učinak je kratkoročan, a prilike su srednjoročne, a i učinak i prilike odnose se na vlastite operacije.¹²³ Značajni učinak i prilike povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom obuhvaćeni su zahtjevima za objavljivanje prema ESRS-u koji su opisani u tablicama 6. do 8. *Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe*, te nema značajnih učinaka i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom specifičnih za subjekt.¹²⁴

2.4.2. Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

Grupa se zalaže za učinkovito gospodarenje otpadom, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, smanjenje količine otpada, povećanje izdvojenog korisnog otpada iz komunalnog otpada te recikliranje i razmatranje alternativnih sirovina i materijala. Navedeno je regulirano samostalnim politikama unutar svakog poslovnog segmenta.

U segmentu turizam, Politikom upravljanja okolišem propisano je kontinuirano praćenje, poboljšavanje i preventivno djelovanje kako bi se spriječila moguća onečišćenja okoliša, a gosti educiraju i potiču da isto podržavaju svojim ponašanjem i navikama. Pristup upravljanju otpadom obuhvaća sprečavanje nastanka otpada, smanjenje količine komunalnog otpada i povećanje pozitivnih utjecaja (povećanje količina izdvojenog korisnog otpada iz komunalnog otpada), primjereno odlaganje, digitalizaciju procesa te razmatranje alternativnih sirovina i materijala. U organizacijskoj jedinici Razvoj imenovan je stručni suradnik za gospodarenje otpadom čije odgovornosti obuhvaćaju razvoj i implementaciju strategija upravljanja otpadom, edukaciju i osposobljavanje ciljanih skupina, suradnju s vanjskim partnerima, analizu troškova upravljanja otpadom, izradu redovnih izvještaja za interne potrebe i nadležne institucije o provođenju procesa upravljanja otpadom te predlaganje poboljšanja procesa.¹²⁵

U segmentu zdrave hrane, s ciljem učinkovitog gospodarenja resursima i smanjenja količine otpada, donesene su Politika kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti te Politika riblje hrane, obje na temelju zahtjeva međunarodnih standarda koje je segment zdrave hrane uveo i certificirao, uz niz internih radnih uputa koje se odnose na gospodarenje nusproizvodima životinjskog podrijetla iz procesa uzgoja i prerade ribe te gospodarenje otpadom. Politike su javno dostupne i objavljene na mrežnim stranicama, u nadležnosti su predsjednika Uprave odnosno rukovoditeljice istraživanja i razvoja.¹²⁶

Načelno, politike naglašavaju prevenciju nastanka otpada, odvajanje korisnih materijala i reciklažu.¹²⁷ U navedenim se politikama razmatraju značajni učinci, rizici i prilike u poslovanju, kao i višim i nižim razinama lanca vrijednosti,

¹²¹ SBM-3 48.b), g)

¹²² ESRS 2, SBM-3, 48 f)

¹²³ ESRS 2, SBM-3, 48 a)

¹²⁴ SBM-3 48.h)

¹²⁵ MDR-P 65 a), b), c)

¹²⁶ E1-5, 14; MDR-P 65 a), b), c), d)

¹²⁷ E5-1 15 a)

prvenstveno zahtjevima prema dobavljačima, u smislu posjedovanja specifičnih standarada i certifikata, odnosno prihvaćanjem općih uvjeta nabave koji propisuju opće prihvaćene principe društveno odgovornog ponašanja.¹²⁸

2.4.3. *Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom*

Grupa u svojim poslovnim segmentima provodi niz mjera kako bi smanjila svoj negativni učinak povezan s nastajanjem otpada.

U segmentu zdrave hrane, s ciljem smanjenja otpada i poticanja kružnog gospodarstva, fokus je na ključnoj sirovini - ribljoj hrani. U proizvodnji riblje hrane, prednost se daje dobavljačima koji proizvode riblju hranu nastalu zamjenom ribljeg brašna i ulja biljnim krmivima i nusproizvodima mesne industrije. U 2024. godini nastavilo se s radom na razvoju i optimizaciji receptura riblje hrane kako bi se zadovoljile nutritivne potrebe riba, osigurali najbolji proizvodni rezultati i osigurala održivost proizvodnje. Riblja hrana sadrži nusproizvode prehrambene industrije koji umjesto kao otpad postaju dodatni proizvod prehrambene industrije, odnosno kružna sirovina. U recepture hrane uvedeni su nusproizvodi iz peradarske industrije (eng. *Land animal protein, LAP*): brašno od svježih cijelih dijelova peradi, hidrolizirano brašno od perja i krvno brašno od peradi. Navedeni nusproizvodi imaju stabilnu visoku kvalitetu i sigurnost. Korištenje izvora životinjskih proteina u akvakulturi ima pozitivan učinak na omjer konverzije hrane, stopu rasta, konačnu težinu ribe i stopu preživljavanja. Nadalje, u svrhu povećanja održivosti segment zdrave hrane uravnoteženo koristi biljne nusproizvode iz industrije prerade žitarica poput pšeničnih posija i proizvodnje biljnih ulja. Udio nusproizvoda iz industrije prerade žitarica i ostataka iz proizvodnje biljnih ulja se povećao na 16 posto u 2024. (14 posto u 2023.). Istovremeno se značajno smanjilo korištenje biljnih sirovina koje se mogu koristiti za prehranu ljudi, poput kukuruznog glutena, pšeničnog glutena i repičinog ulja s 23 posto u 2023. na 12 posto u 2024.

Drugi važan element je ambalaža. Kontinuirano se istražuju rješenja za smanjenje ambalažnog otpada i povećanje reciklabilnosti. Svježa očišćena i neočišćena riba pakira se u kašete od EPS (ekspandirani polistiren) jer na tržištu još uvijek nema odgovarajuće zamjene za ambalažu koja dolazi u direktan kontakt sa svježom ribom. Za pakiranje ribljih fileta te monopak i duopak pakiranja, umjesto stiropora, koriste se MAP plitice od PET plastike, što omogućava potpunu reciklabilnost. SKIN pakiranje dodatno smanjuje volumen PET plastike, a kartonska ambalaža certificirana je prema FSC standardu.

Vezano za mjere za zbrinjavanja nusproizvoda životinjskog podrijetla, kontinuirano se provode mjere kompostiranja ili uporabe u bioplinskim postrojenjima te kompostiranje u pilot postrojenju. Nusproizvodi iz prerade ribe prodaju se kao sirovina za proizvodnju hrane za kućne ljubimce. U okviru EU Horizon projekta, istražuje se mogućnost korištenje ribljih kostiju i ljusaka u različitim industrijama. U 2024. godini oporabljeno je 40 posto ukupno proizvedenog otpada. Nusproizvodi se oporabljaju u bioplinskim postrojenjima i pilot postrojenju za kompostiranje. Nusproizvodi životinjskog podrijetla nastali u procesu prerade ribe ne smatraju se otpadom, već se njima gospodari u skladu s Uredbom EU o nusproizvodima, pri čemu se koriste kao sirovina za proizvodnju hrane za kućne ljubimce. U okviru EU Horizon projekta, istražuje se korištenje ribljih kostiju i ljusaka u različitim industrijama.¹²⁹

¹²⁸ E5-1, 15 b); 16

¹²⁹ MDR-A 68 a), b), c)

U segmentu turizam kontinuirano se provodi niz mjera s ciljem unapređenja upravljanja otpadom, kako bi se povećala održivost i smanjio negativan utjecaj na okoliš. Ključne mjere uključuju razvrstavanje i sigurno skladištenje otpada, edukaciju zaposlenika, praćenje otpada, suradnju s ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom, optimizaciju nabave i zaliha, te optimizaciju pripreme hrane. U svim objektima postavljeni su spremnici za razvrstavanje otpada, prije svega papira i plastike, dok se posebna pažnja posvećuje sigurnom skladištenju i odlaganju opasnog otpada, uključujući kemikalije, baterije i elektronički otpad. Kako bi se osiguralo pravilno odlaganje otpada, kontinuirano se provodi edukacija zaposlenika putem informativnih materijala i digitalnih aplikacija. Od 2024. godine, unaprijeđen je proces vođenja evidencije otpada u aplikaciji *Waste Control*. Podaci se evidentiraju u Registru onečišćavanja okoliša (ROO). Sav otpad predaje se ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom, u skladu s važećim zakonskim propisima. Pokrenut je i pilot projekt sortirnice u Vrsaru za prikupljanje i sortiranje neopasnog otpada, s planovima za daljnje unapređenje procesa gospodarenja otpadom.¹³⁰

2.4.4. Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

Grupa nije postavila ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom. Načelno, provode se aktivnosti s ciljem svođenja količine otpada svedu na najmanju moguću mjeru, odnosno da se kada je to moguće otpad koristi kao sirovina za druge industrije. Definiranje ciljnih vrijednosti planira se provesti u srednjoročnom razdoblju.¹³¹

Iako na razini Grupe nisu postavljene ciljne vrijednosti, na razini pojedinih segmenata prati se djelotvornost mjera koje se provode. U segmentu turizma, djelotvornost politika i mjera u vezi s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom prati se redovito prikupljanjem i analizom podataka o vrsti i troškovima upravljanja otpadom. Podaci o otpadu prikupljaju se i dokumentiraju putem aplikacije *Waste Control*. Procesi zbrinjavanja otpada koordiniraju se s ovlaštenim sakupljačima kako bi se osigurala pravilna obrada i reciklaža. Redovni izvještaji koji uključuju detaljne informacije o otpadu izrađuju se za interne potrebe i nadležne institucije.¹³²

U segmentu zdrave hrane, djelotvornost mjera prati se postupcima koji uključuju: promjenu materijala za ambalažu, poput prelaska sa stiropora na EPS kašete za postizanje potpune reciklabilnosti, korištenje SKIN pakiranja za očuvanje svježine ribljih fileta, certificiranje kartonske ambalaže FSC certifikatom, što potvrđuje održivo podrijetlo ambalaže, kompostiranje i uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla u bioplinским pogonima, korištenje nusproizvoda iz prerade ribe za proizvodnju hrane za kućne ljubimce.¹³³

¹³⁰ MDR-A 68 a), b), c)

¹³¹ ESRS 2, 72

¹³² MDR-T 81. b)i. Ii.

¹³³ MDR-T, 81 b i ii

2.4.5. Odljev resursa - Otpad

U 2024. godini na razini Grupe generirane su sljedeće količine otpada : ¹³⁴

Tablica 22. *Generirani otpad*

Otpad	Količina (tona)
Ukupna količina nastalog otpada	7.551
Ukupna količinu prema masi preusmjerenu iz zbrinjavanja (opasni otpad)	173
Ukupna količinu prema masi preusmjerenu iz zbrinjavanja (neopasni otpad)	7.378
Prema postupku uporabe (opasni):	
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - priprema za ponovnu uporabu	0
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - recikliranje	13
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - ostali postupci uporabe	17
Prema postupku uporabe (neopasni):	
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - priprema za ponovnu uporabu	0
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - recikliranje	3.417
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - ostali postupci uporabe	3.307
Ukupna količinu prema masi koja se zbrinjava (opasni otpad)	142
Ukupna količinu prema masi koja se zbrinjava (neopasni otpad)	249
Prema postupku obrade (opasni):	
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - spaljivanje	0
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - odlaganje otpada	142
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - ostali postupci zbrinjavanja	18
Prema postupku obrade (neopasni):	
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - spaljivanje	0
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - odlaganje otpada	652
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - ostali postupci zbrinjavanja	0
Nereciklirani otpad	
Ukupna količina nerecikliranog otpada	3.715
Postotak nerecikliranog otpada (%)	49,20

Tokovi otpada relevantni za aktivnosti i segmente u kojima Grupa posluje¹³⁵

Podaci u gornjoj tablici uključuju različite vrste opasnog i neopasnog otpada (npr. plastična ambalaža, karton, otpadni toneri, glomazni otpad, miješani komunalni otpad, baterije, lakovi, elektronički otpad, muljeve iz pročišćavanja otpadnih voda itd.) nastale na svim lokacijama Grupe. Navedene metode obrade otpada prikazane su na temelju

¹³⁴ E5-5, 37 a), b) i, ii, iii; c); d)

¹³⁵ E5-5, 38 a

podataka koje su dostavili sakupljači za zbrinjavanje otpada. Materijali prisutni u otpadu su plastika, papir, metal, tekstil, hrana, kemikalije i ostalo.¹³⁶ U Adris grupi ne generira se radioaktivni otpad.¹³⁷

Adris grupa upravljanje otpadom provodi prema zakonskim zahtjevima. Podaci o otpadu dobivaju se procjenom ili izravnim mjerenjem te se prikupljaju, razdvajaju i obrađuju kako bi se osigurala usklađenost s propisima i omogućilo izvještavanje. Mjerenje pokazatelja otpada nije potvrdilo vanjsko tijelo koje nije pružatelj jamstva.¹³⁸

3. INFORMACIJE O SOCIJALNIM PITANJIMA

3.1. Vlastita radna snaga

Zaposlenici su ključni resurs Grupe jer omogućuju pružanje proizvoda i usluga potrošačima te igraju vitalnu ulogu u oblikovanju i prenošenju temeljnih vrijednosti i korporativne kulture. Grupa kontinuirano poduzima mjere kako bi prilagodila strategiju i poslovni model svojim značajnim učincima. Grupa je posvećena osiguravanju sigurnog i poticajnog radnog okruženja, uz poštovanje temeljnih ljudskih prava svih zaposlenika.

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su značajni učinci, rizici i prilike čijim upravljanjem Grupa nastoji dodatno unaprijediti prakse s održivim i pozitivnim utjecajem na vlastite zaposlenike u svim poslovnim segmentima. Detaljni opis svih mjera koje Grupa poduzima u prilagodbi strategije i poslovnog modela značajnim učincima, nalazi se u poglavlju 3.1.5. ovog izvještaja.¹³⁹ U nadolazećim razdobljima, prilagodbom strategije održivosti i postavljanjem ciljeva vezanih uz održivost, planira se odgovoriti, odnosno ublažiti negativne učinke, upravljati rizicima i iskoristiti prilike, odnosno naglasiti pozitivne učinke u Grupi.¹⁴⁰

Sve osobe iz vlastite radne snage na koje bi Grupa mogla značajno utjecati uključene su u opseg procjene dvostruke značajnosti i ove objave.¹⁴¹ Za identificirane značajne učinke, rizike i prilike povezane s vlastitom radnom snagom nije provedena analiza otpornosti.¹⁴² Svi identificirani značajni učinci, rizici i prilike kratkoročni su i odnose se na vlastite operacije.¹⁴³ Značajni učinci, rizici i prilike povezani s vlastitom radnom snagom obuhvaćeni su zahtjevima za objavljivanje prema ESRS-u koji su opisani u *tablicama 6. do 8. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe*, te nema značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s vlastitom radnom snagom specifičnih za subjekt.¹⁴⁴

Identificirani značajni rizici nedostatka radne snage i fluktuacije zaposlenika Grupe proizlaze iz ovisnosti o vlastitoj radnoj snazi, a identificirana značajna prilika zadovoljstva zaposlenika u segmentu turizma, proizlazi iz identificiranih

¹³⁶ E5-5, 38 b)

¹³⁷ E5-5, 39

¹³⁸ E5-5 40; MDR-M 77 a), b)

¹³⁹ S1 SBM-3 13.a)

¹⁴⁰ SBM-3 48.b), g)

¹⁴¹ S1 SBM-3 14.

¹⁴² SBM-3 48.f)

¹⁴³ SBM-3 48.a)

¹⁴⁴ SBM-3 48.h)

pozitivnih učinaka.¹⁴⁵ Ne očekujemo da će ti značajni rizici i prilike vezani uz vlastitu radnu snagu imati povećani rizik na usklađenje vrijednosti imovine i obveza prikazanih u financijskom izvještaju.¹⁴⁶

Navedeni značajni negativni učinci povezani su s pojedinačnim slučajevima, tj. nisu rašireni ili sistemski u kontekstima u kojima Grupa posluje.^{147 148 149}

Grupa je u procjeni dvostruke značajnosti u svim segmentima dobila uvid u način na koji osobe s posebnim obilježjima, osobe koje rade u određenim kontekstima i one koje obavljaju određene aktivnosti mogu biti izložene većem riziku od štete. Na primjer, u segmentu turizma i zdrave hrane, to uključuje zaposlenike na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada.¹⁵⁰

Postupkom procjene dvostruke značajnosti nisu utvrđeni značajni učinci, rizici i prilike koji proizlaze iz ovisnosti o osobama iz vlastite radne snage koji bi se odnosili na određene skupine ljudi, a ne na vlastitu radnu snagu u cijelosti.¹⁵¹

Zaposlenici koji nisu u radnom odnosu u vlastitoj radnoj snazi, a podložni su značajnim učincima poslovanja

Grupa u svojim poslovnim segmentima ima zaposlenike u vlastitoj radnoj snazi koji nisu u radnom odnosu. U turističkom segmentu, zaposlenici koji pripadaju u tu kategoriju su osobe zaposlene temeljem ugovora o djelu, radnici u servisima i samozaposlene osobe te studenti i učenici na stručnoj praksi. U segmentu zdrave hrane, radnici koji nisu u radnom odnosu u vlastitoj radnoj snazi uključuju agencijske radnike, kojih je u 2024. godini bilo manje od dva posto u odnosu na ukupnu radnu snagu. U segmentu osiguranja koriste se oblici suradnje putem ugovora o djelu. Zaposlenici koji pripadaju u tu kategoriju uključuju studente posredstvom student servisa, angažirane za specifične intelektualne usluge vezane uz interne procese Društva, poput procjene šteta i preuzimanja rizika, te osobe koje temeljem ugovora o djelu obavljaju poslove distribucije osiguranja putem tzv. povjereničkih ugovora.¹⁵²

¹⁴⁵ S1 SBM-3 13.b)

¹⁴⁶ SBM-3 48.d)

¹⁴⁷ SBM-3 14.b)

¹⁴⁸ S1 SBM-3 14.e)

¹⁴⁹ S1 SBM-3 14.f), g)

¹⁵⁰ S1 SBM-3 15.

¹⁵¹ S1 SBM-3 16.

¹⁵² S1 SBM-3 14.b), c)

3.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

Tablica 23. Detaljni pregled značajnih učinaka Grupe¹⁵³

Pitanja održivosti i povezani značajni učinak	Pozitivan ili negativan učinak	Potencijalni/stvarni učinak	Lokacija u poslovnom segmentu	Opis učinka
Radni uvjeti – Sigurna radna mjesta				
Sigurna radna mjesta	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Radnici su pri zapošljavanju obaviješteni o svojim uvjetima rada i ne naplaćuju se naknade za zapošljavanje ili prijevoz (npr. agencijskim radnicima) ni bilo koji drugi troškovi koji osiguravaju sigurno zaposlenje.
Nesigurnosti zbog sezonskog zapošljavanja	Negativan učinak	Stvarni učinak	Turizam	Sezonsko zapošljavanje može uzrokovati nesigurnost u pogledu sigurnog zaposlenja.
Radni uvjeti – Radno vrijeme				
Radno vrijeme – prekovremeni rad - specifičnosti industrije	Negativni učinak	Stvarni učinak	Grupa	Nestandardni radni tjedan/radno vrijeme može utjecati na dobrobit i ravnotežu između poslovnog i privatnog života određenih pojedinaca
Aдекватan tretman zaposlenika koji rade nepravilno radno vrijeme	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Turizam	Pravedna naknada i adekvatan tretman radnog vremena zaposlenika može pozitivno pridonijeti sigurnom zaposlenju i zadovoljstvu radnim uvjetima.
Radni uvjeti - Sloboda udruživanja, postojanje radničkih vijeća i prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje				
Sloboda udruživanja	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Svi radnici se prilikom zapošljavanja upoznaju s uvjetima rada i pravima iz područja socijalne zaštite.
Radni uvjeti – Kolektivno pregovaranje, uključujući broj radnika obuhvaćenih sa				
Kolektivni ugovor	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Grupa	U skladu s kolektivnim ugovorima, segmenti zaposlenicima omogućuju razne dodatne pogodnosti (npr. povoljnije kredite, popuste na osiguranje za zaposlenike, popuste za Božić, Uskrs, dar za dijete, novčanu pomoć + plaćeni dopust za smrt/rođenje itd.), kao i reguliranje radnih uvjeta.
Radni uvjeti - Ravnoteža između poslovnog i privatnog života				
Pogodnosti koje proizlaze iz ravnoteže između poslovnog i privatnog života	Pozitivan učinak	Potencijalni učinak	Grupa	Postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života povećava zadovoljstvo poslom, mentalno i fizičko zdravlje, produktivnost, osobne odnose i kreativnost zaposlenika.
Radni uvjeti – Zdravlje i sigurnost				

¹⁵³ S1 SBM-3 13.a), 14.c), ESRS 2 SBM-3 48. a), b), c) i., iii., iv.

Zdravlje i sigurnost - Incidenti	Negativan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Neki zaposlenici u segmentima rade na poslovima s posebnim uvjetima rada, što u nekim slučajevima može dovesti do ozljeda na radu. Pojedini poslovi svrstani su u djelatnosti s većim rizikom od ozljeda. To može dovesti do ozljeda ili smrti zaposlenika.
Zdravlje i sigurnost	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Osiguranje	Provedba rigoroznih zdravstvenih i sigurnosnih mjera ima nekoliko pozitivnih učinaka i na zaposlenike i na organizaciju. U poslovnom segmentu se provodi procjena rizika za svako radno mjesto, čime se osigurava prepoznavanje i ublažavanje potencijalnih opasnosti.
<i>Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Rodna jednakost i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti</i>				
Diskriminacija	Negativan učinak	Potencijalni učinak	Grupa	Neuspjeh u osiguravanju jednakog tretmana i mogućnosti, uključujući jednakost spolova i pravednu plaću, može dovesti do diskriminatorne kulture na radnom mjestu i niskog morala zaposlenika.
Promoviranje rodne jednakosti i pravedne naknade	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Provedba ravnopravnosti spolova i osiguranje jednake plaće za rad jednake vrijednosti značajno pridonose raznolikijoj i inkluzivnoj radnoj snazi. Segmenti zdrave hrane i osiguranja koriste sustavne platne razrede kako bi uspostavili konkurentne raspone plaća, osiguravajući pravednu naknadu temeljenu na tržišnim standardima i vrijednosti rada, bez obzira na spol.
<i>Jednako postupanje i mogućnosti za sve – osposobljavanje i razvoj vještina</i>				
Osposobljavanje i razvoj vještina	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Pružanje mogućnosti obuke i razvoja za zaposlenike poboljšava njihove vještine i znanja, povećava motivaciju i zadovoljstvo poslom te potiče rast karijere.
<i>Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa</i>				
Odgovarajući smještaj	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Osiguravanje smještaja svojim zaposlenicima po potrebi, osigurava sigurnost dostupnosti stanovanja za vrijeme trajanja ugovora o radu.

Svi stvarni i potencijalni značajni učinci Grupe potječu i povezani su sa strategijom i poslovnim modelima segmenata. Primjerice negativan učinak povezan s nesigurnosti zbog sezonskog zapošljavanja direktno je povezan s poslovnim modelom segmenta turizma. Nadalje negativan učinak vezan za zdravlje i sigurnost potječe iz poslovnog modela i povezan je s pojedinačnim slučajevima nepridržavanja pravila ponašanja povezanih sa zaštitom na radu ili pogrešaka. Također, negativan učinak povezan uz nestandardno radno vrijeme povezan je sa specifičnosti poslovnog modela segmenta turizam i zdrava hrana. Negativni potencijalni učinci povezani s diskriminacijom potječu iz poslovnog modela Grupe i povezani su s pojedinačnim slučajevima gdje se može dogoditi da nije osiguran jednak tretman i uvjeti rada. S druge strane, pozitivni učinci koji proizlaze iz strategije i poslovnog modela, potiču Grupi da nastavi ulagati u razvoj zaposlenika i poboljšanje radnih uvjeta, kao i promoviranje jednakosti i pravedne naknade te razne druge pogodni koje mogu poboljšati ravnotežu između poslovnog i privatnog života.¹⁵⁴

¹⁵⁴ SBM-3 48. c) ii., S1 SBM-3 13.a)

Tablica 24. *Detaljni pregled značajnih rizika i prilika Grupe*¹⁵⁵

<i>Pitanja održivosti i povezani materijalni rizici i prilike</i>	<i>Rizik/Prilika</i>	<i>Lokacija u poslovnom segmentu</i>	<i>Opis rizika / prilike</i>
<i>Radni uvjeti – Sigurna radna mjesta</i>			
Fluktuacija zaposlenika	Rizik	Grupa	Neuspjeh u održavanju zadovoljnih zaposlenika može rezultirati visokim stopama fluktuacije i odljevom talenata, nedostatkom vještina i gubitkom institucionalnog znanja, kao i višim troškovima zapošljavanja te može utjecati na kontinuitet poslovanja.
Radna snaga u segmentima	Rizik	Grupa	Nedostatak radne snage u svim segmentima. Rizik za Grupu predstavlja nedostatak sezonske radne snage u segmentu turizma i općenito nedostatak radne snage u segmentu zdrave hrane (najniža stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj je u općini Zadar). Dodatno, nedostatak domaće radne snage podrazumijeva uvoz strane radne snage što predstavlja rizik integracije i rizik neotkrivenog prisilnog rada agencija.
Zadovoljstvo zaposlenika	Prilika	Turizam	Visoka stopa zadržavanja postojećih zaposlenika, zahvaljujući zadovoljstvu zaposlenika, smanjuje troškove zapošljavanja, vrijeme utrošeno na obuku novih zaposlenika i osigurava kontinuitet poslovanja.

¹⁵⁵ SBM-3 48.a), b), d) S1 SBM-3 14. b),d)

3.1.2. Politike povezane s vlastitom radnom snagom

U skladu s Politikom održivog poslovanja Grupe, cjeloživotno učenje predstavlja strateški prioritet svih ovisnih društava. Sustavno se potiče kontinuirano usavršavanje, unapređenje znanja, vještina i kompetencija zaposlenika koje se odnose na osobni i/ili profesionalni razvoj u svim fazama karijere, različitim formalnim i neformalnim oblicima edukacije.

Grupa upravlja značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s vlastitom radnom snagom putem raznih Politika i mjera.

Za pitanja vlastite radne snage, svi segmenti na snazi imaju etičke kodekse i kolektivne ugovore. Etički kodeksi propisuju načela, standarde, prihvatljivo postupanje u svim oblicima poslovnog i radnog odnosa i zaštitu od **diskriminacije** i uznemiravanja, dok se kolektivnim ugovorima uređuju pitanja radnih uvjeta, uključujući **radno vrijeme, slobodu udruživanja, dobrobit zaposlenika i ravnotežu između poslovnog i privatnog života**.¹⁵⁶ U okviru poslovnih segmenta Osiguranja i Turizma postoje entiteti koji zbog malog broja zaposlenih nemaju potpisane kolektivne ugovore već se pravilnicima o radu uređuju gore navedena pitanja.

Dodatno, u segmentu osiguranja vezano uz značajni učinak **osposobljavanja** donesen je Pravilnik o profesionalnom razvoju radnika, koji regulira uvjete i način edukacije te prava i obveze zaposlenika prije, tijekom i nakon edukacije.¹⁵⁷

U segmentu turizma, politikom radnih standarda i ljudskih prava uređuju se osnovna načela vezana uz poštivanje ljudskih prava i pravila ponašanja.¹⁵⁸ Teme koje politika pokriva i regulira su društveno odgovorno poslovanje, osiguravanje jednakih prilika za sve (uvažavanje raznolikosti i uključivost), poticanje cjeloživotnog učenja i razvoja, poštivanje prava zaposlenika na učlanjenje u udruge zaposlenika (sindikate) kao i pravo na istupanje iz udruga zaposlenika, zaštita zdravlja i sigurnosti zaposlenika, zabrana prisilnog i dječjeg rada te trgovine ljudima, reguliranje kompenzacije za rad i benefita za zaposlenike, osiguravanje platforme za prijavu nepravilnosti i žalbene mehanizme.¹⁵⁹

U segmentu zdrave hrane, pitanja vlastite radne snage dodatno su uređena Politikom kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti, koja propisuje poslovanje temeljeno na povjerenju i uzajamnom poštovanju zaposlenika, lokalne zajednice, potrošača, kupaca te drugih zainteresiranih strana, prema načelima održivog i odgovornog razvoja, uključujući i dobavljače te agencijske radnike.¹⁶⁰

Najviša razina u organizaciji odgovorna za provedbu ovih politika u svim segmentima su uprave ovisnih društava.¹⁶¹

Društva u sastavu Grupe u svim segmentima osiguravaju da sve politike budu dostupne zaposlenicima putem intraneta i oglasnih ploča.¹⁶²

¹⁵⁶ MDR-P 65.a), b), AR 11.

¹⁵⁷ MDR-P 65.a), b), AR 11.

¹⁵⁸ MDR-P 65.b), AR 11.

¹⁵⁹ MDR-P 65.a)

¹⁶⁰ MDR-P 65.a), b), AR 11.

¹⁶¹ MDR-P 65.c)

¹⁶² MDR-P 65.e)

Sve navedene politike primjenjuju se dosljedno na sve zaposlenike, s ciljem osiguravanja zdravog i sigurnog radnog okruženja.¹⁶³

Svi segmenti imaju politike ili pravilnike o zaštiti na radu.¹⁶⁴

Zaštita ljudskih prava

Zaštita i promicanje ljudskih prava temeljne su vrijednosti Grupe. Uz poštivanje zakonskih okvira Republike Hrvatske i drugih zemalja u kojima posluje, Grupa osigurava usklađenost s propisima koji se odnose na ljudska prava. Ove su teme dodatno razrađene u svim poslovnim segmentima primjenom etičkih kodeksa i kolektivnih ugovora te Politikom radnih standarda i ljudskih prava u segmentu turizma. Svi segmenti imaju uspostavljene žalbene mehanizme za zaposlenike, koji omogućuju prijavu povreda ljudskih prava te provode dijalog sa zaposlenicima.¹⁶⁵

Politike Grupe usklađene su s UN-ovim vodećim načelima o poslovanju i ljudskim pravima i Deklaracijom Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu, s izuzećem segmenta osiguranja, koje postupaju u skladu sa svim relevantnim zakonima, iako formalno nije usklađeno ni sa jednim međunarodnim standardom u pogledu zaštite ljudskih i radnih prava.¹⁶⁶

Grupa osigurava usklađenost s propisima koji se odnose na zabranu trgovine ljudima, prisilnog rada i dječjeg rada. U segmentu turizma, Politikom radnih standarda i ljudskih prava postavljena je stroga zabrana trgovine ljudima, prisilnog rada i dječjeg rada, uz nultu toleranciju prema tim praksama, s dodatnim naglaskom na zaštitu djece. U segmentu zdrave hrane i osiguranja, ova su pitanja pokrivena Etičkim kodeksom.¹⁶⁷

Sprečavanje diskriminacije

Grupa u svim segmentima ima ugrađene politike usmjerene na **sprečavanje diskriminacije i promicanje jednakih mogućnosti**. U segmentu zdrave hrane i osiguranja ova pitanja uređena su Etičkim kodeksom, dok segment turizma ima kolektivne ugovore.¹⁶⁸ Ovim dokumentima je u svim segmentima obuhvaćen širok raspon osnova za diskriminaciju, uključujući rasno i etničko podrijetlo, boju kože, spol, seksualnu orijentaciju, invaliditet, dob, vjeroispovijest i političko mišljenje.¹⁶⁹ Dodatno, u segmentu zdrave hrane, strani radnici prepoznati su kao skupina izložena posebnom riziku te je uvedena obveza mentoriranja kako bi se olakšala njihova integracija.¹⁷⁰ Provedba politike u sva tri segmenta uključuje specifične postupke za sprečavanje, ublažavanje i djelovanje nakon otkrivanja diskriminacije.

U segmentu osiguranja, sprečavanje **diskriminacije** osigurava se jednakim prilikama pri zapošljavanju, usavršavanju i promoviranju zaposlenika. Odluke o zapošljavanju temelje se na obrazovanju i radnom iskustvu te usklađenosti kandidata s traženim kompetencijama i potrebama poslovanja. Razlike među zaposlenicima u kompaniji prihvaćaju se

¹⁶³ S1-1 19.

¹⁶⁴ S1-1 23.

¹⁶⁵ S1-1 20.a), b), c)

¹⁶⁶ S1-1 21.

¹⁶⁷ S1-1 22.

¹⁶⁸ S1-1 24.a)

¹⁶⁹ S1-1 24.b)

¹⁷⁰ S1-1 24.c)

na otvoren i tolerantan način, bez uplitanja u privatnost i intimu zaposlenika. Svi zaposlenici imaju jednaku priliku za uspjeh, a položaj pojedinca ovisi isključivo o njegovim radnim rezultatima i uspješnosti.

U segmentu turizam, sprečavanje **diskriminacije** ostvaruje se u okviru Kolektivnog ugovora. U slučaju da se postupkom utvrdi narušavanje dostojanstva, propisane su moguće korektivne mjere kojima se osigurava prestanak daljnjeg uznemiravanja. Radi olakšavanja zaposlenicima u podnošenju pritužbi imenovani su povjerenici, po jedan muškog i jedan ženskog spola, koji provode propisani postupak i pri tome osiguravaju zaštitu tajnosti postupka.¹⁷¹

Segment zdrave hrane provedbu sprečavanja **diskriminacije** ostvaruje Etičkim kodeksom, koji osigurava otvorenu komunikaciju, zaštitu prijavitelja te uključuje etičke postupke za učinkovito sprječavanje i akciju nakon otkrivanja bilo kakvih oblika diskriminacije.

3.1.3. Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika u vezi s učincima

Na razini Grupe potiče se angažiranost, uključenost i suradnja među zaposlenicima s ciljem razvijanja pozitivnih emocija te osjećaja pripadnosti i svrhovitosti. Grupa je svjesna kako zadovoljni, motivirani i angažirani zaposlenici vode do boljih poslovnih ishoda. Važno je osluškivati potrebe zaposlenika, pa će se nastaviti redovito mjerenje njihovog zadovoljstva, a povratne informacije bit će uključene u provedbene planove. Sustav nagrađivanja temelji se na pojedinačnom učinku prema jasno definiranim kriterijima i ciljevima, uz brigu o ravnoteži privatnog i poslovnog života te fizičkom i mentalnom zdravlju zaposlenika.

Redovito se prate ključni pokazatelji u domeni ljudskih potencijala, poput fluktuacije, a provode se i izlazni intervjui. Prikupljene informacije se analiziraju i integriraju u poboljšanje poslovanja i odnosa prema zaposlenicima, a na temelju njih donose se odluke o potrebnim korektivnim radnjama. Sve povratne informacije služe kao vrijedne točke učenja na putu prema ostvarenju pozitivnih učinaka i ublažavanju negativnih učinaka na radnu snagu. Suradnja s vlastitom radnom snagom dodatno je razrađena u svakom segmentu Grupe.

Suradnja se odvija izravno s radnicima i putem predstavnika radnika, sindikata i radničkih vijeća u svim segmentima Grupe.¹⁷²

Suradnja s predstavnicima zaposlenika odvija se savjetovanjem, suodlučivanjem ili pregovorima sa sindikatima i radničkim vijećima pojedinih segmenata. Razmatraju se pitanja vezana uz radne uvjete, kao što su sigurnost, zdravlje i prava radnika. Učestalost sastanaka ovisi o segmentu, od najmanje kvartalno u segmentu osiguranja, do najmanje dva puta godišnje u segmentu zdrave hrane.¹⁷³ Dodatno, predstavnici radnika imenovani su u nadzornim odborima u svim poslovnim segmentima Grupe. Suradnja izravno s radnicima odvija se i godišnjim ispitivanjem zadovoljstva, kako bi se prikupile povratne informacije i identificirala područja za poboljšanje.¹⁷⁴ Odjeli ljudskih potencijala u svim segmentima odgovorni su za osiguravanje da se suradnja ostvari i da se njeni rezultati uzmu u obzir.¹⁷⁵ Financijska sredstva za ove

¹⁷¹ S1-1 24.d)

¹⁷² S1-2 27.a), AR 24.c)

¹⁷³ S1-2 AR 24.a)

¹⁷⁴ S1-2 27.b)

¹⁷⁵ S1-2 27.c)

aktivnosti predviđena su unutar godišnjeg plana poslovanja segmenata, s jasnom stavkom u okviru aktivnosti vezanih uz razvoj ljudskih potencijala i upravljanje organizacijskom kulturom.¹⁷⁶

U svim segmentima Grupe povratne informacije zaposlenika uključene su u procesu donošenja odluka. Povratne informacije bilježe se, analiziraju i predstavljaju rukovodstvu s ciljem provedbe aktivnosti u skladu s prijedlozima zaposlenika. Zaposlenici su informirani o utjecaju svojih povratnih informacija putem objava na intranetu i elektronskom poštom.¹⁷⁷ Navedeni postupci za suradnju odnose se na sve identificirane učinke.

3.1.4. Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastiti radnici mogu izraziti zabrinutost

Opći pristup i postupak za osiguranje i olakšavanje pravnog lijeka u slučaju značajnog negativnog učinka na zaposlenike uključuje više koraka za prijavljivanje nepravilnosti i zaštitu prijavitelja.

Zaposlenici mogu prijaviti nepravilnosti i zabrinutost putem više kanala, uključujući interne platforme, elektroničku poštu, sandučiće, etička povjerenstva te povjerljive osobe za prijavu nepravilnosti. Imenovani povjerenici za zaštitu dostojanstva uključuju jednog zaposlenika ženskog i muškog spola, koji su nadležni za zaprimanje i rješavanje pritužbi za uznemiravanje.¹⁷⁸

Grupa nadzire i prati postavljena i obrađena pitanja putem povjerljivih i strukturiranih procesa u svakom segmentu. To uključuje registar pritužbi kojem pristupaju samo službeno odgovorne osobe za upravljanje i rješavanje pritužbi, a procesi su usklađeni s relevantnim zakonima, Kolektivnim ugovorima i etičkim kodeksima.¹⁷⁹

Grupa je zaposlenicima osigurala pristup kanalima za prijavu u raznim situacijama. Informacije o načinima prijave i izražavanja zabrinutosti se u svim poslovnim segmentima Grupe dijele putem intraneta, kao i putem letaka i oglasnih ploča, kako bi doprle do svih zaposlenika.¹⁸⁰ Grupa procjenjuje jesu li osobe iz vlastite radne snage svjesne struktura i postupaka za izražavanje zabrinutosti na različite načine. U segmentu osiguranja provode se ankete i fokus grupe za procjenu percepcije zaposlenika kako bi se dobila povratna informacija o znanju o kanalima i procesima. U segmentu zdrave hrane svjesnost i povjerenje zaposlenika provjerava se putem edukacije o pravilima i procesima prijavljivanja te pružanjem informacija o pravima.¹⁸¹

Djelotvornost kanala osigurava se pravovremenim postupanjima i uz kontinuirano unapređivanje procesa temeljem prikupljenih informacija i povratnih informacija od dionika.¹⁸²

Grupa uspostavljenim procedurama štiti pojedince koji koriste kanale prijave tako što im se osigurava privatnost i sprječava mogućnost osvete. U segmentu zdrave hrane definirana je i Politika zaštite prijavitelja nepravilnosti od osvete. U segmentu osiguranja procedura je definirana Pravilnikom o imenovanju povjerljive osobe i postupku unutarnjeg

¹⁷⁶ S1-2 AR 24.d)

¹⁷⁷ S1-2 AR24.c)

¹⁷⁸ S1-3 32. b)

¹⁷⁹ S1-3 32. e)

¹⁸⁰ S1-3 32. d)

¹⁸¹ S1-3 33.

¹⁸² S1-3 32. e)

prijavljivanja nepravilnosti. Dok je u segmentu turizma zaštita osigurana kolektivnim ugovorima i Politikom zviždača.¹⁸³

Mehanizmi rješavanja žalbi i pritužbi definirani su internim aktima društava.¹⁸⁴ Ključna je uloga povjerljive osobe ili tijela u procjeni prijave, sastavljanju izvješća i dostavljanju tih izvješća nadležnim tijelima, osiguravajući transparentnost i pravovremenu obradu. Prijavitelji su zaštićeni zakonskim mjerama, uključujući zaštitu identiteta, pravnu pomoć i emocionalnu podršku te dobivaju povratne informacije o ishodu postupka. Ovi postupci uključuju i mehanizme za predlaganje i implementaciju pravnog lijeka, čime se doprinosi održavanju etičkog i sigurnog radnog okruženja.¹⁸⁵

Djelotvornost pravnog lijeka procjenjuje se brzinom obrade prijava, zaštitom prijavitelja, jasnoćom postupaka i učinkovitošću mjera za ispravljanje nepravilnosti.¹⁸⁶

3.1.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera i pristupa

Grupa je uspostavila mjere za učinkovito upravljanje vlastitom radnom snagom, uzimajući u obzir identificirane značajne učinke, rizike i prilike. Ove mjere su prilagođene specifičnim segmentima za koje su učinci relevantni. Na primjer, upravljanje sezonalnošću poslovanja primjenjuje se isključivo na segment turizma, dok se mjere poput edukacije zaposlenika provode na razini cijele Grupe, budući da su od značaja za sve segmente.¹⁸⁷

Narazini Grupe definirano je da se prilikom zapošljavanja, zaposlenici informiraju o uvjetima rada te da su obaviješteni o svojim pravima na socijalnu zaštitu i slobodu udruživanja. U segmentu turizma, gdje **sezonalnost** smanjuje sigurnost radnih mjesta, poduzimaju se mjere za smanjenje negativnih učinaka, uključujući produljenje rada turističkih objekata, suradnju s lokalnom zajednicom te povećanje broja ugovora o radu na neodređeno vrijeme.¹⁸⁸

Prava zaposlenika definirana su u pravilu kolektivnim ugovorima, o kojima društva pregovaraju sa sindikatima zaposlenih u segmentima u kojima Grupa posluje. **Kolektivni ugovor** jamči zaposlenicima radna i socijalna prava, u skladu sa standardima pojedine industrije i Zakona o radu. Provođenje politika koje se odnose na radne uvjete utječe i na postizanje **ravnoteže između poslovnog i privatnog života**.¹⁸⁹

Kako bi smanjila negativan učinak na vlastitu radnu snagu povezan s **nestandardnim radnim vremenom**, poslovni segmenti Grupe evidentiraju sve radne sate zaposlenika i omogućuju preraspodjelu radnih sati i dulji ostanak u radnom odnosu, čime umanjuje potencijalni negativan učinak rada i negativni utjecaj na egzistenciju.¹⁹⁰

¹⁸³ S1-3 33.

¹⁸⁴ S1-3 32. c)

¹⁸⁵ S1-3 32. a), S1-4 MDR-A d)

¹⁸⁶ S1-3 32. a)

¹⁸⁷ MDR-a 68 b

¹⁸⁸ S1-4 38. a),c), 37. MDR-a 68 a,b

¹⁸⁹ S1-4 38. a),c), 37. MDR-a 68 a,b

¹⁹⁰ S1-4 38. a),c), 37. MDR-a 68 a,b

Sigurnost i zdravlje na radu osigurava se sustavom upravljanja zaštitom na radu, redovitom edukacijom zaposlenika i procjenom rizičnosti svakog radnog mjesta.¹⁹¹

Grupa prepoznaje važnost **odgovorajućeg smještaja** kao ključnog faktora zadovoljstva dijela zaposlenika i njihovog radnog učinka. U cilju poboljšanja uvjeta smještaja, Grupa provodi anketu zadovoljstva koja uključuje specifična pitanja o smještaju. Na temelju tih povratnih informacija, unapređuju se smještajni uvjeti. U segmentu turizma, postoji poseban odjel zadužen za upravljanje smještajem koji osigurava optimalne uvjete u skladu s potrebama i mogućnostima, a nastoji pružiti kvalitetne uvjete i sve potrebne pogodnosti za ugodan boravak zaposlenika. U segmentu zdrave hrane provode se kvartalne provjere stanja stanova za smještaj radnika te su jasno naglašena osnovna pravila kućnog reda.¹⁹²

Grupa je posvećena osiguravanju **jednakih uvjeta i plaća za sve zaposlenike**, s ciljem eliminacije potencijalne diskriminacije. Postiže to uvođenjem objektivnih kriterija u selekcijskom procesu, uključujući provjeru radnog iskustva, stručnog znanja i psihološkog testiranja te oslanjanjem na propisane tarifne priloge za određivanje plaća. Transparentnost i pravednost nastoji se osigurati jasno definiranim koeficijentima za pojedino radno mjesto. Grupa je posvećena zakonitom i pravednom zapošljavanju, osiguravajući jednak proces zapošljavanja, nagrađivanja i napredovanja za sve zaposlenike. Za rukovodeće pozicije uzimaju se u obzir relevantno iskustvo i kompetencije koristeći standardizirane selekcijske postupke.¹⁹³

Grupa u povezanim društvima također vodi računa o **edukaciji zaposlenika** uz pomoć godišnjeg plana edukacija, za što se osigurava i odgovarajući budžet, s ciljem razvoja, stručnog i hijerarhijskog unaprjeđenja te dugoročnog ostanka zaposlenika u organizaciji. Grupa vodi računa da svi zaposlenici imaju priliku za razvoj, napredovanje i edukaciju.¹⁹⁴

Navedenim mjerama Grupa poboljšava **dobrobit i zadovoljstvo zaposlenika** te dugoročno doprinosi **smanjenju fluktuacije radne snage** i većim prihodima. Pogodnostima koje omogućuje Grupa upravlja rizicima koji proizlaze iz nedostataka radne snage i fluktuacije zaposlenika u svim segmentima. S ciljem dodatnog upravljanja rizikom fluktuacije zaposlenika, u svim je segmentima uspostavljen i sustav nasljeđivanja, odnosno definirani su nasljednici na ključnim pozicijama kako bi se omogućio nesmetan prijenos znanja i vještina u slučaju odlaska zaposlenika iz tvrtke te osigurao kontinuitet poslovanja. Godišnje se rukovoditeljima odjela definiraju se nasljednici te se radi na ciljanom usavršavanju i educiranju nasljednika. Internim razvojem ključnog kadra zaposlenicima se omogućava napredak a društvo štedi resurse potrebne za obuku novih zaposlenika.¹⁹⁵

Grupa osigurava da poslovne prakse ne uzrokuju ni pridonose značajnim negativnim učincima na vlastitu radnu snagu. Također, prakse povezane s nabavom, prodajom i uporabom podataka provode se u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka te ne uzrokuju ne pridonose negativnim učincima na zaposlenike.¹⁹⁶ Ključne mjere za osiguravanje pravnog lijeka u slučaju negativnih učinaka, definirane su Etičkim kodeksom za rješavanje sporova i osiguravanje pravednosti, kao i transparentnim procedurama za podnošenje pritužbi i njihovo rješavanje.¹⁹⁷ Osiguranjem usklađenosti s

¹⁹¹ S1-4 38. a),c), 37. MDR-a 68 a,b

¹⁹² S1-4 38. a),c), 37. MDR-a 68 a,b

¹⁹³ S1-4 38. a),c), 37. MDR-a 68 a,b

¹⁹⁴ S1-4 38. a),c), 37. MDR-a 68 a,b

¹⁹⁵ S1-4 40. a),b), 37. MDR-a 68 a,b

¹⁹⁶ S1-4 41.

¹⁹⁷ MDR-68 d)

relevantnim zakonima, kolektivnim ugovorima i internim politikama, Grupa kontinuirano promiče pravedne uvjete rada, jednakost i sigurnost zaposlenika.¹⁹⁸

Upravljanje značajnim učincima podrazumijeva osiguravanje potrebnih resursa koji uključuju financijska sredstva, ljudske resurse i edukaciju. U godišnjem planiranju troškova zaposlenika, osigurana su sredstva za pokrivanje svih relevantnih troškova poslovanja vezanih uz upravljanje tim učincima. To uključuje obvezna davanja u skladu s zakonskim obvezama prema radnicima, troškove edukacija koje se kontinuirano provode u skladu s potrebama organizacije, kao i troškove smještaja za strane radnike, troškove subvencioniranja smještaja za radnike te financijske potpore u skladu s definiranim radnim uvjetima.¹⁹⁹ Provedba ovih mjera ne zahtjeva znatne operativne ili kapitalne rashode.²⁰⁰

Značajni rizici i prilike nisu integrirani u postojeće postupke upravljanja rizicima s obzirom da su u ovom izvještajnom razdoblju prvi put identificirani tijekom procjene dvostruke značajnosti. Rizici povezani s održivošću bit će integrirani u narednim razdobljima.²⁰¹

Grupa zasad nije definirala tranzicijski plan u smislu prelaska na zelenije, klimatski neutralno gospodarstvo te tako nema osnovu za poduzimanje specifičnih mjera u pogledu vlastite radne snage, koje bi ublažile potencijalne negativne učinke koji proizlaze iz tranzicijskih aktivnosti.²⁰²

3.1.6. Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama

Grupa nije uspostavila ciljne vrijednosti povezane s vlastitom radnom snagom jer je u ovom izvještajnom razdoblju prvi puta provela analizu dvostruke značajnosti i utvrdila svoje značajne učinke, rizike i prilike povezane s vlastitom radnom snagom.²⁰³

U segmentu turizma, djelotvornost mjera i politika povezanih s vlastitom radnom snagom prati se putem kanala suradnje s vlastitom radnom snagom i pomoću anketa zadovoljstva te nisu utvrđene razine ambicija za mjere.²⁰⁴

U segmentu osiguranja djelotvornost mjera i politika, osim kanala suradnje s vlastitom radnom snagom, procjenjuje se u procesu certifikacije “Poslodavac Partner” kojom se potvrđuje izvrsnost u upravljanju ljudskim potencijalima. Proces evaluacije temelji se na unaprijed definiranim standardima kojima se procesi upravljanja ljudskim potencijalima uspoređuju s najboljim svjetskim praksama. Ambicija u segmentu osiguranja jest zadržati potvrdu uspješnosti u aspektima koji se procjenjuju u certifikaciji.²⁰⁵

¹⁹⁸ S1-4 41.

¹⁹⁹ S1-4 43.

²⁰⁰ S1-4, MDR-A 69 a, b, c

²⁰¹ S1-4 AR 47.

²⁰² S1-4 AR 43

²⁰³ ESRS 2 72.

²⁰⁴ S1-4, 38. d), 39.; MDR-T 81. b)i. ii.

²⁰⁵ S1-4, 38. d), 39.; MDR-T 81. b)i. ii.

Segment zdrave hrane djelotvornost mjera i politika prati rezultatima anketa zadovoljstva, gdje se prati godišnji porast zadovoljstva radom zaposlenika.²⁰⁶

Anketiranje zaposlenika segmenata Grupe o zadovoljstvu provodi se preko SaaS platforme Improve, gdje se zaprimljeni podaci i obrađuju i na temelju rezultata postavljaju akcijski planovi. Pretpostavke uključuju kontinuirano poboljšanje radnih uvjeta i povećanje benefita. Akcijski planovi se definiraju u skladu s načelima održivog razvoja, s naglaskom na socijalnu dimenziju zadovoljstva zaposlenika. Zaposlenici su bili uključeni putem anketa i direktnom komunikacijom, odnosno povratnim informacijama, što je omogućilo prilagođavanje akcijskih planova njihovim konkretnim potrebama i prijedlozima.²⁰⁷

3.1.7. Obilježja zaposlenika poduzeća

Za objavu su korišteni podaci o ukupnom broju zaposlenika na dan 31. prosinca 2024. godine (Bilješka 9. konsolidiranog Financijskog izvještaja). Nisu rađene procjene.²⁰⁸

Prikaz informacija o broju zaposlenika po spolu.²⁰⁹

Tablica 25. *Pregled zaposlenika po spolu*

Spol	Broj zaposlenika
Muškarci	3.270
Žene	4.203
Drugo	-
Nije prijavljeno	-
<i>Ukupno zaposlenika</i>	7.473

²⁰⁶ MDR-T, 79 c

²⁰⁷ MDR-T, 80 f, h

²⁰⁸ S1-6 50. d), e), AR 60. MDR-M 77.a),b)

²⁰⁹ S1-6, 50 a)

Prikaz informacija o broju zaposlenika po zemljama²¹⁰

Tablica 26. *Pregled zaposlenika po zemljama*

Zemlja	Broj zaposlenika
Hrvatska	6.449
Srbija	493
Bosna i Hercegovina	266
Sjeverna Makedonija	250
Slovenija	6
Italija	7
Njemačka	1
Poljska	1
<i>Ukupno</i>	7.473

Prikaz informacija o broju zaposlenika po vrsti ugovora i radnom odnosu.²¹¹

Tablica 27. *Pregled zaposlenika po vrsti ugovora i radnom odnosu*

	Muškarci	Žene	Drugo*	UKUPNO
Broj zaposlenih (broj)	3.270	4.203	-	7.473
Broj stalno zaposlenih (broj)	2.432	3.290	-	5.722
Broj privremeno zaposlenih (broj)	838	913	-	1.751
Broj zaposlenih s nezajamčenim brojem radnih sati (broj)	-	-	-	-
Broj zaposlenih u punom radnom vremenu (broj)	3.270	4.203	-	7.473
Broj zaposlenih u nepunom radnom vremenu (broj)	-	-	-	-

*Rod koji navedu sami zaposlenici

²¹⁰ S1-6, 50 b)

²¹¹ S1-6 AR. 55

Prikaz informacija o broju zaposlenih koji su napustili Grupu te stopi fluktuacije zaposlenih u izvještajnom razdoblju.²¹²

Tablica 28. *Fluktuacija*

	Broj zaposlenika
Ukupan broj zaposlenika koji su napustili Grupu u izvještajnom razdoblju	2.770
Stopa fluktuacije zaposlenih u izvještajnom razdoblju (%)	37.1%

Stopa fluktuacije zaposlenih na razini Grupe u najvećem je dijelu pod utjecajem segmenta turizma zbog specifičnosti industrije odnosno izražene sezonalnosti - sezonsko poslovanje, izrazito neravnomjeran broj zaposlenika kroz mjesece, ciljane sezonske fluktuacije.

3.1.8. *Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog*

Ukupni broj zaposlenika Grupe obuhvaćenih kolektivnim ugovorima u Hrvatskoj iznosi 97.9 posto Grupa je sklopila više kolektivnih ugovora koji se primjenjuju u državama Europskog gospodarskog prostora (EGP).²¹³ Izvan EGP-a zaposlenici nisu obuhvaćeni kolektivnim ugovorima nego se prema zaposlenicima postupa u skladu s Zakonu o radu i internim pravilnicima o radu.²¹⁴

Ukupni broj zaposlenika obuhvaćenih socijalnim dijalogom u Hrvatskoj iznosi 97.9 posto.²¹⁵

Podaci uključuju informacije o zaposlenicima na razini cijele Grupe, što uključuje segmente turizma, osiguranja i zdrave hrane. Uključeni su podaci o zemljama EGP-a u kojima Grupa ima znatan broj zaposlenika, odnosno one u kojima Grupa ima najmanje 50 zaposlenika koji čine najmanje 10 posto. U slučaju Grupe to uključuje samo Hrvatsku. Države izvan EGP-a koje zahtjev obuhvaća uključuju Srbiju, Bosnu i Hercegovinu i Sjevernu Makedoniju. Za objavu su korišteni podatci na dan 31. prosinca 2024. godine. Nisu se koristile procjene.²¹⁶

²¹² S1-6, 50 c)

²¹³ S1-8 60.b)

²¹⁴ S1-8 60.c)

²¹⁵ S1-8 63.a)

²¹⁶ S-18, 63

3.1.9. Pokazatelji raznolikosti

Ključno rukovodstvo Grupe čine članovi Uprave, Nadzornog odbora i direktori korporativnih funkcija Društva, te članovi uprava i nadzornih odbora strateških poslovnih područja Grupe.²¹⁷

Podaci uključuju informacije o zaposlenicima na razini cijele Grupe, što uključuje segmente turizma, osiguranja i zdrave hrane. Za objavu su korišteni podaci na dan 31. prosinca 2024. godine. Nisu rađene procjene.²¹⁸

Prikaz informacija o zaposlenicima prema rodnoj raspodjeli po broju i postotku na najvišoj rukovodećoj razini.²¹⁹

Tablica 29. Rodna raspodjela ključnog rukovodstva

Rodna raspodjela na najvišoj rukovodećoj razini/ ključno rukovodstvo	Broj zaposlenih	Postotak (%)
Muškarci	23	79,0%
Žene	6	21,0%
Drugo*	-	-

*Rod koji navedu sami zaposlenici

Prikaz informacija o zaposlenicima prema dobnim skupinama.²²⁰

Tablica 30. Zaposlenici prema dobnim skupinama

Dobna skupina	Broj zaposlenih (ukupno)	Postotak zaposlenih
Ispod 30 godina	1.443	19,3%
Između 30 i 50 godina	4.219	56,5%
Stariji od 50 godina	1.811	24,2%

Svi zaposlenici Grupe primaju plaću u skladu sa zakonskom regulativom države u kojoj su zaposleni.²²¹ Proces upravljanja većinom plaća u organizaciji uključuje razgovore sa sindikatima i radničkim vijećem s kojima se pregovara o sistematizaciji radnih mjesta, te partnerski usklađujemo pripadajuće koeficijente složenosti i/ili vrijednost osnovice za definiranje plaća.²²²

²¹⁷ S1-9, AR 71

²¹⁸ MDR-M 77.a),b)

²¹⁹ S1-9, 66 a)

²²⁰ S1-9, 66 b)

²²¹ S1-10 69.

²²² MDR-M 77.a)

Na razini Grupe analizirana je razlika u plaćama temeljem spola²²³ koja je na razini 2024. godine iznosi 3,4 posto. Grupa provođenjem politike pravednog nagrađivanja i profesionalnog razvoja kontinuirano radi na osiguranju jednakih mogućnostima za sve zaposlenike, bez obzira na spol. Kako je ovo prva godina u kojoj Grupa objavljuje ovaj pokazatelj, ne objavljuju se podaci iz prethodnih razdoblja.

Razlika u plaćama između spolova (*engl. Gender Pay Gap, GPG*) izračunava se formulom:

$$GPG = \left(\frac{S_m - S_{\bar{z}}}{S_m} \right) \times 100$$

gdje su: S_m = prosječna bruto satnica muških zaposlenika (uključujući varijabilne primitke),

$S_{\bar{z}}$ = prosječna bruto satnica ženskih zaposlenika (uključujući varijabilne primitke)

Omjer ukupne godišnje naknade najviše plaćene osobe i medijana ukupne godišnje naknade za sve zaposlenike Grupe (isključujući najviše plaćenu osobu) iznosi 30,4.²²⁴ Taj omjer odražava specifičnu strukturu poslovanja Grupe, koja uključuje velik broj radnih mjesta niže složenosti obzirom na prirodu posla u osiguranju, turizmu i proizvodnji hrane rezultira nižom medijalnom plaćom. Ova radna mjesta čine značajan udio u radnoj snazi Grupe, a istovremeno su ključna za svakodnevno funkcioniranje poslovnih procesa. Internim programima razvoja i napredovanja stvaraju se prilike za zaposlenike na svim razinama kako bi ostvarili svoj puni potencijal unutar organizacije.

3.1.10. Socijalna zaštita

Svi zaposlenici Grupe obuhvaćeni su socijalnom zaštitom u slučajevima bolesti, nezaposlenosti od trenutka kada vlastiti radnik radi za poduzeće, ozljede na radu i stečenog invaliditeta, roditeljskog dopusta i umirovljenja.²²⁵

Kao pokazatelj socijalne zaštite korišteni su podaci na dan 31. prosinca 2024. godine i obuhvaćaju cijelu Grupu. Nisu rađene procjene.²²⁶

3.1.11. Osposobljavanje i razvoj vještina

Prosječan broj sati osposobljavanja po zaposleniku u Grupi u 2024. godini iznosio je 3.9 sati. Od toga prosječan broj sati osposobljavanja za zaposlenike je iznosio 4.2 sati, a za zaposlenice 3.6.²²⁷

Vezano uz postotak zaposlenika koji su sudjelovali u redovitim pregledima uspješnosti i profesionalnog razvoja u Grupi odnosi se na sve zaposlenike (100%).²²⁸

²²³ S1-16, 97. a)

²²⁴ S1-16 97. b)

²²⁵ S1-11 74.

²²⁶ MDR-M 77.a),b)

²²⁷ S1-13, 83 b)

²²⁸ S1-13, 83 a)

Za pokazatelj osposobljavanja i razvoja vještina korišteni su podaci na dan 31. prosinca 2024. godine i obuhvaćaju cijelu Grupu.²²⁹

3.1.12. Pokazatelji zdravlja i sigurnosti

Svi zaposlenici Grupe obuhvaćeni su sustavom upravljanja zdravljem i sigurnošću na temelju pravnih zahtjeva i/ili priznatih normi ili smjernica.²³⁰

U Grupi su u 2024. godini zabilježene ukupno 103 ozljede i jedno oboljenje povezano s radom.²³¹ Stopa ozljeda na radu iznosi 6,4.²³² Zbog ozljeda na radu i oboljenja povezanog s radom izgubljeno je ukupno 2.294 radnih dana.²³³ U Grupi u 2024. godini nije zabilježen ni jedan smrtni slučaj zbog ozljeda na radu i oboljenja povezanih s radom.²³⁴

Za pokazatelj zdravlja i sigurnosti korišteni su podatci na dan 31. prosinca 2024. godine i obuhvaćaju cijelu Grupu. Stopa ozljede izračunava se kao omjer broja slučajeva i ukupnog broja sati koje su odradile osobe iz vlastite radne snage, pomnožen sa 1.000.000. Nisu rađene procjene.²³⁵

3.1.13. Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima

U izvještajnom razdoblju, na razini Grupe prijavljeno je sedam slučajeva povrede zaštite dostojanstva.²³⁶ Od tih sedam prijavljenih slučajeva povrede zaštite dostojanstva, nakon temeljitog razmatranja, šest ih je ocijenjeno kao neutemeljeno. U jednom slučaju utvrđeno je da se radi o slučaju uznemiravanja, ali ne na temelju bilo koje diskriminatorne osnove.

Nije zabilježen nijedan ozbiljan slučaj kršenja ljudskih prava.²³⁷ Nije bilo prijava nacionalnim kontaktnim točkama za multinacionalna poduzeća OECD-a.²³⁸ Nije bilo financijskih kazni, sankcija ili naknada štete povezanih s diskriminacijom ili uznemiravanjem.²³⁹

Za pokazatelje povezane s slučajevima, pritužbama i ozbiljnim učincima povezanim s ljudskim pravima korišteni su podatci na dan 31. prosinca 2024. godine koji obuhvaćaju cijelu Grupu. Nisu se koristile procjene. Mjerenje ovog pokazatelja nije potvrdilo vanjsko tijelo koje nije pružatelj jamstva.

²²⁹ MDR-M 77.a),b)

²³⁰ S1-14, 88 a)

²³¹ S1-14, 88 c), 88 d)

²³² S1-14 88.c)

²³³ S1-14, 88 e)

²³⁴ S1-14, 88 b)

²³⁵ MDR-M 77.a),b)

²³⁶ S1-17 103.a), b)

²³⁷ 104.a)

²³⁸ S1-17 103.b)

²³⁹ S1-17 103.c), 104.b)

3.2. Zajednice

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su značajni učinci Grupe na pogođene zajednice. Grupa s svojim poslovnim segmentima nastoji dodatno unaprijediti prakse s ciljem održivog i pozitivnog utjecaja na pogođene zajednice. Detaljan opis svih mjera koje Grupa poduzima u prilagodbi strategije i poslovnog modela značajnim učincima, nalazi se u poglavlju 3.2.5. ovog izvještaja.²⁴⁰

Sve pogođene zajednice na koje bi Grupa mogla utjecati uključene su u opseg procjene dvostruke značajnosti i opisuju se u Izvještaju o održivosti.²⁴¹ U segmentu turizma, zajednice izložene značajnim učincima su zajednice koje žive u blizini objekata i na koje utječu aktivnosti segmenta, odnosno lokalno stanovništvo. S druge strane, segment osiguranja identificirao je akademsku i znanstvenu zajednicu kao vrstu zajednice koja je izložena značajnim učincima.²⁴²

Svi stvarni i potencijalni značajni učinci Grupe potječu i povezani su sa strategijom i poslovnim modelima segmenata. Za identificirane značajne učinke povezane s pogođenim zajednicama nije provedena analiza otpornosti.

²⁴⁰ SBM-3 48.b), S3 SBM-3 8.a)

²⁴¹ S3 SBM-3 9.

²⁴² S3 SBM-3 9.a)

3.2.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

Tablica 31. Detaljni pregled značajnih učinaka Grupe²⁴³

Pitanja održivosti i povezani značajni učinak	Pozitivan ili negativan učinak	Potencijalan/stvaran učinak	Lokacija u poslovnim segmentima	Opis učinka
Gospodarska, socijalna i kulturna prava zajednica - učinci povezani sa sigurnošću				
Doprinos jačanju infrastrukture zajednice	Pozitivan učinak	Stvaran učinak	Turizam	Segment turizma izravno surađuje s turističkim organizacijama i gradovima kako bi zajednički razmotrili koji bi projekti bili od najveće koristi za goste i zajednicu.
Poticanje rasta lokalnih gospodarstava	Pozitivan učinak	Potencijalan učinak	Turizam	Priljev turista u određene destinacije zbog prisutnosti hotela/kampova može potaknuti rast lokalnih gospodarstava ubrizgavanjem novih izvora kapitala zbog potrošnje lokalnih dobara i usluga (npr. obližnji restorani, trgovine itd.)
Specifično za Grupi				
Ekonomska stabilnost i otpornost zajednice	Pozitivan učinak	Stvaran učinak	Osiguranje	Segment osiguranja igra ključnu ulogu u financijskoj stabilnosti zajednica pružajući rješenja za upravljanje rizicima za pojedince, tvrtke i vlade. Također pridonosi ukupnoj ekonomskoj stabilnosti zajednice osiguravajući da se gubici uzrokovani neočekivanim događajima poput prirodnih katastrofa, nesreća ili prekida poslovanja mogu nadoknaditi, čime se sprječavaju financijske krize na lokalnoj razini.
Osnaživanje zajednica financijskom i digitalnom pismenošću za bolju dostupnost osiguranja	Pozitivan učinak	Stvaran učinak	Osiguranje	Segment osiguranja poboljšava dostupnost osigurateljnim pokrivenim promičući inicijative financijske i digitalne pismenosti unutar zajednica, osnažujući pojedince za informirane odluke, da razumiju proizvode osiguranja i učinkovito upravljaju policama i podnose zahtjeve pomoću digitalnih platformi.

²⁴³ ESRS 2 SBM-3 48. a), b), c) i., iii., iv., h) S3 SBM-3 8.a), 9.c)

3.2.2. *Politike povezane sa zajednicama*

Odgovornost prema zajednici, odnosno praksa društvene odgovornosti oduvijek je jedna od najvažnijih odrednica korporativne kulture Grupe, te su odnosi sa zajednicom ključni segment Politike održivosti Adris grupe. Na razini Grupe odgovornost prema lokalnoj zajednici ostvaruje se djelovanjem Zaklade Adris čiji ciljevi uključuju promicanje i poticanje inovacija i kvalitete u znanstvenom i umjetničkom radu, podršku nadarenim učenicima i mladim znanstvenicima, očuvanje i promicanje hrvatske izvornosti i kreativnosti, jačanje svijesti o važnosti zaštite okoliša, očuvanju prirode, hrvatske kulture i baštine, uz financijsku pomoć najugroženijim skupinama u društvu. U 2024., u osamnaestom donacijskom ciklusu, za projekte i stipendije u dva programa – *Znanje i otkrića* te *Stvaralaštvo, Ekologija, Baština i Dobrota* dodijeljeno više od 400 tisuća eura. Od utemeljenja 2007. godine Zaklada Adris dodijelila je ukupno više od osam milijuna eura, uključujući 1,3 milijuna eura za ukupno više od 400 stipendija nadarenim učenicima i studentima na sveučilištima u Hrvatskoj i inozemstvu. Najviša razina u Grupi odgovorna za upravljanje učincima na pogođene zajednice je Uprava.²⁴⁴

Dodatno, politike za upravljanje učincima povezanih s pogođenim zajednicama razrađene su na razini pojedinih segmenata.

U segmentu turizma, politikama zajednice definirana su temeljna načela društveno odgovornog poslovanja u odnosima s lokalnom zajednicom, koja uključuju suradnju sa turističkim zajednicama, lokalno zapošljavanje i obuku, te korištenje usluga lokalnih dobavljača što doprinosi ekonomskom boljitku zajednice.²⁴⁵

U segmentu osiguranja, upravljanje aktivnostima vezanim uz financijsku pismenost i suradnju s obrazovnim institucijama obuhvaćeno je Politikom sponzorstava i donacija, koja kao važne ciljeve i vrijednosti u odnosu na zajednicu navodi jačanje financijske pismenosti te suradnju s obrazovnim institucijama.²⁴⁶ Pozitivnim učinkom ekonomske stabilnosti i otpornosti zajednice upravlja se putem Politike strategije distribucije osiguranja i Politike nadgledanja i upravljanja proizvodima. Politike među ostalim propisuju korake koje segment poduzima prije stavljanja proizvoda na tržište. Prilikom određivanja strategije distribucije pojedinog proizvoda osiguranja razmatraju se različiti distribucijski kanali, kako bi se proizvod distribuirao na ciljnom tržištu i kako bi se izbjegla distribucija proizvoda klijentima kojima proizvod nije namijenjen. Na ovaj način osigurava se ponuda adekvatnih osigurateljskih rješenja za tržišta odnosno zajednice u kojima segment posluje.²⁴⁷

Najviše razine odgovorne za provedbu opisanih politika su uprave pojedinih segmenata, dok na operativnoj razini odgovornost za provedbu unutar segmenata nose zadužene organizacijske jedinice.²⁴⁸

Grupa nema formalne politike ljudskih prava za pogođene zajednice, no svi segmenti pridržavaju se zakonskih propisa Republike Hrvatske i Europske unije. Zakonski propisi Republike Hrvatske i Europske unije usklađenima s Općom deklaracijom o ljudskim pravima, na koju se naslanjaju Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima.²⁴⁹

²⁴⁴ MDR-P 65.a),b),c)

²⁴⁵ MDR-P 65.a),b)

²⁴⁶ MDR-M 65.a),b)

²⁴⁷ MDR-P 65.a),b)

²⁴⁸ MDR-P 65.c)

²⁴⁹ S3-1 16.a)

U segmentu osiguranja, uređena su pitanja sponzorstva i donacija za razvoj i dobrobit lokalne zajednice i nediskriminirajući pristup informacijama za sve. U segmentu turizma, uspostavljaju se partnerstva s lokalnim vlastima i predstavnicima zajednica s ciljem suradnje na unaprjeđenju kvalitete života i zaštiti prava pogođenih zajednica. Također, u svim je segmentima implementiran sustav za podnošenje žalbi, kako za pojedince tako i za zajednice koje smatraju da su njihova prava povrijeđena. Ovi mehanizmi omogućuju pravovremeno rješavanje pitanja i osiguravaju podršku pogođenim stranama.²⁵⁰ U 2024. godini nije bilo slučajeva nepoštivanja UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima, Deklaracije Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu ili Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća, niti su prijavljena ozbiljna pitanja u vezi s ljudskim pravima koje uključuju pogođene zajednice.²⁵¹

3.2.3. Postupci za suradnju s zajednicama u vezi s učincima

Grupa je uspostavila mehanizme za suradnju s pogođenim zajednicama u svojim segmentima u kojima su prepoznati značajni učinci. Informacije o interesima i stajalištima pogođenih zajednica Grupa prikuplja kroz više neposrednih i posrednih kanala i mehanizama suradnje.

Segment osiguranja provodi ciljana istraživanja o stavovima i potrebama klijenata na tržištu, ali i onih članova zajednice koji još ne koriste osiguranje. Sudjelovanjem u inicijativama industrijskih udruženja kao što su Hrvatski ured za osiguranje (HUO) i Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava (UMFO), segment također dolazi do vrijednih uvida u potrebe zajednice povezane s osiguranjem i financijskom pismenošću, uključujući potrebe skupina koje su potencijalno marginalizirane u društvu ili teže dolaze do informacija o proizvodima osiguranja.²⁵²

Za segment turizma, suradnja s pogođenim zajednicama odvija se sa predstavnicima lokalne zajednice, odnosno turističkim zajednicama na sjednicama turističkih vijeća i skupštinama turističkih zajednica.²⁵³ Predstavnici segmenta u turističkim vijećima i skupštinama turističkih zajednica sastaju se sa ostalim članovima navedenih tijela periodično i/ili u skladu s potrebom na poziv predsjednika turističkih vijeća.²⁵⁴

3.2.4. Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima zajednice mogu izraziti zabrinutost

U slučaju da pogođene zajednice žele izraziti zabrinutost, javnosti su otvoreni kanali komunikacije putem kontakt informacija dostupnih na internetskim stranicama Grupe među kojima su email adresa za prijavu nepravilnosti, adresa za podnošenje pritužbi i prigovora zainteresiranih osoba te adresa za upite vezane uz zaštitu podataka. U segmentu turizma, predstavnici turističkih zajednica mogu komunicirati direktno sa predstavnicima Grupe putem e-maila ovisno o zabrinutosti ili mogućoj pritužbi.²⁵⁵

²⁵⁰ S3-1 16.b),c)

²⁵¹ S3-1 17.

²⁵² S3-2 21. a), b)

²⁵³ S3-2 21. a), b)

²⁵⁴ S3-2 21.c)

²⁵⁵ S3-3 27.b)c)

Grupa nema politiku zaštite zviždača za pogođene zajednice.²⁵⁶

3.2.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na zajednice, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika

Grupa provodi mjere za učinkovito upravljanje učincima povezanim s pogođenim zajednicama u segmentima gdje su prepoznati značajni učinci.

U segmentu turizma, ključne mjere se odnose na razvoj lokalne zajednice, što se postiže sudjelovanjem u izradi strateškog plana razvoja turizma u destinaciji. Ovaj proces uključuje definiranje razvojnih koncepata i programa konkurentnosti te izradu detaljnih strateških i operativnih marketinških planova kako bi se ojačala suradnja među dionicima i unaprijedila turistička infrastruktura.²⁵⁷

U provedbi aktivnosti, Odjel marketinga zadužen je za komunikaciju i oglašavanje a Odjel upravljanja destinacijom razvija turističke proizvode, doživljaje i događanja. U razvoj svakog destinacijskog proizvoda uključeni su projektni timovi sastavljeni od vanjskih stručnjaka i predstavnika segmenta (prodaja, marketing i operacije), koji se redovito sastaju radi praćenja napretka. Ovi su proizvodi i doživljaji osmišljeni su kako bi obogatili boravak gostiju te su često glavni motiv njihovog dolaska u destinaciju. Svaki proizvod uključuje suradnju s lokalnim proizvođačima, malim i srednjim poduzetnicima, čime se stvaraju nove poslovne mogućnosti, povećava prihod lokalne zajednice i promoviraju lokalni resursi kao što su transferi, najam plovila, degustacije, vodiči i kulturne ture.²⁵⁸

Osim razvoja destinacije, turistički segment provodi i mjere za poticanje rasta lokalnog gospodarstva suradnjom s lokalnim proizvođačima i promocijom lokalnih resursa, kao i otvaranjem novih radnih mjesta. Sve veći broj objekata posluje tijekom cijele godine, što omogućava stvaranje stabilnih radnih mjesta. Zaposlenicima iz lokalne zajednice ovim se mjerama osigurava kontinuirani radni odnos, sudjelovanje u programima usavršavanja i prilike za napredovanje u vodećim objektima regije.²⁵⁹

Segment osiguranja poslovanjem podiže ekonomsku stabilnost i otpornost zajednice pružanjem financijske zaštite pojedincima i poduzećima od nepredviđenih gubitaka. Hrvatska se svrstava među zemlje EU-a s najnižim stupnjem osigurateljnog pokrića za katastrofalne rizike, što naglašava potrebu za intenzivnijom edukacijom i unapređenjem financijske pismenosti. Na razini Europe, tek je četvrtina gubitaka uzrokovanih prirodnim katastrofama pokrivena osiguranjem. Ipak, zahvaljujući naporima različitih dionika, uključujući osiguratelje, financijska pismenost građana u Hrvatskoj bilježi napredak. Prema istraživanjima OECD-a iz 2022. i 2023., hrvatski građani su postigli iznadprosječne rezultate u području financijske pismenosti. Segment osiguranja zato je i u 2024. provodio aktivnosti s ciljem jačanja financijske pismenosti građana.²⁶⁰

²⁵⁶ S3-3 28.

²⁵⁷ S3-4 32. c), MDR-A 68.a),b),d)

²⁵⁸ S3-4 32. c), MDR-A 68.a),b),d)

²⁵⁹ S3-4 32. c), MDR-A 68.a),b),d)

²⁶⁰ S3-4 32. c), MDR-A 68.a),b),d)

Jedna od takvih industrijskih inicijativa „Sigurnije sutra“, projekt je financijskog opismenjavanja u suradnji s HUO, s fokusom na podizanje svijesti o važnosti ulaganja u osiguranje, posebno među mladima. Dodatne aktivnosti uključivale su edukativne objave na društvenim mrežama, sudjelovanje na stručnim skupovima, predavanja za studente i nagradne kvizove u mobilnoj aplikaciji.²⁶¹

Također su održane edukacije i radionice sa zaposlenicima klijenata s ciljem povećanja razine znanja o financijama. U ovim edukacijama informiralo ih se o upravljanju osobnim financijama, mirovinskoj štednji i investiranju. U 2024. godini, u segmentu osiguranja, UMFO-a sudjelovalo se u projektima financijske pismenosti “Poduzetnice”, “Kampanja financijska pismenost za male i srednje poduzetnike”, “Mudra odluka danas”, “Lets talk about money”, “Provedba kampanje jačanja financijske pismenosti dobrovoljne mirovinske štednje” i “Next-Delo”.²⁶²

Uz edukacije šire zajednice, segment također ulaže u brojne suradnje s edukacijskim institucijama kako bi se podigla razina financijske pismenosti studenta i mladih. Uz sudjelovanje i potporu manjim projektima tijekom godine, segment provodi dva veća projekta suradnje na formalnim studijskim programima. U suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva pokrenut je poslijediplomski studij „Proizvodi, digitalne inovacije i tehnologije u osiguranju – INSURTECH“ koji se provodi od 2020. godine, dok je s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu potpisan sporazum o suradnji na novopokrenutom inovativnom obrazovnom modulu Ekonomska analitika.²⁶³

U 2024. godini u Grupi nije bilo prijavljenih značajnih pritužbi ni kršenja ljudskih prava povezanih s pogođenim zajednicama.²⁶⁴

3.2.6. Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama

Grupa nije uspostavila ciljne vrijednosti povezane s pogođenim zajednicama jer je u tekućem izvještajnom razdoblju po prvi puta provela analizu dvostruke značajnosti i utvrdila svoje značajne učinke.²⁶⁵ Iako ciljne vrijednosti nisu postavljene, svaki segmenti prati djelotvornost svojih politika i mjera.

U segmentu turizma djelotvornost implementiranih mjera prati se praćenjem pokazatelja ukupnog prihoda, podataka o dolascima i noćenjima gostiju tijekom različitih sezona, ocjena zadovoljstva gostiju, te se prati pokazatelji vezani uz povećanje prosječnog vremena boravka gostiju i broja ponovnih posjeta.²⁶⁶

U segmentu osiguranja djelotvornost mjera za financijsku pismenost prati se kroz sredstva utrošena za projekte financijske pismenosti.

²⁶¹ S3-4 32. c), MDR-A 68.a),b),d)

²⁶² S3-4 32. c), MDR-A 68.a),b),d)

²⁶³ S3-4 32. c), MDR-A 68.a),b),d)

²⁶⁴ S3-4 36.

²⁶⁵ ESRS 2 72.

²⁶⁶ MDR-T 81. b)i. Ii.

Dodatno djelotvornost mjera u vidu doprinosa ekonomskoj stabilnosti i otpornosti zajednice prati se putem internih i vanjskih istraživanja i poslovnih rezultata, tj. iznos osigurateljnih prihoda od neživotnih osiguranja, pri čemu su isključena osiguranja od odgovornosti za uporabu motornih vozila.²⁶⁷

3.2.7. Specifično za Grupu – pokazatelji

Oснаživanje zajednica financijskom i digitalnom pismenošću za bolju dostupnost osiguranja izdvajanjem sredstava za projekte financijske pismenosti.

Tablica 31. *Sredstva utrošena za projekte financijske pismenosti*

	2024.
Sredstva utrošena za projekte financijske pismenosti (tisuće EUR)	82

Ovaj pokazatelj primjenjuje se na segment osiguranja. Nisu se koristile procjene. Ovaj pokazatelj nije potvrdilo vanjsko tijelo koje nije pružatelj jamstva.²⁶⁸

Ekonomska stabilnost i otpornost zajednice

Tablica 32. *Iznos osigurateljnih prihoda od neživotnih osiguranja*

	2024.
Iznos osigurateljnih prihoda od neživotnih osiguranja (bez osiguranja od odgovornosti za uporabu motornih vozila) (tisuće EUR)	383.234

Ovaj pokazatelj primjenjuje se na segment osiguranja. Pokazatelj ne uključuje osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila. Nisu se koristile procjene. Ovaj pokazatelj nije potvrdilo vanjsko tijelo koje nije pružatelj jamstva.²⁶⁹

3.3. Potrošači i krajnji korisnici

Procjenom dvostruke značajnosti identificirani su značajni učinci, rizici i prilike čijim upravljanjem Grupa nastoji osigurati i unaprijediti održiv i pozitivan utjecaj na potrošače i krajnje korisnike u svim poslovnim segmentima. Detaljni opis svih mjera koje Grupa poduzima u prilagodbi strategije i poslovnog modela značajnim učincima, nalazi se u poglavlju 3.3.5. ovog izvještaja.²⁷⁰ Daljnjom prilagodbom strategije održivosti i postavljanjem ciljeva vezanih uz održivost Grupe će odgovoriti, odnosno ublažiti negativne učinke, upravljati rizicima i iskoristiti prilike, odnosno naglasiti pozitivne učinke na potrošače i krajnje korisnike u poslovnim segmentima.²⁷¹

Svi potrošači i krajnji korisnici na koje bi Grupa mogla značajno utjecati uključeni su u opseg procjene dvostruke značajnosti i ove objave.²⁷²

²⁶⁷ MDR-T 81. b)i. Ii., MDR-M 77. a),b),c),d)

²⁶⁸ MDR-M 77. a),b),c),d)

²⁶⁹ MDR-M 77. a),b),c),d)

²⁷⁰ S4 SBM-3 9.a)

²⁷¹ SBM-3 48.b), g)

²⁷² SBM-3 10.

Proizvodi i usluge Grupe nisu inherentno štetni za ljude i ne povećavaju rizike od kroničnih bolesti.²⁷³ S obzirom na tip usluga i rukovanje privatnim podacima, u segmentu osiguranja i turizma potrošači i krajnji korisnici mogli bi biti podložni značajnim učincima na privatnost i zaštitu osobnih podataka.²⁷⁴ U segmentu zdrave hrane, s obzirom da se radi o prehrambenim i pokvarljivim proizvodima, važno je osigurati da potrošači i krajnji korisnici imaju točne informacije o kvaliteti proizvoda i nutritivnom sastavu. Isto tako, u segmentu turizma, točne i transparentne informacije i njihova dostupnost ključne su za sve goste.²⁷⁵ Djeca i starije osobe identificirane su kao skupine posebno osjetljive na učinke Grupe. Dodatno, u segmentu osiguranja posebno osjetljive skupine još uključuju osobe s niskom financijskom pismenošću i financijski ugrožene pojedince, a u segmentu turizma u ovu skupinu su uključene i osobe s invaliditetom.²⁷⁶

Za identificirane značajne učinke, rizike i prilike povezane s potrošačima i krajnjim korisnicima nije provedena analiza otpornosti.²⁷⁷ Svi identificirani značajni učinci, rizici i prilike su kratkoročni, s izuzećem rizika tržišnog pritiska na cijene, u segmentu zdrave hrane, koji je srednjoročni.²⁷⁸ Značajni učinci, rizici i prilike povezani s potrošačima i krajnjim korisnicima obuhvaćeni su zahtjevima za objavljivanje prema ESRS-u, opisani u tablicama 6. do 8. *Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe*. Popis značajnih učinaka, rizika i prilika Grupe, te uz njih nema dodatnih značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima specifičnih za subjekt.²⁷⁹

Identificirani značajni rizici povezani s povredom privatnosti u segmentu turizma (rizici povrede zaštite osobnih podataka gostiju, povrede osobnih podataka kao posljedica kibernetičkih napada i povrede privatnosti zbog neovlaštenog pristupa video snimkama) proizlaze iz učinaka povrede privatnosti. Rizik pak tržišnog pritiska na cijene u segmentu zdrave hrane i prilika za dodatnu motivaciju gostiju programima vjernosti u segmentu turizma proizlaze iz ovisnosti o potrošačima i krajnjim korisnicima.²⁸⁰ Ne očekujemo da će ti značajni rizici i prilike vezani uz potrošače i krajnje korisnike imati povećani rizik na usklađenje vrijednosti imovine i obveza prikazanih u financijskom izvještaju.²⁸¹

Navedeni značajni negativni učinci ograničeni su na pojedinačne slučajeve i nisu rašireni ili sistemski unutar konteksta u kojima Grupa posluje. Iznimka je učinak na privatnost podataka u segmentu osiguranja, koji zbog velikog volumena privatnih podataka može biti smatran sistemskim učinkom cijele industrije.²⁸²

Postupkom procjene dvostruke značajnosti nisu utvrđeni značajni učinci, rizici i prilike koji proizlaze iz ovisnosti o određenim skupinama potrošača i krajnjih korisnika, a ne o svim potrošačima i krajnjim korisnicima.²⁸³

²⁷³ S4 SBM-3 10.a)i.

²⁷⁴ S4 SBM-3 10.a)ii.

²⁷⁵ S4 SBM-3 10.a) iii.

²⁷⁶ S4 SBM-3 10.a)iv.

²⁷⁷ SBM-3 48.f)

²⁷⁸ SBM-3 48.a)

²⁷⁹ SBM-3 48.h)

²⁸⁰ S4 SBM-3 9.b)

²⁸¹ SBM-3 48.d)

²⁸² S4 SBM-3 10.b)

²⁸³ S4 SBM-3 12.

3.3.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

Tablica 33. Detaljni pregled značajnih učinaka Grupe²⁸⁴

Pitanja održivosti i povezani značajni učinak	Pozitivan ili negativan učinak	Potencijalni/stvarni učinak	Lokacija u poslovnom segmentu	Opis učinka
<i>Učinci povezani s informacijama za potrošače i/ili krajnje korisnike</i>				
Odgovoran marketing (nudenje pouzdanih informacija gostima)	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Turizam	Segment turizma pruža točne i realne informacije o svojim destinacijama nudeći pouzdane informacije gostima i posjetiteljima.
Privatnost podataka	Negativan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Neadekvatne mjere zaštite podataka, ranjivosti, kibernetičke sigurnosti ili neovlašteni pristup podacima potrošača mogu rezultirati povredama podataka, krađom identiteta, financijskom prijevaram ili štetom za ugled, potkopavajući povjerenje potrošača.
Pristup informacijama	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Grupa	Pristup informacijama o kvaliteti proizvoda i usluga koje Grupa nudi kupcima i krajnjim korisnicima je omogućen putem web stranice, društvenih mreža, izvješća te izravnim kontaktom s kupcima i krajnjim korisnicima, kao i osiguranjem certifikata.
Kvaliteta usluge poboljšana putem povratnih informacija gostiju	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Turizam	Kvaliteta usluge redovito se provjerava i prilagođava prema najnovijim povratnim informacijama gostiju i posjetitelja (putem TrustYou platformi, eNPS). To može pozitivno utjecati na zadovoljavanje stvarnih potreba gostiju.
Pritužbe kupaca i krajnjih korisnika	Negativan učinak	Stvarni učinak	Zdrava hrana	Jedna od najčešćih pritužbi kupaca odnosi se na usluge prijevoza. Manipulacija proizvodima od jednog pružatelja usluga prijevoza do drugog može utjecati na stabilnost hladnog lanca i izravno utjecati na kvalitetu proizvoda.
Ribe bez antibiotika	Pozitivan učinak	Stvarni učinak	Zdrava hrana	Proizvodnja bez antibiotika ima koristi za ljudsko zdravlje i ukupni utjecaj na smanjenje antimikrobne otpornosti.
Ekonomska stabilnost i otpornost klijenata	Pozitivan učinak	Potencijalni učinak	Osiguranje	Pružanjem rješenja za upravljanje rizicima za pojedince i tvrtke, Segment osiguranja igra ključnu ulogu u financijskoj stabilnosti svojih klijenata, a posljedično i cjelokupne zajednice. Može doprinijeti ukupnoj ekonomskoj stabilnosti svakog pojedinca i poduzeća, zaštititi od siromaštva, osiguravajući da se gubici od neočekivanih događaja poput prirodnih katastrofa, nesreća ili prekida poslovanja mogu nadoknaditi. Ovo čime se sprječavaju financijske krize na lokalnoj razini.

Svi stvarni i potencijalni učinci Grupe potječu i povezani su sa strategijom i poslovnim modelima segmenata. ²⁸⁵

²⁸⁴ S4 10.c), ESRS 2 SBM-3 48.a), b), c)i., ii., iv.

²⁸⁵ SBM-3 48.c) ii., S4 SBM-3 9.a)

Tablica 34. *Detaljni pregled značajnih rizika i prilika Grupe* ²⁸⁶

<i>Pitanja održivosti i povezani materijalni rizici i prilike</i>	<i>Rizik/Prilika</i>	<i>Lokacija u poslovnom segmentu</i>	<i>Opis rizika / prilike</i>
<i>Rizici i prilike povezane s informacijama za potrošače i/ili krajnje korisnike - Pristup (kvalitetnim) informacijama</i>			
Pritisak tržišta – cijene	Rizik	Zdrava hrana	Većina krajnjih korisnika više ne posjećuje ribarnice, oslanjajući se umjesto toga na trgovce koji žele ponuditi najniže moguće cijene, ostavljajući proizvođače pod pritiskom trgovaca koji stalno pregovaraju za niže cijene, čime se dovodi u pitanje cjenovna politika tvrtke.
Poticanje gostiju kroz programe vjernosti	Prilika	Turizam	Programima vjernosti i drugim inovacijama gosti se potiču na ponovni dolazak, korištenje različitih ponuđenih roba tijekom boravka što pozitivno utječe na prihode.
Neuspjeh u zaštiti osobnih podataka gostiju	Rizik	Turizam	Neuspjeh u zaštiti osobnih podataka gostiju krši njihovo pravo na privatnost i može dovesti do krađe identiteta što može dovesti do sudskih sporova koji rezultiraju novčanim kaznama i uništavanjem ugleda. Kršenja GDPR-a mogu rezultirati krađom osobnih podataka gostiju i kaznama.
Povrede podataka koje dovode do krađe osobnih podataka gostiju	Rizik	Turizam	Kibernetička sigurnost, neovlašteni pristup podatkovnim sustavima, napadi "ransomware", "lanac opskrbe", "phishing" ili druge vrste kompromitiranja IT sustava, mogu utjecati na informacijske sustave, rezultirajući prekidima rada, kršenjem GDPR-a što znači neuspjeh u zaštiti osobnih podataka gostiju, plaćanje otkupnine napadačima i povećan rizik za reputaciju.
Povrede privatnosti zbog neovlaštenog pristupa videosnimkama	Rizik	Turizam	Neovlašteni pristup videosnimkama može dovesti do povreda privatnosti koje dodatno mogu navesti tvrtku na tužbu zbog neovlaštene upotrebe videonadzora, što dovodi do novčanih kazni i potencijalne štete za ugled.

²⁸⁶ SBM-3 48.a), b), d), S4 SBM-3 9.b), 10.d)

3.3.2. *Politike za potrošače i krajnje korisnike*

Grupa upravlja značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s potrošačima i krajnjim korisnicima putem politika i mjera u pojedinim segmentima.

U segmentu turizma, učinak vezan uz odgovorne marketinške prakse, kao i učinci i prilika vezani uz pristup kvalitetnim informacijama, uređeni su Politikom kvalitete kojom su definirana temeljna načela društveno odgovornog poslovanja u odnosima s gostima kao ključnim dionicima.²⁸⁷ Nadalje, učincima i rizicima povezanim uz privatnost podataka upravlja se Politikom zaštite osobnih podataka koja propisuje načela obrade osobnih podataka, informiranje ispitanika o obradi podataka i prava ispitanika. Uređuje obveze voditelja obrade koja obuhvaćaju tehničke i organizacijske mjere zaštite, postupak u slučaju povrede osobnih podataka, procjenu učinka predviđenih postupaka obrade na zaštitu osobnih podataka, evidenciju aktivnosti obrade, imenovanje, uvjete za rad i zadaće službenika za zaštitu podataka, primatelje podataka i prijenos podataka, odnose s partnerima, interne nadležnosti i odgovornosti u provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, ove Politike i sve druge relevantne srodne teme.²⁸⁸

U segmentu osiguranja, učinak povezan uz privatnost podataka uređen je Politikom o sustavu upravljanja osobnim podacima i zaštiti privatnosti pojedinaca, kojom Društvo određuje strategiju upravljanja osobnim podacima fizičkih osoba te pravo pojedinaca čiji se osobni podaci obrađuju. Zaštita osobnih podataka odnosi se na obvezu Društva da osigura zakonitu, poštenu, transparentnu, ograničenu točnu obradu osobnih podataka na način kojim se postiže cjelovitost, povjerljivost dostupnost osobnih podataka.

Učinkom povezanim uz sigurnost osoba upravlja se Politikom nadgledanja i upravljanja proizvodima. Politikom se osigurava uzimanje u obzir sljedećih kriterija pri oblikovanju proizvoda: ciljeva, interesa i karakteristika klijenata, uključujući ciljeva održivosti; osiguravanje da proizvod ne utječe negativno na klijente te sprečavanje ili ublažavanje štete za klijente.²⁸⁹ Dodatno, osiguranje je iznimno visoko regulirana djelatnost koja kontinuirano postavlja nove regulatorne zahtjeve i u upravljanju proizvodima. Svi proizvodi segmenta pod nadzorom su HANFA-e te zadovoljavaju sve financijske i zdravstvene regulatorne zahtjeve i najviše standarde industrije.

U segmentu zdrave hrane, učinkom i rizikom vezanim uz pristup kvalitetnim informacijama upravlja se Etičkim kodeksom kojim se obvezuje davanje točnih i transparentnih informacija o proizvodima svim kupcima i potrošačima, proizvodnju prema visokim standardima kvalitete te brzo i učinkovito rješavanje reklamacija i povratnih informacija.²⁹⁰ Učincima povezanim uz zdravlje i sigurnost kupaca i krajnjih korisnika upravlja se Politikom kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti i Politikom kvalitete riblje hrane. Politika kvalitete usmjerena je na kvalitetu i sigurnost hrane, odgovornost prema kupcima i potrošačima te okolišnu i društvenu održivost poslovanja, a Politika kvalitete riblje hrane dodatno se bavi osiguravanjem kvalitete i sigurnosti proizvoda, zaštite zdravlja potrošača i sljedivosti.²⁹¹ U segmentu zdrave hrane donosi se trogodišnji strateški plan koji se ažurira svake godine. U 2024. na snazi je Strateški plan 2024. do 2026. . Pri izradi strateškog plana uzimaju se u obzir gospodarske prilike i kupovna

²⁸⁷ MDR-P 65.a),b)

²⁸⁸ MDR-P 65.a),b)

²⁸⁹ MDR-P 65.a),b)

²⁹⁰ MDR-P 65.a),b)

²⁹¹ MDR-P 65.a), b)

moć na tržištima na kojima posluje segment zdrave prehrane, geopolitičke prilike te sve značajniji utjecaj snažnih promjena vremenskih prilika.

Sve navedene politike u segmentima obuhvaćaju potrošače i krajnje korisnike u cijelosti.²⁹² Najviša razina u organizaciji odgovorna za provedbu ovih politika su uprave pojedinih segmenata.²⁹³

Grupa nema formalne politike ljudskih prava za potrošače i krajnje korisnike, no svi segmenti pridržavaju se zakonskih propisa Republike Hrvatske i Europske unije te mehanizmima za prijavu žalbi, transparentnost i nediskriminaciju osiguravaju poštovanje ljudskih prava.²⁹⁴ Zakonski propisi Republike Hrvatske i Europske unije usklađeni su s Općom deklaracijom o ljudskim pravima, na koju se naslanjaju Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima.²⁹⁵ Suradnja sa potrošačima i krajnjim korisnicima omogućena je u svim segmentima kanalima za podnošenje žalbi, a dodatno u segmentu turizma povratnim informacijama gostiju i u segmentu zdrave hrane reklamacijama.²⁹⁶ Pritužbe se obrađuju prema procedurama u svim segmentima, u skladu sa relevantnim zakonima o zaštiti potrošača.²⁹⁷

U 2024. godini nije bilo slučajeva nepoštivanja UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima, Deklaracije Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu ili Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća, niti su prijavljena ozbiljna pitanja u vezi s ljudskim pravima koje uključuju potrošače i krajnje korisnike.²⁹⁸

3.3.3. Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima

Suradnja s potrošačima i krajnjim korisnicima, po pitanju identificiranih učinaka, rizika i prilika odvija se u svim segmentima izravno putem komunikacijskih kanala te istraživanjem zadovoljstva.²⁹⁹ Učestalost suradnje ovisi o segmentu. U segmentu turizma suradnja se odvija kontinuirano tijekom boravaka gostiju i putem digitalnih kanala. U segmentu zdrave hrane suradnja je kontinuirana, s izuzećem istraživanja zadovoljstva koje se provodi na godišnjoj bazi. U segmentu osiguranja suradnja se odvija kvartalno ili prema potrebi putem istraživanja.³⁰⁰ Odgovornost za provedbu suradnje jest na organizacijskim jedinicama unutar segmenata koje imaju doticaj sa potrošačima i krajnjim korisnicima, osoblje objekata i digitalne timove u segmentu turizma, jedinice za upravljanje s iskustvom klijenata i produktne menadžere unutar segmenta osiguranja te jedinice marketinga, logistike i razvoja proizvoda u segmentu zdrave hrane.³⁰¹ Procjena djelotvornosti procjenjuje se u svim segmentima na temelju rezultata analize zadovoljstva i pritužbi. U segmentu osiguranja i rezultatima prodaje.³⁰²

²⁹² S4-1 15.

²⁹³ MDR-P 65.c)

²⁹⁴ S4-1 16.a)

²⁹⁵ S4-1 17.

²⁹⁶ S4-1 16.b)

²⁹⁷ S4-1 16.c)

²⁹⁸ S4-1 17.

²⁹⁹ S4-2 20.a)

³⁰⁰ S4-2 20.b)

³⁰¹ S4-2 20.c)

³⁰² S4-1 20.d)

3.3.4. Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost

Grupa ima uspostavljene kanale za izražavanje zabrinutosti i obradu pritužbi i prigovora. To uključuje elektroničku poštu i društvene mreže, elektronički registar, pisane prigovore, razne platforme poput platformu *TrustYou* i usmene pritužbe.³⁰³

U segmentu osiguranja vodi se elektronički registar primljenih pritužbi i prigovora u kojem se čuva dokumentacija na trajnom mediju tri godine od dana zaprimanja pritužbe i prigovora. Dodatno, segment nadzire i analizira izvješće unutarnje revizije i poduzima mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti uzimajući u obzir primljene preporuke za njihovo otklanjanje. Pri tome se analiziraju uzroci pojedinačnih pritužbi i prigovora te identificira primarni uzrok koji je zajednički za sve vrste pritužbi i prigovora. U slučaju da se taj uzrok može utvrditi Uprava segmenta dužna je razmotriti mogu li utvrđeni uzroci utjecati na druge procese ili proizvode osiguranja uključujući i one na koje se pritužbe i prigovori izravno ne odnose, te poduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje i ograničavanje i prevenciju nastanka uzroka pritužbi i prigovora.³⁰⁴

U segmentu zdrave hrane proces obrade pritužbi i pravnih lijekova definiran je Općim uvjetima prodaje i isporuke proizvoda, Općim uvjetima nabave roba i usluga, dokumentiranim postupkom - upravljanje neusklađenostima i pokretanje korektivnih aktivnosti, Radnim uputama za rješavanje reklamacija i prigovora kupaca i potrošača te Radnim uputama za rješavanje neusklađenosti dobavljača.³⁰⁵

U segmentu turizma pritužbe se analiziraju te ako je potrebno izrađuju se akcijski planovi. Praćenje napretka i dugoročnih rezultata prati se evaluacijom učinkovitosti korektivnih mjera i postavljanjem godišnjih ciljeva vezanih uz ocjenu kvalitete usluge. Kreira se izvješće o kvaliteti koje se temelji na ocjenama iz svih dostupnih portala, anketa i komentara gostiju koje se dostavlja relevantnim dionicima.³⁰⁶

Poslovanje se u Grupi odvija prema zakonskim propisima i etičkim načelima u odnosima s kupcima i potrošačima, a visoki standardi poslovanja primjenjuju se u svim segmentima poslovanja. Odgovornim praksama ugovaranja i nepristranim odabirom poslovnih partnera osigurava se kvaliteta proizvoda i usluga za kupce i potrošače a time i zadržava odnosa s kupcima temeljenom na povjerenju i odgovornosti. Grupa nema politiku zaštite zviždača povezanu s krajnjim korisnicima i potrošačima.³⁰⁷

U svim poslovnim segmentima kanali za pritužbe dostupni su i javno objavljeni te se aktivno koriste, iako Grupa nije implementirala postupak kojim bi procjenjivala svjesnost potrošača i krajnjih korisnika o dostupnosti kanala kojima mogu izraziti zabrinutost.³⁰⁸

³⁰³ S4-3 27.,25.b),c)

³⁰⁴ S4-3 23., 27., 25. a), b), d)

³⁰⁵ S4-3 23., 27., 25. a), b), d)

³⁰⁶ S4-3 23., 27., 25. a), b), d)

³⁰⁷ S4-3 25. c)

³⁰⁸ S4-3, 26

3.3.5. Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost tih mjera

Grupa je uspostavila mjere za učinkovito upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezanim s potrošačima i krajnjim korisnicima.³⁰⁹

Privatnost podataka

Kako bi pravovremeno reagiralo na potencijalno zlonamjerne aktere koji nastoje iskoristiti ranjivosti IT sustava, Grupa je uspostavila razne mjere u svojim segmentima osiguranja i turizma u kojima je privatnost podataka prepoznata kao značajna tema. To uključuje mjere povezane uz privatnost podataka, odnosno značajne negativne učinke privatnost podataka i rizike neuspjeha u zaštiti osobnih podataka gostiju, povrede podataka koje dovode do krađe osobnih podataka gostiju i povrede privatnosti zbog neovlaštenog pristupa videosnimkama.

U segmentu osiguranja kontinuirano se unaprjeđuju i moderniziraju dijelovi poslovanja koji uključuju prikupljanje i obradu osobnih podataka, u skladu s propisanim mjerama nadzornih tijela država članica i smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka. Sve se pritužbe vezane za zaštitu podataka evidentiraju u poslovnim aplikacijama i službenim evidencijama. Temeljem zaprimljenih pritužbi provodi se procjena rizika u skladu sa zakonskim propisima te se u slučaju da se utvrdi obveza, obavještava Agencija za zaštitu osobnih podataka. Poduzimaju se sve potrebne mjere kako bi se uklonio rizik nastanka štete za ispitanike te se dobivene preporuke koriste za unaprjeđenje poslovnih procesa. Segment redovito nadzire izvršitelje obrade u dijelu implementiranih tehničkih i organizacijskih mjera te sustavno vodi evidenciju aktivnosti obrade koja se kontinuirano ažurira u skladu s izmjenama poslovnih procesa

Također, u segmentu osiguranja, uspostavljen je sustav upravljanja informacijskom sigurnošću (ISMS) u skladu s najboljim svjetskim sigurnosnim praksama i kontrolama iz grupe standarda ISO/IEC 27000 temeljeno na upravljanju rizicima informacijskih sustava. Uz navedeno, bitno je istaknuti da putem sustava nadzora i upravljanja sigurnosnim incidentima segment ima 24x7 nadzor nad sigurnosnim događajima, čime se nastoje otkriti potencijalne prijetnje ili pokušaje ugroze informacijskog sustava te mogućeg negativnog utjecaja na poslovanje. Uz provođenje redovitih mjera, testiranja i kontrola, segment osiguranja razvija i ažurira edukacijske materijale te redovito provodi i edukacije iz područja informacijske sigurnosti za sve korisnike informacijskog sustava. ISMS se primjenjuje isključivo unutar teritorija Republike Hrvatske, dok povezana društva izvan RH nisu obuhvaćena sustavom upravljanja informacijskom sigurnošću.³¹⁰

U segmentu turizma implementiran je sustav za nadzor i upravljanje sigurnosnim incidentima, koji omogućuje brzu detekciju i prevenciju prijetnji. Korisnici IT sustava su educirani o sigurnosnim prijetnjama, a poslovni partneri primjenjuju iste mjere zaštite. Za zaštitu osobnih prava gostiju, vodi se Registar zahtjeva ispitanika te evidencija obrade osobnih podataka, uz redovite procjene učinaka na zaštitu podataka. Zahtjevi korisnika se promptno rješavaju. Imenovan je Službenik za zaštitu podataka (DPO) radi bolje usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka. Također

³⁰⁹ MDR-a 68 b

³¹⁰ S4-4, 31 a, 34, MDR-a 68 a,b

su poduzete mjere za zaštitu podataka prikupljenih videonadzorom, uključujući označavanje objekata, interne audite, podešavanje snimanja i regulaciju pristupa.³¹¹

Pristup informacijama i odgovorni marketing

Pristup informacijama i odgovoran marketing ključan je za povećavanje informiranosti i povjerenja potrošača. To se postiže uz mjere povezane uz pristup informacija i uzgoj ribe bez antibiotika u segmentu zdrave hrane, te pristup informacijama, odgovoran marketing, i poboljšanje usluge putem povratnih informacija gostiju u segmentu turizma.

Tako se u segmentu turizma kontinuirano poduzimaju mjere kako bi se maksimizirao pozitivan učinak odgovornog marketinga na goste te omogućio jednostavan pristup svim relevantnim informacijama. Jedna od ključnih strategija je uspostava digitalnih kanala koji redovito ažuriraju informacije o destinacijama, smještaju i dodatnim sadržajima, omogućujući gostima lak pristup potrebnim podacima. Osim toga, putem marketinških materijala i brošura nude se informativni i točni sadržaji koji olakšavaju donošenje odluka gostima i poslovnim partnerima.³¹²

U segmentu zdrave hrane, kupcima se omogućava pristup informacijama o kvaliteti proizvoda putem web stranice, društvenih mreža i izravnog kontakta. Uz pružanje informacija putem interneta, sve informacije o proizvodima, uključujući deklaracije i nutritivne vrijednosti, nalaze se na ambalaži proizvoda u skladu sa zakonom zemlje u koju se proizvodi prodaju. Informiranost se uz to nastoji povećati osiguravanjem, korištenjem i redovitom recertifikacijom relevantnih certifikata kao što su EU Organic Farming, ICEA, Bio Suisse, Antibiotic-Free Supply Chain, ASC Farming, ASC Chain of Custody, Naturland, IFS Food, GlobalG.AP, GlobalG.AP GRASP, ISO 9001 i ISO 14001. Također se osigurava i dovoljan broj stručnjaka i financijskih resursa za ispunjavanje zahtjeva certifikacija i recertifikacija, kako bi se u segmentu zdrave hrane kontinuirano ispunjavao standard kvalitete i sigurnosti. Djelotvornost mjera prati se putem povratnih informacija kupaca i gostiju. Planirani ishod je veća informiranost gostiju, poboljšana kvaliteta usluge i zbog toga povećano zadovoljstvo.³¹³

Odnos s potrošačima i korisnicima usluga

Kako bi osigurali dobar odnos s klijentima, Grupa provodi mjere povezane uz upravljanje pritužbama kupaca i krajnjih korisnika i tržišne pritiske u segmentu zdrave hrane, uz poticanje gostiju kroz programe vjernosti u segmentu turizma, te povećanje ekonomske stabilnosti i otpornosti zajednice u segmentu osiguranja.

U segmentu zdrave hrane, uz mjere povezane za certificiranje proizvoda, tijekom izvještajne godine poduzete su redovite kontrole proizvoda radi osiguranja zdravstvene ispravnosti i nutritivne vrijednosti. Ove kontrole obuhvaćaju mikrobiološka i senzorička ispitivanja, s očekivanim ishodom održavanja visoke kvalitete proizvoda i povjerenja potrošača. Osim toga, segment zdrave hrane je uspostavio sustav za zaprimanje i rješavanje reklamacija i prigovora potrošača, što omogućava poboljšanu komunikaciju i brže rješavanje problema. Edukacija radnika dobavljača koji su povezani s prijevozom proizvoda predstavlja još jednu važnu inicijativu. Održavaju se edukacije za osiguranje pravilnog rukovanja i transporta, čime se smanjuje rizik od negativnog utjecaja na kvalitetu proizvoda tijekom transporta.

³¹¹ S4-4, 31 a,d, 33. a, 34, MDR-a 68 a,b,

³¹² S4-4, 31. a),c), MDR-a 68 a),b),c)

³¹³ S4-4, 31 a, 33. a, MDR-a 68 a,b,

Također je implementiran sustav za praćenje i rješavanje neusklađenosti proizvoda, što omogućava brzo rješavanje potencijalnih problema i povećava učinkovitost u održavanju standarda kvalitete.³¹⁴

U segmentu zdrave hrane implementiran je sustav za zaprimanje i rješavanje reklamacija i prigovora koji osiguravaju pravni lijek u slučajevima nesukladnosti proizvoda.³¹⁵

Kako bi se uspješno nosio s rizicima koji proizlaze iz promjena u potrošačkim navikama i sve većeg prelaska kupaca na trgovačke lance, segment zdrave hrane usmjerio se na razvoj i proizvodnju kvalitetnih i nutritivnih proizvoda po pristupačnim cijenama. Kontinuirano analizira tržište i potrebe potrošača kako bi povećao održivost svog poslovanja. Ključne mjere uključuju poboljšanje proizvodnih procesa, razvoj proizvoda prema potrebama potrošača, ponudu *premium* proizvoda te provođenje ciljanih marketinških aktivnosti. Ove mjere se kontinuirano provode i evaluiraju na kraju svake godine kako bi se osigurala dugoročna konkurentnost i stabilnost poslovanja.³¹⁶

U segmentu turizma, lojalni gosti su temelj dugoročnog uspjeha, a program vjernosti omogućuje nagrađivanje vjernosti ekskluzivnim pogodnostima poput bodova i popusta na usluge npr. restorana, wellness tretmana i aktivnosti kao i personalizirane ponude prilagođene interesima gostiju.³¹⁷

Ekonomska stabilnost i otpornost klijenata

Kako bi zaštitili klijente i njihove interese te odabrali primjerene distribucijski kanali i distributere, u segmentu osiguranja definirani su kriterij odabira primjerenih distribucijskih kanala, kriteriji procjene primjerenosti distributera osiguranja te pravila i postupak praćenja kontrole rada distributera.

Dodatno, u cilju najbolje zaštite klijenata i njihovih interesa, definira se upravljanje i prevencija sukoba interesa u svim fazama poslovanja s klijentima.

Segment osiguranja ugovorno obvezuje distributere da na odgovarajući način prezentiraju klijentima proizvod osiguranja i uruče svu predugovornu dokumentaciju. U primjeni su i aplikativni mehanizmi kojima se zahtjevi i potrebe klijenata utvrđuju prije sklapanja ugovora o osiguranju. Iste primjenjuju posrednici u osiguranju koji samo u ime i za račun Društva obavljaju poslove distribucije osiguranja u skladu s direktivom o distribuciji osiguranja (IDD).

Također, osiguravaju se jasne, potpune i ažurirane informacije kako bi distributeri osiguranja mogli razumjeti proizvode, identificirati ciljno tržište proizvoda, odnosno pravilno razumjeti interese, ciljeve i karakteristike klijenata na ciljnom tržištu, uključujući pritom i ciljeve održivosti. Ukratko, distribuirati proizvod u skladu s najboljim interesima klijenata postupajući pošteno, pravedno i profesionalno.

Uz to, prikupljaju se povratne informacije od distributera osiguranja kako bi se utvrdilo jesu li proizvodi i dalje u skladu s potrebama, karakteristikama i ciljevima ciljnog tržišta. Organizacijska jedinica nadležna za razvoj prodajnih kanala

³¹⁴ S4-4, 31 a, MDR-a 68 a),b),c)

³¹⁵ S4-4, 31 b

³¹⁶ S4-4, 33 a, AR 40, MDR-A, 68 a,b,c,e

³¹⁷ S4-4, 31 c, 33 b, MDR-A 68 a,b,c,e

redovito (najmanje jednom godišnje) preispituje kvalitetu distribucije pojedinog distributera, a posebno distribuira li se proizvod na identificiranom ciljnom tržištu.

Ukoliko se tijekom trajanja proizvoda procijeni da proizvod ne ispunjava ciljeve segmenta i potrebe klijenata ili utvrdi postojanje okolnosti zbog kojih bi proizvod mogao negativno utjecati na klijenta, poduzimaju se odgovarajuće korektivne mjere za ublažavanje situacije i sprečavanje daljnje štete poput promjene karakteristika proizvoda i uvjeta osiguranja, promjene ciljnog tržišta, promjene strategije distribucije, povlačenje proizvoda s tržišta i dr.³¹⁸

Segment ovisno o vrsti osiguranja u obzir uzima sljedeće kvalitativne indikatore koji služe kao upozorenje na poduzimanje korektivnih mjera i aktivnosti:

- snažni negativni trendovi na domaćem i inozemnom osigurateljnem tržištu
- izmjena zakonskog i/ili regulatornog okvira
- odluke sudova ili državnih tijela koje utječu na prava osiguranika
- izmjena poreznog okruženja
- tehnološki razvoj
- sistemski događaji (pandemije/epidemije, katastrofe velikih razmjera, veliki cyber napadi, i sl.)
- snažni nepovoljni trendovi na globalnom financijskom tržištu i gospodarstvu.³¹⁹

Grupa ima implementirane sustave za zaprimanje i rješavanje reklamacija i prigovora koji osiguravaju pravni lijek u slučajevima nesukladnosti proizvoda, povreda privatnosti i neodgovornog marketinga.³²⁰

Grupa je dodijelila ljudske i financijske resurse za upravljanje učincima povezanim uz potrošače i krajnje korisnike. Ovi resursi uključuju budžete i stručne timove organizacijskih jedinica za razvoj proizvoda i preuzimanje rizika, usklađenost, certifikacije, re-certifikacije, marketinga i korporativnih komunikacija te za razvoj prodajnih kanala i analitičku podršku prodaji. Grupa prikuplja povratne informacije od potrošača, distributera i dobavljača s ciljem pravilnog razumijevanja interesa, ciljeva i karakteristika klijenata na ciljnom tržištu te identifikacije potencijalnih problema. Ulaže i u vanjske pružatelje usluga za praćenje i analizu podataka o potrošačima.³²¹

Grupa razmatra jesu li prijavljeni ozbiljni problemi i slučajevi u vezi s ljudskim pravima povezani s potrošačima i/ili krajnjim korisnicima. Tijekom 2024. godine Grupa nije imala prijavljenih ozbiljnih problema i slučajeva u vezi s ljudskim pravima povezanim s potrošačima.³²²

³¹⁸ S4-4, 31 c, 33 b, MDR-A 68 a,b,c,e

³¹⁹ S4-4- 32 a)

³²⁰ S4-4, 31 b, 32 c

³²¹ S4-4 37., 32 a

³²² S4-4, 35.

3.3.6. *Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama*

Grupa nije uspostavila ciljne vrijednosti povezane s potrošačima i krajnjim korisnicima jer je u izvještajnom razdoblju po prvi puta provela analizu dvostruke značajnosti i utvrdila svoje značajne učinke, rizike i prilike.³²³ Iako ciljne vrijednosti nisu postavljene, svaki segmenti prati djelotvornost svojih politika i mjera.

Segment turizma prati djelotvornost anketama zadovoljstva gostiju, redovitim procjenama kibernetičkih prijetnji, usklađenosti s GDPR-om, analizom rezultata programa lojalnosti, unaprjeđenjem digitalnih kanala i internim izvješćima o primjeni održivih praksi u poslovanju.³²⁴

Segment zdrave hrane prati djelotvornost zadržavanjem *Acquaculture Stewardship Council* (ASC) certifikata, povećanjem prodaje organske ribe, povećanjem udjela *reciklata* u ambalaži i praćenjem broja reklamacija i prigovora.³²⁵

Segment osiguranja prati djelotvornost prikupljanjem i analizom podataka te konzultacijom s relevantnim internim dionicima s ciljem boljeg razumijevanja specifičnih potreba i očekivanja potrošača i krajnjih korisnika.³²⁶

³²³ ESRS 2 72.

³²⁴ MDR-T 81. b) i. ii.

³²⁵ MDR-T 81. b) i. ii.

³²⁶ MDR-T 81. b) i. ii.

4. INFORMACIJE O UPRAVLJAČKIM PITANJIMA

4.1. Poslovno ponašanje

4.1.1. Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

Tablica 35. Detaljni pregled značajnih učinaka Grupe: ³²⁷

Pitanja održivosti i povezani značajni učinak	Pozitivan ili negativan učinak	Potencijalni/stvarni učinak	Lokacija u poslovnim segmentu	Opis učinka
<i>Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući plaćanje</i>				
Promicanje lokalnog gospodarstva kroz partnerstva s raznolikim dobavljačima	Pozitivan učinak - kratkoročni	Stvarni učinak	Segment turizma	Potporna partnerstvu s lokalnim i raznolikim dobavljačima može promicati zdravlje lokalnog gospodarstva, doprinijeti lokalnom zapošljavanju i poboljšati socijalnu pravdu u lokalnim zajednicama

Svi stvarni značajni učinci Grupe potječu i povezani su sa strategijom i poslovnim modelima segmenata. ³²⁸

³²⁷ ESRS 2 SBM-3 48. a), b), c) i., iii., iv. f, h)

³²⁸ SBM-3 48. c) ii.

Tablica 36. *Detaljni pregled značajnih rizika i prilika Grupe:*³²⁹

Pitanja održivosti i povezani materijalni rizici i prilike	Rizik/Prilika	Lokacija u poslovnom segmentu	Opis rizika / prilike
<i>Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući plaćanje</i>			
Sirovine za proizvodnju riblje hrane	Rizik - kratkoročni	Segment zdrave hrane	Nestabilni tržišni uvjeti i geopolitičke situacije koje utječu na sirovine za riblju hranu mogu utjecati na dostupnost sirovina, kao i na povećanje njihove cijene, odnosno povećanja konačne cijene riblje hrane. Ponekad se neke od sirovina zbog nestašice moraju zamijeniti alternativnima koje dovode do promjena u izvornim recepturama i mogu utjecati na proizvodnju (trošak istraživanja i razvoja).
Dobavljači tretmana za riblje kupke	Rizik - kratkoročni	Segment zdrave hrane	Antiparazitik koristi se kao tretman kupke za kontrolu parazitskih infekcija na vanjskim površinama (koža, peraja, škrge) riba. Iako u EU postoji više proizvođača, samo je jedan proizvođač koji je registrirao lijek koji se može koristiti za liječenje riba. Stoga, ovisnost o jednom dobavljaču koji u isto vrijeme ima monopol može dovesti do povećanja cijene i diktiranja njegove opskrbe što može dovesti do financijskih gubitaka vezanih uz zaštitu riba od bakterija (moguće povećanje smrtnosti).
<i>Specifično za društvo</i>			
Kibernetička sigurnost	Rizik - kratkoročni	Grupa	Grupa se suočava s rizikom od prijetnji kibernetičkoj sigurnosti, uključujući hakiranje, zlonamjerne napade i povrede podataka. Dijeljenje IT infrastrukture u Grupi može rezultirati sigurnosnim ranjivostima i povredama podataka, što dovodi do novčanih kazni, financijskih gubitaka i štete ugledu tvrtke.

U narednom razdoblju, prilagodbom strategije održivosti i postavljanjem ciljeva vezanih uz održivost, planira se odgovoriti, odnosno upravljati rizicima i naglasiti pozitivne učinke Grupe.³³⁰ Za identificirane značajne učinke i rizike povezane s poslovnim ponašanjem nije provedena analiza otpornosti.³³¹

³²⁹ SBM-3 48.a), b), d), f) h)

³³⁰ SBM-3 48.b), g)

³³¹ SBM-3 48.f)

4.1.2. *Korporativna kultura i politike poslovnog ponašanja*

Poslovni uspjeh ovisi o povjerenju naših kupaca, poslovnih partnera i dioničara u etičnost, neovisnost i integritet Grupe. Etičnost poslovnog sustava Grupe proizlazi iz inzistiranja o odgovornosti svake osobe u kontekstu sustava prihvaćenih pravila ponašanja i djelovanja isključivo u najboljem interesu Grupe.

Visoki standardi profesionalnog i etičkog postupanja, koji se zahtijevaju od svakog dionika Grupe, definirani su Etičkim kodeksom. Etički kodeks postavlja standarde poslovnog ponašanja, pružajući osnovni okvir za etičko ponašanje unutar kompanije. Iako se Etički kodeks razlikuje po pojedinim kriterijima, uzimajući u obzir specifičnosti industrije u kojima segmenti posluju, svima su zajedničke temeljne odrednice;

- kodeksima su propisane obveze prijave svakog kršenja ili mogućeg kršenja, uključujući slučajeve mita i korupcije,
- prilikom prijave neetičnog ponašanja, prijavitelj mora poštivati prava prijavljene osobe, pa je zabranjeno dijeliti osobne podatke s neovlaštenim osobama,
- u slučaju etičkih dvojbi, zaposlenici se mogu obratiti nadređenom rukovoditelju ili određenoj kontakt osobi, a pomoć ili savjeti mogu se zatražiti i od organizacijskih jedinica nadležnih za ljudske resurse ili pravne poslove u pojedinim segmentima,
- ako se nijedan od navedenih kanala ne smatra prikladnim, moguće je izravno kontaktirati etička povjerenstva pojedinih segmenata.³³²

Uz Etički kodeks, i drugim internim aktima, prije svega Pravilnikom o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, dodatno su uređeni postupci unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti te postupak imenovanja povjerljive osobe i zamjenika povjerljive osobe u svrhu osiguranja propisanih prava, odnosno zaštite prijavitelja nepravilnosti.³³³

Ovi kanali su strogo povjerljivi, a podaci iz prijave dostupni su isključivo ovlaštenim osobama, uključujući povjerenika za zaštitu dostojanstva radnika, Povjerljivu osobu za prijavu nepravilnosti i Etičko povjerenstvo.³³⁴ Osim što omogućuju prijavu nepravilnosti, ovi kanali služe i za unapređenje procesa te edukaciju zaposlenika o relevantnim temama.³³⁵

Grupa nema zasebnu politiku suzbijanja korupcije i podmićivanja u skladu s Konvencijom Ujedinjenih Naroda protiv korupcije, već je navedeno uređeno Etičkim kodeksom.³³⁶

Grupa nema Politiku zaštite zviždača, već se to pitanje regulira važećim pravilnicima ovisno o segmentu. Tako je u segmentu osiguranja na snazi Pravilnik o imenovanju povjerljive osobe i zaštiti prijavitelja nepravilnosti, u segmentu turizma Postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti procedura zaštite zviždača, te u segmentu zdrave hrane kroz Etički kodeks..³³⁷

S obzirom na djelatnost segmenta zdrave hrane velika važnost pridaje se dobrobiti životinja osiguravanjem visokih standarda dobrobiti životinja pomoću stručnog nadzora, strogih higijenskih mjera i primjene certificiranih sustava

³³² G1-1 7, 10 a), e)

³³³ G1-1 10 a), e)

³³⁴ G1-1 10 c)i

³³⁵ G1-1 10. a), c)

³³⁶ G1-1, 10 b)

³³⁷ G1-1, 10 d)

upravljanja uzgojem. Integracijom Pet sloboda životinja i međunarodno priznatih standarda, Cromaris potvrđuje svoju odgovornost prema okolišu, zdravlju potrošača i etičkom uzgoju ribe.³³⁸

4.1.3. Upravljanje odnosima s dobavljačima

Stvaranjem partnerskih odnosa s dobavljačima, redovitim ocjenjivanjem izvedbe ugovornih dobavljača i otvorenom komunikacijom s potencijalnim dobavljačima osigurava se ravnopravnost svih ponuditelja, pravodobnost isporuke proizvoda odgovarajuće kvalitete i u potrebnim količinama te po konkurentnoj cijeni. Grupa naglašava značaj održavanja kvalitetnog odnosa sa svojim dobavljačima te integraciju načela održivosti u svoje Opće uvjete nabave.³³⁹

Kako bi Grupa dodatno unaprijedila odnos sa dobavljačima te poboljšala održivost u nabavnom procesu, kontinuirano se radi na daljnjoj informatizaciji i smanjenju volumena papirnato poslovanja, sinkronizaciji i razmjeni podataka interno i s dobavljačima te općenito većoj protočnosti roba, usluga i informacija, uz pozitivniji utjecaj na okoliš i druge dionike.

Također, Grupa radi na unaprjeđenju i implementaciju dodatnih ESG kriterija u ocjenu i izmjene Općih uvjeta nabave.³⁴⁰ U proteklom razdoblju izvršeno je programiranje ESG upitnika (eng. „*Supplier Assessment Questionnaire*“) u softveru Ensolva (e-nabava). Temeljem navedenog upitnika provedeno je testno slanje prema odabranim, većim dobavljačima, koji su ispunili anketu, a njihovi odgovori evidentirani su u sustavu. U nadolazećem razdoblju, stručnjaci ESG odjela operativnih kompanija analizirat će pristigle odgovore, provesti probnu ocjenu uključenih dobavljača te, prema potrebi, revidirati sadržaj upitnika u skladu s važećom regulativom. Cilj je pripremiti upitnik za širu primjenu na proširenom setu dobavljača.

Paralelno će se, u suradnji s odjelom nabave, sagledati mogućnosti integracije procesa ocjenjivanja u postojeće nabavne procedure kompanija, kako bi se rezultati ankete u budućnosti sustavno primjenjivali kroz operativne procese i interne regulative.

Grupa nema jedinstvenu politiku sprečavanja zakašnjelih plaćanja, već u Općim uvjetima nabave te gdje je primjenjivo Pravilnicima o nabavi propisuje uvjete plaćanja. Navedeno je detaljnije objašnjeno u poglavlju 4.1.4. *Prakse plaćanja*.³⁴¹

Grupa surađuje s direktnim proizvođačima, malim obrtima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG-ovima), podugovarateljima, distributerima, veletrgovcima te multinacionalnim kompanijama i nastoji diversificirati svoj portfelj dobavljača kako bi se minimizirali i spriječili rizici povezani uz ovisnosti o pojedinim dobavljačima.

³³⁸ G1-1, f)

³³⁹ G1-2, 15. a), 15. b)

³⁴⁰ G1-2, 15 a), b)

³⁴¹ G1-2, 14.
ESRS-2 MDR-P, 65. a)

4.1.4. *Prakse plaćanja*

Grupa naglašava važnost pravovremenog plaćanja svojim dobavljačima i po pitanju sudskih postupaka povezanih sa zakašnjelim plaćanjima nema neriješenih slučajeva, što ukazuje na učinkovito upravljanje plaćanjima dobavljačima.³⁴²

Uvjeti plaćanja jasno su definirani unutar svakog segmenta Grupe Općim uvjetima nabave, čime se osigurava transparentnost i dosljednost u poslovanju, a korištenjem digitalnih sustava minimiziraju se moguća proceduralna kašnjenja dobavljačima.³⁴³

Prosječno vrijeme za plaćanje računa od datuma početka računanja ugovornog ili zakonskog roka plaćanja u segmentu osiguranja je sedam dana i primjenjuje se jednako na sve dobavljače, uključujući mala i srednja poduzeća, u segmentu turizma od sedam do 60 dana, s posebnim naglaskom na male dobavljače i proizvođače koji imaju rok plaćanja od sedam do 30 dana, a u segmentu zdrave hrane do 60 dana. Sve navedeno vrijedi osim ako nije drukčije dogovoreno u pojedinačnim ugovorima, a sva plaćanja usklađena su sa standardnim uvjetima plaćanja.³⁴⁴

4.2. *Specifično za društvo - Kibernetička sigurnost*

Grupa je u procjeni dvostruke značajnosti prepoznala rizik povezan s kibernetičkom sigurnošću s obzirom na to da informacijski sustavi počivaju na digitalnim tehnologijama te su svakodnevno izloženi različitim rizicima i napadima raznih zlonamjernih počinitelja, koji postaju sve vještiji u iskorištavanju slabosti informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Grupa nije donijela samostalnu politiku upravljanja kibernetičkom sigurnošću, kao ni ciljne vrijednosti, ali imajući na umu rizike te činjenicu da je područje kibernetičke sigurnosti regulirano direktivama EU, u sljedećem će razdoblju razviti politike i ciljne vrijednosti.³⁴⁵

Segment osiguranja usvojio je Politiku informacijske sigurnosti koja vrijedi za matično društvo i postavio smjernice za upravljanje informacijskom sigurnošću, osiguravajući djelotvornu implementaciju, održavanje i unapređenje sigurnosnih mjera, a za koju uloge i odgovornosti dodjeljuje Uprava. Uspostavljen je i sustav upravljanja informacijskom sigurnošću ('ISMS') koji osigurava neprekinutost poslovanja zahvaljujući visokoj razini zaštite informacijskih resursa, temeljen na ISO/IEC 27000 standardima kako bi reagiralo na prijetnje i rizike povezane s kibernetičkom sigurnošću.³⁴⁶

S obzirom na to da je segment osiguranja obveznik regulative Europske unije - Digitalne operativne otpornosti, 'DORA' (eng. *Digital Operational Resilience Act*), kojoj je cilj osigurati otpornost financijskih institucija na operativne rizike, s posebnim naglaskom na one povezane s informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, tijekom 2024. godine provedena je GAP analiza i izrađen plan usklađivanja s navedenom regulativom, implementacijom naprednih sustava i procesa koji povećavaju otpornost na kibernetičke prijetnje. Tijekom 2025. radit će se na implementaciji mjera iz spomenutog plana a glavna područja će obuhvatiti upravljanje rizicima povezanim uz Informacijske i komunikacijske tehnologije ('IKT') uz uspostavljanje strogih procedura za upravljanje istima. Testirat će se otpornost redovitim testovima kako bi se osigurala otpornost na tehnološke prijetnje, zaštita

³⁴² G1-6, 33. c)

³⁴³ G1-6, 33. b)

³⁴⁴ G1-6, 33 a), b), c)

³⁴⁵ ESRS-2, MDR-P 65, MDR-T 80

³⁴⁶ MDR-P 65 a), b) c), d)

podataka i upravljanje rizicima u skladu s najvišim standardima sigurnosti i praćenje trećih strana, odnosno subjekata koji pružaju IT usluge kako bi se smanjili rizici od propusta vanjskih pružatelja usluga.³⁴⁷

U segmentu zdrave hrane u 2024. godini održana je edukacija za zaposlenike „Osnove kibernetičke sigurnosti“. Cilj edukacije bio je uputiti zaposlenike kako prepoznati i izbjeći *malware* i *phishing* napade, podsjetiti ih na važnost odgovornog korištenje interneta te dati upute za učinkovitu zaštitu korisničkih računa i upravljanje lozinkama i zaštitu osjetljivih podataka.³⁴⁸

Na razini Grupe prati se broj uspješnih proboja koji su rezultirali narušavanjem povjerljivosti, integriteta ili dostupnosti informacijsko-komunikacijskih sustava od strane zlonamjernih aktera, čime se osigurava sustavan i proaktivan pristup informacijskoj i kibernetičkoj sigurnosti, smanjujući rizike i jačajući otpornost sustava na potencijalne prijetnje.³⁴⁹ Grupa podatke o incidentima smatra poslovnim tajnom i detalje istih neće javno objavljivati, osim u slučaju kada je isto zatraženo od strane nadležnih tijela u skladu sa zakonskim odredbama.³⁵⁰

³⁴⁷ MDR-A 68 a), b), c)

³⁴⁸ MDR-A 68 a), b), c)

³⁴⁹ MDR-M 77

³⁵⁰ ESRS-1, 7.7

DODATAK 1.

Prihodi

U izračunu KPU-a povezanog s prihodima, tvrtke su u omjer stavljale neto prihod ostvaren od usluga i proizvoda povezanih s taksonomski prihvatljivim djelatnostima (brojnik) i ukupan neto prihod (nazivnik), kako je propisano točkom 1.1.1. Priloga I. Delegiranog akta o objavama.

Na razini Grupe analiza djelatnosti uvrštenih u brojnik KPU prihoda provedena je na razini konta. U slučajevima gdje ne postoji dostatna analitika na razini konta, u obzir su se uzimali pojedini artikli i osnovne usluge putem BI sustava izvještavanja.

Udio taksonomski prihvatljivih prihoda Grupe jest 47,6 posto (516 milijuna eura), pri čemu se najveći udio, tj. 27,9 posto odnosi na djelatnost 2.1 Bioraznolikost, Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj (tiče se segmenta Turizam, odnosno prihoda od noćenja u hotelima i apartmanima) te 17,8 posto na djelatnost 10.1 Ostalo osiguranje: preuzimanje rizika klimatskih promjena.

U nastavku je tablica koja prikazuje udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom (prikazani iznosi su u tisućama eura):

Financijska godina N	2024			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (h)									
Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka (a)(2)	Prihodi (3)	Udio prihoda godina N (4)	Ublažavanje klimatskih	Prilagođena klimatskim	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih	Prilagođena klimatskim	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo	Bioraznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere	Udio prihoda od taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) djelatnosti, godina N-1 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
Tekst		EUR	%	D; Ne; NEL (b) (c)	D; Ne; NEL (b) (c)	D; Ne; NEL (b) (c)	D; Ne; NEL (b) (c)	D; Ne; NEL (b) (c)	D; Ne; NEL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. TAKSNOMOSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Prihodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		0	0,0%	%	%	%	%	%	%	D	D	D	D	D	D	D	0,0%		
Od čega omogućujuće		0	0,0%	%	%	%	%	%	%	D	D	D	D	D	D	D	0,0%	O	
Od čega prijelazne		0	0,0%	%						D	D	D	D	D	D	D	0,0%		P
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)(g)																			
				EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)										
2.1 Bioraznolikost, Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj	BIO	302.229	27,9%						EL										
5.4 Prodaja rabljene robe	CE	4	0,0%					EL											
5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	CCM/CCA	1	0,0%	EL	EL														
6.4 Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika	CCM/CCA	146	0,0%	EL	EL														
6.5 Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM/CCA	43	0,0%	EL	EL														
6.10 Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti	CCM/CCA	151	0,0%	EL	EL														
6.11 Pomorski i obalni prijevoz putnika	CCM/CCA	415	0,0%	EL	EL														
7.4 Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanim sa zgradama)	CCM/CCA	21	0,0%	EL	EL														
7.6 Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	CCM/CCA	30	0,0%	EL	EL														
7.7. Kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama.	CCM/CCA	19.410	1,8%	EL	EL														
10.1 Ostalo osiguranje: preuzimanje rizika klimatskih promjena	CCA	193.046	17,8%		EL														
Prihodi od taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)		515.495	47,6%	3,9%	37,4%	0,0%	0,0%	0,0%	58,6%										
A. Prihodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		515.495	47,6%	3,9%	37,4%	0,0%	0,0%	0,0%	58,6%										
B. TAKSNOMOSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Prihodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		567.594	52,4%																
UKUPNO		1.083.089	100,0%																

Kapitalni rashodi (CapEx)

Za potrebe izračuna KPU-a povezanog s CapEx-om, tvrtke su u omjer stavljale brojnik i nazivnik kako je propisano točkama 1.1.2.1. i 1.1.2.2. Priloga I. Delegiranog akta o objavama.

Na razini Grupe u analizi djelatnosti uvrštenih u brojnik sudjelovali su odjeli tvrtki zaduženi za održavanje, proizvodnju i projektni menadžment. Odjeli financija su uz pomoć poslovne aplikacije za praćenje imovine analizirali podatke na razini partnera te su tako isključena kapitalna ulaganja od povezanih društava. Nazivnik uključuje povećanja materijalne i nematerijalne imovine u 2024., prije amortizacije i ponovnih mjerenja, uključujući povećanja koja su rezultat revalorizacije i umanjenja vrijednosti za relevantnu financijsku godinu i isključujući promjene fer vrijednosti (MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, točka 73. podtočka (e) podpodtočke i. i iii; MRS 38 Nematerijalna imovina, točka 118. podtočka (e) podpodtočka i., MRS 40 Ulaganja u nekretnine, točka 79. podtočka (d) podpodtočke i. i iii. (za model troška) te iznos povećanja dugoročnih najмова (MSFI 16 Najmovi, točka 53. podtočka (h)).

Iako je analiza podataka za 2024. godinu naprednija i postoji veća razina razumijevanja u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja, utvrđeno je da još uvijek postoji potreba za daljnjim unaprjeđenjem procesa u svim tvrtkama Grupe kako bi podaci bili što kvalitetniji u budućim izvještajnim razdobljima. Tijekom 2024. najvažniji pokretači KPU-a u prepoznatim djelatnostima ulaganja su u vlastite nekretnine s ciljem podizanja vrijednosti nekretnina. Pritom je riječ o ugradnji energetske učinkovitijih sustava i materijala sa smanjenim utjecajem na okoliš, što detaljnije opisujemo u drugim dijelovima izvještaja.

Dodatno, jedan od ključnih pokretača rasta je ulazak u sektor obnovljivih izvora energije značajnim kapitalnim ulaganjima u izgradnju kapaciteta solarnih i vjetroelektrana.

Takva ulaganja, povezana s taksonomski prihvatljivim djelatnostima, dio su brojnika izračuna KPU-a za CapEx, dok nazivnik čine sva ulaganja u nematerijalnu, materijalnu imovinu, ulaganja u nekretnine i imovinu s pravom uporabe te se odnose na liniju povećanja kako je prikazano u bilješkama 17., 18. i 20. u Financijskom izvještaju Grupe.

Udio kapitalnih rashoda za proizvode ili usluge povezane s ekonomskim djelatnostima prihvatljivih EU taksonomijom prikazan je u tablici (prikazani iznosi su u tisućama eura):

ADRI GRUPA D. D., ROVINJ
IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI ZA 2024. GODINU

Financijska godina N	2024			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanosenja bitne štete (17)									
Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka (a)(2)	Kapitalni rashodi (3)	Udio kapitalnih rashoda, godina N (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilogodba klimatskim promjena (6)	Voda (7)	Omeđivanje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilogodba klimatskim promjena (12)	Voda (13)	Omeđivanje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)	Minimalna zaštitna mjera (17)	Udio taksonomski usklađenih (A1) ili prihvatljivih (A2) Kapitalni rashodi, godina N 1 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
Tekst		EUR	%	D; Ne: N/EL (b) (c)	D; Ne: N/EL (b) (c)	D; Ne: N/EL (b) (c)	D; Ne: N/EL (b) (c)	D; Ne: N/EL (b) (c)	D; Ne: N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
7.3. Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost	CCMCCA	256	0,1%	D	D					D	D	D	D	D	D	D		O	
7.6. Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	CCMCCA	15	0,0%	D	D					D	D	D	D	D	D	D		O	
Kapitalni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1.)		271	0,1%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	D	D	D	D	D	D	D	0,0%		
Od čega omogućujuće		0	0,0%	0,0%	%	%	%	%	%	D	D	D	D	D	D	D	0,0%	O	
Od čega prijelazne		271	100,0%	100,0%						D	D	D	D	D	D	D	0,0%		P
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (g)																			
				EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)										
2.1 Bioraznolikost, Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj	BIO	155	0,1%						EL										
2.3 Kružno gospodarstvo, skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada	CE	251	0,1%					EL											
4.15 Distribucija centraliziranoga grijanja/hlađenja	CCMCCA	434	0,2%	EL	EL														
5.4 Obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	CCMCCA	52	0,0%	EL	EL														
6.4 Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika	CCMCCA	491	0,2%	EL	EL														
6.5 Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCMCCA	3.646	1,4%	EL	EL														
6.10. Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti	CCMCCA	289	0,1%	EL	EL														
6.11 Pomorski i obalni prijevoz putnika	CCMCCA	848	0,3%	EL	EL														
7.2 Obnova postojećih zgrada	CCMCCA/CE	3.458	1,3%	EL	EL			EL											
7.3 Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost	CCMCCA	7.525	2,9%	EL	EL														
električnih vozila (i na parkirnim mjestima povezanim sa zgradama)	CCMCCA	50	0,0%	EL	EL														
7.6 Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	CCMCCA	93.902	35,6%	EL	EL														
7.7. Kupnja nekretnosti i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretnostima.	CCMCCA	11.589	4,4%	EL	EL														
8.1 Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima	CCMCCA	3.590	1,4%	EL	EL														
Kapitalni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2)		126.280	47,8%	99,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%										
A. Kapitalni rashodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		126.551	47,9%	99,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%										
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Kapitalni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		137.461	52,1%																
UKUPNO		264.012	100,0%																

Operativni rashodi (OpEx)

Za potrebe izračuna KPU-a povezanog s OpEx-om, tvrtke su u omjer stavljale brojnik i nazivnik kako je propisano točkama 1.1.3.1. i 1.1.3.2. Priloga I. Delegiranog akta o objavama.

Slično kao i u analizama i izračunima CapExa, korišten je detaljniji pristup nego za 2023., pri čemu je i ovom slučaju utvrđena potreba za daljnjim unaprjeđenjem kako bi podaci bili što vjerodostojniji u sljedećem izvještajnom razdoblju. Tijekom 2024. najvažniji pokretač KPU-a operativni rashodi troškovi su vezani uz nekretnine, i to troškovi redovitog održavanja (redovni servisi i popravci te izvanredno održavanje opreme, pretežno strojarske i elektroenergetske) i čišćenja nekretnina.

Ti operativni troškovi povezani s taksonomski prihvatljivim djelatnostima ulaze u brojnik izračuna KPU-a za OpEx, dok nazivnik čine svi troškovi obnove zgrada, troškovi održavanja i popravaka (uključujući i troškove čišćenja) te kratkoročnih najмова. Isti su dio Troškova zaposlenih, Troškova materijala i usluga te Ostalih poslovnih rashoda u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u Financijskom izvještaju Grupe.

Udio operativnih rashoda za proizvode ili usluge povezane s ekonomskim djelatnostima prihvatljivih EU taksonomijom prikazan je u tablici (prikazani iznosi su u tisućama eura):

Financijska godina N	Godina			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (f)									
Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka (a)(2)	Operativni rashodi (3)	Udio operativnih rashoda, godina N (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere (17)	Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Operativni rashodi, godina N-1 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
Tekst		Valuta	%	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. TAKSNOMOSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Operativni rashodi okolišno održivih ekonomskih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	D	D	D	D	D	D	D	0,0%		
Od čega omogućujuće		0,0%	0,0%	%	%	%	%	%	%	D	D	D	D	D	D	D	0,0%	O	
Od čega prijelazne		0,0%	0,0%	%						D	D	D	D	D	D	D	0,0%		P
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neuskladene s taksonomijom) (f)																			
				EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)										
2.1 Bioraznolikost, Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj	BIO	31.223	54,1%						EL										
4.15 Distribucija centraliziranoga grijanja/hlađenja	CCM/CCA	2	0,0%	EL	EL														
4.25 Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline	CCM/CCA	3	0,0%	EL	EL														
5.1 Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom	CCM/CCA	15	0,0%	EL	EL														
5.2 Obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom	CCM/CCA	100	0,2%	EL	EL														
5.3 Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	CCM/CCA	4	0,0%	EL	EL														
5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	CCM/CCA	188	0,3%	EL	EL														
6.5 Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM/CCA	1.213	2,1%	EL	EL														
6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe	CCM/CCA	107	0,2%	EL	EL														
6.10. Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti	CCM/CCA	536	0,9%	EL	EL														
6.11 Pomorski i obalni prijevoz putnika	CCM/CCA	140	0,2%	EL	EL														
7.2 Obnova postojećih zgrada	CCM/CCA/CE	10	0,0%	EL	EL			EL											
7.6 Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	CCM/CCA	63	0,1%	EL	EL														
7.7. Kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama	CCM/CCA	14.288	24,8%	EL	EL														
8.1 Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima	CCM/CCA	2.450	4,2%	EL	EL														
8.2 Rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova temeljena na podacima	CCA	16	0,0%		EL														
Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neuskladene s taksonomijom) (A.2.)		50.359	87,3%	38,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	62,0%										
A. Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		50.359	87,3%	38,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	62,0%										
B. TAKSNOMOSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Operativni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		7.359	12,7%																
UKUPNO		57.718	100,0%																

Udio prometa/ukupni promet			Udio CapEx-a/Ukupni CapEx			Udio OpEx-a/ Ukupni OpEx		
Taksonomski usklađeno cilju	po prihvatljivo cilju	po prihvatljivo cilju	Taksonomski usklađeno cilju	po prihvatljivo cilju	po prihvatljivo cilju	Taksonomski usklađeno cilju	po prihvatljivo po cilju	Taksonomski prihvatljivo po cilju
CCM	0,0%	3,9%	CCM	0,2%	99,7%	CCM	0,0%	38,0%
CCA	0,0%	41,4%	CCA	0,0%	99,7%	CCA	0,0%	38,0%
WTR	0,0%	0,0%	WTR	0,0%	0,0%	WTR	0,0%	0,0%
CE	0,0%	0,0%	CE	0,0%	0,0%	CE	0,0%	0,0%
PPC	0,0%	0,0%	PPC	0,0%	2,9%	PPC	0,0%	0,0%
BIO	0,0%	58,6%	BIO	0,0%	0,1%	BIO	0,0%	62,0%

CCM: Ublažavanje klimatskih promjena

CCA: Prilagodba klimatskim promjenama

WTR: Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa

CE: Prijelaz na kružno gospodarstvo

PPC: Sprečavanje i kontrola onečišćenja

BIO: Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava

Tablice uvedene Delegiranim aktom Uredbe o taksonomiji imaju svrhu pružanja informacija ako društva imaju djelatnosti koje su prihvatljive prema više ciljeva. Ovim putem, društva mogu prikazati sve svoje doprinose jer je unutar ovih novih manjih tablica dopušteno duplo brojanje, koje nije dopušteno u standardnoj tablici (predlošcima).

DODATAK 2.

Pregled ESRS tema koje nisu značajne za Grupu

ESRS tema	ESRS pod-tema	ESRS Pod-(pod)-tema	
Okolišne teme (E)			
E2 - Zagađenje	Onečišćenje zraka		
	Onečišćenje vode		
	Onečišćenje tla		
	Onečišćenje živih organizama i prehrambenih resursa		
	Zabrinjavajuće tvari		
	Posebno zabrinjavajuće tvari		
	Mikroplastika		
E3 - Vodni i morski resursi	Voda	Potrošnja vode	
		Povlačenje vode	
		Ispuštanje vode	
		Ispuštanje vode u oceane	
	Morski resursi	Vađenje i korištenje morskih resursa	
E4 - Bioraznolikost	Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti	Klimatske promjene	
		Prenamjena zemljišta, prenamjena slatke vode i prenamjena mora	
		Izravno iskorištavanje	
		Invazivne strane vrste	
		Onečišćenje	
		Ostalo	
	Učinci na stanje vrsta (npr. veličina populacije vrste, rizik globalnog izumiranja vrste)		
	Učinci na opseg i stanje ekosustava (npr. degradacija zemljišta, dezertifikacija, zatvaranje tla)		
	Učinci usluga ekosustava i ovisnosti o tim uslugama		
E5 - Kružno gospodarstvo	Priljevi resursa, uključujući korištenje resursa		
	Odljevi resursa vezani uz proizvode i usluge		
Društvene teme (S)			
S1 - Vlastita radna snaga	Radni uvjeti	Odgovarajuće plaće	
		Socijalni dijalog	
	Jednako postupanje i mogućnosti za sve	Zapošljavanje i uključivanje osoba s invaliditetom	
		Mjere protiv nasilja i uznemiravanja na radnom mjestu	
	Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa	Dječji rad	
		Prisilni rad	
Privatnost			
S2 - Radnici u lancu vrijednosti	Radni uvjeti	Sigurna radna mjesta	
		Radno vrijeme	
		Odgovarajuće plaće	
		Socijalni dijalog	
		Sloboda udruživanja, postojanje radničkih vijeća i prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje	
		Kolektivno pregovaranje, uključujući broj radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima	
	Ravnoteža između poslovnog i privatnog života		
	Zdravlje i sigurnost		
	Jednako postupanje i mogućnosti za sve	Rodna ravnopravnost i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti	
		Osposobljavanje i razvoj vještina	

ESRS tema	ESRS pod-tema	ESRS Pod-(pod)-tema	
	Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa	Zapošljavanje i uključivanje osoba s invaliditetom	
		Mjere protiv nasilja i uznemiravanja na radnom mjestu	
		Raznolikost	
		Dječji rad	
		Prisilni rad	
		Odgovarajući smještaj	
		Privatnost	
S3 - Pogođene zajednice	Gospodarska, socijalna i kulturna prava zajednica	Odgovarajući smještaj	
		Odgovarajuća prehrana	
		Vodoopskrba i odvodnja	
	Građanska i politička prava zajednica	Učinci povezani sa zemljištem	
		Sloboda izražavanja	
		Sloboda okupljanja	
	Prava autohtonih naroda	Učinci na borbe za ljudska prava	
		Dobrovoljan, prethodni i informiran pristanak	
		Samoodređenje	
	S4 - Potrošači i krajnji korisnici	Učinci povezani s informacijama za potrošače i/ili krajnje korisnike	Kulturna prava
		Osobna sigurnost potrošača i/ili krajnjih korisnika	Sloboda izražavanja
		Socijalna uključenost potrošača i/ili krajnjih korisnika	Zaštita djece
Nediskriminacija			
Pristup proizvodima i uslugama			
Upravljačke teme (G)			
G1 - Poslovno ponašanje	Korporativna kultura	Sprečavanje i otkrivanje, uključujući osposobljavanje + incidenti	
	Zaštita zviždača		
	Dobrobit životinja		
	Politički angažman		
	Korupcija i podmićivanje		

ADRIS GRUPA d. d.
Rovinj

DODATNI DOKUMENTI
UZ GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
(NISU PREDMET REVIZIJE)

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja

Ovime, sukladno članku 462. stavak 2. Zakona o tržištu kapitala (NN 65/2018, 17/2020, 83/2021, 151/2022, 85/2024), izjavljujemo da, prema našem trenutnom najboljem saznanju:

- godišnji financijski izvještaji za 2024. godinu društva ADRIS GRUPA d. d., Obala V. Nazora 1, 52210 Rovinj, OIB: 82023167977 (dalje: Izdavatelj) sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, daju objektivan prikaz imovine i obveza, financijskog položaja, dobiti ili gubitka Izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline,
- izvještaj rukovodstva sadrži objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izloženi,
- Izvještaj o održivosti sastavljen je u skladu sa standardima izvještavanja o održivosti kako je uređeno provedbenim aktima Europske komisije i delegiranim aktima usvojenima u skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe (EU) 2020/852.

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj

Marko Remenar
član uprave

ADRIS GRUPA d.d.
Uprava

Nazorova ulica 1
ROVINJ

Rovinj, 23. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 38. Statuta Društva i članka 250.a, 250.b, 300.a i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, članka 462. i 463. Zakona o tržištu kapitala, te članaka 18., 19., 21., 22., Zakona o računovodstvu, Uprava Društva donijela je slijedeću

O D L U K U

- I. Utvrđuje se nekonsolidirani i konsolidirani Godišnji financijski izvještaj za 2024., koji čine:
 - izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
 - račun dobiti i gubitka,
 - izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
 - izvještaj o novčanim tokovima,
 - izvještaj o promjenama kapitala,
 - bilješke uz financijske izvještaje,prema tekstu koji čini sastavni dio izvještaja iz točke IV. ove Odluke.
- II. Utvrđuje se Godišnji izvještaj o stanju Društva i povezanih društava za 2024. (Izvještaj posloводства), koji uključuje Izvještaj o održivosti prema tekstu koji čini sastavni dio izvještaja iz točke IV. ove Odluke.
- III. Utvrđuje se Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja prema tekstu koji čini sastavni dio izvještaja iz točke IV. ove Odluke.
- IV. Godišnji izvještaj Društva za 2024. sastoji se od:
 - nekonsolidiranih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja za 2024. zajedno s Revizorskim izvještajem za 2024. kojeg su sačinili revizori Deloitte d.o.o. i Forvis Mazars d.o.o.,
 - Godišnjeg izvještaja o stanju Društva i povezanih društava za 2024. (Izvještaja posloводства), koji uključuje i Izvještaj o održivosti zajedno s Revizorskim izvještajem o provjeri izvještaja o održivosti kojeg je sačinio revizor Deloitte d.o.o., i
 - Izvještaja o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja,te se usvaja prema tekstu u privitku ove Odluke.
- V. Godišnji izvještaj Društva za 2024., odnosno izvještaji iz točke I. do III. ove odluke podnose se Nadzornome odboru na ispitivanje.
- VI. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

ADRIS GRUPA d.d.
član Uprave: Marko Remenar

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj 11

ADRIS GRUPA d.d.
Nadzorni odbor

Nazorova ulica 1
ROVINJ

Rovinj, 29. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 300.d, a sukladno odredbi članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, nakon provedenog ispitivanja dostavljenih relevantnih izvještaja Uprave Društva, Nadzorni odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 29. travnja 2025. usvojio je slijedeću

ODLUKU

- I. Daje se suglasnost na nekonsolidirani i konsolidirani Godišnji financijski izvještaji za 2024., koji čine: izvještaj o financijskom položaju (bilanca), račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala, bilješke uz financijske izvještaje, zajedno s Revizorskim izvještajem za 2024. kojeg su sačinili revizori Deloitte d.o.o. i Forvis Mazars d.o.o.
- II. Sukladno odredbi članka 300.d Zakona o trgovačkim društvima davanjem suglasnosti iz točke I. ove Odluke, nekonsolidirani i konsolidirani Godišnji financijski izvještaji Društva za 2024. utvrđeni su od Uprave i Nadzornog odbora Društva.
- III. Nadzorni odbor ispitao je Godišnji izvještaj Društva za 2024., koji se sastoji od nekonsolidiranih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja za 2024. zajedno s Revizorskim izvještajem za 2024. kojeg su sačinili revizori Deloitte d.o.o. i Forvis Mazars d.o.o., Godišnjeg izvještaja o stanju Društva i povezanih društava za 2024. (Izvještaja posloводства), koji uključuje Izvještaj o održivosti zajedno s Revizorskim izvještajem o provjeri izvještaja o održivosti kojeg je sačinio revizor Deloitte d.o.o. i Izvještaja o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, te na isti nema primjedbi i prihvaća ga.
- IV. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

ADRIS GRUPA d.d.
Predsjednik Nadzornog odbora: mr. Ante Vlahović

ADRIS GRUPA d.d.
Uprava

Nazorova ulica 1
ROVINJ

Rovinj, 23. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 38. Statuta Društva i članka 275. i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva donijela je slijedeću

O D L U K U

- I. Utvrđuje se prijedlog Odluke o upotrebi dobiti koji se upućuje Glavnoj skupštini na donošenje, a koji glasi:
- I. Utvrđuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2024. iznosi 75.014.494,40 eura.*
- II. Ukupna ostvarena dobit za 2024., poslije oporezivanja, u iznosu od 75.014.494,40 eura, raspoređuje se u zadržanu dobit Društva.*
- II. Ova Odluka stupa na snagu trenutkom dobivanja suglasnosti Nadzornog odbora.

ADRIS GRUPA d.d.
član Uprave: Marko Remenar

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj ⑪

ADRIS GRUPA d.d.
Nadzorni odbor

Nazorova ulica 1
ROVINJ

Rovinj, 29. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, nakon provedenog ispitivanja dostavljenog prijedloga Odluke u upotrebi dobiti, Nadzorni odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 29. travnja 2025. usvojio je sljedeću

O D L U K U

- I. Daje se suglasnost na prijedlog Odluke o upotrebi dobiti koji se upućuje Glavnoj skupštini na donošenje, a koji glasi:
- I. Utvrđuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2024. iznosi 75.014.494,40 eura.*
- II. Ukupna ostvarena dobit za 2024., poslije oporezivanja, u iznosu od 75.014.494,40 eura, raspoređuje se u zadržanu dobit Društva.*
- II. Ova Odluka snagu na snagu danom donošenja.

ADRIS GRUPA d.d.
Predsjednik Nadzornog odbora: mr. Ante Vlahović

ADRIK GRUPA d.d.
Nadzorni odbor

Nazorova ulica 1
ROVINJ

Rovinj, 29. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 38. Statuta Društva i članka 263. i 300.c Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 29. travnja 2025. utvrđuje i podnosi sljedeće sljedeće

I Z V J E Š Ć E
o obavljenom nadzoru glede vođenja poslova Društva u 2024.

- I. Tijekom 2024. Nadzorni odbor je djelovao u sljedećem sastavu:
Ante Vlahović	predsjednik Nadzornog odbora
Marica Šorak Pokrajac	zamjenica predsjednika Nadzornog odbora
Tomislav Budin	zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Rino Bubičić	član Nadzornog odbora
Hrvoje Patajac	član Nadzornog odbora
Ida Lokmer	članica Nadzornog odbora
Erika Zgrablić	članica Nadzornog odbora
Vitomir Palinec	član Nadzornog odbora
Boris Nemšić	član Nadzornog odbora do 12.06.2024.
Petar Vlaić	član Nadzornog odbora od 12.06.2024.

- II. U okviru Nadzornog odbora djeluju tri pododбора koji svojim radom pružaju potporu Nadzornom odboru u ispunjavanju svojih zaduženja, Strateški pododbor, Pododbor za imenovanja i nagrađivanje, te Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima.

Strateški pododbor sudjeluje u procesu procjene i analize poslovnog konteksta, razvijanja opcija, procjene rizika, troškova i koristi, procjene implementacije i nadzora implementacije strategije poslovanja i strateških odluka, te savjetovanjem Nadzornog odbora i Uprave Društva u ostvarivanju zajedničke vizije.

U razdoblju od 01. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. pododbor je djelovao u sastavu: Ante Vlahović, predsjednik, Hrvoje Patajac, član, Tomislav Budin, pridruženi član, Boris Nemšić, pridruženi član do 12.06.2024.

Strateški pododbor je tijekom 2024. godine održao tri sjednice, te su svi članovi pododбора prisustvovali svim sjednicama (uzimajući u obzir, odnosno za vrijeme trajanja mandata svakog pojedinog člana).

Strateški pododbor je na svojim sjednicama tijekom 2024. godine razmatrao plan poslovanja Grupe, te pojedine specifične projekte od osobitog značaja za Društvo i Grupu.

Pododbor za imenovanja i nagrađivanje sudjeluje u pripremi procedura za selekciju i imenovanje članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, procjeni znanja, vještina i iskustva kandidata kao i pripremi opisa zahtjeva i poslova vezanih uz pojedino imenovanje člana Uprave odnosno odabira člana Nadzornog odbora, procjeni sastava, veličine, članstva i kvaliteti rada Uprave i Nadzornog odbora Društva, kao i njihovih znanja, vještina i iskustva, sudjeluje u pripremi Politike primitaka za članove Nadzornog odbora, Uprave i višeg rukovodećeg kadra Društva, preporučuje Nadzornom odboru primitke koje bi trebali primiti članovi Uprave, preporučuje Nadzornom odboru politiku primitaka za članove Nadzornog odbora, nadzire iznos i strukturu primitaka višem rukovodstvu, te nadgleda pripremu zakonom propisanoga obveznog godišnjeg izvješća o primicima.

U razdoblju od 01. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. pododbor je djelovao u sastavu: Ante Vlahović, predsjednik, Marica Šorak Pokrajac, član, Rino Bubičić, član.

Pododbor za imenovanja i nagrađivanje je tijekom 2024. godine održao ukupno četiri sjednice, te su svi članovi pododbora prisustvovali svim sjednicama tijekom 2024. godine.

Pododbor za imenovanja i nagrađivanje je na svojim sjednicama tijekom 2024. godine davao mišljenja na prijedloge imenovanja ključnog rukovodstva, razmatrao sastav Nadzornog odbora, razmatrao revidiranu Politiku primitaka članova Uprave i Odluku o primicima članova Nadzornog odbora, razmatrao opravdanost isplate bonusa Upravi i ključnom rukovodstvu za rezultate ostvarene u 2023. godinu, te dao preporuku primitaka Nadzornom odboru, odnosno Upravi Društva koje bi trebali primiti članovi Uprave, odnosno ključno rukovodstvo Društva i izvršio nadzor i ispitivanje godišnjeg izvješća o primicima za 2023. godinu članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora, koje zajednički sastavljaju Uprava i Nadzorni odbor, za podnošenje Glavnoj skupštini na odobrenje.

Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima analizira financijske izvještaje, pruža podršku računovodstvu Društva, prati integritet financijskih informacija, a osobito ispravnost i konzistentnost računovodstvenih metoda kojima se koriste Društvo i Grupa, uključujući i kriterije za konsolidaciju financijskih izvještaja društava koja pripadaju Grupi, nadgleda provođenje revizije u Društvu, raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili rukovodstvo, prati djelotvornost sustava unutarnje kontrole i sustava upravljanja rizicima, predlaže imenovanje revizorskog društva te savjetuje Nadzorni odbor. Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima također prati nerevizijske usluge koje pružaju revizori u skladu s primjenjivim zakonskim propisima.

U razdoblju od 01. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. djelovao je u sastavu Vitomir Palinec, predsjednik, Marica Šorak Pokrajac, član, Ida Lokmer, član.

Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima je tijekom 2024. godine održao ukupno četiri sjednice, te su svi članovi pododbora prisustvovali svim sjednicama tijekom 2024. godine.

Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima je na svojim sjednicama tijekom 2024. godine razmatrao konsolidirane i nekonsolidirane financijske izvještaje, nacrt izvještaja neovisnog revizora, te izvještaja posloводства i izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, djelotvornosti sustava unutarnje kontrole i sustava upravljanja rizicima u pogledu financijskog izvještavanja, te cjelokupne unutarnje kontrole društva i sustava upravljanja rizicima, uz ocjenu potrebe za internom revizijom, pravila o transakcijama s povezanim osobama, pravila prijave odnosno zaštite prijavitelja nepravilnosti, prezentacije eksternih revizora prema pododboru, prijedlog odabira revizora financijskih izvještaja za 2024., plan revizije financijskih izvještaja Društva za 2024. te nerevizijske usluge koje pružaju revizori Društva.

- III. Nadzorni odbor je tijekom 2024. vršio kontinuirani nadzor i ispitivanje vođenja poslova Društva, te je u tijeku iste poslovne godine održao četiri sjednice. Svi članovi Nadzornog odbora sudjelovali su na svim sjednicama tijekom 2024. godine (uzimajući u obzir, odnosno za vrijeme trajanja mandata svakog pojedinog člana).

Nadzor je vršen razmatranjem izvješća Uprave o poslovanju i stanju Društva i povezanih društava, o stanju vlastitih dionica društva te o zajmovima sa povezanim društvima, prijedloga Uprave i odluka Uprave za koje je sukladno propisima, Statutu i aktima Društva potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora. Nadzorni odbor je posebnu pozornost usmjerio na aktivnosti i mjere radi očuvanja likvidnost i profitabilnost, daljnja ulaganja i diverzifikaciju poslova, te dugoročnu održivost Društva. Nadzorni odbor je razmatrao i utvrdio Izvješće o primicima za 2023. godinu, te je razmatrao opravdanost isplate varijabilnih primitaka Upravi i ključnom menadžmentu Društva. Nadzorni odbor razmatrao je sastav Nadzornog odbora u narednom razdoblju, razmatrao revidiranu Politiku primitaka članova Uprave i Odluku o primicima članova Nadzornog odbora, te odobrio Poslovni plan za 2025.

- IV. Nadzorni odbor je ocijenio svoju djelotvornost i sastav, kao i djelotvornost i sastav svojih pododbora, te ocijenio djelotvornost suradnje Nadzornog odbora i njegovih pododbora i Uprave Društva tijekom 2024. godine. Ocjenjivanje je vodio predsjednik Nadzornog odbora raspravom sa svim članovima Nadzornog odbora prilikom utvrđivanja ovog Izvješća. Nadzorni odbor je zaključio da svoju ulogu obavlja na primjeren i učinkovit način. Nadzorni odbor ima tri svoja pododbora, Pododbor za reviziju i upravljanje rizicima, Strateški pododbor i Pododbor za imenovanja i nagrađivanje. Nadzorni odbor zaključio je da su pododbori djelotvorno pripremali prijedloge i preporuke Nadzornom odboru te da svojim radom doprinose efikasnijem funkcioniranju Nadzornog odbora u nadzoru vođenja poslova Društva. Također,

Nadzorni odbor je zaključio da veličina i sastav, odnosno kombinacija vještina, znanja i obrazovanja, kao i profesionalnog i praktičnog iskustva članova Nadzornog odbora i članova pododbora na primjeren način omogućavaju djelotvorno izvršavanje poslova iz njihove nadležnosti.

Kontinuiranom ostvarenju nadzorne funkcije, u najboljem interesu Društva, dioničara i ostalih dionika, a sukladno pozitivnim propisima i internim aktima, doprinijela je i podrška odnosno suradnja Uprave u ostvarenju nadzorne uloge Nadzornog odbora. Nadzorni odbor i njegovi pododbori izvještavani su od strane Uprave o bitnim poslovnim događajima, tijeku poslovanja, prihodima i rashodima, te općenito o stanju Društva i povezanih društava.

- V. Nakon kontinuiranog nadzora vođenja poslova Društva u 2024. i provedenog ispitivanja nekonsolidiranog i konsolidiranog Godišnjeg financijskog izvještaja za 2024., koji čine: izvještaj o financijskom položaju (bilanca), račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala, bilješke uz financijske izvještaje, te Revizorskog izvještaja za 2024. i Godišnjeg Izvještaja o stanju Društva i povezanih društava za 2024. (Izvještaj posloводства) Nadzorni odbor utvrđuje:
- da je Društvo u 2024. djelovalo u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima Društva i odlukama Glavne skupštine, te
 - da su Godišnji financijski izvještaji napravljeni u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva.
- VI. Nadzorni odbor nema primjedbi na Godišnji izvještaj Društva za 2024. koji se sastoji od:
- nekonsolidiranih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja za 2024. zajedno s Revizorskim izvještajem za 2024. kojeg su sačinili revizori Deloitte d.o.o. i Forvis Mazars d.o.o.,
 - Godišnjeg izvještaja o stanju Društva i povezanih društava za 2024. (Izvještaja posloводства), koji uključuje i Izvještaj o održivosti zajedno s Revizorskim izvještajem o provjeri izvještaja o održivosti kojeg je sačinio revizor Deloitte d.o.o.
 - Izvještaja o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.
- VII. Nadzorni odbor daje suglasnost na:
- nekonsolidirani i konsolidirani Godišnji financijski izvještaji za 2024., koji čine: izvještaj o financijskom položaju (bilanca), račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala, bilješke uz financijske izvještaje, zajedno s Revizorskim izvještajem za 2024. kojeg su sačinili revizori Deloitte d.o.o. i Forvis Mazars d.o.o.

Navedeni izvještaji se smatraju usvojenima od Uprave i Nadzornog odbora te će se predložiti Glavnoj Skupštini.

- VIII. Uprava Društva podnijela je Nadzornom odboru prijedlog odluke o upotrebi dobiti, te je Nadzorni odbor, nakon provedenog ispitivanja dao suglasnost na prijedlog Uprave o upotrebi za 2024.

Zajednički prijedlog Uprave i Nadzornog odbora o upotrebi dobiti za 2024. će se uputiti Glavnoj skupštini na donošenje.

ADRIS GRUPA d.d.

Predsjednik Nadzornog odbora: mr. Ante Vlahović

